

Upravištvu: Ljubljana, Knafleja
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafleja ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Zmagoviti Briand

Francoska zbornica mu je izrekla zaupnico z ogromno večino — Njegova izjave za predsednika republike se smatra za gotovo

Pariz, 9. maja, d. Seja francoske poslan-
ske zbornice je bila končana davi ob 1.35.
Ob koncu razprave je se govoril predse-
dnik vlade Laval, ki se je izjavil solidar-
nega z Briandom.

O dnevnem redu, ki izreka zaupnico
vladi in Briandovi zunanji politiki, je zbor-
nica glasovala v petih delih.

Prvi del, ki se izjavlja za mednarodni
sporazum in sodelovanje evropskih nara-
dov, je zbornica sprejela z dviganjem rok
z vsemi glasovi proti komunističnim.

Drugi del, ki odklanja načrt avstrijske-
nemške carinske unije, je bil sprejet z vse-
mi 470 glasovi.

Tretji del, ki odobrava izjavo vlade, je
bil sprejet z 430 glasovi proti 250.

Ostala dva dela dnevnega reda sta bila
sprejeta z dviganjem rok.

Debata o francoski zunanji politiki se
je torej končala z veliko zmago Brianda.

Po glasovanju je bilo zasedanje poslan-
ske zbornice na predlog predsednika vlade
zaradi bližnjega zasedanja evropske ko-
misije in sveta Društva narodov v Žene-
vi odgodeno do 28. maja. Zbornica se bo
sestala vmes le še 17. t. m., da skupno s
senatom izvoli novega predsednika repu-
blike.

Pariz, 9. maja M. Vsi današnji listi ob-
širno komentirajo zmago zunanjega mini-
stra Brianda in poslanski zbornici in pod-
črtavajo veliko politično važnost tega do-
govoda ne samo za nadaljnjo zunanjo poli-
tiko, marveč tudi za notranji politični
razvoj s posebnim ozirom na skorajšnje
predsedniške volitve. Vsi listi, tudi Briand-
ovi nasprotniki, izražajo mnenje, da je veli-
kanska zaupnica, ki jo je dobil Briand v
zbornici, dokaz, koliko zaupanje uživa Bri-
and v vsej francoski javnosti. »Matine«
poudarja, da so sedaj tudi Briandovi na-
sprotniki uvideli, da je Briandova politika
najpravišnja, in smatra zato, da je Bri-
andova kandidatura za predsednika repu-
blike neizpodbitna. Že danes je več ko go-
tovo, pravi list, da bo Briand dobil pri
predsedniških volitvah ogromno večino
glasov. Med levicarskimi skupinami se že
vršijo posvetovanja, da se Briandova kan-
didatura uradno prijavijo. »Ere Nouvelle«
smatra, da je glasovanje v zbornici že
rešilo vprašanje bodočega predsednika
francoske republike. V »Populaire«
objavlja Louis Bouillon izjavo, v kateri nagla-
ša, da je Briand dobil popolno zmago. Za-
vrnil je napade svojih nasprotnikov s tako
odločnostjo, kakor še nikdar doslej. Zato
se njegovi kandidaturi za predsednika re-
publike ne bo mogel nihče upirati.

Pariz, 9. maja. AA. Politični krogi me-
nijo, da je izjave Brianda za predse-
dnika republike zagotovljene. Briand se
doslej o svoji kandidaturi še ni izjavil,
dasi ga njegovi prijatelji silijo, naj kandi-
dira za predsedniško mesto. Radikalna
skupina v senatu in v zbornici je po gla-
sovanju v zbornici sklenila z ogromno
večino poslati Brianda deputacijo, ki ga
bo pozvala, naj sprejme kandidacijo za
predsednika republike. Senadni predse-
dnik Doumer je zopet vstopil v radikalni
klub, da nastopi proti Briandovi kandida-

turi, vendar menijo, da ne bo imel uspeha.

Pariz, 9. maja. Pod vplivom velikega
uspeha, ki ga je imel Briand včeraj v zbor-
nici, se je skupina leve in levičarskega
centruma od socialistov do vključno radi-
kalne leve odločila, da odpošlje dopolne
skupno deputacijo k Briandu ter ga napro-
si, naj postavi svojo kandidacijo za pred-
sednika republike. Pri delu desnega centru-
ma, pripadajočega levičarskim republikan-
cem, obstoji razpoloženje, da se pridruži
tej akciji.

Odmev v Berlinu

Berlin, 9. maja. AA. Nemški listi raz-
pravljajo v glavnem o velikem triumu, ki
ga je doživel Briand v francoski zbornici.
Obžalujejo, da se je izjavil proti avstrijsko-
nemškemu carinskemu sporazumu, vendar
pa večina listov odkrito priznava, da je
Briand govoril zmerno. Konservativna
»Börsenzeitung«
poudarja, da je skušal
Briand vplivati na Nemčijo in Avstrijo, naj
ne skleneta carinskega sporazuma in po-
zi-
vajo nemške in avstrijske zastopnike, naj
ohranijo hladno kri, ki odpušča v Žene-
vi. List izraža upanje, da bosta Nem-
čija in Avstrija vztrajali na carinskem spo-
razumu. Nemška zunanja politika je bila
doslej preveč popustljiva in so nemški držav-
niki s tem le povzročili nezaupanje do
Nemčije pri drugih narodih in zato niso
dostigali ničesar. »Deutsche Allgemeine Zeit-
ung«
pravi, da se nemški državniki ne
smejo pustiti premotiti od izjavjanj fran-
coskega zunanjega ministra. Nekoliko mir-
neje piše »Vossische Zeitung«
in »Berli-
ner Tageblatt«. Zadnji pravi, da mora Bri-
andovemu pozivu za sporazum med narodi
slediti tudi resnično delo za svetovni mir
in da se mora graditi mirovni most preko
Rena z obeh strani. List naglašja, da je
Francija pripisala avstrijsko-nemškemu
carinskemu sporazumu prevelik pomen in
da je pozabila, da se Nemčija ne more več
zadovoljiti z omejeno suverenostjo, ki jo
je določil versailski mir. »Vossische Zeit-
ung«
smatra Briandov govor za dobro
znamenje in zaključuje, da bodo njegova
izjavljanja omilila politično napetost v Ev-
ropi.

Curtius bo odgovoril Briandu

Berlin, 9. maja. Kakor zatrjujejo v
vladnih krogih, bo zunanji minister dr. Cur-
tius odgovoril na sročnja izjavljanja Bri-
anda v nedeljo na banketu, ki ga bo pri-
delil inozemskim novinarjem. Istočasno bo
imel tudi ministrski predsednik Brüning
velik govor v Oldenburgu, v katerem se bo
bavil z Briandovimi izjavljanji o avstrijsko-
nemški carinski uniji.

O carinski uniji bo poročal Grandi?

Ženeva, 9. maja. Č. V tukajšnjih krogih
zatrjujejo, da bo poverjen referat o av-
strijsko-nemški carinski uniji pred svetom
Društva narodov italijanskemu zunanjemu
ministru Grandiju.

Dve razkriti zaroti v Grčiji

Policija je razkrila novo Pangalosovo prevratno zaroto v Atenah in komunističen komplot v Seresu — Kolovodje so aretirani

Dunaj, 9. maja d. Listi poročajo iz Aten:
Tu so v zadnjem trenutku preprečili pre-
vratni potek bivšega diktatorja genera-
la Pangalosa in ga še pravočasno prepre-
čili. Aretirani so bili mnogostevni Pangalo-
sovi pristaši in vsa javna poslopja so za-
stražena od policije in vojaštva. O za-
roti objavlja notranje ministrstvo zani-
mive podrobnosti. Pangalos je imel namen,
da koncentriira svoje pristaje v Atenah na
trgu Concordia, kjer naj bi počakali na
znak, ki ga bi jim dalo letalo zarotnikov
opoldne nad mestom. V dogovorjenem tre-
nutku naj bi zarotniki pognali v zrak več
javnih poslopij in tudi hotel, v katerem
stanuje Venizelos. Vlada je dopustila, da
so se zarotniki zbrali, nato pa se je dvig-
nilo v zrak vladno letalo, ki je dalo do-
govorjeni znak zarotnikom k vstaji. V istem
trenutku je planilo iz zasede na stotine
policistov, ki so zarotnike obkolili ter jih
aretirali.

Atene, 9. maja. AA. Policija je v Seresu
odkrila veliko komunistično propagando.
Z nekaj dnevi je opazovala tajno gibanje
komunističnih agitatorjev v tem nad vse
pomembnem delavskem središču, kjer se

nahaja tobačna tovarna. Naposled je po-
licija prišla zarotnikom na sled. Veliki od-
delci orožništva in policije so obkolili hi-
šo, kjer so se komunisti skajali, in jih pri-
silili, da se vdajo. Tako so aretirali vod-
itelje grških komunistov Delianisa, Ka-
rabasisa in druge, ki so pred nekaj dnevi,
posebno pa 1. maja organizirali znane ko-
munistične demonstracije in izobesili po-
vod v Seresu in drugod rdeče zastave.

Ko so komunisti zagledali orožnike, ki
so hišo obkolili, jim je bila prva skrb uni-
čiti arhive, kar pa se jim je izšlo. Polici-
ja je namreč zasledila ves material in
tako ji je prišlo v roke domala vse doku-
mentarno gradivo komunističnih zarotni-
kov. Iz blaginjske knjige so oblasti do-
gnale, da so nekateri komunistični vodi-
telji na Grškem prejemali mesečne plače
do 4500 drahem. Obenem je policija od-
krila v Seresu tudi tajno šolo, ki je bila
organizirana na popolnoma isti način, ka-
kor bivša tajna komunistična šola v So-
lunu.

Vse aretirance je policija izročila sodi-
šču, ki jih bo sodilo po zakonu o javnem
redu.

Washingtonski kongres zaključen iz Berlina

Zaradi bolezni v Berlinu zadržani predsednik mednarodne trgovske zbornice je zaključil zbornični kongres po radiju

Berlin, 9. maja. AA. Kongres mednarodne
trgovske zbornice v Washingtonu je za-
ključil iz Berlina popoldne nemški bančnik
Franz v. Mendelssohn. Bil je namreč po-
novno izvoljen za predsednika, dasi se ni
mogel udeležiti kongresa, ker je bolan.
Mendelssohn je govoril iz svojega stano-
vanja po kablu v London. Od tu se prena-
šala njegova izjavljanja na kratke valove
brezžično v Novo Fundlandijo, odkoder so
zvezali brezžično postajo s kablom do
Washingtona. V kongresni dvorani v Wa-
shingtonu so montirali zvočnik. Mendels-
sohn se je v svojem govoru zahvalil za iz-
volitve in se izrazil za mednarodno sodele-
vanje. Poudaril je, da je blaginja vseh držav
odvisna od sporazuma med narodi in

da od nesreče ene države nima druga no-
bene koristi. Zaključil je svoj govor, da bo
mednarodna trgovska zbornica sodelovala
pri delu za zboljšanje gospodarske krize.

Pred novo revolucijo v Argentini?

Newyork, 9. maja. d. Po poročilu iz
Montevidea je baje postal politični polo-
žaj v Argentini zopet zelo resen. Pred-
sednik Uruburu je pozval več konjeniških
polkov v Buenos Aires, da bi zatrl po-
kret, ki so ga organizirali dijaki proti vla-
di. Demonstracije proti vladi so zavzele
zelo resen obseg.

GOSPODARSKI VODITELJI

O INOZEMSKEM POSOJILU

Izjave predstavnikov gospodarstva iz Zagreba in Ljubljane — Silen posojila za naše gospodarstvo

Ljubljana, 9. maja. AA. Urednik ljub-
ljanske ekspoziture »Agencije Aval«
je naprosil vodilne slovenske gospodarstve-
nike, naj mu povedo svoje mnenje o prav-
kar zaključenem stabilizacijskem poso-
jilu.

Predsednik Društva bančnih zavodov in
generalni ravnatelj Zadrugne gospodarske
banke g. dr. Ivan Slokar je izjavil: »Na
vaše vprašanje si dovoljujem odgovoriti,
da je po mojem mnenju sklenitev stabi-
lizijskega posojila od strani naše države
dogodek izredne važnosti. S tem je napra-
v-
ljen dalekosežen korak k konsolidaciji
naše države. Posledice stabilizacije naše
valute so vsakemu narodnemu gospodarju
dobro znane, zaradi česar ne smatram
za potrebno, da bi o tem razpravljali. Glav-
no je, da mora sedaj nehati nezaupanje
inozemstva napram naši valuti, v kolikor
je to še obstajalo, in da se tudi inozem-
ski finančni krogi ne bodo več držali tako
rezervirano v pogledu plasiranja svojih ka-
pitalov v Jugoslavijo. Končno mora sedaj
prenehati vsaka skepsa, ki se je dosedaj,
vsaj deloma namenoma, širila glede stabi-
l-
nosti naše narodne valute. Tudi v tem
pogledu se bodo kmalu pokazale ugodne
posledice. V splošnem pozdravljajo vsi go-
spodarski krogi ta velik uspeh in se ga
vesele.«

Predsednik Zbornice za TOI g. Ivan
Jelačin je izjavil: »Vest o zaključitvi veli-
kega posojila naše države v Franciji je vsa
naša javnost, osebno še naša gospodarska
javnost, pozdravila z veliko radostjo in
zadostjenjem ter s patriotskim ponosom.
S posebnim zadovoljstvom jemljemo to
vest na znanje zato, ker je posojilo za-
ključeno v Franciji. V tem dejstvu leži
brezovomno dragoceno priznanje našega
konstruktivnega prizadevanja in dela ter
afirmacija naše smotrane napredujoče go-
spodarske in politične konsolidacije. Po
šestih letih dejanske stabilizacije dinarja
je sedaj omogočena zakonita stabilizacija
naše nacionalne valute. V težkih časih je
zaključitev velikega državnega posojila
vesel dogodek, ki nas potrjuje v gospodar-
skem optimizmu in podjetniški vztrajno-
sti, kar zanesa pravočasno tudi čvrsto
oploditev in pozitivitev v gospodarsko živ-
ljenje.«

Predsednik Zveze jugoslovenskih hra-
nilnic g. Fran Pretnar je dal tako izjavo:
»Posojilo, sklenjeno 8. t. m. v Parizu v iz-
nosu 1025 milijonov frankov po tečaju
87,50 proti 7 odst. obrestim za dobo 40 let
in s možnostjo konverzije po preteku 5
let, je smatrati za jako povoljno z ozirom
na to, da je to posojilo dolgoročno in po-
pisano v času splošne gospodarske depre-
sije. Uspeh, ki ga je naša vlada s tem po-
sojilom dosegla, je tem pomembnejši, ker
so s tem ovržena razna prorokovanja, češ
da sedanji naš režim v inozemstvu nima
zaupanja in da inozemskega posojila sploh
ne more dobiti. Zaključek tega posojila je
zadosten dokaz, da se gospodarska moč
Jugoslavije pravilno in ugodneje ocenjuje,
nego kreditna sposobnost marsikatero dru-
ge države. To tako zvano stabilizacijsko
posojilo, ki je namenjeno za izvedbo za-
konske stabilizacije našega dinarja, deloma
pa za izvršitev javnih del, bo brez dvoma
mnogo pripomoglo, da se ublaži gospodar-
ska kriza in utrdi naša valuta, kar bo dalo
novega poleta proizvodnji in pridobit-
nim krogom. Za jako ugodno je smatrati
to posojilo tudi zato, ker ni vezano na
katere posebne obveznosti naše države in
na zagotovitve kakih večjih del posojilo-
dajcem.«

Zagreb, 9. maja. r. Zastopnikom domačih
in tujih listov so dali ugodni zagrebski go-
spodarski predstavniki o priključitvi jugoslo-
venskega posojila v Parizu naslednje izja-
ve:

Generalni direktor Jugoslovenske banke
d. d. in bivši pomočnik finančnega ministra
dr. Nikola Kostrenčić: »Vest o sklenitvi po-
sojila je najugodnejši odjeknila pri vseh
gospodarskih krogih. Posebna važnost po-
sojila je v prvi vrsti v tem, ker se bo z
enim delom posojila izvedla zakonska sta-
bilizacija dinarja. Čeprav imamo že nekaj
let dejansko stabilizacijo, bo zakonska sta-
bilizacija še mnogo bolj olajšala naše go-
spodarske odnose z inozemstvom in še
bolj ukrepila zaupanje inozemstva v dinar.
Izvedba stabilizacije bo kar najugodnejše
vplivala na inozemstvo, da se bo še v
večjem obsegu interesiralo za naše gospodar-
stvo, in to zanimanje bo privedlo do po-
večanja denarja v državi. — Že zaradi sta-
bilizacije dinarja smemo to posojilo smatra-
ti za najvažnejše posojilo, kar jih je naša drž-
ava do zdaj sklenila. Po drugi strani pa
je velikega pomena za naš mednarodni po-
lo-
žaj dejstvo sklenitve posojila samega
v času, ko trpi gospodarsko življenje vsega
sveta za dozdaj še nedoživljeno krizo. Ve-
like koristi za vse gospodarstvo v državi
bo prinesla preostalega dela posojila za jav-
ne gradnje, ker se bo s tem neposredno
znatno okrepila in oživela gospodarska de-
latnost, ki bo dala spet dalje mnogim no-
vemu zaslužku.«

Generalni tajnik Pokrajinske zveze indu-
strijev Marko Bauer:

»Posojilo ni samo uspeh dela kraljevske
vlade, nego tudi stvarna realna dokumen-
tacija gospodarske sile naše države in naš-
ega naroda. S tem posojilom se je obenem
manifestiralo na popolnoma nedvoumen na-
čin polno zaupanje inozemstva v našo drž-
avo, pogoj posojila pa so živ izraz tega
zaupanja v času, ko se kot važen čimtelj
splošne gospodarske krize imenuje splošno
pomajanje v poslovnem življenju in zato
skrajna rezerviranost do kreditov. — Naš

finančni minister dr. Stanko Švrljuga sam
predobro pozna vse naše gospodarske raz-
mere in razmere v svetovnem gospodar-
stvu. In če je podpisal to posojilo, je posta-
vil skrbno na tehnično vse »pro«
in »con-
tra«
ter se končno odločil za vse koristi,
ki jih naj to posojilo prinese našemu go-
spodarstvu. V tem se izraža njegov veliki
optimizem in ta optimizem mora zmagati
na vsej črti. V dejstvu posojila samega in
optimizma, ki je temelj tega posojila je naj-
večji uspeh posojila, s tem pa se lahko po-
naša ne samo kraljevska vlada nego ves
naš narod.«

Tajnik Zagrebske borze dr. Ivo Belin je
rekel med drugim: »Ker je borza ogledalo
gospodarskega življenja bo inozemsko po-
sojilo ugodno odjeknilo na naše gospodar-
stvo tudi na borzi. Zadržanje časa se mnogi
dvomili o tem, ali nam bo mogoče ohraniti
stabilnost dinarja in poskušali so svoja raz-
položljiva sredstva plasirati deloma v ne-
premične, deloma preko meja. Zato so se
devizne zaloge Narodne banke popolnoma
izčrpale. Danes, ko dobimo tujih deviz za
skoraj dve milijardi Din in ko se izvede
zakonska stabilizacija dinarja, je nevarnost
za dinar minila in najbolj črnočredni pesimi-
sti bodo izpremenili svojo sodo. V prvem
času bo treba ohraniti še veliko disciplino,
omejitve in nadzorstvo na deviznem trgu.
Tudi druge države, ki so pred nami izvedle
zakonsko stabilizacijo svojih valut, so osta-
le še dolgo pri strogih deviznih predpisih.
Deloma imajo te predpise še danes, čeprav
je preteklo že nekaj let, kar so izvedle
valutno reformo. Razlika je v tem, da je
dodaj Narodna banka držala kurz dinarja
na današnji višini po svoji uvidenosti in z
zavestjo, da ga lahko vsak dan izpremeni,
ne da bi zaradi tega komurkoli polagala
račune. V bodoče pa bo prisiljena držati
dinar na stabiliziranem kurzu, če ne bo ho-
tela izgubiti svojega privilegija.«

Dr. Belin je zaključil: »Z mednarodnim
posojilom in zakonsko stabilizacijo dinarja

smo dobili možnost za intenzivnejše gospo-
darsko življenje. Storitimo moramo zdaj vse,
da to možnost do skrajnosti izrabimo in da
našemu gospodarstvu utremo pot za zdrav
voj.«

Udeležba češkoslovaške

Praga, 9. maja h. Vsi današnji listi objav-
ljajo na vidnem mestu vest o jugosloven-
skem posojilu. »Česke Slovo«
dodaja k tej
vesti dolg komentar, ki pravi med drugim:
Pogoj posojila je treba smatrati za ugod-
no, zlasti v primeri s poljskim in rumun-
skim posojilom. Uspeh posojila je tem večji,
ker je bilo sklenjeno v času ostre kam-
panje nasprotnikov Jugoslavije, in v času,
ki je za večje emisije sploh neugoden.
Značilna je piše »Česke Slovo«, tudi me-
narodna udeležba pri tem posojilu. Poleg
francoskega je udeležen tudi švicarski,
nizozemski, švedski, belgijski in tudi češki
kapital, kar je treba še posebej poudariti.
Konzorcijski češkoslovaški bank prevzame
100 milijonov frankov (132 milijonov Kč)
ali približno eno desetino posojila. To je
v zadnjih letih edina večja udeležba Čeho-
slovaške pri zunanjem posojilu.

Ugodna grška sodba

Atene, 9. maja. AA. Ves tisk se bavi s
poročilom o sklenitvi posojila kraljevine
Jugoslavije v Franciji. Posebno »Proia«
komentira to vest in naglašja, da sklenitev
jugoslovenskega posojila najbolj deman-
tira vse tiste vesti, ki so jih vrgli v svet
nekateri Jugoslaviji protivni finančni kro-
gi, ter najbolj dokumentira varnost, ki
je je deležen tuj kapital, naložen v Jugosla-
viji. Veliki namen posojila je stabilizir-
zacija dinarja. Da se je podpis posojila
nekoliko zavlekel, je razlog v tem, da so
se vršila pogajanja o čim ugodnejših po-
gojih. Po prvih vestih, ki so prispеле iz
Pariza v Atene, se da presoditi, da je bilo
jugoslovensko posojilo podpisano pod naj-
ugodnejšimi pogoji.

Jugoslovensko-rumunski lesni kartel

**Onovanje jugoslovenskega lesnega kartela, ki bo nastopal na inozem-
skih trgih sporazumno z rumunskim**

Beograd, 9. maja. Č. Kakor znano, so se
vršila nedavno na Dunaju pogajanja med
jugoslovenskimi in rumunskimi zastopniki
lesne industrije o osnovanju lesnega kartela.
Na teh pogajanjih je bilo sklenjeno, da se
osnuje v obeh državah posebni organizaci-
je, ki bi združevale vse panoge lesne indu-
strije.

V to svrhu so se vršila v zadnji dobi med
jugoslovenskimi industriji in njihovimi or-
ganizacijami pogajanja, ki so te dni dovedla
do sporazuma. Sklenjeno je bilo, da se osnu-
je jugoslovenski lesni kartel. Ta kartel bo
na zunanji postopni enoten, na znotraj pa bodo
imeli vsi člani kartela svobodo pri nakupu
in prodaji. Glavna naloga kartela bo dolo-

čiti enotne cene in si medsebojno razdeliti
tržišča.

V prihodnjih dneh se bo vršil v Beogradu
ustanovni občni zbor tega kartela. Kartel
bo takoj nato stopil v stike s sličnim rumun-
skim kartelom, s katerim bo sklenjen dogo-
vor, da nastopita obe državi na zunanji kot
celota in da si medsebojno razdelita izvozni
kontingent in posamezna tržišča ter se na
ta način izogneta medsebojni konkurenci.

V krogih lesne industrije pričakujejo, da
bo ta korak znatno pripomogel k omiljenju
vladajoče krize in da se bo tudi znova dvig-
nil izvoz, ki je sedaj mnogo trpel zaradi ne-
potrebne medsebojne konkurence.

Pred dograditvijo važne železnice

**V začetku poletja bo izročen prometu zadnji del izredno važne želez-
niške proge Kraljevo—Mitrovica**

Beograd, 9. maja. AA. Železniška proga
Kraljevo—Raška—Mitrovica se dovršuje. Del
proge Mitrovica — Raška je bil izročen pro-
metu že 12. februarja. Del proge Kraljevo —
Raška je dokončan razen polaganja trač-
nic in uvedbe vodovoda v Mesaruško Banjo
in Raško. Po pogodbi morajo biti vsa dela
pri polaganju tračnic končana do 10. julia.
Tako bodo dela pravočasno končana in
vsa proga Kraljevo — Raška — Mitrovica bo
predana prometu do konca julija.

Z dograditvijo te proge bo vzpostavljena
druga direktna zveza iz Beograda v Skop-

Smrt uglednega beogradskega industrijca

Beograd, 9. maja. p. Davi je preminul
na svojem stanovanju znani beogradski in-
dustriec Julij Münch, brat predsednika
TPD in eden največjih rudarskih podjet-
nikov v Srbiji. Pokojnik je po rodu iz Če-
škoslovaške, vendar pa se je že dolgo vr-
sto let udeleževal v raznih gospodarskih
podjetjih v Jugoslaviji. Sročil je bil še čil
in zdrav, davi pa ga je nenadoma zadela
srčna kap in je bil takoj mrtav.

Holandski novinarji v Sarajevu

Sarajevo, 9. maja. n. Sročil je prispela
na svoji turneji po Jugoslaviji semkajsku-
pina holandskih novinarjev. Na kolodvoru
so jih sprejeli sarajevski novinarji in
zastopniki oblasti. Donolne so si gostje
v spremstvu domačinov ogledali znamenit-
osti mesta in okolice, zvečer pa so jim
sarajevski novinarji priredili banket. Ju-
tri odpotujejo v Split, od tam pa v Ljub-
ljano.

Španija se bo odrekla Maroku?

Berlin, 9. maja. AA. »Tempo«
poroča iz Madrida, da španska vlada resno misli iz-
prazniti Maroko, kar smatra, da ta pokra-
jina ni vredna tako velikih človeških žrt-
tev in stroškov za ohranitev španske su-
verenosti.

Turčija se ne udeleži ženevskih konferenc

Carigrad, 9. maja. Č. Veliko senzacijo v
vseh diplomatskih krogih so vzbudila po-
ročila današnjih listov, da se Turčija proti
svojem prvotni namen ne bo udeležila
zasedanja evropske komisije. V diplom-
atskih krogih sodijo, da je Turčija izpreme-
nila svoje prvotno stališče na pritisk Mos-
kve.

Carigrad, 9. maja s. Turška vlada ob-
javlja, da se Turčija ne bo udeležila že-
nevskega evropskega zasedanja. Turška
vlada je to sklenila očitno po izmenjavi
misli z Moskvo.

Padanje brezposelnosti v Nemčiji

Berlin, 9. maja. AA. Število brezposelnih
v Nemčiji je padlo ob 15. aprila do 1. maja
na 4.389.000. Sredi aprila je bilo brezpo-
selnih v Nemčiji 4.826.000.

Hudo neurje nad Čakovcem

Čakovec, 9. maja. Č. Včeraj popoldne je
divjala nad Čakovcem in okolico zlasti pa
nad Hodošem huda nevihta s točo. Sko-
raj pol ure je

Naše novo posojilo

Ljubljana, 9. maja.

Z zadoščenjem in veseljem je sprejela vsa jugoslovenska javnost vest, da je bila včeraj v Parizu podpisana pogodba o velikem mednarodnem posojilu Jugoslaviji. Zadovoljna in vesela je ne samo iz gospodarskih in finančnih razlogov, temveč še bolj iz nacionalnopolitičnih. Saj so naši odkriti in prikriti nasprotniki v inozemstvu stori- rili vse mogoče, da bi naše posojilo preprečili. Sistematično in vztrajno so lansirali v svet, zlasti med finančne kroge, razne izmišljotine o gospodarskem in političnem položaju Jugoslavije, samo da bi omajali zaupanje v našo državo.

Da je bilo naše posojilo sklenjeno navzlic tem spletkam, v tem dejstvu samem je, vsaj za široko javnost, morda še večji pomen posojila, kakor v njegovi finančno-gospodarski strani. Saj nam je priča mednarodna priznanja za uspešno delo, ki se izvaja v naši državi za politično in gospodarsko konsolidacijo, obenem pa nam je dokaz, da uživa naša država tudi v današnjih nestalnih razmerah svetovnega finančnega trga v mednarodnem svetu popolno kreditno sposobnost, večjo od večine drugih držav na vzhodu in jugovzhodu Evrope.

Ako smo torej lahko ponosni na nacionalno-politični uspeh, ki se kaže v sklenjenem posojilu, pa smo lahko enako zadovoljni tudi s finančno-gospodarskim uspehom. Posojilo je sklenjeno pod pogoji, ki jih v današnjih razmerah ne le domači gospodarski voditelji, katerih mnenja priobčujemo na drugem mestu, označujejo za izredno povoljne, temveč jih tako ocenjujejo tudi v inozemstvu. Pogoji so najugodnejši od vseh inozemskih posojil, kar jih je doslej sklenila Jugoslavija. So pa obenem tudi ugodnejši od pogojev, pod

katerimi so dobile v zadnjem času inozemska posojila razne druge države na jugovzhodu Evrope. Emisijski kurz za novo posojilo je višji od sedanjega borznega kurza 7 odstotka Blairrovega posojila. V nasprotju z Blairovim novo posojilo tudi ni vezano na nobene druge ugodnosti za posojilodajalca, kakor n. pr. glede oddaje javnih del in dobav, kar je Blairovo posojilo še podražilo.

Za gospodarstvo Jugoslavije bo efektiranje posojila dalekosežnega pomena. Del posojila bo porabljen za izvedbo zakonske stabilizacije dinarja. Res je naša valuta stvarno stabilizirana že mnogo let, a šele njena zakonska stabilizacija bo ustvarila stabilno osnovo za naše finančno gospodarstvo, zlasti za sklepanje dolgoročnih kreditov, ki so nujno potrebni za zdrav gospodarski razvoj. Narodna banka in z njo vsi drugi denarni zavodi pa bodo dobili večjo elastičnost za svoje kreditno poslovanje, kar bo gotovo ugodno vplivalo tudi na kreditno obrestno mero.

Ze vse to samo na sebi bo ugodno vplivalo na ožvilenje vsega našega gospodarstva. Prištetu pa moramo še dejstvo, da za stabilizacijo dinarja ne bo potreben ves znesek posojila, temveč da bo ostala še velika vsota, ki jo bo država porabila za javne gradnje. Te investicije bodo dale neposredno in posredno zaposlenje stotisočim jugoslovenskega prebivalstva in naročila številnim našim domačim industrijskim podjetjem. Poleg izboljšanja razmer na denarnem trgu bo dobilo torej naše gospodarstvo tudi na ta način nov impulz, ki ga baš v sedanjih depresiji tako nujno potrebuje.

Ako imamo pred očmi te vsestranske ugodne posledice novega posojila, lahko razumemo, da je vest o njegovem podpisu vzbudila tako splošno zadoščenje in zadovoljstvo.

Briandov govor

Ze včeraj smo poročali na kratko o stajnem govoru, s katerim je v francoskem parlamentu zunanji minister Briand zagovarjal in podarjal svojo evropsko politiko. V naslednjem objavljam iz govora obširnejši izvelek. Briand je dejal med drugim:

»Ko sem započel ob koncu vojne svojo politiko za konsolidacijo miru, sem se dobro zavedel zaprek in težkoč, vendar pa sem usmeril vse svoje delo na to, da jih odpravim. Te politike nista vedno le odobravanja brez pridržka zbornica in senat, temveč se je izjavila tudi v soglasju z raznimi ministrskimi predsedniki, katerih vladam sem pripadal. Poincaré, Tardieu in Laval so se ponovno javno izjavili solidarni z njo. Uglad Francije zaradi tega ni trpel, nasprotno, kljub vsem napadom in obrekovanjem moram reči, da te politike ne obžalujem in da je tudi ne maram opustiti, ker sem prepričan, da služi pravim interesom Francije.

Versailleska pogodba je skupno delo vseh narodov, ki so si na bojnem polju izvojevali zmago. To je njena slabost, ker onemogoča Franciji vsako samostojno akcijo. Kljub temu ima politika, ki je inavgurirala to pogodbo, zaslug, da je omogočila mirno ureditev vseh doslej nastalih mednarodnih konfliktov. Glavno pa je dejstvo, da je danes mnogo težje izvesti vojno kakor nekdaj, kar je napredek neprecenljive dalekosežnosti. Bili so trenutki, ko je bila Francija prisiljena k izrednim ukrepom proti Nemčiji, s čemer se je izpostavila med svetom sumničnemu imperijalističnim namenom. Moji politiki se je posrečilo popraviti to zmotno. Čeprav so me dolžili prevelike popustljivosti, nisem nikdar oslabil življenjskih interesov Francije. Res je, da tudi jaz nisem nezmožljiv, če pa me je kak dogodek presenetil, je me francoski politiki vendarle vedno posrečilo, urediti zadevo brez škode za Francijo.

Tudi vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji je že mnogo izgubilo na svoji ostrosti. Poizkus, ki sta ga sedaj podvzela Nemčija in Avstrija, je na videz gospodarskega značaja in zato more Francija nastopiti proti njemu le s pobudo za resnično konstruktivno delo gospodarske obnove. Evropska federacija, za katero sem sam dal pobudo, se je tudi v tem primeru zopet izkazala kot najboljša in najučinkovitejša sredstvo za ohranitev miru. Dogodek sam na sebi pa je resen in obžalovanja vreden, tem bolj, ker sem postal napram nemškimi državljanom vedno tako, da bi mi lahko prihranili geste take vrste. Metode, ki sta si jih izbrali Nemčija in Avstrija, niso izzvale samo v Franciji nezazoploženja ter dale nove hrane nezaupanju proti Nemčiji, temveč so tudi velika psihološka napaka. Prav v takih trenutkih pa se ne smejo izgubiti živci in se mora storiti vse, da zmaga razsodnost nad trenutnim razburjenjem. Panika v takih položajih je slaba svetovalka. Ni manjkalo glasov, ki so zahtevali energičnih protukrepov, in del tiska je pričel razpravljal celo o zopetni zasedbi Parlamenta. Ugotavljam z zadoščenjem, da se v parlamentu ni izjavil noben govornik za tako nerazsodnost. Zdi se pa, da mnogi pozabljajo, da mirovna pogodba nikakor ne prepoveduje priključitve Avstrije k Nemčiji, temveč zahteva samo pridruženje Društva narodov.

Očitno se mi je, da sem bil po nemško-avstrijski inicijativi presenečen. Znašel sem se v enakem položaju kakor vse druge evropske vlade. Takoj, ko sem zvedel o tem, sem protestiral v posebni noti vsem prizadetim drž. z utemeljitvijo, da je nemško-avstrijsko postopanje v nasprotju z obstoječimi pogodbami. Francija gleda na nadaljnji razvoj mirno, ker je za odpravo konfliktov, kakršne je ustvarila avstrijsko-nemška inicijativa merodajen danes mednarodni tribunal v Ženevi, čegar razsodbi se ne more odtegniti lahkomišljeno nobena država.

Francoska protiakcija pa se ni omejevala samo na proteste. Zunanji urad je izdelal konstruktiven načrt za odpravo gospodarskih težkoč, pod katerimi trpi zlasti evropski vzhod. O njem bodo razpravljali v Ženevi, kjer bodo zastopane vse države z Nemčijo in Avstrijo vred. Ako se ne bo posre-

čilo doseči sporazum za skupno smer, potem bo moralo odločati mednarodno razsodišče.

Staljšu Nemčije in Avstrije, da imata pravico do gospodarske združitve, odločao oporekam in gotovo ne govori v prid nemškemu naziranjju, da sta Berlin in Dunaj skušala postaviti prizadete evropske države pred dovršeno dejstvo, namesto, da bi započela pogajanja z njimi.

Ali bi si Avstrija, ko je sklenila pogodbo o posojilu 1. 1922, upala izjaviti, da goji na skrivaj namen, skleniti z Nemčijo carinski dogovor? Gotovo ne in to je najboljši dokaz, da Avstrija nima za to pravice.

Francija se je že 1. 1921 izjavila pripravljeno pomagati Nemčiji. Takrat se je žal nameravana akcija ponesrečila. Francija jo bo v nekaj dneh obnovila v Ženevi in upati je, da bo Stresemannov naslednik podeloval nekoliko njegovega evropskega idealizma ter medtem uvidel, da ni več na mestu politika nasilja.

Železnica Katowice-Gdynia

Zadnje dni se je mnogo razpravljalo o velikem, važnem projektu neposredne železniške zveze med poljsko šlezijo odnosno Katowicami, njenim središčem, ter Gdynjo, novim poljskim pristaniščem na Baltičkem morju. Načrt ni nov, saj se je pojavil že zgodaj, brž potem, ko je Poljska pričela graditi svoje »okno v svet«, novo lukso nedaleč od starega obmorskega središča Gdansk. Tudi se je načrt na nekaterih sektorjih pričel že realizirati. Ali s sedanjo finančno pogodbo s francoskim kapitalom se bo mogel izvesti v neprimerno bolj hitrem tempu. Podjetje namreč ni majhno, marveč zahteva ogromne investicije, ki jih novo nastale države težko zmorejo.

Železniška zveza Katowice-Gdynia je v prvi vrsti potreba gospodarske prirode. Med Poljsko in Nemčijo imamo dejansko že nekaj let carinsko vojno, ki jo je tudi zadnja kompromisna likvidacijska pogodba le za spoznanje maskirala. Med poljsko šlezijo in Nemčijo je le minimalen gospodarski kontakt, poljskemu premo- gu, poljskim industrijskim proizvod- dom je trg na Nemškem zaprt. Da spravi premo- gu po najkrajši poti in v najhitrejšem času do Gdynie, odkoder vodijo morsk- ska pota na vse strani, je treba neposredne in tehnično na višku stoječe železniške zveze. Danes, v dobi splošne gospodarske krize, je izvedba takega načrta nadvse nujna in čim prej se realizira, tem prej se dajo sanirati gospodarske težave.

To je čisto gospodarska stran zadeve. Ali že na prvi pogled je jasno, da je stvar nujna tudi s političnih vidikov. Nova železnica pomeni prilagoditev gospodarskega življenja sedanjim državnim mejam, pomeni tedaj afirmacijo sedanje- ga mednarodnopolitičnega stanja v vzhodnem delu srednje Evrope. Ako se pomisli, da je Nemčija poglavitni del svoje- jega diplomatskega in propagandnega napora porabila in ga še porablja ravno za to, da omaje to stanje, da doseže spremembo meja napram Poljski, tedaj se ni treba čuditi, da jim v Berlinu nova železnica prav nič ne sodi v račun. Še prav posebno pa jih je ozlovljilo, ko se je doznalo, da se hoče za ta načrt angažirati francoski kapital, saj si tolačijo, da pomeni ta pogodba s francoske strani prav krpeko afirmacijo nemško-poljske meje. Zato se je mogla iz nemškega časopisja čitati ogorčenost nad pariško politiko, ki favorizira na nedvoumen način poljske težnje. Vrh tega bo potekala nova železniška proga nekako vzporedno ob državni meji, nedaleč od nje; tudi to so konstatirali v Nemčiji in se pri tem spomnili na predvojne čase, ko je francoski kapital gradil Rusiji strateške železnice ob zapadni meji. S koliko upravičenostjo, to je, recimo, drugo vprašanje.

Vidi se iz navedenega, da je gradnja nove železniške proge med Katowicami in Baltičkim morjem zares prav važna pridobitev za Poljsko in da nikakor ni podcenjevanje pomena, ki ga more imeti fakt, da se je zanjo angažiral močni francoski kapital.

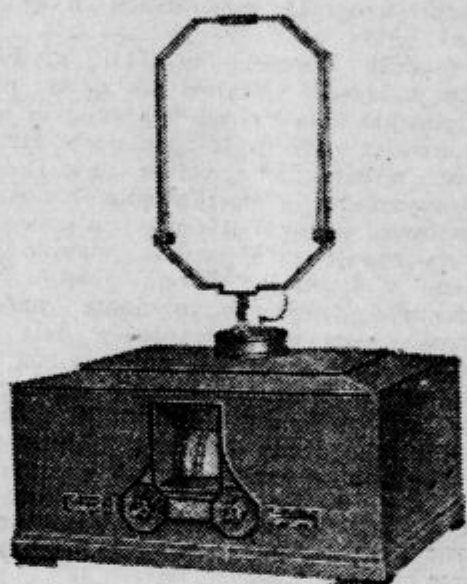
Letalski manevri na Goriškem.

Trst, 9. maja. M. V goriški pokrajini se bodo pričeli te dni veliki manevri italijanskega vojnega zrakoplovstva. Manevri so zamišljeni v obliki zračnega napada proti vzhodu. Sodelovalo bo nad 700 vojnih letal vseh vrst. Vojaška letališča v Sempasu, Ajdovščini in Bivcu se že prirejena v ta namen. Zamišljena so kot neposredna oporišča za fronto, glavna baza zračnega bro- dova pa bo v Murnem. Vojna uprava je že najela potrebne objekte za nastanitev vojaštva in pripravila velike zaloge živil in krme.

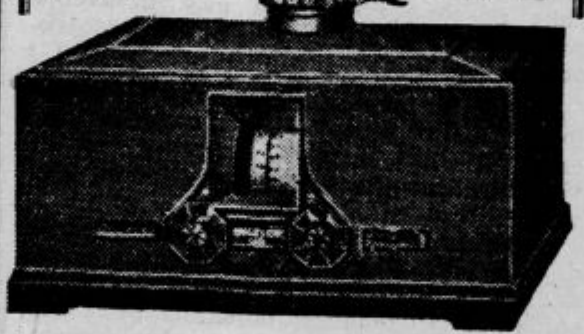
Fašistična nasilja na južnem Tirolskem

Dunaj, 9. maja. M. »Neues Wiener Extra- blatt« poroča iz Marlinga na južnem Tirol- skem, da so neznani ljudje ob 10 letnici smrti nemškega učitelja Frana Innenhofera po- ložili na njegov grob venec s črno - žoltni avstrijskim trakom, toda brez napisu. Ta dogodek je izval med fašisti silno razburje- nje. Fašistične oblasti so zaslišale grobarja, cerkovnika in župnika, vendar pa niso mogle ugotoviti, kdo je položil ta venec na grob. Venec so karabinjerji seveda takoj odstrani- li. Ko se je naslednjo nedeljo vršila v župni cerkvi zadušnica za Innenhoferjem in je pri tem svirala godba nemško žalno koračnico, so vdrli fašisti v cerkev in napadli župnika, češ kako je mogel to dopustiti. Župnik jim je odvrnil, da je to docela interna cerkvena zadeva, v katero se oblasti nimajo vmešava- ti. Fašisti so nato razgnali množico, ki je bila zbrana v cerkvi in preprečili nadaljnje sviranje godbe. Ta dogodek je izval med nemškimi prebivalstvom na južnem Tirol- skem veliko ogorčenje, tem bolj, ker je bil pokojni Innenhofer, ki so ga umorili fašisti iz osvete, med nemškimi prebivalstvom zelo priljubljen.

Poznate

INGELEN
U 6
INGELEN

Kaj Dam nudi Ingeleen U 6?

- 1.) Nastavljanje z enim gumbom.
- 2.) Skala z delitvijo po posameznih postajah.
- 3.) Najpopolnejša selektivnost.
- 4.) Idealna reprodukcija.
- 5.) Izredna jakost reprodukcije.
- 6.) Prejema samo z okvirno anteno.
- 7.) Priključljiv na vse napetosti izm. toka.
- 8.) Gramofonski priključek.
- 9.) Sprejema vse valovne dolžine 12-2000 mtr.
- 10.) Elegantna zunanost.
- 11.) Harmonična celota.

Zahtevajte prospekte!

PUSTITE SI APARAT PREDVA- JATI IN SE PREPRICAJTE.

Radio Ingeleen
Ljubljana
Miklošičeva cesta 34/I.

Razprava proti Schleglovim morilcem

Zasliševanje zadnjih obtožencev, ki vale sedaj krivdo drug na drugega

Zagreb, 9. maja. n. Dopoldne se je nade- ljevala razprava proti morilcem Tonija Schlegla.

Prvi je bil danes zaslišan bivši mestni uradnik Mile Starčević. Bil je predsednik Udruženja hrvatske omladine, ki jo je orga- nizirala federalistična stranka. Obtožen je, da je posredoval med zarotniki in aktivno sodeloval pri pripravah za atentate. Starče- vić je svojo krivdo v preiskavi priznal, pri današnjem zaslišanju pa je skušal vse opo- rekati. Izgovarjal se je, da večine obtožen- cev sploh ne pozna, o onih pa, ki ga breme- ne, je izjavil, da so sami norci in megalom- mani. Sprva je trdil, da so zapisniki, ki so bili sestavljeni na policiji, izsiljeni, pozneje pa je moral priznati, da je vse te zapisnike sam narekoval. Iz zapora je tudi pisal Javo- ru pismo, v katerem mu daje navodila, kako naj se brani. Ko so mu pismo predčeli, je sprva zanikal, da bi sploh bilo od njega. Pozneje se je zapletel v protislovja in naj- prej trdil, da pisma ni pisal sam, marveč ga je narekoval nekemu jetniškemu pazni- ku. Ko so mu predčeli mnenje grafologov, ki pravijo, da je to Starčevićeva pisava, se

je končno vdal in priznal, da je pismo pisal sam.

Nato sta bila zaslišana Ante Vezmarović in Milan Siladi, ki sta obtožena, da sta pre- jela od pobelega Pospisila 80 paketov di- namona in razna druga sredstva za sestavo peklenjskih strojev. Dinamon je skril Vezma- rović v neki gozdarski koči. Sedaj trdi, da ga je prinesel tja Siladi brez njegove ved- nosti. Siladi priznava, da je dobil ta mate- rial od Pospisila. Oba sta skušala omiliti svoja priznanja, podana na policiji, češ, da sta dala ta priznanja pod pritiskom. Vezma- rović zatrjuje, da je pozneje vrnil dinamon Pospisilu in da ni vedel, temu naj bi služil. Ko je pozneje zvedel za atentate, si zadeve ni upal prijaviti policiji, da bi sam ne imel sitnosti.

Kot zadnji je bil danes zaslišan Mijo Bzik, ki je obtožen, da je odobral in podpiral teroristično akcijo in propagiral nasilno spremembo reda v državi. Zagovarja se, da z obtoženci ni imel nikakih zvez in zanika vse trditve ostalih obtožencev, ki ga zelo obremenjujejo. Razprava se bo nadaljevala v ponedeljek.

palmira

Kopalno milo je parfi- mirano s pravim cvet- ličnim sokom.

Beograjski proces proti teroristom

Včeraj je bilo pred državnim sodiščem zaključeno zasliševanje obto- ženih frankovskih teroristov

Beograd, 9. maja. p. Pred državnim so- diščem se je danes nadaljeval proces pro- ti frankovskim teroristom. Danes so bili zaslišani zadnji obtoženci.

V začetku razprave je bil ponovno zasli- šan Tilman o sestankih z Ivanom Ruškan- om v Valpovu. Tilman je v preiskavi iz- povedal, da sta imela z Ruškanom dogo- vorjene znake, po katerih sta se spozna- la, in da je pri tej priliki izročil Ruškano paket eksploziv za nameravane atentate v Valpovu. Pri današnjem zaslišanju je sku- šal Tilman svoje prejšnje izpovedi ovreči, vendar pa se je zapletel v taka protislov- ja, da se je njegova nakana docela izja- lovila.

Ivan Ruškan, ki je bil nato zaslišan kot zadnji obtoženec, je skušal prvotno ovreči

Tilmanove izjave, vendar pa je končno priznal, da sta se res sestajala in govorila o teroristični akciji. Ruškan je tudi priznal, da je bil na Madžarskem in da je tam dobil od Seletkovića vse potrebno za sestavo peklenjskih strojev in da je ves ta material skrivaj spravil v našo državo.

Po odmoru je predsednik pokazal Ruška- nu paket, ki ga je Ruškan svojočasno skril v nekem parku, kjer so ga nato našli. Na paketu so se etikete v madžarskem jeziku. Strokovnjaki so podali mnenje, da gre za zelo nevarna eksplozivna sredstva.

Z zaslišanjem Ruškana je bilo zaključeno zasliševanje obtožencev. S tem je bila tudi prekinjena današnja razprava. Na pri- hodnji razpravi, ki bo v sredo dopoldne, bodo zaslišane še nekatere priče.

Vlak odbil dečka

Ljubljana, 9. maja.

Na železniškem prelazu na cesti proti Brodu na Viču se je malo pred poldnem do- godila čudna nesreča. Devetletni Kazimir Velkavrh, sin krojača, je šel v družbi tova- rišev iz šole. Deček je postal na tiru, baš ko je privozil vlak, ki je dečka seveda po- grabil, a ga istočasno že odbil ter vrgel da- loč v stran. Ljudje, ki so opazovali prizor, so se zgrozili. Dečko je padel na glavo in se seveda hudo pobil. Takoj so ga spravili v najbližjo hišo, nato pa je nekdo pohitel telefonirati reševalni postaji, ki je poškodov- anca, naravnost čudežno ubeglega smrti, odpeljala z avtom v splošno bolnico.

V ljubljansko bolnico so popoldne pripe- ljali tudi 8-letno Terezijo Dimnikovo iz Dobrujn. Deklica se je sukala okrog sla- moreznice, ki je bila v pogonu in ji je rez- lo odrezalo tri prste leve roke.

Precej nerodno nesrečo je doživel 55let- ni posestnik Janez Krašovec iz Roba pri Velikih Laščah. Mož je bil dopoldne v go- zdu, kjer je obekaval grmičevje. Pri tem pa se mu je roka zapletla v vejevje. Iz- pustil je sekiro, ki mu je padla na roko in mu jo precej poškodovala. Tudi on se zdravi v bolnici.

Mirovni ženski kongres v Beogradu

Beograd, 9. maja. AA. Na mirovni kon- gres, ki bo v Beogradu od 15. do 20. maja, pride v imenu mednarodne ženske zveze predsednica ga. La Martine Selerie na čelu delegacije, ki jo sestavljajo ge. Bruns- vig, Jejequel, Jourdain, Delaisay in Ruy- sen.

Japonska : Jugoslavija 2:0

Zagreb, 9. maja. Danes se je pričelo tek- movanje za Davisov pokal med Japonsko in Jugoslavijo s single igrama Jiro Satoh —Kukuljević in Hio Taro Satoh—Schäfer. Jiro Satoh je porazil Kukuljevića s 6:3, 6:2, 6:2, Hio Taro Satoh pa Schäferja s 6:3, 6:4, 7:5. Japonci vodijo torej z 2:0.

Povratak »Hajduka« iz Amerike

Split, 9. maja. n. Danes se je vrnilo mo- štvu splitskega »Hajduka« s turneje po Ameriki. V pristanišču se je zbralo k spe- jemu nad 2000 ljudi, ki so sportnike živah- no pozdravljali.

Včerašnje nogometne tekme

Praga: Sparta : Teplitzer FC 6:2 (1:0). S to zmago je Sparta prišla na drugo me- sto prvenstvene tabele.

Dunaj FAC : Nicholson 3:2 (2:1), Vien- na : Wacker 1:1 (1:1).

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, precej hladno, še vedno nestalno. — Situacija včerašnjega dne: Bar- ometerska depresija, ki je ležala nad severni- m delom Atlantskega oceana, se je razširi- la na centralni del kontinenta, dočim pre- vladuje na severovzhodu in jugozapadu Ev- rope še vedno višji pritisk. Depresija je ob- jela tudi severni del naše države in povzro- ča sporadične nevihte z bliskom in gromom.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Večinoma nejasno, na nekaterih krajih dež; temperature bodo najprej počasni, kasneje hitro padle; severni vetrovi.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 7. maja so bili izžrebani sledeči manjši dobitki:

Din 2.000 srečke št.: 37.780, 39.540, 44.148, 78.042, 89.155,

Din 500 srečke št.: 8.038, 8.042, 9.773, 9.790, 13.891, 16.077, 17.915, 17.951, 19.118, 19.192, 27.758, 29.221, 29.247, 29.254, 29.288, 33.753, 33.792, 34.163, 35.351, 35.352, 35.354, 35.396, 36.633, 36.644, 37.707, 37.781, 38.134, 38.181, 39.501, 39.510, 39.521, 42.990, 44.131, 46.658, 47.405, 47.450, 48.307, 48.327, 53.862, 53.875, 53.881, 56.005, 56.066, 57.342, 57.372, 57.383, 57.390, 58.184, 58.842, 66.454, 67.505, 67.553, 68.705, 68.708, 68.730, 69.128, 69.143, 69.158, 69.179, 69.458, 69.466, 69.488, 69.499, 73.767, 73.785, 75.005, 75.159, 75.190, 75.199, 77.202, 77.217, 77.279, 77.287, 78.022, 82.487, 84.153, 84.172, 84.174, 84.200, 86.934, 87.000, 87.228, 87.253, 87.300, 87.923, 87.955, 87.959, 89.108, 96.613, 96.810, 96.882, 96.890, 96.896, 98.176, 98.193, 98.179,

Dne 9. maja 1931 so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

80.000 Din srečka št.: 41.789,

30.000 Din srečki št.: 37.752, 86.885,

20.000 Din srečka št.: 70.397,

10.000 Din srečki št.: 50.358, 91.212,

4.000 Din srečke št.: 12.095, 28.479, 32.306, 41.856, 85.460,

2.000 Din srečke št.: 3.084, 3.355, 4.034, 6.015, 8.969, 9.543, 11.111,

11.488, 11.569, 11.799, 13.382, 13.559, 14.796, 15.007, 22.528, 23.688, 24.347, 24.487, 29.499, 29.623, 29.880, 32.812, 33.396, 36.023, 36.831, 39.870, 42.022, 43.030, 43.458, 45.965, 46.427, 47.145, 47.476, 48.500, 49.126, 53.288, 57.732, 58.068, 59.601, 61.070, 62.433, 69.518, 70.423, 72.554, 74.203, 77.487, 77.858, 78.325, 79.670, 80.655, 82.124, 82.929, 84.302, 85.155, 85.418, 85.928, 87.102, 91.591, 91.814, 92.239.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na razpolago, zato bomo omili ti jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Mati!

Mati!
Kaj bi bil brez Tebe ta naš svet? Življenje ne bi bilo življenje, sreča ne sreča, ljubezen ne ljubezen. Vse svetle besede, kar jih znamo, bi bile prazne, če bi ne bilo Tebe, ki si jih prva šepetala v naša usta — Mati!

Kaj bi bilo naše verovanje v Dobro, da nas nisi stiskala k svojemu srcu Ti, vsem najprvi, mnogim edini zglede dobrote? Jutranja sapa cvetkam ni mehkejša, nego je bila našim čelom Tvoja dlan, našim srcem Tvoja beseda, našim dušam Tvoja misel, milosti polna...

Cesa nam nisi dala, Mati? Meso naših teles in kri naših žil je Tvoje meso in Tvoja kri; dih naših prs je posvečen z vonjem Tvojega diha; plamen naših življenj je iskra Tvojega ognja; in mnogozvočje našega bitja je Tvoj odmev, Mati, ki v nas vriskaš in jočeš in ne utihneš niti v naši smrtni uri — Ti, večna pesem vstajenja v uničujočem viharju usod!

Cesa nisi storila za nas, o Mati? Cesa nisi živela z nami? Kdaj ni bila naša radost Tvoje zveličanje? O, sladke solze Tvojih oči, kadar si z nami klonila pod težo gorja! Kdaj si nas zatajila, kje si nas zapustila? Klečala si ob križu Razpetega; molila si pred vrati jetnišnice, ko so obešali Tvoje sinove; po krvavih bojiščih si tavalala in pobirala njih drage kosti. Vse črne grehe si nam odpustila, vse daljne cilje si blagoslovila zaradi ljubljenega hrepenjenja svojih otrok...

Ce more biti kdo bolj usmiljen od Vseusmiljenega, si bila Ti, o Mati! Reci, kaj naj ti damo za to? Vse, kar imamo, je od vekomaj Tvoje. Naši darovi na današnji dan so le majhna znamenja naše molitve k Tebi. Ta molitev je naše življenje; sleherni utrip tega življenja je Tvoj utrip...

O, hodi pred nami še to kratko pot; vidna ali nevidna, spremljaj nas! In skloni se k nam, kadar pride čas, in nam zašepetaj v somrak odhoda: da je novo rojstvo...

Položi nas spat, o Mati, in daj nam sanjati, da bomo še kdaj videli Tvoj mili obraz!

Vladimir Levstik.

Najstarejša korenina Ribniške doline

Čvrst zakonski par, ki šteje skupno 179 let

Ortnek, v maju.

»Oče, koliko let ste stari?«

»Čez 13 let bom 100 let!« je bil odgovor. Seveda je preteklo že 5 let od tega; danes je naša korenina, g. Anton Ambrožič, doma iz Velikih Poljan pri Ortnoku že v 92. letu. Slika nam ga kaže s palico v roki. Gre hitro tudi brez nje. Ko ga je udaril fotograf na ploščo, je bila ravno nedelja in v domači cerkvi misijon. Ob takih

prilika je treba vzeti staremu Poljanu v roke grčevno palico. Ko pa nastopi čas kosnje, bo pela v njegovih žuljevih rokah kosa smrtne pesem travam in rožam na domačih senožetih. Koso sklenjele naš stari kosar kar brez očal. Delo in sonce ga takrat zopet poživita; saj mu prinašata novih moči v stare kosti. Na Hrvaškem je

prebil Anton Ambrožič 26 hudih zim, kjer je sekal hraste in v mrzlih nočeh preživljal vso strahoto tuljenja lačnih volkov okoli kolib. Bil je par let tudi na Ruskem.

Trdo delo ni moglo omajati njegove volje in življenjske vedrosti. Sonce, voda, zrak, mir božji in tobak so njegovi zvesti prijatelji. Ti so ostali, vsi drugi prijatelji so že pomrli...

Ob desici ga čuva njegova zvesta 87letna žena, iz znane Pirnatove rodovine na Velikih Poljanah, po domače Verjakova. Še danes mora iti celodnevno delo po gostovih taktih in manirih, sicer ne izostane njen glasni protest. Skupna starost obeh zakoncev je 92 + 87 = 179 let.

Njunega najstarejšega sina Matevža pozna vsa Ribniška dolina kot voznika, posestnika, gojitelja debelih konj in moža blagega srca. Na ramah nosi že 65 let veslja in bridkosti tega sveta. Oče in sin gospodarita vsak na svoji kmetiji. Ob zimskih dnevih se pa le vsedeta skupno za prejšnjo ter si proročajo, kateri od obeh bo prej umrl, kateri hodi bolj pokonci in tak...

Čas ni dopuščal g. fotografu, da bi zbral na sliki ostale otroke našega Antona. Ima tri hčere in tri sinove. Drugi sin (s petimi knjiži) je učitelj v Ljubljani, tretji pa služi v Ameriki, pravijo že drugi milijon Din. Vseh vnukov in vnukinj je 23 in 4 pravnukinje.

Omenjeni trije sinovi so postali v zgodnji moški dobi vdovci. Vile so jim že v mladih letih prerokovale vdovstvo, zakaj kdor ima na glavi dva vršaja, se dvakrat oženi...

Resnično, naš stari Anton je sicer malo siv, toda polnolas in preklada težave in križe s svojo prvo in zadnjo ženo, zakaj na glavi nosi samo en vršaj.

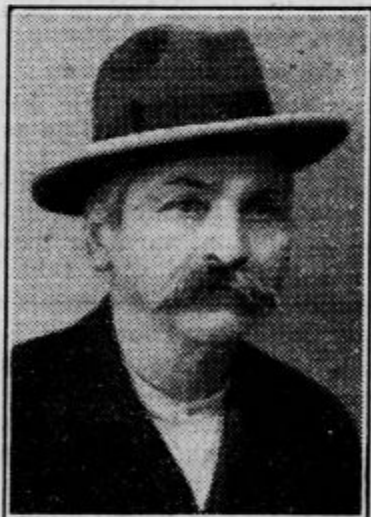
Ta mož je mnogo sveta izkusil

Čestit jubilej splošno znanega popotnega obrtnika

Ljubno, 9. maja.

Te dni praznuje v krogu svojcev in domačinov Ludvik Negro iz Ljubnega na Gorenjskem sedemdesetletnico. Kdo na Gorenjskem, Dolenjskem, Stajerskem in po daljni Hrvaški in Bosni pa ne pozna prijaznega brusača Ludovika! Hodil in delal je toliko in toliko let kakor hlapec Jernej. Danes zveni vsaka njegova beseda, ko stoji kot zaslužen in pošten obrtnik v večeru svojega življenja, kakor solčna romarska pesem.

Rodil se je Ludvik Negro l. 1861 v Stolici (Rezijska, Beneška Slovenija) kot sin starodavne lončarske rodovine, ki je mrežilo svoje dobre in solidne obrti v početku 19. stoletja razpredla po bližnji Gorenjski iskanje zasluga pa težke politične razmere tistih časov so povzročale, da so Rezijske vedno bolj pogosto prihajali na Kranjsko ter se zlasti na Gorenjskem še najbolj udomačili. Tako se je rodovina Negro l. 1879 definitivno naselila v Ljubnem na Gorenjskem, kjer si je v teku desetletij zaradi svojih lepih lastnosti in poštenega dela pridobila izredno dober sloves. Ludvik Negro je že v rani mladosti okusil vso bridkost in sladkost svoje romarske usode. Postal je brusač. V bistvu brusarske obrti pa leži že nekaj romarske usode, s katero se pa žilavi in podjetni Ludvik ni boril temveč jo moško prenašal. Danes tukaj ja tri tam... Od zore do mraka, od zgodnje pomladi do pozne jeseni noži, škarije, sekire in brusavski kamen v očeh. Pa je zalotil

prav tako: človek mora pošteno in lepo živeti, da ga objame ob zatonu njegovega življenja sreča in mir.

Ludvik Negro želimo ob 70letnici vse najboljše z nado, da mu bo usoda naklonila še mnogo zadovoljnih in zdravih let. Tej želji se bodo gotovo pridružili vsi, ki poznajo poštenega gorenjskega brusača iz preteklih desetletij.

Predstavnik vojske kot sokolski predavatelj

Odlično predavanje polkovnika Novakovića pri Ljubljanskem Sokolu

Ljubljana, 9. maja.

Pri Ljubljanskem Sokolu je imel polkovnik Ljuba Novaković, neutrudni sokolski delavec, zelo zanimivo predavanje o pomenu Sokolstva za Slovane in Jugoslovane posebej. V dvorani v Narodnem domu se je zbralo mnogo Sokolov in Sokolice, prišli so tudi tečajniki in tečajnice iz notranjosti države, zlasti številno pa so bili navzoči oficirji in podoficirji.

Predavatelja so pozdravili navzoči z živahnim aplavzom, nakar ga je oficijelno predstavil in pozdravil br. starosta Kajzelj s poudarkom, da to je prvi primer, ko se je pojavil v prostorih Ljubljanskega Sokola oficir kot predavatelj o Sokolstvu.

Polkovnik Ljuba Novaković je v uvodu naglasil, da je bilo in je še Sokolstvo ti-sta močna vez, ki družbi slovanske narode v bratsko enoto. Baš zaradi tega je Sokolstvo za nas najvišji pojem, vzvišen nad vsemi drugimi. Vse narodne zmage v preteklosti so se porajale v znamenju So-

kolstva, tako v Sloveniji, kjer je bila organizacija za českoslovaško najbolj razvita, pa tudi na Hrvaškem, v Bosni, Vojvodini in slednjič v Srbiji sami. Vseposod je prinašalo Sokolstvo s seboj prebujeenje in okrepitev narodne zavesti, čigar posledica je bilo uedinjenje. Jugoslovanski narod poveljuje Sokola-ptiča, kateremu je posvetil premnogo pesmi, v katerih ga vidi hiteti v sinji zrak k soncu — v svobodo. Sokol mu je simbol junaštva, drznosti in plemenitosti.

Sokolstvo pri Slovanih nikoli ni bila organizacija izključno sportnega značaja, kakor so podobne organizacije pri drugih narodih, marveč je bila in je organizacija, v kateri krepimo tudi duha, v kateri se izobražujemo in utrjujemo svoj značaj. Čehi so dali svojega nesmrtnega Tyrša, ki je pred 70. leti organiziral tako rekoč ves českoslovaški narod v Sokolstvu. Njegove ideje in organizacijskim talentom se imajo zahvaliti, da jih zgodovinski tre-

nutki niso našli nepravilni, in da so si osnovali tako vzorno organizacijo, tako lepo procvetajočo državo. Iz sokolskih vrst je izšel tudi prezident CSR Masaryk, ponos in dika vsega Slovanstva. Českoslovaška vojska ne bi postala taka država, da ni bil narod prežet s sokolskim duhom.

Leta 1863. je prodrl Sokolstvo med Slovence in nato v vse slovanske narode, na Poljsko, Rusko in med Lužiške Srbe in drugam. Predavatelj je opisoval razvoj Sokolstva po Hrvaškem in v Srbiji. Jugoslovanski Sokol žaluje zaradi nesreče, ki jo preživlja naš severni brat v prostorni Rusiji. Toda tudi tam bo spet zasijalo solnce svobode in sokolskega razmaha. Okreval bo ruski Sokol in se še mogočnejše razmahnil.

Govornik se je nato ustavil ob natančnejši razlagi razvoja Sokolstva med Jugoslovani. V Srbiji sami se telovadba pred vojno ni razvila do takega viška, ker je nedostajalo instruktorjev, narod pa je bil preropen po sokolskih idejah v moralnem pogledu. V črno goro je prišel leta 1908. br. Vilko Kukec, Slovenec, ki je instruiral vojsko in našel narod že pripravljen tako v moralnem kakor v fizičnem pogledu.

Predavatelj je nato obeleževal pomen sokolskih zletov. L. 1904. so se našli v okviru Sokolstva v Ljubljani južni in severni Slovani, prihitali pa so l. 1910. tudi v Beograd, kjer jih je pozdravil takratni prestolonaslednik, sedanj kralj Aleksander. Takrat se je še bolj poživila slovanska bratska zavest in pričelo se je delati za skupnost.

L. 1918. je sledilo uedinjenje in po letih težke borbe je sledilo osnovanje SKJ, ki vrši svoje plemenite naloge v največji meri. Obstaja nad 700 društev z nad 350 tisoč člani, kar pa je šele pricetek ogromnega nadaljnjega razmaha.

Za tehtna izvajanja se je toplo zahvalil starosta br. Kajzelj in je velesimpatični predavatelj žel burno odobravanje.

Prve dalmatinske vrtnice v Ljubljani

Ljubljana, 9. maja.

Nedavno je pisal »Slovenski narod«, da importiramo vsako leto iz Italije za 32 milijonov Din samih narezanih cvetic, in razil željo, da bi nagelje, vrtnice in druge cvetlice pričeli gojiti na toplih obalah našega solnčnega Jadrana. Avstrija je res imela ob Sibeniku velik poljski vrt za gojitev teh cvetic, vendar je vojna to akcijo zadušila.

Zopet je bil Slovenec, ki se je zavzel za to vprašanje, in upamo, da bo tudi uspel. Sin blejskega vrtnarja g. Dragotin Repč je februarja meseca najel v Splitu pod Marjanom čez 10.000 m² veliko parcelo, jo obdelal in nanjo nasadil čez 20.000 nageljev, 5000 vrtnic, 10.000 vijolic in po več soč smarnic, španskega bezga in pa levkoj, ki jim slovenske knjige pravijo šeboji, poznamo jih pa le pod imenom vijol. Razen tega pa goji seveda vse čebulnice, kakor tulipane, narcise in hijacinte, ki so pa že odcvetele.

Soprega našega vrtnarja Ivana Simenca, ki je sestra podjetnega splitskega vrtnarja, je prešla danes prvo kosaro krasnih vrtnic v vseh barvah, da so se na trgu in v trgovini v Selenburgovi ulici ljubitelji rož stopili zanje, saj so bile za polovico cenejšje kakor italijanske, ki jih sedaj sploh ni, poleg tega pa prav tako lepe. Uspeh je res velik, če pomislimo, da je bila februarja meseca parcela še slabo obdelana njiva. Prihodnje leto bomo vrtnice dobili iz Splita že prej. Za materinski dan in imogoče obdarovati mater z lepšimi vrtnicami ob tem času kakor z onimi, ki so zarasle na naši zemlji in jih je ogrevalo solnce nad našim Jadranom. Akcija podjetnega slovenskega vrtnarja zasluži vsestransko in tudi državno podporo.

Demonstracije s traktorjem

Ljubljana, 9. maja.

Ameriški traktorji vzbujajo v Ljubljani razumljivo pozornost občinstva. Včeraj so se vršile demonstracije na travniškem terenu za glavnim kolodvorom ob Vilharjevi cesti, kjer bodo stala že v bližnji bodočnosti poslopja nove carinarnice. Predvajanje je bilo zaradi slabega vremena nekoliko moteno, vendar se je navzlic temu zbralo precej občinstva. Prisostvovali so mestni inženjerji z direktorjem stavbnega urada inž. Prelovskom ter nadsvetnikom inž. Mačkovskom, dalje razni zasebni inženjerji, gradbeniki, kmetijski strokovnjaki, pa tudi nekateri občinski svetniki s podžupanom Evgenom Jarcem in zastopniki raznih gospodarskih institucij.

Oranje se je pričelo ob 9. dopoldne v dolžini svojih 200 metrov. Traktor je opravil to delo zelo naglo. Sledilo je izravnavanje nove ceste, ki je bila tudi prav hitro urejena. Traktorji znamke Caterpillar z raznimi agregati so vsekakor porabili mnogo goriva. Ameriška trdika v San Leandru v Kaliforniji ima v Ljubljani svoje zastopništvo v Harley-Davidson Motor Import d. z. o. z. na Miklošičevi cesti, katere naloga je, da bo v bodočnosti čisto prikazovala uporabnost teh strojev, ki so prav tako na mestu kot stabilni motorji, dalje kot vlačilci v gozdni industriji, pri gradbenih delih, za ceste sploh, pa tudi pri stavbnih delih.

Danes dopoldne je sledila druga produkcija traktorja v Majstrovici ulici, kjer je traktor razkopal z ogromnimi zobmi doberšen kos ceste. V nekaj pohodih je bila cesta popolnoma zrahljana, kar dokazuje, kako stroj z lahkoto nadomešča težko delo človeških rok. Cesta je bila pozneje zopet zravnanja in zgajena. Tudi temu predvajanju so prisostvovali inženjerji, zastopniki občine in precej občinstva. Zanimivo delovanje traktorjev pa je res bilo vredno opazovati.

V slučajih zastrupljenja povzročena po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfinu, opiju, kokainu je uporaba naravnega »Franz Josefove« grenčice bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela namenjajo, da pri zastrupljenju s svinčevim staropreiskusena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapenko, marveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vaša koža občuti ...

da-li jo pravilno negujete ali ne. Ona ni mrtva prevleka, nasprotno prav občutljiv organ. Radi tega mora začeti pravilno negovanje kože s pravim milom, to pa je **ELIDA FAVORIT MILO**. Obilna in dišeča pena tega mila čisti temeljito, pri tem pa je izvanredno blaga. Koža postane mehka in gladka. Ako redno uporabljate **ELIDA FAVORIT MILO** bo Vaš teint zavidno čist.

ELIDA FAVORIT MILO

Obstoj guštanjskih kovinarjev ogrožen

Odpoved kolektivne pogodbe

Guštanj, 9. maja.

Jeklarna na Ravneh, ki je last grofa Thurna, je odpovedala svojim delavcem kolektivno pogodbo. Odpoved se je izvršila brez obrazloženja vzrokov in bo seveda najbrž vzrok splošna gospodarska kriza za glede kovinskih izdelkov na mednarodnem, še bolj pa na domačem tržišču, ker se prodajajo tuji izdelki po cenah, s katerimi domači baje ne morejo konkurirati zaradi rezijskih stroškov.

Jeklarna je reducirala že marca okrog 50 mlajših delavcev. Delavci jeklarne so člani Zveze kovinarskih delavcev in Jugoslovanske strokovne zveze ter se funkcije narji obeh organizacij prizadevajo, da bi obvarovali veljavnost kolektivne pogodbe. Bilo je že več pogajanj, a so se vsa razbila ob zahtevah ravnateljstva podjetja, ki stavlja take pogoje, da jih delavstvo ne more sprejeti. Danes je že tako, da so vsa večja podjetja člani trustov, ki vodijo svojo posebno politiko ter se ne ozirajo ne na položaj delavstva sploh, še manj pa na položaj onih delavcev, ki so se z rani mi podjetji tako rekoč postarali ter upravičeno smatrajo razvoj podjetja za svojo zaslugo. Zaradi redukcij in zniževanja mezd so se delavci v Guštanju zadržali pri raznih trgovcih za same najnujnejše življenske potreščine že za približno milijon Din. Kriza naših kovinarjev je postala že davno kriza vsega prebivalstva.

Na shodu, ki ga je sklical Zveza kovinarskih delavcev, so bili iznešeni naslednji pogoji nove kolektivne pogodbe:

Temeljne plače naj ostanejo neizpremenjene in to, ker so v primeri s plačami v ostali težki železni industriji itak že precej nizke. Akordne postavke naj se revidirajo, v kolikor ne odgovarjajo novim kalkulacijam, potrebno pa je, da se določijo temeljne akordne postavke, potrebne za nadaljnji razvoj podjetja. V primeru zaslinih del naj obdrže profesionisti in drugi priučeni delavci svoje temeljne plače. Delavstvo pa se odreka draginjskim dokla-

dam, če mu ostanejo temeljne plače neprikrasane. Vse akordne postavke naj se določijo sporazumno in naj pridejo tudi v kolektivno pogodbo. Na leto naj bi dobili delavci p 4 dni plačanega dopusta in sicer v času ko ni nujnega dela.

Pogajanja se niso zaključila in se bodo nadaljevala 16. t. m. Strojovna delavska organizacija pripravlja za nadaljevanje teh pogajanj svoje podrobne predloge in bi bilo v interesu skupnosti, če bi se pogajanja zaključila zadovoljivo za delavce.

Trem konjem je porezal jezike

Gomilsko, 9. maja.

»Košeni novi prami je nekdo odrezal jezik,« se je govorilo v sredo v Dragopolju pri Gomilskem. Ko je prišel jutraj gospodar v hlev, je videl, da je bila kobila vsa krvava okrog gobca. Ko ji je razklenil čeljust, je ves prestrašen opazil, da ji manjka jezik, ki je bil odrezan globoko pri korenu. Težko pa si je predstaviti razburjenje v hiši in v vsej okolici, ko so našli drugo jutro v hlevu še dva konja z odrezanimi jeziki. Le na četrtega konja v hlevu se zverinski zločinec ni spravil, ker je ta konj zelo hud in grize. Vse tri konje bo moral vzeti konjski mesar in trpi g. Košenina zelo občutno škodo. Živnozdravnik, ki so ga poklicali, je izjavil: »Star sem že, a o takem zverinstvu se nisem slišal.«

Vsa dolina je nad tem srovim činom silno ogorčena in vlada splošno prepričanje, da gre za čin osebnega maščevanja. Nezman maščevalce že več let povzroča škoda g. Košenini in mu je že dvakrat zažgal kozolec in gospodarsko poslopje, kjer mu je zgorelo mnogo krme in tudi več stotov hmelja. Dočim je manjkala takrat za požigalcem vsaka sled, je sedaj upanje, da se bo po nekih okolišnih vendar posrečilo izslediti zločinca in ga nagraditi za grozilen zločin s primerno kaznijo.

Lepa prireditev novomeške mladine

Novo mesto, 9. maja.

Podružnica Glasbene Matice, odsek »Mladinsko petje«, je priredila 2. in 3. maja otroško predstavo spevoigre »Sirota Jerica«, ki jo je po narodni pesmi snisal Ivan Albreht. Pevske točke je uglasbil Emil Adamič. Igro je režiral z vso njemu lastno spretnostjo naš priznani in priljubljeni režiser g. učitelj Ivantič Al., pevske točke je naštdural dirigent in učitelj Glasbene Matice g. Fakin. Spremljala je na klavirju njegova soproga ga. Nilka, učiteljica novomeške podružnice Glasbene Matice

Zopet sta pokazala svoje velike zmoglosti naštdurala sta na ne baš lahko moderno Adamičevo glasbo pevske in plesne točke z vso vestnostjo, ki so jih malčki prisrčno in ljubko izvajali.

Da je bila prireditev v celoti in podrobno tako posrečena, gre v prvi vrsti za sluzga požrtvovalni in uspešni režiji, ki je dokaj obširni aparat v tehničnem in grafskem pogledu z večšo roko vodila in obvladala. Zares lepi večer je ostavil v občinstvu, ki je v velikem obisku posetilo obe predstavi in jih burno aklamiralo, najprijetnejše utise.

V šestih urah od Ljubljane k morju

Zanimivosti pomladnega izleta na gornji Jadran

Sušak, 9. maja. Pečnikarjeva avtobusna zveza s Sušakom utesne postati za tujski promet zelo važna zadeva. Iz Ljubljane traja vožnja dobrih 6 ur do Sušaka. Vsako uro se nam odpre nova pokrajina s svojo tipičnostjo in zato ni vožnja utrudljiva, ampak mine kaj hitro. Druga zadeva so različne ceste, po katerih se vozimo. Te bi bilo treba temeljito popraviti, na nekaterih mestih preložiti in na ta način bomo dobili res dobro in najlepšo zvezo Ljubljane s morjem. Za tujce, ki prihajajo preko Jesenic v Ljubljano in potujejo na Sušak, je ta zveza zelo velike važnosti.

Zaneslo me je te dni na jug in odkrito povem, da čez Karlovec ne potujem nikoli več na Sušak, ampak vedno le še s Pečnikarjevim avtobusom. Mahnil sem jo s parnikom »Triglavom« mimo lepo urejene in »sfirizirane« Cerkvenice in prijazno Selce. Takoj na obrežju zagledam starega znanca in prijatelja Pečnika iz znane bizeljske rodbine. Svoj hotel ima tam in njegova agilitetnost me je prav presenetila. Postal je Selčan z dušo in telesom in trudi se na vse načine, da napravi gostom prijetno bivanje ob morju. Ker se le precej oglašajo naši rojaki in Primorci, naj jih seznanim malo zlasti s Selcami. Kraj je zelo prijeten in svažen. Gostoljubni Pečnik ti najde udobno in ceneno stanovanje ali v hotelu, ali po privatnih hišah. Za izletniške družbe preskrbi skupna ležišča, kar je zlasti važno za razne šole in dijake, ki so bolj pri malih groših. Kot priznan vinogradnik skrbi, da je njegova klet založena z najboljšimi vini, med katerimi ima kot specialitete hvarski prošek in bakarsko vodico, ki je za posebno svečane prilike. Za izbirne gurmane je bogato preskrbljeno v prvovrstni kuhinji in v delikatesni trgovini, kjer nudi poleg delikatnih sandwiches najokusnejši »boduljski pršut«. Rojaki doživajo dnevno »sveže« ljubljanske novine, da so sproti informirani o vseh važnejših domačih dogodkih.

Kogar veseli veslaški sport, se lahko na vozi do milje volje po morju. Za kopanje je odlično preskrbljeno. Zlasti so važne za otroke nove urejene plaže, kjer se lahko solnčijo in igrajo kakor jih je volja. Za tiste nemirne, ki bi se tu doli radi gajili turistovski sport je tudi preskrbljeno. Dovolj je prekrasnih izletov po ravnem in po kozjih stezah na vse strani. Zveza z železnico oskrbuje avtopromet s Plasami, parobrodni voženj je pa tudi dnevno več na vse strani.

Nihče naj ne zamudi zdrčati v motorovnem čolnu na starodavni Vrbnik, domovno znamenje narodnega borca Dinka Trnaja, ki se vedno snuje in dela v svojem prijetnem domu bogat po letih, a mlad po duhu. Njegov brat, ljubezni župnik, ti odpre bogate zaklade Vitezičeve knjižnice, kjer hranijo dragocene misale iz l. 1456, prekrasno ročno delo v stari glagolici, pisano po Tomi, arhidijakonu senjskem. Ko vidiš poškodovane knjige Sv. pisma in relikvijo škofa Viteziča, vprašaj po zgodovini tega poškodovanja. Za časa okupacije je izgubilo vse to... Ljubezna sestra dr. Trnaja, ki kaže lepo zbirko dobro ohranjenih starinskih narodnih noš in ročnih del, ki so prava redkost. Na lepi razgledni točki na kraljevo gospodinjo Tuna,

bivši kuhar avstr. Lloydja in pripravila na svojem ognjišču razne specialitete. Kar hitro mine čas in treba je zopet do li v čoln, ki nas popelje v dobri uri nazaj v Selce. Tam se je zbrala med tem časom prijetna družba pri Pečniku in človek pozabi za nekaj ur na vse skrbi, ki ga sicer doma opominjajo vsak čas. Po izborni večerji, ki jo je pripravila znana kuhinja ljubezne gospe hotelirke zaspi človek, vdiha joč izvrsten morski zrak, kakor medved in vstane zjutraj zdrav in čil. Par dni odidha v teh krajih zaleže mnogo in tudi »finančni ministere« ne joče preveč.

Jubilej sevniške šole

Sevnica, 9. maja. Letos poteka 25 let, odkar je bila v Sevnici zgrajena šolska poslopje nemškega »Schulvereina«. Mramorna plošča na zidu v veži pravi: »Erbaut durch den Deutschen Schulverein 1906«. Na nasprotni steni pa z radostjo opazimo državni grb, svobodne domovine, kraljevine Jugoslavije.

Ustanovljena je bila nemška šola v Sevnici že 1884, v glavnem na pobudo nemških, odnosno nemškotarskih krogov. Namen ji je bil seveda pomembnejše našega mladega rodu. Šola so pod pritiskom obiskovalci tudi otroci slovenskih staršev. Radi slovenskega govorjenja (wegen Windschwätzen) so bili otroci zasmehovani in kaznovani na uprav okrutne načine. Izprva je bila ta šola enorazredna, in je slednjič zrastle do trirazrednice.

Nastanjena je bila spozetka v stari brodnikovi hiši. Nekdaj je bil namreč tu poleg broda čez Savo. Pozneje (1906) pa so na prostoru te hiše sezidali novo šolsko poslopje. V pritličju je učna soba, stanovanje za šol. upravitelja in kabinet za učila. V prvem nadstropju sta 2 učni sobi, pisarna vodstva in učiteljsko stanovanje.

Ker zasebne šole v nemškega »Schulvereina« v naši državi nimajo pravice obstoja, je s prevratom tudi ta šola morala končati svoje delovanje. Tako je prenehal zavod, ki je žal vzgojil dokaj renegatov in zasejal v Sevnici mnogo sovraštva. Na osnovi naradne narodne vlade je tukajšnje županstvo 1919 poseglo po vsem šolskem poslopiju z inventarjem vred. V velikih in svetlih učnih sobah so sedaj nastanjeni 3 razredi 7-razredne narodne šole v Sevnici. Mnogo se je izpremenilo v 25 letih... Preko 500 otrok posepa pouk v treh šolskih poslopijih in se vzgaja mladina v strogem duhu jugoslovenstva.

Savinjsko pismo o svetem Florijanu in drugih imenitnikih

Groblja, 9. maja. Kdo bi si mislil, da tudi v nebesih praznujejo godovnjaka kar ves teden, kakor so se vlekle v dobrih časih kmetstva žemtovanja. Tudi gori obratjajo svetega Florijana, saj imajo že ves teden župne vaje na rajni gasci, da kar teče od nebeskega stropa. »Vode dostile« vam komandiram, čep. v sem le titularni vodopadski član vitezov svetega Florijana. Saj ste tovaršij pametni in veste, da zastaja delo na polju in godnjata delavec in mešan na dolgočasni in mrzli dnevni. Pred pragram so že ledenjaki, s katerimi se kar ne gre letos šaliti, ko je sadno drevje v cvetu, kakor že več let ne. Živina po hlevih neumljenost strada, ker ne gre zelenje letos nikamor. Mogoče bi našel kakšen strokovnjak nov način umu živinoreje na podlagi rednega stradanja.

Toda — naj povem okroglo zgodbo. Zadnjič je pisal neki naš strokovnjak o dobičkanosti svinjereje in je lepo zračunal krompir in močna krmila, ki so ji, svinje požrle, ter prišel do upalnega zaključka, da ima naš kmet pri enem samem pršutniku kar dvesto dinarjev čistega dobička. Ze sem mislil sesti in zapisati vsej naši kmetijski raji za vsodbudo: »Svinjereja je naš odrešenik! Če se hočeš ne le iznebiti morečih dolgov, temveč tudi obogatiti, oprimi se strokovnjaške svinjereje! Vsakih pet pršutnikov vam vrže jurja v sedmih mesecih kakor, da ste ga na cesti pobrali. Konec je težav in boja! Sursum corda! itd.«

Ze sem užival v duhu vso srečo, ki je na potu v našo ubogo deželo, pa sem se nenkrat ves poparjen spomnil, da piše gospod strokovnjak o parjenem krompirju. Za parjenje krompirja pa je treba, dolgo, ki se med drugim uporablja za sprejem gostov ako znaša njih število 500. V muzejskih lokalitetah nam je bil v spremstvo dr. Neurath, direktor z muzejem vezanega zavoda za proučevanje najrazličnejših statističnih podatkov iz vsega svetovja in vseh strok. Novost nam je bila v muzeju velika magnetna plošča republike, na kateri je bil potom malih železnih kvadratnih koscev označen razmah vseh panog gospodarskega življenja po krajih. Kosci so premakljivi in se po potrebi zamenjajo. Prostori muzeja so nam tudi sicer nudili dokaj zanimivega materiala. Ne gre pozabiti, da daruje mestna občina vsaki porodnici 46 kosov perila, ki je to darstvo nastalo.

Ko smo že pod noč krenili na dom, nas je presenetilo predavanje v Schillerherbergu. Sredi deklet in fantov do 20 let starosti, je govoril znanstvenik dr. Smola o ljubezni, spolnem nagnjenju, spolnem občevanju in samozadoljevanju. Mladini, ki je jedilnico do kraja napolnila so bila podana razna obrambna sredstva in na vseh razloženih vprašanje ljubezni na moč točno in natančno.

Krasno, solnčno jutro nas je pozdravilo v nedeljo. Po dobrem odpočitku preživljeni smo krenili v umetno obrtno muzej, kjer se je slučajno vršila razstava prof. Rudolfa Larischa o smotnih pisave. 13 visokih tabel in peto steklenih miz nam je prikazalo vso vrednoto pisave, ki naj v okrasju, ornamentiki služi umetnosti in ne zgolj namenu. V vseh prostorih nam je pojasnjeval strukturo, zmisel in namen pokreta docent dr. Oto Hurm.

V ponedeljek smo se odpravili v centralno obrtno nadaljevalno šolo, ki po svoji pompatnosti, vsesokoli modernu urejenosti in v do podrobnosti izvedeni dovrše-

Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA!

kakor je moja rajna mati vedno trdila, kotlov, drv in ljudi, kar vse precej stane. Tudi se nisem videl, da bi prišli kje prasički kar z žlicami h kotlu in bi jedli, temveč stane spet denarja, da se živalim znozi krma in se očediho hlevi in vzdržujejo v dobrem stanju. Vsega tega sem za manjši strokovnjaški drugod po svetu računajo le za strežbo eno tretjino vseh izdatkov za svinjereje. V opravičilo našemu strokovnjaku naj omenim, da članek sam ni izviran, temveč sem enakega čital v nemškem listu. Tako je zgodba o strokovnjaški dobičkanosti svinjereje. Če je okrogla, presodite sami; meni se zdi, da ni!

Saj ni vredno, da bi se človek jezil. Kdor ve, kako je s tako stvarjo, se smeje sam zase in molči. Ker smo vsi tiho, je pa začelo kamenje govoriti. Prav na glas vpije na veliki cesti, ki jo prav sedaj popisavajo. Kaj pa vpije, ste radovedni ti, ki ne hodite po naši dolini? »Pri nas je pa že več!« takava navada, da nas ubogo kamenje nasujejo v tanki plasti na cesti, da nas zmeejo avtomobil v prvem tednu na ceste obroke, kjer nas kolne kmet in godnja vozni, ko je cesta razrita kakor, da smo na fronti. Poprej nas izbirajo, kateri je najboljši, sedaj pa pustijo, da se mi njihovi izvoljenci tako pretopamo po cesti in čakamo, kdaj kakega osamljenega reveža stere težki parizari.

Tako vpije kamenje. Vozniki, kmetje in popotniki ga slišijo, cestarji ga tudi slišijo in jih slišijo reveži dosti od vseh strani. Vsi, ki hodijo in se vozijo tod, pa pravijo, da bi radi vedeli, kdo je pogruntal to novo načelo, ki baje štedi gramoz in zboljšuje ceste. Prosim, da mi nikar spet kdo ne poreče kakomalo »strokovnjakovo fob!«, temveč mi naj razloži, zakaj nimam prav. S fobi, fopi in pobi se v svetu ne pride daleč!

Janko Kač.

Iz življenja v Beli Krajini

Črnomelj, 9. maja. V nedeljo se je vršil pogreb splošno priljubljenega Janka Schweigerja. Visoko smo ga čislali in zato smo ga potrdili spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče v Vojno vas. Lahko rečemo, da se je v nedeljo poslovil vsi Črnomelj od svojega priljubljenega Janka. Polnoštevilo gasilsko društvo, Sokol z mestno godbo, zastopniki uradov in mestne občine (pokojnik je bil več časa tudi župan črnomeljski) so bili zastopani pri sprevedu. Zbor Sokola je zapel žalostinke in na grobu se je poslovil od pokojnika v lepih besedah

Oblečemo Vas
od nog do glave
za mal denar
Tudi na obroke!
A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

starosta br. Vrankovič. Janku bomo ohranili trajen časten spomin.
Pri krofvalni tečaj za čevljarje se vrši v prostorih obrtne zadruge; udeležujejo se ga skoraj vsi tukajšnji mojstri in nekaj pomočnikov. — V nedeljo so se pod vodstvom predsednika obrtne zadruge g. Josipa Fabjana vršile skušnje za pomočnike. Priglasilo se je 24 vajencev; od teh jih je prestalo izpit 21.

Na Florjanovo se je vršila običajna gasilska parada s cerkvenim opraviлом. Ker je tudi domači praznik je delo počivalo in so bile trgovine zaprte.

Sokolski kino si je nabavil moderni električni zvočnik, kar bo vsakogar poživilo predstave, ki bodo gotovo še bolj obiskane.

Tako znajo!

Mostrana, 9. maja. Naše sokolsko društvo si je od nekega posestnika v bližnji vasi pridobila v našem zasilno dvorano in s tem omogočilo, da bo moglo zopet intenzivneje delovati, kar mu je bilo sedaj skozi več let onemogočeno, ker mu je društveni dom odplavila povodenj v jeseni 1926. To dvorano je pa imelo doslej Katoliško izobraževalno društvo na Dvornem v najemu. Ko pa je to društvo doznalo, da prevzame s 1. majem dvorano Sokol, so skovali načrt, kako bi se Sokolu maščevali, ki je bil tako predrzen, da jim je prevzel njihov društveni dom. Dogovorjeno — storjeno. — Odločili so se prirediti še zadnjo nedeljo igro in sicer na soboto dne 25. p. m. kar so s plakati in vabilom znanjali. Pred predstavo je naredila pri igri sodelujoča godba nedovoljeno obhodnico skozi vasi Mojštrana in Dvornje, kar se doslej ni nikdar zgodilo. Za poslovitev od dvorane pa so si izbrali igro »Zlaba in svestoba«. V nedeljo, 26. p. m. so pa člani tega izobraževalnega društva prav dobro dokazali, kako so se izobrazili. Niso samo neupštevali, da je nedelja gospodov dan, temveč tudi ne, da je po državnem zakonu določena za počitek. Takoj zjutraj so se spravili na opustošenje dvorane, prihajali so z raznim orodjem ter trgali in odnašali iz dvorane ne samo to, kar jim po pogodbi pristaja, temveč vse, in to vzlic ugovoru mladega gospodarja »Sokola, pobrali so celo okna in vrata, da celo tako daleč so šli, da so brez vsakega dovoljenja in po nerazviku odločili v dvorano vodele električni vod banovinskega elektrovida in raztrgali vso električno napeljavo po dvorani, za kar zaslužijo od banke urave kot lastnice prav poteno lekcijsko. — Ker so vse odstranili, kajpak tudi lesenemu stranski niso prizanesli, temveč so ga z velikim navdušenjem podrli.

Sokol ne utrne samo gnotne škode, ker mora od 1. maja plačevati precejšnjo najemnino, temveč je mnogo bolj prizadet s

„Težko vama za pare, a nama sirotinji još teže...“

Nenavaden doživljaj v vlaku — Mlad Bosanček se je iz Bosne peljal v Slovenijo skrit pod maminim krilom

Srečen in nesrečen dan obenem je bil oni dan za potnike, ki so z dopoldanskim vlakom hoteli proti Zidanemu mostu. Ne za vse enako. Medtem ko so si eni pravili svoje križe in težave, drugi močili grla z lenjenskim čevčkom, tretji pa spali ali buljili skozi okna v posavski paradiz, se je v kotu na dvosedelci kljopici stiskala dvojica — košen Bosanec s črnolaso Bosanko. Njuna skromna obleka je pričala, da ju bje revščina in da sta na potu za delom, ki sta ga upala dobiti v Zidanem mostu. Nihče pa ni mislil, ali bil celo pripravljen na presenečenje, ki ju je dohitelo v vlaku samem, da so imeli še potniki svojevrsno senzacijo, dogodek, kakršnega redkokdaj beleži časopisna kronika.

Česar niso opazili potniki, je videlo ostro oko postave, namreč da je Bosančeva zaskonska polovica spodaj prečudno okrogla in obilna. Morda se je temu pridružil še mnenje, da z revščino nikakor ni v skladu zakonski blagoslov, ki pušča dovolj vidne in občutne sledove, česar pa tu ni bilo opaziti.

Pa so ju pobarali, od kod in kam in pa koliko se jih vozi...

»E, pa dvojica gospodine...«
A to še vseeno ni zadostovalo, kajti mož je zahteval več Namreč: kdo je pod krilom?... In glejte: na poziv se je dogodil čudež, kajti izpod krila je prišel droban črnolas, desetletni Bosanček, ki je s prestrašenimi očmi zaryl novo, a prijetnejšo okolico. Saj je siromaček že celih 45 km

tem, da ne more razviti svojega dela. Govorijo, da so ti ljudski izobraževalci začasno dosegli svoj namen, zapomnijo za naj si, da pojde Sokol še k intenzivnejšemu delovanju in da je ta ovira le začasna. Bujite se kajpak, da bi tudi v vašo vas ne prodrl sokolski duh, bodite pa uverjeni, da tudi to ne bo izostalo. Za vaše čine pa upamo, da vam bodo pristojna oblastva dala zasluženo nagrado.

Uspehi kmečkega izobražanja

Petrovče, 9. maja. Kmetijska in gospodinjstva nadaljevalna šola v Petrovčah je z igro »Stari Ilija« zaključila letošnje svoje delovanje. Resni člani udeleženci obeh šol so žrtvovali li mnogo truda in časa, da so pod režijo učitelja E. Dolinarja »rav častno izvedli to igro. Čisti dobiček prireditelje je namenjen ekskurziji.

Obe šoli sta imeli že na tiho nedeljo skupno zaključno slovesnost, katere so se udeležili vse kmetjsko nadaljevalni šolski odbor, župan z nekaterimi občinskimi odborniki in mnogi domačini. Vsi so z velikim zanimanjem sledili predavanjem tečajnikov in tečajnic, ki so razpravljali o raznih aktualnih gospodarskih zadevah, o žitvinoreji, o sadjarstvu in čebelarstvu, o higijeni in gospodinjstvu. Pred tem pa sta podala voditelja obeh šol izjerno poročilo. V sosednjem razredu so bili razstavljeni šiviljski in kuharski izdelki učenec gospodinjstva-nadaljevalne šole, ki so pod vodstvom svojih učiteljev gđ. Bojčeve in Pisanove izdelale krásna ročna dela, možko in žensko perilo, da se posetniki niso mogli načuditi, kaj so mogle ustvariti pozimi pridne in spretnne roke. Popoldne je priredila gospodinjstvo-nadaljevalna šola čajano, ki je združila učitelstvo obeh šol, odbornike šolskega odbora, zastopnike občin, tečajnike in tečajnice na animirani zabavi. V preprostitih, a presrečnih besedah so tečajniki in zastopniki obeh korporacij izrazili učitelstvu zahvalo za ves trud med šolskim letom in poudarjali prijateljsko vez, ki se je izčlenila v skupnem delovanju.

Da je mogla gospodinjstvo-nadaljevalna šola prirediti s poukom, gre v veliki meri za hvala uvidenosti in dalekovidnosti župana g. Stanka Jelovška, ki je z vso vno oskrbel lep štedilnik, potrebno kuhinjsko posodo, dal razširiti napeljavo za električno razsvetljavo in sploh podpiral obe nadaljevalni šoli. Tako je zagotovljen obstoj gospodinjstva nadaljevalne šole, in je že zdaj zanimanje veliko za ta pouk, ki se prične zopet jeseni. Zahvala gre tudi drugim činiteljem in činiteljicam, ki so kakorkoli podpirali tukajšnje nadaljevalno šolstvo.

trpel v neprijetnem položaju pod maminim krilom v neposredni bližini parne cevi, na kateri se je tako rekoč kar kuhal in pekel. Pa se je gotovo tudi iz Bosne pomene vozil do Zagreba tako »svarec«. S tem se pokazal izredno vzdržljivost in bi že samo razda tega zaslužil brezplačni vozni listek.

Strahovite poglede pa je sedaj pošiljal zasačeni otač, ki je zaradi revščine zatajil sina. In se mu je izvil iz dna duše resnično bolesto priznanje: »Težko vama za pare, a nama sirotinji još teže...«

ZA ZDRAVE IN BOLNE

je bivanje v Slatini Radenci. Prvim v razvedrilo, drugim za zdravje. Osem slovitih zdravilnih vrelcev služi tu za zdravljenje raznih bolezni. Edinstvene naravne ogljikovo-kisle mineralne in železnate kopelji. Bolni na srcu, ledvicah, presnovi in živcih najdejo tu zopet svoje zdravje. Julija in avgusta stalna godba, drugače priljubljene koncerti, kino, radio, obširna biblioteka itd. Prospekti v vseh pisarnah Putnika in od uprave zdravilišča. 6656

Poučen izlet na Dunaj

Ljubljana, v maju.

Dunaj! Vele mesto z vsem svojim trušcem, hrupom in ropotom; širokimi ulicami in izbranimi izložbami; lepimi in zanimivimi, pa tudi opasnostmi nas je zajelo, ko je po burni vožnji prisopihal naš brzovlak zadnjo soboto v aprilu na vzhodni kolodvor.

Par medsebojnih besedi in že smo se znašli v udobno pripravljenem avtobusu z značko Sonderwagen, ki nas je popeljal v drugi okraj, kjer nam je bil v mladinskem oskrbovališču pripravljen gostoljuben parni dom. Stavba, nazvana Schillerherberge je umaknjena mestnemu hrupu zaradi lege na dvorišču. Je pa v ostalem poslopje dovolj prostorno; ima v osrednjem jedilnici in kuhinjo in zadaj skupne spalnice. Vse pa je moderno in čisto. Oim smo si porazdelili prostore nam je direktor zavoda Oton Ronge izpregovoril prijetno dobrodoščilo v imenu dunajske mestne občine in šolskega sveta, povdarjajoč, da je republika Avstrija ohranila sicer svoje ime po bivši monarhiji, drugače pa je delala popolnoma drugega duha, misli in dejanj. V izbranih besedah se je zahvalil po zdravu vodja naše ekskurzije direktor Josip Reinsner.

Ceprav zaradi neprepane noči utrjevali, smo vendar brž pobili v mesto in smo si še tekom dneva ogledali mestno hišo in v njej nameščeni »Gesellschafts und Wirtschaftsmuseum«. Mestna hiša nam je razkrila zborovalno dvorano, v kateri nas je zavel štinski lestenec iz l. 1873. In nad 200 žarnicami; ogledali smo si še sejo sobo vrhovnih delželnih predstavnikov, prostore za sejo senata, sobo za civilne poroke in končno slavoslovno dvorano, 71 m

dolgo, ki se med drugim uporablja za sprejem gostov ako znaša njih število 500. V muzejskih lokalitetah nam je bil v spremstvo dr. Neurath, direktor z muzejem vezanega zavoda za proučevanje najrazličnejših statističnih podatkov iz vsega svetovja in vseh strok. Novost nam je bila v muzeju velika magnetna plošča republike, na kateri je bil potom malih železnih kvadratnih koscev označen razmah vseh panog gospodarskega življenja po krajih. Kosci so premakljivi in se po potrebi zamenjajo. Prostori muzeja so nam tudi sicer nudili dokaj zanimivega materiala. Ne gre pozabiti, da daruje mestna občina vsaki porodnici 46 kosov perila, ki je to darstvo nastalo.

Ko smo že pod noč krenili na dom, nas je presenetilo predavanje v Schillerherbergu. Sredi deklet in fantov do 20 let starosti, je govoril znanstvenik dr. Smola o ljubezni, spolnem nagnjenju, spolnem občevanju in samozadoljevanju. Mladini, ki je jedilnico do kraja napolnila so bila podana razna obrambna sredstva in na vseh razloženih vprašanje ljubezni na moč točno in natančno.

Krasno, solnčno jutro nas je pozdravilo v nedeljo. Po dobrem odpočitku preživljeni smo krenili v umetno obrtno muzej, kjer se je slučajno vršila razstava prof. Rudolfa Larischa o smotnih pisave. 13 visokih tabel in peto steklenih miz nam je prikazalo vso vrednoto pisave, ki naj v okrasju, ornamentiki služi umetnosti in ne zgolj namenu. V vseh prostorih nam je pojasnjeval strukturo, zmisel in namen pokreta docent dr. Oto Hurm.

V ponedeljek smo se odpravili v centralno obrtno nadaljevalno šolo, ki po svoji pompatnosti, vsesokoli modernu urejenosti in v do podrobnosti izvedeni dovrše-

nosti nareja mogočen vtis. Prostor zavzema 13.000 kvad. metrov, od katerih je 9000 zazidanih. Zanimanje za zavod, ki je edinstven na evropskem kontinentu je naravno zelo veliko in se vsakdanjih gostov ne manjka. Obiski prihajajo celo iz Grčije (Atene), Turčije in Japonske. Šola je bila zgrajena l. 1926 in ima v njej prostora 80 strok, vsaka s specialnim načrtom, a vse v odnosu napram predelavi in presnovi lesa. Na zavodu se zasledujejo in proučujejo stalno vse novosti domačega in tujega sveta; učitelji so dolžni, da poleg predavanja delajo tudi v praksi. Predavatelji se češče rekrutirajo iz vrst umetnikov, ker naj imajo izdelki vselej odraz višjega, do popolnosti stremečega izdelka, tudi umetniške vrednote. Stalnih gojencev je do 1200. Vajencem je dana prilika, da se strokovno, teroretično in praktično, pa tudi kulturno izpopolnjujejo. Naraščajo, ki mu tok časa ne bi omogočali zaslužka, se daje nauk, ki mu nanovo odpira pot do dela. Kolariji izdelujejo smučti in sani, sedlarji naslanjače, podložke in sedeže za avtomobile itd. V ostalem je obisk nadaljevalne šole za vajence obvezen, brez ozira na starost. Pouk je le med tednom; razstave v šoli so stalne.

Zanimiv zavod, ki je produkt delavnosti dunajskega obrtnišva, nam je razkazal glavni ravnatelj inž. Ferdinand Popp, ki nas je popeljal v nešteto prostorov v četverih nadstropjih. Naj omenim le da ima šola svojo gledališko dvorano s tedenskimi predstavi ob sobotah, kino predstave, svojo telovadnico, knjižnico, fizikalno in kemično dvorano, m. dr. delavnice za vezilje, sobno slikarstvo, industrijsko slikarstvo, strugarstvo, mizarstvo vseh panog, sedlarstvo, tapetništvo, kolarstvo, razne vrste tiska, fotografijo, tesarstvo,

kliseje itd. Posebnega poudarka je vredno, da izdelujejo gojenci na podlagi predloženih predmetov skice, izvedejo iz teh kalkulacij in napravijo končno sami zadržani predmet v delavnici. Teoretična nazobrazba je tedaj v najtesnejši zvezi s praktično. Zašel pa bi predaleč, ako bi hotel navajati vse mnogotere podrobnosti in zanimivosti. H koncu le to, da ima šola centralno kurjavo, električno razsvetljavo, lifte in vse kar si človek v najrazsežnejšem zamislu potreba razvoja in pokreta v stroki more zamisliti.

Popoldne smo odšli v prvo obrtno nadaljevalno šolo, poslopje, ki izvira iz leta 1908 in ni po svojem obsegu prav nič manjši. Saj je v poslopju 7 šol s 400 razredi in 5000 učenci. Ta stavba ima v osnovi vse ono kar sem navedel o centralni nadaljevalni šoli; razlika je le ta, da so zastopane mnogotere druge panoge obrtnišva kakor slaščičarji, brivci, kotlarji, kovači, kleparji, vodovodni in plinski instalaterji, klobučarji, knjigovodni i. dr. Prihajajo se posebej tečajji; gojenci vežbajo vselej na najmodernejših strojih. Knjižnica šole šteje 60.000 izvodov, čitateljev šteje 4000. Po sila razsežen zavod nas je popeljal inspektor Weber, dočim je vodstvo v rokah dr. Franca Scheldla.

Za povrniti ogled obeh šol smo porabili prav ves dan; jako izjerno in koristno izrabljen, ker si bodo mnogi izsledki prej ali slej utrlj svojo pot tudi na naša tla in je učitelstvo dobilo vsaj približno sliko večjega stroja dunajskega obrtnega nadaljevalnega šolstva, o katerem ni dvoma, da je na lepi višini.

Torek nas je spravil precej v jutro v predavalnico doma, kjer nam je obrazložil inž. Schlieser vse poteze in akcije, ki so se storile v omiljenju brezposelnosti na Du-

naju s prirejanjem raznovrstnih tečajev. Takih tečajev je bilo doslej 1350 z 42.000 vajenci v 190 poklicih. Ta čas je v poteku 70 tečajev. Obrtniški naraščaj se izpopolnjuje v kurzh in onih poljih, kjer so nezalosti največje. Pred časom so bili tečajji kjer so se ljudje poprijeli popolnoma novih poklicev. Bančni upravniki (okoli 2000 po številu) so se izučili v večše soferje. Nemci imenujejo ta dva pokreta z Nachschulung in Umschulung. Doseženi rezultati so lepi, ker v dobi 3 mesecev dobi približno 60% obiskovalcev zaposlitev. Svojevrsna so izpričevala, ki ne gredo po številkah v redih, brezposelnosti. V kurzh so se delje, tempešni, ker se ljudje potom šole skušajo otresti vplivu ulice. Predavateljeve besede je zaključil ogled mnogotereh tečajev križem mesta.

Sreda je bila določena odhodu, vendar smo za kratak čas še pobili v osnovno šolo, kjer je učitelstvo pri hospitiranju v 1. in 4. razredu spoznalo duh moderne osnovne šolske vzgoje. Kratak čas pozneje smo hodili po obsežnih delavnicah višje tehniške šole, ki skoro v vsem sliči našim tovrstnim zavodom.

Večer nas je optane in pripravljene za potovanje združili na vzhodnem kolodvoru. V složnem tovarštvu so bile izmenjane ponovno mnogotere zdrave, klene in napredka željne misli za dvig našega obrtnega naraščaja. O načrtih izpregovorimo še posebej. Le hitro, skoro prehitro nam se zajela noč, brzovlak nas je peljal v domovino.

Ekskurzija je v vsakem pogledu lepo uspešla. Zahvala vsem onim faktorjem, ki so pripomogli kakorkoli, da je storjen k izpopolnitvi našega strokovnega osoblja zopet korak naprej.

—Jak.

Novi jugoslovenski dijaški dom v Pragi

H. — Praga, 7. maja

O gradnji novega jugoslovenskega visokošolskega doma v Pragi smo nedavno že poročali. Pripravljalni odbor za stavbo doma sestoji iz ravnatelja dosedanjega dijaškega doma g. dr. Dragutina Prohaska, generalnega tajnika Českoslovaško-jugoslovenskih lig g. dr. Berengerja ter iz zastopnika mesta Praga dr. P. Zenkla. Z ozirom na to, da si jugoslovenski poslaničnik dr. Albert Kramer prizadeva za deveto dovesti do skorajšnjega ureditve in je zavoljo tega stavba v najbližjem času že zagotovljena, je naš dopisnik naprosil dr. Prohaska podrobnejših informacij o stvari ter dobil od njega za »Jutro« naslednji članek:

Dosedanji jugoslovenski dijaški kolegij je vznikel v povojni dobi (l. 1923) in je bil velika dobrota več pokolenjem naših dijakov, kajti v času največjega padca naše valute in v dobi najhujše stanovanjske krize so jugoslovenski dijaki dobivali v kolegiju stanovanja za zmerno režijsko ceno. Ker so v dijaški dom prišli vsi, ki so dosegli absolutorij ter so hoteli le še dokončati svoje študije v Pragi, je bil prejšnji kolegij bolj ferijalna, nego kulturna institucija. Zaradi tega je bila njegova korist za poglobitev stikov med českoslovaškim in jugoslovenskim narodom zelo majhna. Dijaštvo pa je tudi težko finančno stanje oviralo, da svojih sil ni dovolj posvečalo kulturnemu delu in je skrbel, v prvi vrsti, da dokonča svoje študije in se vrne v domovino.

Staro leseno poslopje na Belcredijevi cesti je med tem časom postalo ovira za bodoči razvoj mesta v smeri proti Letni. V sosedstvu poslopja so ravno kar podrli stadion in kmalu pride tudi na stari dijaški dom vrsta, da se umakne rastočemu mestu. Ko je dijaški dom dobil odpoved od mesta, ki je lastnik tega stavbišča, sem dal kot ravnatelj dijaškega doma Českoslovaško-jugoslovenski ligi pobudo, naj zaprosi mesto Prago za drugo stavbišče. Liga se je že ob ustanovitvi kolegija na mojo prošnjo močno zavzemala za dijaški dom ter je posredovala pri ministrstvu šolstva in narodne prosvete, da je ministrstvo poslopje izročilo v upravo meni kot delegatu jugoslovenskega ministrstva prosvete. Istočasno je prošnjo lige za stavbišče na mojo osebno pobudo odločno podkrepil g. dr. Peter Zenkl v trenutku, ko se je mestni svet pripravil na poset Beogradu. Okoliščini, da se je za stvar zavzel ravno izkušen socialni delavec velikega sloga, kakršen je g. dr.

Zenkl, je treba pripisati vse kasnejše uspehe te akcije.

Po nedavnem praškem posetu gospoda Momčila Miloševića, šefa kabineta v ministrstvu prosvete v Beogradu, so bili dosedanja koraka pripravljalnega odbora potrjeni in sklenilo se je pozvati arhitekta, da predloži načrte za gradnjo jugoslovenskega dijaškega doma v Pragi. Pozivi za predložitev načrtov bodo poslani trem českoslovaškim in trem jugoslovenskim arhitektom. Načrt novega doma ima marsikako novost; izmed nekaterih naj omenim le eno, ki je po mojem dosedanjem izkustvu neobhodno potrebna. Sobe, v katerih bodo bivali dijaki, ne drže neposredno na hodnik, marveč so od tega oddeljene s predsobami, določenimi za dijakovo »gospodinjstvo«. Tu bodo stanovalci hranili svoje obleke, perilo, čevlje in druge potrebščine. Na ta način bodo sobe vedno v najkrajšem času lahko pospravljene, predsobe pa bo pospravljala in držala v redu služkinja.

V novem poslopiju bo poskrbljeno tudi za prenočišča raznim jugoslovenskim ekskurzijam, za popolnoma ločeni ženski oddelek in za dvorano za predavanja. Novost bo tudi v tem, da bodo dijaki jugoslovenske in českoslovaške narodnosti medsebojno pomešani; to je bilo določeno na posebno željo lige, ki je kot bodoča lastnica kolegija poklicana, da bo stvari posvetila večjo aktivnost nego ji je bilo to mogoče dosedaj, ko je bil kolegij last českoslovaškega ministrstva šolstva in narodne prosvete. Nad kolegijem bo izvrševal nadzor peti oddelek ministrstva, osebno pa bo zanj skrbel dr. Bedrich Mathesius.

Moram pa vam priznati, da vodstvo kolegija doslej še ni popolnoma določeno, gotovo pa je, da bo sestavljeno iz zastopnikov ministrstva prosvete obeh držav. V njem pa bosta tudi po en zastopnik lige in mesta Praga. Temu kuratoriju bo podrejena uprava kolegija.

Novi dom bo stal približno 5 milijonov Kč ter bosta k stavbi prispevali obe državi, v znatni meri osebno Českoslovaška. Največja zasluga za uspešno podjetje gre českoslovaškemu ministru narodne prosvete g. dr. J. Dererju in mestnemu svetu praškemu, ki je dal na razpolago stavbišče za kolegij na Pogořelcu pod cerkvijo »Na Andjelce« v Střešovicah. Kolegij bo tedaj stal med Pogořelcem in Střešovicami, od koder ni daleč do bodoče stavbe višje tehnične šole v Dejvicah.

Dr. D. P.

Važne zadeve obmejne občine

Dobava električnega toka, gradnja carinarnice, poslovanje občinske hranilnice v Gornji Radgoni

Gor. Radgona, 7. maja

Na zadnji seji je uprava trške občine odobrila pogodbo o dobavi električnega toka z mestno občino Radkersburg. Dosedanja desetletna pogodba poteka l. 1935. Ker pa so teletna pogajanja zaradi dobave toka zdravilišča Slatina Radenci končno vendar imela uspeh, da je prišlo do sporazuma, je tukajšnja trška občina bila primorana pogodbo za dobavo toka z mestno občino Radkersburg podaljšati za 5 let tako, da poteka šele l. 1940. Električni odsek naše občine bo formaliral pogodbo z novo oddelkom Zdravilišča Slatina Radenci, ki je prevzela v lastni režiji napravo daljnovoča od črešnjevske električne naprave. Pripravljalna dela so v polnem teku.

Sledilo je poročilo župana o gradbi nove carinarnice. Ker je bil prostor ob Muri doslej javna last, a ga je občina že več desetletij hasnovala ter na ta način priposestovala in izposlovala pri državnem pravobranilstvu v Ljubljani, da se je to stanje uredilo tudi v zemljo knjižnem uradu. Storjeno je vse potrebno za skorajšnjo realizacijo dovoljenega posojila za gradbo pri Državni hipotekarni banki v Ljubljani v znesku 470.000 Din. Dela je izločevala znana stavbna tvrdka inž. Jelenc & Slajmer iz Maribora in se bo z gradbo pričelo v najkrajšem času.

Ker poteka trgovinska pogodba z Avstrijo s 1. junijem ter so se pričela pravkar pogajanja za sklenitev nove pogodbe, je naša občina vposlala finančnemu ministru obširno spomenico z željami in potrebami obmejne prebivalstva.

V upravni odbor občinske hranilnice so bili zaradi poka triletnih funkcije dobe izvoljeni: Žilavec Fric, Korošec Franc st. in Borovič Ivan, vsi iz Gornje Radgone. Med slučajnostmi je natečaj gradbenega odseka Janez Lančič poročal o graditvi železniških težnij na postajah Ljutomer in Murska So-

bota. Neštete prošnje naše občine, da bi se sliha neobhodno potrebna tehnična zgradila tudi na naši postaji, kjer je živahen promet z inozemstvom, so ostale doslej nerešene. Tudi glede dograditve prepotrebne obmejne postajnega poslopja ni prešla naša občina doslej ugodne rešitve na ponovne vloge, čeprav so za to podani pač vsi pogoji. Gradbenemu odseku se je končno naložilo oskrbeti očiščenje sejmišnega prostora pod farno cerkvijo ter se bo posel z drobnim peskom. S prodcem bo posuta občinska cesta v Sodarski ulici. Sklenilo se je tudi napraviti novo cesto ob Muri na Trahat. Debatu o napravi letnega kopališča ob Muri ni rodila konkretnih predlogov.

Občinska hranilnica je zaključila šesto poslovno leto. Skupni promet je lani znašal 201.374.112 Din, skozi blagajno je šlo gotovine 66.241.822 Din, hranilne vloge so se zvišale za 1.577.611 Din in znaša njih stanje 7.127.638 Din. Tudi stanje hipotekar, posojil se je lani zvišalo za 533.943 Din na 4.255.317 Din. Tekoči račun se je zvišal za 1.011.285 Din na 2.539.535 Din. Stanje splošne rezerve je 137.673 Din. V aprilu letos je odposlanec Zveze jugoslovenskih hranilnic revidiral poslovanje hranilnice in ugotovil najlepši red. Iz lanskega čistega dobička 18.485.32 Din je dotiranih 16.000 Din za hranilniški pokojninski sklad. Sklenilo se je znižati obrestno mero od 9 na 8 %, kar znači pri današnji splošni krizi precejšnjo odpomoč.

Ako pri nakupu mila izrecno ne zahtevate PARACELUS lahkega mila za deco, tedaj škodite zdravju svojega otroka. Tudi zase kupujte PARACELUS-ovo liližno mlečno milo, pa bo vaša koža nežna kakor otroška. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah PARACELUS k. d., Zagreb, 3.

Pes z dvema nogama

Veterinarska fakulteta v Zagrebu ima psa, »Šarka« po imenu, ki se je rodil samo z dvema nogama, s katerima se pa kreta skoraj tako dobro kakor vsak normalen pes. Da je ljubljene vseh dijakov, ni treba niti omenjati.

Vsa Ljubljana se smeje in imenitno zabava!

Hitite in ogledajte si tudi VI danes izvršeno šaloigro!

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri!

Kot dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni film.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Dirigent Vaclav Talich

bo izvajal jutri zvečer v Unionu v Ljubljani naslednji spored: koncert otvori uvertura »Shakespeare«, ki jo je napisal češki skladatelj K. B. Jirak. Zatem se izkva Vivaldijev veliki koncert. Tretjo točko sporeda tvori Novakova pesnitev »V Tarach«, ki je pri nas že znana z raznih koncertov. Prvi del se sklada skladbo

»Le Bagarrec, ki jo je napisal eden najznamenitejših modernih skladateljev mladše dobe Martinu. V II. delu pa se izvaja slavna patetična simfonija Čajkovskega. Ogromni repertoar bo brez dvoma najodličnejši izvajal. Podrobni program bo na razpolago pri biljetarjih. Pričetek koncerta bo točno ob 20.

Upokojenci in invalidi v področju dravske finančne direkcije

V področju dravske finančne direkcije v Ljubljani imamo 5678 vpokojencev v starosti od 29 do 100 let, ki prejemaajo mesečno na pokojnini 3.741.479 Din, 2537 vdov državnih vpokojencev, ki prejemaajo 627.766 Din, in 183 sirot državnih vpokojencev, ki prejemaajo 39.107 Din; skupaj 8398 oseb z mesečnimi pokojninskimi prejemki 4.408.352 Din. Poleg pokojnine prejemaajo ti še draginski doklade v znesku 6.755.000 Din.

Invalidov imamo 2802, invalidskih vdov pa 3804, ki prejemaajo skupno mesečno okroglo 895.000 Din, tako da prejema vseh 1500 vpokojencev, invalidov, vdov in sirot mesečno 12.056.352 Din.

Zanimiva je starost državnih vpokojencev: 2 sta dosegla že starost 100 let, 11 jih je v starosti; 90 do 100 let, 140 v starosti 80 do 90 let, 660 v starosti 70 do 80 let, 1885 v starosti 60 do 70 let in 2980 v starosti pod 60 leti.

Žalosten konec prepite noči

V Dolnem Koprniku ob Dunavi je slavil posestnik Nedeljko Pavlica gost in ko je z vso obiskovalce domače gostilne, so se vsi z brodom peljali preko Donave še v Sremske Karlovce, kjer so tudi še prišli do skrajnih meja. Ob petih zjutraj jim je bilo dovolj in ker jih je bilo nekaj že tako pijanih, da se niso mogli ganiti, se je Pavlica sam z nekim brodarjem odpeljal s čolnom domov. Ponoči pa je nastal vihar in se je naenkrat znašel čoln med močnimi valovi. Brodar je veslal, kolikor je mogel. Pavlica pa se je vlegel na dno čolna, češ, da mu je vseeno in da bo spal. Brodar ni bil kos valovom in naenkrat se je čoln prevrnil. Pavlica se je v mrzli vodi vzdramil, vnil je še na pomoč, potem pa utonil. Ko so prispeli na pomoč neki ribiči, so lahko še v zadnjem trenutku rešili brodarja, ki se je krčevito oprl pri prevrnjenem čolna. Truplo nesrečnega godovnjaka so našli drugo jutro na lezu vodne zadrage.

Ali ste že naročnik edine slovenske ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«?

Državno prvenstvo v nogometu

Moštvo zagrebskega prvaka Hrvatskega akademskoga športnega kluba, ki je znano tudi izven naše domovine po svoji tehnično dovršeni igri, bo danes popoldne nastopilo v Ljubljani v državnem prvenstvu proti ASK Primorju. (Glej športno rubriko.)

Štirikratni vlom v pohorski vasi

Vlomilski stražarji s poleni

Tolpi so baje že na sledu

Sv. Lovreac na Pohorju, 9. maja Med tukajšnjim prebivalstvom je zavladalo silno razburjenje zaradi štirikratnega drznega vloma v Pušcavi, ki ga je izvršila ena in ista tatinska tolpa v noči na 8. t. m. Zlikovci so morali domače razmere pravi dobro poznati in postopali so kot pravi poklicni vlomilci prav previdno, da so lahko nemoteno opravili svoj žalosten posel.

Najprej so vdrl v podružnico trgovine g. Slavka Geratiča in pobrali razno konfekcijsko in specerijsko blago v znatni vrednosti. Iz trgovine so se tatovi podali poleg Geratičeve podružnice se nahajajočo gostilno g. Črešnikove, kateri so odnesli vse v gostilni se nahajajoči drobiž in nekaj cigaret. Zatem so vlomili v mesnico g. Črešnika, kjer so upali dobiti večjo vsoto, a so našli le nekaj drobiža. Nazadnje so obiskali še go. Koresovo. Spila-

zili so se skozi okno v gostilniško sobo in pobrali vse, kar je imelo kako vrednost in kar se je sploh dalo odnesti, med drugim tudi večjo vsoto denarja. Razne okolnosti kažejo, da so bili vlomilci pripravljeni tudi na obrambo, če bi jih morda hotel kdo pregnati. Okrog hiše g. Črešnika so pustili številna bukova polena, s katerimi so najbrž stali posamezni zlikovci na straži, kar kaže tudi na to, da je bila vlomilska tolpa precej številna. V Koresovi gostilni so pozabili tatovi nož, ki so ga prej ukradli v mesnici g. Črešnika.

Tukajšnje orožništvo je začelo takoj zasledovati tatove in je baje že našlo sledove za njimi. Vse tukajšnje prebivalstvo, ki je zebgano zaradi tako drznega vloma in se boji ponovnih tatinskih obiskov, želi, da bi se čim prej posrečilo spraviti tujemu imetju nevarno tolpo pod ključ.

Zakaj je šel ravnatelj Krešić v smrt

Tragična dognanja po najdbi trupla

Beograd, 9. maja Truplo skrivnostno izginulega ravnatelja Rusko-slovaške banke Uglješe Krešića so pri Starih Banovcih nad Zemunom potegnili iz Dunava. Bilo je zaradi mnogodnevne, ležanja v vodi zelo izkaženo, v žepih pa so našli dokumente, glaseče se na ime Uglješe Krešića. Pa ne samo utopljenec, razkrojena je bila tudi obleka, samo dokumenti so bili, kakor bi se uradno reklo, popolnoma v redu. Razširjale so se zatorej govorice, da je ravnatelj Krešić svoje dokumente izročil kakemu nesrečniku, ki je hotel napraviti konec svojem življenju, sam pa neznano kam pobegnil.

Preiskave v Rusko-slovaški banki so sicer ugotovile, da poslovanje ni tako, kakor bi moralo biti, vendar pa je jasno, da ravnatelj banke ni ničesar zakrivil, kar bi lahko bilo motiv njegovega bega iz življenja. Zanimivo je tudi, da je imel utopljenec, ki so ga našli nad Zemunom, v enem žepu kos svinca, v drugem pa precejšen kos opeke. Zaradi tega se je takoj

začelo govoriti, da je ravnatelj Krešić morda sam našel kakega utopljenca in mu potem podtaknil svoje dokumente, opeko in svinec, povrhu pa še 360 Din denarja.

Vse te govorice pa izhajajo iz želje po senzaciji in je utopljenec vsekakor neresnični ravnatelj Krešić. Mož je vodil Rusko-slovaško banko iz velikega idealizma in simpatij do Rusov, s katerimi se je nekda boril na fronti. Banka je imela sprva precej kapitala od tega, kar je del Vranglove armade prinesel s seboj, v teku let pa se je kapital krčnil, ker so mnogi vlagatelji zahtevali svoje nazaj in ker se je pred nekaj leti dalo tudi veliko posojilo nekemu Rusu, ki je odšel na Japonsko, a je tam popolnoma propadel. Krešić je poskušal vse mogoče, da bi banki pridobil klientelo, a ker je bil veliko večji idealist kakor pa denarni spekulat, se mu je vse izjavilo. Splošno svoje razvidovnosti in obupa ni kazal, prijateljem pa je večkrat zaupal, da nima obzanka. Zato je slednjé res šel v smrt.

Zbor oblastne strelske družine v Ljubljani

ki je preteklo nedeljo otvorila poletne strelske vaje in kaže velik razvoj od leta do leta.

Koroške novice

Na občnem zboru političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem je izvajal poslanec dr. Fr. Petek v poročilu o manjšinski težavni, da je politika vsake manjšine težavna in so zato uspehi slabi. Za obsego ciljev v manjšinski politiki je odločilna pred vsem večina. Ne zadostuje samo pripravljenost manjšine, marveč pri večini mora biti zaupanje in mentaliteta večinskega naroda mora biti temu primerna. Mentaliteta koroških Nemcev pa je Slovincem sovražna. Na slovence glasovali za Jugoslavijo, za to so imeli zakonito in naravno pravico. Po plebiscitu pa so takoj priznali nastale razmere. Bolj lojalne manjšine od slovenske na Koroškem sploh ni v Evropi, kar se je priznalo tudi v Društvu narodov, kjer je uvrščena med najvzornejše manjšine.

Letos bo v Celovcu posvečenih 9 bogoslovcev, med njimi je pet tujecev. Slovenski novomašniki bodo trije: Holmar, Milonik in Poš. V 23 dekanijah je zasedenih 289 far in nezasedenih 75, kaplanih je zasedenih 75 in 75 nezasedenih. Aktivnih duhovnikov je 376, Katolikov šteje krška škofija 366.116.

Schulverein-Südmark je zopet potožil v javnosti, da se krčijo prispevki za pomenčevanje narodnih manjšin v zadnjem času izredno občutno. Zato se pozivajo Nemci, da ne pozabijo na Schulverein-Südmark in darujejo naj kar največ mogoče zlasti za koroško mejo proti Jugoslaviji. Tudi čas-

nov šteje društvo vedno manj.

Društvo »Danica« v St. Vidu v Podjuni je delovalo v preteklem letu dosti dobro, kakor se je pokazalo na občnem zboru. Uprizorilo je tri igre. Za leto pripravljajo nove prireditve. Društvo v Globasnici si je izvolilo nov odbor, ki obeta, da spravi njegovo delovanje v pravi tir k razvoju in napredku. Igra »Sodnik Zalamejski« ki jo je priredilo društvo v preteklem mesecu, je dobro uspela. Obisk je bil zelo poveljen. Pojavile so se nove moči, ki so svojo nalogo zadovoljivo segodnje. Društvo v Podjuni je važna izobraževalna postojanka. Zato treba, da se pozivi v društvu stremeljneje po izvrševanju programa. Na letošnjem občnem zboru se je namreč ugotovilo, da je bilo lanske delovanje društva šibkejšje od prejšnjega. Izobraževalno društvo v Bilčevsu deluje poveljno. V društvenem pevskem zboru se veča več novih moči. Društvena knjižnica ima 224 knjig, potrebuje pa novih.

V proračunski razpravi v deželnem zboru so označili krščansko-socialni poslanci deželni kulturni svet za podružnico Landbunda. Samo landbundovski poslanci dobijo tam informacije. Posebno ostro so napadali dež. kult. svet radi razdelitve pomoči in zasilne državne podpore, ker gorski kmetje niso dobili skoro nič. Končno so zahtevali, da naj deželni kontrolni urad gleda poslovanje deželnega kulturnega sveta, ker je izkazanih v obračunu 2 in pol milijona šilingov več izdatkov kakor dohodkov. Odkod je ta denar?

Krasni plašči in kostumi

ter kompleji in obleke za dame. Za gospode pa najmodernejši povrhniki in obleke so po najnižjih cenah v izberi pri

FR. LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Domače vesti

* Odkritje spomenika prvemu slovenskemu skladatelju Juriju Fleišmanu bo 7. junija popoldne pred njegovo rojstno hišo v Berčevem pri Ljubljani. Na slavnost so povabljeni vsa pevstva družstva Hubadove župe JPS. Za pevece in pevke je dovoljena po železnici polovica vožnja. Izstopiti morajo ali v Lazah ali pa na postaji Devica Marija v Polju. Od obeh postaj je do Fleišmanovega doma dobro urodo. Pevski zbori, ki nameravajo ta dan priti v Berčev, naj čimprej prijavijo svojo udeležbo (natančno število pevcev in pevke) Hubadovi župi ali pa pripravljalnemu odboru za postavitev Fleišmanovega spomenika v Berčevem, p. Dol pri Ljubljani.

* Akademski pevski zbor v Ljubljani pripravlja nekaj koncertnih nastopov izven Ljubljane. Prvi nastop bo v soboto 16. t. m. v Kranju. Ta koncert bo gotovo zelo zanimiv, ker bomo čuli prvič v javnosti letos ustanovljeni ženski zbor naše univerze. Najboljše del koncerta pa bodo gotovo slovenske ljudske pesmi za moški zbor v odlični priredbi g. Marolta.

* Učiteljski društvi, slovenjegraško in šostanjško sta zborovali v soboto 2. t. m. v slovenjegrski osnovni šoli. Predavali so g. Jenko o psihanalizi, g. Mrovlje o sokolski ideji, odposlanec ljubljanskega poverjenstva UJU g. Kobal o delovanju učiteljske organizacije v splošnem in njenih odsekih. Slovenjegraško društvo šteje 41 članov in članic, od katerih je bilo prisotnih na zboru 38. Šostanjško društvo se je udeležilo tega prvega skupnega zborovanja s približno 40 tovariši in tovarisicami. Med drugim se je vršil na sestanku tudi razgovor o fuziji obeh društev. Predsednik spor Leopold Kopač je bil mnenja, da bi fuzija zaradi raznih ovir ne bila na mestu, pač pa je priporočil skupna zborovanja obeh sosednjih učiteljskih društev. Tudi nekateri drugi tovariši so se pridružili njegovemu mnenju, ki ga je naposled osvojilo vse prisotno učiteljsvo. Prihodnje zborovanje bo v soboto 13. junija v Šostanju.

* Sibirski dobrovoljci Jurčičevemu bratu. Ko je legel znani sibirski dobrovoljec kapetan I. kl. Josip Širelji prerano v grob, so njegovi tovariši iz bivšega jugoslovanskega polka v Sibiriji počastili pokojnikov spomin po posebni deputaciji, ki je položila na njegov grob v Mokronogovem venec, obenem so pa sklenili zbrati nekaj denarja v dobrodelne namene. Zbrali so 1110 Din, ki jih darujejo ubogemu Jurčičevemu bratu Antonu. Lepše pa niso mogli počastiti spomina svojega draga tovariša.

* Izlet Jadranske Straže na morje se bo vršil v dneh, ki so bili javljeni v časopisju. Vsem interesentom, ki še niso dobili na svoja vprašanja odgovorov, sporoča izletna pisarna, da prejmejo odgovore takoj, ker se do 5. t. m. ni vedelo, ali se bo izlet sploh mogel vršiti. Ker je še 20 mest prostih, sprejemamo nadaljnje prijave do 15. t. m. Vsoto 850 Din je položiti ob prijavi. Zahtevajte prospekt in položnico. Podrobnosti glede vlaka itd. se bodo objavile pravočasno. Izletna pisarna, Ljubljana, Vogelova ulica 3.

* Nova šola v Prekmurju. Ena največjih prekmurjskih občin Ondračici bo zidala letos novo šolo, ki bo enonadstropna, lepa, moderna zgradba, kakršne Prekmurje še nima. Ondračica so razmeroma revna občina, kljub temu pa hodijo z lepim vzgledom pred drugimi prekmurjskimi občinami, saj bodo prvi zidali novo šolo. Vsa dela pri novi gradbi se bodo oddajala 12. t. m. Šola bo odprta v šolskem letu 1932/33. Zleteti bi bilo, da bi Ondračcem sledile tudi druge prekmurjske občine.

* Služba banovinskega cestarja je razpisana za cestne proge: od mesta v Mrzli Luži, od odcepa ceste Kamna Gorica—Gomila, od stika z državno cesto do stika s cesto Velika Loka—Mirna in Trebnje—kolodvor. Prošnje je vložiti do 25. t. m. pri sreskem cestnem odboru v Novem mestu.

* Nov vozi red stoji o polnoči v noči od 14. na 15. t. m. na vseh železniških progah v veljavno. Novi vozi redi so razobseženi na vseh postajah in se morejo tudi kupiti pri potniških blagajnah.

* Gospodinska pomočnica, glasilo sržkinj, je list primeren za vsako ženo in dekle, ki se bavi z gospodinskim delom. Pri nasla bi nasvete, o higijeni, zdravstvu, kuhinji, ter odgovarjal na razna v gospodinstvu spadajoča vprašanja. Hvalevredno je, da je veliko gospodinj, ki ga svojim po-

močnicam priporočajo, ali pa same naroči. ne ne le prvo številko na vpogled, ampak pošiljajo celoletno naročnino. Da bi bilo le veliko posnemovalk in čimveč poverjenic iz drugih krajev, ki bi nabirale naročnice in naslove. Vsa tozadevna pisma, naslove in naročnino sprejema ga. Darinka Vdovičeva, Ljubljana, Erjavčeva cesta 2. List stan. celoletno 12 Din, posamezni izvod pa 1.50 Din. Sprejemajo se tudi naročila od strani trafikantov.

* Drugi zvezek letošnjih »Zborov« bo posvečen prvemu slovenskemu skladatelju Juriju Fleišmanu. Prinesel bo skoro izključno njegove skladbe v priredbi dr. Kozine in bo tudi v književni prilogi zelo obsežen, zato se je za nakazati. Naročniki naj poravnajo naročnino s položnicami, priloženimi zadnjemu zvezku lanskega leta.

* List »Zdravje« je izšel za april. Opozorjamo naročnike, da pravočasno urgrajo, ako niso prejeli vseh štirih števk, z navedbo pogrešane številke. Istotako prosimo za naznanilo vsake spremembe naslova. V mnogih primerih pošta ne more dostaviti lista, ker se je naslovnik izselil neznan kam. List je zdravstveno poučen za vse sloje. Želimo, da bi se odzvalo čim več novih naročnikov. Letna naročnina je 30 Din. Naslov: Uprava lista »Zdravje« — Dr. higijenski zavod v Ljubljani.

* Il. del knjige »Brzojav in telefon« namerava izdati avtor Janez Napotnik. Knjiga bo vsebovala: telefon (avtomatski telefon), Hughesov brzojav, črkotiski lokalni brzojav, Siemensov hitri brzojav, radio-brzojav in radio-telefon. Drugi del bo večji od prvega in bo imel 76 slik. Za naročnike bo stal 78 Din. Od I. dela je na razpolago še nekaj izvodov po 52 Din. Knjiga bo vzorno sestavljena ter bo mnogo koristila mlajšim uslužbencem — pripravnikom in tudi osebjem pri pravilnem izvrševanju telefonske in brzojavne službe. Priporočila se vsem, ki imajo s telefonom opravka, da jim ne bo treba kasneje kupovati takih knjig v drugem jeziku in po visoki ceni. Prijavite naročilo! Knjiga se da tudi na tri obroke; naročila so obvezna. Prijave sprejema izdajatelj: Janez Napotnik, administrativni uradnik pri Dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani.

* Za velesejem v Osijeku, Novem Sadu, Mariboru, Parizu, Budimpešti in za Festwochen in Wien, se dobe legitimacije in informacije pri Putniku, Ljubljana, Dunajska cesta in pri podružnici v hotelu Mikhič.

* Letošnji svetovni kongres plesnih mojstrov in mednarodni plesni turnir se bo vršil od 14. do 17. t. m. v Parizu. Udeležiti se ga kot delegat jugoslovanskega združenja plesnih učiteljev naš poznani mojster g. Jenko, ki nas bo poletil na Bledu, jeseni za zopet v Ljubljani seznanjen z vsemi novitami družabnega plesa.

* Darovi. Za Jurčičevega brata je darovala ga. dr. Gajeva 100 Din, Neimenovana pa za slepe 25 Din. Učiteljski zbor mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani je na mesto venca na sveži grob blagopokojne mu očetu svojega kolege dr. Bajca daroval Podpornemu društvu slepih 300 Din. Istemu društvu je poklonil g. Mirko Stepič 200 Din namesto venca na krsto ge. Marije Jeruševe. Namesto cvetja na krsto tovarišu Janku Gregoriču je daroval neimenovana 50 Din Društvu slepih. Namesto venca na grob Frana Šavnikarja je daroval g. Oton pl. Detela iz Predvora 300 Din za novo kočo na Storišču, ki se bo imenovala Šavnikova koča. V enako počastitev je zbral krajevski Meščanski klub za Dijsko kuhinjo 1350 Din. — Uradništvo mestne elektrarne, vodovoda in plinarne je poslalo 300 Din Kolu jugoslov. sester za Materin dan namesto venca na krsto g. Kregerja.

* Novi grobovi. Umrla sta v Mariboru na Cesti na Brezje 65 letna posestnica ga. Marija Rudolfova, v porodnišnici pa 31 letna voznikova soproga ga. Terezija Korosčeva. V celjski bolnici je umrla 50 letni tovarniški kovač Franc Oder iz Zreča pri Konjicah. — Pokojnim blag spomin, žalostno naše iskreno sožalje!

* Smrt ugledne Albance. V Vrhu je umrla v emigraciji 70 letna ga. Nora, vdova slavnege albanskega revolucionarnega voditelja Miraše Luke Kastrića. Pokojnica je potomka plemenite albanske rodbine ter je tudi sama sodelovala v vseh najvažnejših dogodkih svoje domovine. Njen mož je bil krvni sovražnik nekdanje staroturske vladavine, potem pa se je boril doma proti italijanskemu vplivu. Ko je 1919. italijanska vojska prodrla na sever Albanije, je on z malim krdom svojih zvestih uničil prvi italijanski vojaški oddelk majorja Sottija. Miraš Kastrić je severni Albancem v spomin kot legendarni junak in so o njem tudi knjige pod naslovom »Dilci«, kojih glavni junak je Miraš Patriota.

* Žrtve materinstva na 8. obletnico poroke. Vso okolico Vač je močno pretresel udarec, ki je zadel družino župana g. Kimovca. Pred tedni je nenadoma zbolela njegova soproga ga. Reziha. Nastopila je pljučnica, pojavile so se komplikacije, stanje se je pa še poslabšalo, ker je bila gošpa tik pred porodom. Bolezen je zapustila hude posledice. Kimovčevim se je rodilo mrtvo dete. Po porodu se je stanje bolnice še poslabšalo. Ljubljanski specializist dr. Minač, ki je prihitel na Vače, je uvidel vso resnost položaja in je odredil prevoz gospe v bolnico. Z največjo opreznostjo so pripeljali go. Terezijo v Ljubljano, od koder jo Vačanji zamaž pričakujejo... Blago ženo je smrt rešila trpljenja ravno na osmo obletnico poroke. Možu zapuščila tri nedoročene otroke.

* Nesrečna ljubezen. V neko stražnico v Novem Sadu je prišel mladenič, ki je šel zaključiti: »Rešite me, zastrupil sem se!« — potem pa se je zgrudil v omedlevici. Zdravnik je takoj ugotovil, da je nesrečen bil solno kiselino in iz njegovih listin je bilo razvidno, da je 19 letni trgovski pomočnik Ludvik Farkas. Poneje se je dognalo, da je kar na lepem zapustil svoje

Vaše plošče in filme

Vam najvestneje
razvije in kopira
drogerija KANC
LJUBLJANA MARIBOR

delo ter na dvorišču trgovine izvršil obupno dejanje zaradi nesrečne ljubezni. Odpremil so ga v bolnišnico, a ni upanja, da bi ostal pri življenju.

* Zakonska tragedija. V Bečkerekcu je posestnica Suzana Halasova vložila proti svojememu možu Stefanu zaradi pijančevanja in nasilnosti tožbo za ločitev zakona in ker je bila ona sama posestnica, mu je tudi zabranila bivanje v svoji hiši. Mož je na ločitev zakona pristal, zahteval pa je, da prepíše žena polovico premoženja na njega. S to zahtevo je prišel večkrat k njej in je bil navadno pri tem tako nasilen, da je morala žena klicati sosedo na pomoč. Te dni je prišel pozno zvečer, ko ni bilo močnega nikogar doklicati. V prepiru je vzel kuhinjski nož ter zabodel ženo v trebuh. Preden so na klice teško ranjene žene prihiteli sosedje, je prizadel še 5 težkih ran in zbežal. Rodarji so ga zajeli že na trgu in je zločinec pri zasilanju zatrjeval, da je krvavo dejanje zagrešil v pijanosti in obupu. Nesrečna žena se sedaj bori s smrtjo v bolnišnici.

* Huda nevihta je divjala v sredo nad Sv. Jurijem ob južni železnici in okolico. Med močnim nalivom je udarila strela v električni daljnovod in uničila varovalke v transformatorju kakor tudi po vseh bližnjih hišah. Strela je udarila tudi v novo gospodarsko poslopje g. Franja Mastnaka in streho močno poškodovala, ognja pa k sreči ni povzročila.

* Strela onesvestila gospodarja in ubila kravo. Iz Dolnje Lendave nam pišejo: Med neprestanim bliskanjem in treskanjem ob nevihti 6. t. m. je udarila strela v kravo posestnika Koše iz Treh mlinov. Koša se je vračal z vozom, v katerega je imel vpreženi dve kravi, domov s polja, odkoder ga je pregnala nevihta. Med potjo ga je dohitela nesreča. Udarilo je v eno kravo, ki je bila na mestu mrtva. Tudi Koša se je onesvestil. Strela je poškodovala Koši tudi voz. Drugi kravi se ni zgodilo nič. Med ljudstvom se širijo še nepotrjene vesti, da je huda nevihta zahtevala po raznih krajih človeške žrtve in da je strela ubila tudi več glav živine, ki je bila na paši.

* Huda nesreča bolgarskega sportnika. Blizu Vinkovcev je padel iz večernega beogradskega brzovala bolgarski sportnik Kosta Vasilev, ki je v društvu 40 bolgarskih sportnikov potoval na tekmo v Italijo. Vasilev se je naslanjal na vrata vagona, ki pa niso bila popolnoma zaprta. Vrata so se odprla in vrlo ga je k sreči ne pod vlak, temveč kraj tira. Sreča je bila tudi ta, da so tovariši takoj opazili kaj se je zgodilo, ter so se pred postajo pognili za rešilno zavoro. Vlak je bil hitro ustavljen in so ponesrečenca, ki ima hude rane na glavi in po životu, takoj odpeljali v bolnišnico v Vinkovcih.

4-taktna
motorna kolesa
350 ccm Din 12.750.—
Dvoletna garancija.
Prodaja na 12 obrokov.
Zastop: H. KENDA,
Ljubljana, Mestni trg 17
6613

* Obsojen romantični snubci. V Ustibaru v Bosni so se trije prijatelji spomnili na nekdanji romantični način ugrabljanja nevest in ko so se dovolj napili, so svoj načrt tudi izvedli. Junaki pa so bili za staro romantiko zelo neprimerni, ker je bil prvi, Milojica Radović, star vdovec s štirimi otroki in povrh še zelo grbat, drugi neki Milan Avramović napol sel, tretji Milorad Vukotić, sicer še dosti mlad, pa znan pijanec in nasilnik. Odvedli so iz sosednje vasi Jovanka Tanasovičeve, a o romantične junake že med potjo prišli ter so bili vsi sedaj obsojeni na večtedenski zapor, ki pa je bil za vse izrečen pogojno.

* Zločin 7 letnega otroka. Preiskava velikega požara v vasi Ostirah blizu Novega Marofa, kjer je, kakor smo poročali, pogorelo 14 hiš in 12 večjih gospodarskih poslopij, je dogajala, da je ogenj podtaknil neki 7 letni deček iz jeze, ker ga je mati pretepala. Otok se je skrivil v domači skedenj in ga zažgal. Veter je ogenj prenesel na druga poslopja in tako je prišlo do strašne katastrofe, zaradi katere je 14 družin brez strehe.

* Rumunskega razbojnika so to dni aretirali v Tuzli. Je neki Aleksandar Avrigeanu, ki je že pred meseci prišel k nam preko meje ter je našim oblastem zatrjeval, da je politični in vojaški begunec. Dovolili so mu bivanje v Tuzli in ker se je dobro obnašal, se ni ničče brigal za njegovo preteklost. Rumunske oblasti so pa že dalje časa s tiralcem zasledovale razbojnika, ki je bil že obsojen na tri leta ječe, a je pobegnil. Tiralcu je prišla končno tudi v Tuzlo in tu so ugotovili, da je Avrigeanu identičen z zasledovanim razbojnikom. Takoj so ga zapirli ter na meji predali rumunski oblasti.

* Licenciranje bikov v brežiškem srezu se je vršilo pred kratkim. Pri tem se je pokazalo, da je plemenski material v sodnem okraju sevniskem popolnoma propadel in da je nujna potreba, da vzame banska uprava odzdravljene živinoreje v teh, nekdanj slovečih živinorejskih okoliših (Planina) v svoje roke. Če se bo zanemarjala ta panoga tudi naprej, je vsaka rešitev reje naših muricodolcev izključena. Vsakdo lahko izračuna, da je reja plemenskega bika spričo današnjih gospodarskih razmer globoko pasivna. Zato se ne more zahtevati od posameznih bikorejcev, da bi se neopretrgano žrtvovali za splošnost. Nasprotno pa je licenciranje v sodnem okraju brežiškem pri-

Velik lokal
z 12 izložbami, v sredini mesta, s 1. avgustom ODDAM.
Naslov pove glasni oddelk »Ju-trac.« 6613

neslo nepričakovane rezultate. Nočemo trditi, da je ves material prvovrsten. Gotovo pa je, da je morda ta okoliščina prvi ali vsaj med prvimi v naši državi, ki se more po-
našati z dobrimi do izvirnimi plemenjaki muricodolci. Prav lahko je ustvariti v tem okraju vzrejalšče bikcev za ostale kraje. S tem si prihranimo drag denar, ki bi ga sicer za slabši material vrgli v druge države. Prosimo bansko upravo, da se zavzame za živinorejo v brežiškem srezu.

* Izginila je že 1. t. m. neznanu kam Ivana Rihtaršič, Sevlje p. Selca pri Škofji Loki, Kdor bi o njej kaj vedel, naj sporoči to na naslov: Mihael Stare, Skarčna 40, p. Št. Vid pri Ljubljani.

* Boj proti glavobolu. V dobi zrakoplovov, radia in vseh drugih tehničnih pridobitev napreduje tudi medicina z velikimi koraki. Posebno znameniti so napredki na polju serologije, bakteriologije in rentgenologije, ki jamčijo za uspešno zdravljenje. Znanost o pomenu vitaminov je dovedla do tega, da so izločene že vse pomote glede prehrane. Pri vseh teh napredkih na muči ljudi še vedno glavobol v isti meri kakor nekdaj. 90% glavobola izhaja od slabe prehrane in od napak v funkciji črevesja. Klinike in zdravniki so prišli do zaključka, da so proti temu najboljše kroglice artina. Če se na večer vzame dve kroglici, se zjutraj človek normalno izprazni in rešen je mučnega glavobola.

* Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnošekopniarsko podjetje Frano Kurnov, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

* Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod tranco 2-III.

* Birmanska darila po znižanih cenah pri F. Čuden, Ljubljana, Prešernova 1.

* Obleke in klobuke kemično čist, barva, bliska in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* Zlato poroko praznuje ganes veleugledni ljubljanski veletrgovca g. Viktor Rohrmann s svojo zvesto življenjsko družico go. Rozo. Bila nam je že dana prilika orisati vrline našega splošno priljubljenega sosesčana, podrobneje pa je večkrat orisal njegovo življenje »Slovenski Narod«. Priznujemo se mnogobojnim čestitkam in želimo zlatemu paru kar najzgodovnejšo, srečno jesen življenja!

* Diplomirali so za inženjerje elektrotehnike g. Anton Gosar, Hinko Radej, Anton Škulj in Branko Vajda. Na pravni fakulteti je diplomiral Milan Bulog iz Vrgorca v Dalmaciji. Čestitam!

* Iz gledališča. Prva vpriporitev misterija o bogatstvu Silemniku bo po znižanih ljudskih cenah popoldne ob 15. Drama, globoka po svoji vsebini, je izvrstno našustvarjena. Glavne vloge so v rokah naših prvih igralcev. Režija je prof. Šestova. Predstava se vrši v opremnem gledališču. Ob 20. bo pa v drami repriza »Treh vaških svetnikov« ravno tako po znižanih dramskih cenah. Prihodnja premjera v drami bo v soboto. Uporizirali se Schmitzlerjeva groteska »Zeleni kakadu« in komedija Leva Tolstega v dveh dejanjih »Ona je vsega kriva«. Opozorjamo na četrtkovno gostovanje naših rojakov iz Št. Jakoba v Rožu na Koroškem v drami. Uporizirali bodo »Miklovo Zalo«. Gostje nastopijo v originalnih koroških narodnih nošah, imajo s seboj tudi pevski zbor, ki nam bo zapel prelepe nežne koroške narodne pesmi. Za gostovanje veljajo znižane dramske cene. Začetek predstave ob 15. Kolo jugoslovanskih sester vlijudo prosijo, da kupijo posetniki današnjih predstav poleg vstopnic še kolek v korist materskega dne po 50 par. Kolek se dobi pri dnevi in večerni blagajni. Zahtevajte ga in tako prispevate k dobri stvari!

* V operi se drevi ponovi Simončič-Sivčeva opera »Oj ta prešmentana ljubezen«. Sodelujejo g. Poličeva, Kogejeva, Arkova ter g. Ivelja, Janko, Peček, Povhe, Simončič in drugi. Direktor dr. Švara, režiser g. Povhe. Predstava je izven abonmana po znižanih cenah.

* Priporočamo občinstvu, da danes v vseh zostih in kavarnah zahteva plačilne fiske, na katerih je prilepljen kolek z napisom »Materski dan 1931«.

* Ponovni nastop mlade pevke. Absolventka ljubljanske konservatorije g. Herta Arko, ki je s prav lepim uspehom debutirala v operi »Oj ta prešmentana ljubezen«, bo drevi zopet nastopila v tem prijetnem razvedrilnem odskornem delu.

* Danes bo ponovil Šentjakovski oder izvrstno veseloigro »Gospod senator«, ki je polna humorja in situacijske komike. Vstopnice se dobe ob 20. pri blagajni.

* Ravnateljstvo konservatorije priredi sedaj proti koncu šol. leta več javnih produkcij, na katerih bodo nastopili gojenci zavoda. I. sklepna javna produkcija se vrši v petek, dne 15. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani in nosi naslov »Komorni večer«. Ta večer nastopijo gojenci komorne šole prof. Jana Šlaisa, in sicer godalni kvartet, ki sestoji iz gojencev: Pfeifer Leon (I. violina), Stanič Franjo (II. violina), Šušteršič Vinko (viola), Bajde Oton (violončelo). Ravnateljstvo vabi »starše« d-duru ter Ravelov godalni kvartet. Druga tovrstna programa na je Vt. Novakov Klavirski trio. Igračo: Lipovšek Marijan (klavir), Pfeifer Leon (violina), Bajde Oton (violončelo). Ravnateljstvo vabi stariše gojencev in vse prijatelje glasbe na to produkcijo. Vstopnice od 12 Din navzdol v predprodaji v Matični knjižarni.

* Film o vsesokolskem zletu v Beogradu 1930. Občinstvo opozarjamo, da se bo predvajal film o vsesokolskem zletu v Beogradu samo še danes ob 11. dop. v prostorih kina »Ljubljanski dvor«. Občinstvo naj si film sigurno ogleda. V ponedeljek bosta samo še dve šolski predstavi ob 11. in 14.

* Družabni večer. Ljubljanski krajevni odbor Rdečega križa priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20. v »Unioni« dobrodelni koncert v prid potniški koloniji za siromašno šolsko mladino. Agilni prireditelji odsek, kateremu načeluje g. Minka Kroftova, je sestavljen prav zanimiv, svojevrsten spored. Prijazno so obljubili sodelovati mladinski zbor »Sloge«, ki bo pod vodstvom g. prof. Jeraja izvajal koncert na orglice, dalje gđc. Majda Lovšetova, članica Podmladka Rdečela križa na ženskem učiteljsku, z izbranimi pevskeimi točkami, ruski »Rdeči Križ«, ki bo izvajal ruske pesme in domači vokalni kvintet (g. Stibernik, Jug. Suč in oba Petrovič), ki bo privrkal nastopil pred široko javnostjo. Po koncertu bo sledila nepriljena družabna zabava. P. n. članstvo »Rdečega križa« kakor sploh vse občinstvo vlijudo vabimo, da se te dobrodelne prireditve v največjem številu udeleži in s tem pripo-

GAZELA TERPENTI-NOVO MILO JE ZA VSE, TUDI NAJFINEJŠO TKANINO
Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu!

more, da se omogoči človekoljubna akcija potniške kolonije.

* Jubilejna predstava Zveze slovenskih vojakov Ljubljana - Moste. Danes ob 20. vpripori Zveza slovenskih vojakov Ljubljana - Moste v proslavo petletnice v ljudskem domu v Mostah premiero »Ivanove drame »Bratje« in petje »Oj Dobrodo!«. Vsi člani in prijatelji vlijudo vabimo!

* Pravniki izlet. V nedeljo 17. t. m. priredi društvo »Pravniki« izlet čez št. Vid pri Stični na Javorje in Smartno pri Litiji v Litijo. Odhod iz Ljubljane z dolenskim vlakom ob 7.25. Vabijo se vsi člani, zlasti tudi oni izven Ljubljane, da se izleta v čim večjem številu udeleže. Prijave sprejema do 14. t. m. vratar justične palače v Ljubljani.

* Izlet upokojenega učiteljsva. V torek 12. t. m. napravi Društvo upokojenega učiteljsva ob 15. uri majski izlet k tovarišu Franu Kavčiču k Devici Mariji v Polju. Zbirališče pri šentpetrski cerkvi za one, ki bodo šli peš. Vabljeni vsi tovariši in tovarisice!

* Celodnevni izlet na Rakitno prireditelj članice Sokola I. v četrtek 14. t. m. Odhod z vlakom ob 7.35 iz Ljubljane do Presejra, povratek ob 21.50. Vabimo vse, ki se žele en dan prijetno zabavati v prosti naravi.

* Četrtinska vožnja na železnica v Beograd je dovoljena vsem članicam ženskih društev, ki se udeležijo skupščine »Kola srbskih sester« ali pa Konferenca za mir, katero sklicujeta Alijansa ženskih pokretov in Jugoslovanski ženski savez in traja od 15. do 20. t. m. Popust velja od 10. do vključno 25. t. m. Kupite polovico karto, ki velja za povratek na podlagi legitimacije, ki jo dobite v pisarni »Ženskega pokreta« v Selenburgovi ulici 7/II (na koncu hodnika) v ponedeljek v torek ob 8. do 9. Hrana se bo dobila v »Ženskem klubu«, Prestolonaslednikov trg 38, ali pa v Uradniški zadrugi, Pienkarejeva ulica. Prijaviti se morate za hrano en dan prej. Vse informacije dobite tam, kjer legitimacije. Tajništvo JZS.

* Potniške kolonije mestne občine. Mestna občina priredi letos dve potniški koloniji, in sicer eno ob morju, kamor sprejme 45 otrok, eno pa v Mednem ob mestnem kopališču za 150 otrok. Prošnje za sprejem v kolonijo je vložiti pri mestnem načelniku, in sicer do 25. t. m. Po tem roku se prošnje ne bodo več sprejemale. V prošnji je navesti priimek in ime otroka, staršev in njihov poklic, rojstne podatke, premoženjske in rodbinske razmere ter pristojnost. Prošilci naj se tudi izjavijo koliko so pripravljeni prispevati k koloniji v denarju. Sprejemati se bodo predvsem otroci, ki so v Ljubljano pristojni. Podrobnejše informacije se dobe ob običajnih uradnih urah v mladinskem uradu, soba št. 43-II.

* Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada opozarja vse, ki plačajo pri mestnih linijah uradih državnih, banovinskih in mestno trošarino ali tržnino, da hranijo uradne priznanice (boleto), ki jih prejmejo kot dokazilo o plačanih davčninah in jih morajo imeti med transportom trošarin podvršenega blaga v dokaz, da je blago prijavljeno in davčnine plačane. Nadpregledi, ki se vrše po cestah, ulicah itd., smatrajo blago, ki ni krilo z uradnimi potrdili, za tihotapljenje. Proti lastniku takega blaga se bo uvedlo vselej dohodarstveno kazensko postopanje.

* Danes jurjevanje na ljubljanskem gradu.

* Lovcem. Predsedstvo SLD nam je poslalo: Preminil je naš dolgoletni tovariš in odbornik g. Grünfeld Leopold. Izkažimo mu zadnjo čast in udeležimo se njegovega pogreba danes ob pol 18. iz Masarykove ceste 64. Društveni kroji!

* TK Skala ponovno opozarja člane, da bo redni občni zbor v torek 12. t. m. ob 20. v damski sobi kavarn »Emonce«.

* Zimsko kopališče SK Ilirije je z današnjim dnem za splošni obisk občinstva zaprtovrjen zaradi bližnje otvoritve poletnega kopališča. Treninjske pavalne sekcije SK Ilirije pa se vrši do nadaljnjega še v zimskem kopališču.

* Splošna maloželezniška d. d. v Ljubljani je na mesto venca na grob svojega upravnega svetnika g. Ivana Kregarja poklonila ob materinskem dnevu Jugoslovanskemu ženskemu savezu za materinski fond 600 Din, za kar se ji JZS toplo zahvaljuje.

* Vlomi in tatvine. V delavnico čevlarskega mojstra Antona Bačnika v baraki ob Hranilniški ulici je bil izvršen v petek ponoči drzen vlom. Neznane je odtrgal ključavnico in odnesel čevlje ter žepno uro v vrednosti 350 Din. Isto noč je bilo vlomljeno v barako italijanske sekcije na pokopališču Sv. Križa. Vlomi je opazil zjutraj oskrbnik Peter Janežič, ki je ugotovil, da so tatovi odnesli židarsko orodje. Uradniku OUZO Josipu Berdajsu v Ačinovi ulici 26 je ponoči odnesel tat črno suktnjo in rjav suknjič, kar je našel v jedilni shrambi. Akademikarji Ani Durjavi je bil ukraden v neki kavarni 400 Din vreden svilen dežnik. Izpred Košakovog gostilne na Krekovem trgu je nekdo odpedal pred-

Telefonsko št. 28-45
Je dobila trgovina z železnino
JEKLO, Ljubljana, Stari trg

Dr. Sedmak Josip
prej advokat v Trstu
naznanja, da je otvoril advokatsko pisarno v Skoplju. — Kej 13. Oktobar 32. 6732

Brigita Helm
pride in GOVORI
v senzacionalnem filmu
„Alrauna“
Po romanu H. H. Ewersa

KINO IDEAL
Ljubezen je močnejša od samostanskih zidov!
Svetislav Petrović
ALICE TERRY
v krasni ljubavni dram
TRI STRASTI
Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Novo! Novo!

Naša konfekcija oblačí najfinejše!

DAMSKI PLASCI, OBLEKE, POVRŠNIKI IN OBLEKE ZA GOSPODE.
V KVALITETI, IZVEDBI IN V NIZKIH CENAH NENADKRILJIVA!

DRAGO GORUP & Co.,
MIKLOŠICEVA CESTA šte. 16 (I. nadstropje)

snočnim kleparju Ivanu Stojanu iz Hradeckega vasi 700 Din vredno kolo. Mesarju Alojziju Staniču v Gradišču je nekdo že dalje časa kradel mesnino. Tatu so šele včeraj izsledili v osebi nekakega njegovega uslužbenca, ki so ga aretirali in izročili sodišču.

— **Porod na cesti.** Žena posestnika Marija S. iz Topola pri Blokah se je napotila predvčerajšnjim dopoldne v Ljubljano v žensko bolnico. Pred Škofijo št. 14 pa so ženo nenadoma popadli krči in se je zgrudila. Prenesli so jo v vežo bližnje hiše, kjer je takoj nato porodila dete ženskega spola. Mlado mater, ki jo je prehitel dogodek tako rekoč na ulici, so nato z detetom vred prepeljali z reševalnim avtom kamor je bila namenjena.

— **Na cesti je omedlel.** Zvničnik državne železnice Alojzij M., stanujoči na Šmartinski cesti, se je zadržal ponoči do 2. v mestu in si hotel privoščiti pri prodajalcu klobasic hrenovko. Čim pa je dospel tja, se je na lepega zasul, nato pa se zrušil po tleh. Prvo pomoč mu je nudil slučajno v bližini se nahajajoči zdravnik dr. Avramovič, nakar je stražnik obvestil reševalno postajo, ki je bolnika na zdravniškovo odredbo spravila v bolnico.

— **Nerodni kolešarji.** Ko je Sla natakarica Alojzija N. včeraj dopoldne ob 11. po Celovski cesti v mesto, jo je na hodniku dohitel kolešar Ivan N. in jo podrl. Alojzija se je pri padcu silno prestrašila in se obnem tudi prav nerodno poškodovala na nogah in rokah. Slične neizgode, ki jih povzročajo divjačiji kolešarji, so v mestu na prometnih kakor tudi na bolj mirnih ulicah zelo pogoste.

— **Iz Kotora v Ljubljansko zapore.** V Kotoru je bil te dni izsleden 23 letni graver Marjan Pajer, doma iz Kranja, ki ima na vesti razne nepoštenosti. Znani delomrznec je raje kradel in je izdalo za njim ljubljansko sodišče tiralico. Te dni so ga vendarle izsledili v Kotoru, od koder so ga včeraj pripeljali v Ljubljano.

— **Pozor Ljubljanci, izletniki!** Danes velika veselica in ples v tovarniški restavraciji na Vevčah.

— **Krojači, šivilje, dame!** Pošljite sliko in mero, pa dobite preizkušen kraj poštne obratno. Krojno učilišče, Stari trg 19.

— **Za pomladanske izlete** najbogatejšo izbiro provijanta veleposrarija Slamič na Gosposvetski cesti.

— **Po vsej Evropi hvalijo dame** trajno ondulacijo z aparati Gallia, Paris. V Ljubljani jo izvršuje edino salon Navinšek, Selenburgova.

— **Novosti!** Ako se hočete dobro in poceni zabavati, izposodite si gramofon in plošče proti malenkostni odškodnini pri »SLAGER«. Izposojalnica gramofonskih plošč in gramofonov. Vegova ul. 2 (vhod skozi vežo).

— **Kaj je večkrat vzrok, da trgate nogavice in imate bolečine pri hoji?** Nepravilno vzraščeni nohti in kurja ocesa. Zato pojdite v konfeksijsko hotelo »Slon« in poslužite se pedikera, ki je na razpolago za dame in gospe vsak dan, razen ponedeljka. Prepričali se bode, da le po lastni krivdi izdajate denar za nogavice in imate bolne noze.

— **Gumi-klinika Goršč.** Dunajska cesta 9. popravila z najmodernejšimi stroji pnevmatike, galoše, snežne čevlje in podobno.

ITO zobna pasta najboljša!
— »PAN« ovratnik pri Berko, Eger, Mela.

Iz Maribora

— **Matere, otroci!** Danes praznujemo Materski dan. Matere, otroci, zberite se ob 15. v gledališču k skupni proslavi. Ljubezen materam, ljubezen tudi otrokom! Čisti dobitek prireditve se bo poklonil Počtniškiemu domu kraljice Marije na Pohorju.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** V torek, dne 12. t. m. bo predaval režiser ljubljanske drame g. Milan Skrbinšek o gledališču, njegovem duhovnem bistvu in ustroju ter odnosih med ansamblom, upravo in kritikom in med odrom in občinstvom. Razmotrival bo tudi preče vprašanje gledališkega naraščanja. H koncu bo recital Cankarjeve novle: Skodelica kave, Tu je življenje, Gospod stotnik, Grešnik Lenart (zadnji del).

— **Iz gledališča.** Danes ob 15. v proslavo materskega dne mladnska igra »Dve Marički« kot prireditev županskega društva, ob 20. pa poslednja uprizoritev »Čardaske knezinje« po znanih cenah. Druga krstna predstava izvršnega dramskega dela bo v sredo 13. t. m. groteskna igra mladega slovenskega natisatelja dr. Slavka Gruma »Dogodek v me-tu Gogije«. Nastopil bo ves ansambl, h predstavi je povabil tudi avtor.

— **Glasbena Matica v Mariboru** — častni član, Srbsko pevsko društvo »Jedinstvo« v Kotoru, ki je bilo ustanovljeno leta 1839, je povodom svoje devetdesetletnice v izvršitvi sklepa z dne 8. marca imenovalo novo Glasbeno Matico za svoja častna člana in ji je nedavno dostavilo častno diplomu z laskavim dopisom, v katerem naglašala zasluge te Maticе za glasbeno umetnost in za poglobljenje edinstva, ljubezni in sloge v našem narodu.

— **Gimnazijalo podporno društvo** na klasični gimnaziji v Mariboru je imelo 7. t. m. svoj občni zbor. Iz poročil, ki sta jih podala predsednik, ravnatelj dr. Josip Tomišek in knjižničar prof. dr. Ant. N. Dolar, je bilo razvidno, kako blagodejno deluje to v javnosti neopazeno društvo, ki siromašnemu dijaštvu deli v njihovi sili podporo v gotovini, zlasti pa jih oskrbuje z dragimi učnimi knjigami. Nad 1400 knjig je v tem šolskem letu društvo porazdelilo med dijake, v nekaterih razredih naravnost med vse. Redno podporo dobiva društvo od mestne občine in od Posojilnice. Izdatno podporo mu je bil naklonil oblastni komisar mariborske obls samouprave pred likvidacijo, zveste podpornike na šteje društvo med vsemi štiti prebivalstva. Občni zbor je počastil spomin umrlih odbornikov g. dr. Rad. Pipuša in stolnega prošta Martina Mateka ter člana stolnega župnika Fr. Moravca. Nanovo

sta se v odbor izvolila g. dr. V. Kac in stolni vikar Vinko Munda.

— **Novo ferijalno kolonijo** pri obmejnem Sv. Duhu na Osrednjem vrhu ustanovni Rdeči križ v Studencih pri Mariboru za svojo slabotno decu. To bo prva humanitarna postojanka na kobanskih planinah, ki prav nič ne zaostajajo za pohorskimi. V nedeljo 17. t. m. bo v Sokolskem domu pomladansko slavlje, namenjeno uspešnemu letovanju studenške mladine.

— **Zgodovinsko društvo v Mariboru.** Izletniki v Ptui se zberejo na glavnem kolodvoru ob ¼ na 12.

— **Vinska razstava in vinski sejem v Mariboru.** Danes, ob 11.30, otvori vinsko razstavo v dvorani »Union« ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič. Pred otvoritvijo je v dvorani Zadrugne gospodarske banke II. vinarški kongres, ki se začne ob 8. Razstavljenih je 570 vinskih vzorcev, ki so obiskovalcem za pokušnjo na razpolago. Na galeriji dvorane je buffet z bogato vinsko listo izbranih vin po zmernih cenah. Vinska razstava in sejem traja od 10. do 12. t. m.

— **Pocenj meso.** V ponedeljek se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici prodalo od 7. naprej 600 kg govejega mesa a 8 Din za kg in sicer na osebo največ 2 kg.

— **Izprememba posesti.** Andrej Veroni je prodal hišo v Trstenjakovi ulici 24. in brod v Melju z vsemi pritlikami Ivanu in Ivanki Merdars za 120.000 Din — Elek-trarna Fala je kupila od dedičev po Ani Knaurevi hišo v Strossmayerjevi ulici 29 za 450.000 Din.

— **V Mariboru dobro vpeljana domača zavarovalnica** išče več akviziterjev za Maribor in okolico. Interesenti naj se javijo pod šifro »Za Maribor« na oglasni odelek »Jutra« v Ljubljani.

— **Nesreča ne počiva.** Na Meljskem hribu je padel s podstrešja 14 letni posestnikov sin Ivan Lešnik. Poškodoval si je levo stran ključnice. S prvega nadstropja je padel 45 letni Ivan Časov iz Vojaške ulice. Zlomil si je desno roko. Pri brušenju kose se je 23 letni posestnikov sin Avgust Brumec v St. Janžu na Dravskem polju po nesreči vrezal v žile desne roke in so ga morali prepejati v bolnico. V delavnici državnih železnic je 28 letnega Karla Višnarja iz Rošpoha prišla cirkularka za levo roko in mu jo občutno poškodovala. Kotlarju Mihaelu Jasu v delavnici državnih železnic je prišel v levo koleno velik drobec in ga tako poškodoval, da so ga morali prepejati v bolnico.

Iz Celja

— **Mogočno učiteljsko zborovanje v Celju.** Včeraj dopoldne je prihitelo iz vsega celjskega okraja ljudskošolsko učitelstvo, obenem s svojimi starejšimi, že upokojenimi tovariši. V prostorih risalske mestne narodne šole se je zbralo skoro 200 vzgojiteljev in več povabljenih gostov. Zborovanje je vodil predsednik Celjskega učiteljskega društva šolski upravitelj g. Josip Gosak s Tebarja. Po kratkem uvodnem govoru, v katerem se je dotaknil nekaterih stanovskih važnih vprašanj, je podal besedo gđ. prof. Anici Černevič, ki je kot udeleženka nedavnega pedagoškega tečaja za moderno šolo v Ljubljani, na katerem so predavali odlični nemški pedagogi, poročala podrobno o poteku tečaja in opisala težnje in delo moderne šole. Nato je prispeval v slavnostno okrašeno dvorano pisatelj F. S. Finžgar, ki ga je pozdravil pevski zbor mestne deške narodne šole pod vodstvom g. Cirila Preglja s 3 narodnimi pesmimi, ki jih je pevovodja sam harmoniziral. Neka učenka je deklamirala podzdravno pesem in slavljencu izročila šopek rdečih nageljnov. Čestitkam, ki jih je izrekel društveni predsednik slavljencu k 60-letnemu življenjskemu jubileju, sta se pridružila za svoji občini župana in banska svetnika g. Mihelčič in dr. Gorican (pismono). Sledilo je krasno predavanje Finžgarja o slovenskem kmetu, za kar so se mu navzoči oddolžili z bučnim ploskanjem. Po obravnavi strokovnih učiteljskih vprašanj je predsednik ob pol 13. zaključil nad vse uspešno zborovanje. Popoldne je bil prijeteljki sestanek učiteljskega, ki se ga je udeležil tudi bivši celjski šolski nadzornik g. Ljudevit Černež. Učiteljsko celjskega okraja na manifestaciji vzorne stanovske zavednosti in solidarnosti iskreno čestitam!

— **Poziv celjskemu meščanstvu!** Jutri 11. maja dopoldne ob 10. se bo vršila prva zaprisega rekrutov celjskega 39. pešpolka pod novo jugoslovensko vojaško zastavo na Glaziji. Mestno načelstvo vabi vsa kulturna in nacionalna društva ter ostalo občinstvo, da se udeleži te vojaške svečanosti.

— **Sokolsko društvo v Celju** vabi članstvo, da čim številje prisostuje jutri dopoldne ob 10. svečani prisegi rekrutov celjskega pešpolka na Glaziji. Obklea civilna z znakom.

— **Mestni kino Celje.** Danes ob pol 17. pol 19. in pol 21. zvočna komedija »Hokus pokus«. Predigra zvočna enodeljanka. Jutri 11. maja ob pol 21. premiera Pat in Patačonovega prvega zvočnega filma »Tisoč besed nemščine«. Obenem 3 zvočne predigre.

— **Krajevni odbor Udruga vojnih invalidov v Celju** opozarja občinstvo, da bo današnja velika invalidska tombola na Dečkovem trgu bogatejša od vseh dosedanjih tako glede množice kakor tudi vrednosti dobikov. Dobitki bodo danes ob 8. dalje razstavljeni na Dečkovem trgu. Poslužite se tomljskih kart!

— **Vojaški nabori za mesto Celje** bodo v sredo 20. t. m., za ostali celjski srez pa ob 21. maja do 3. junija.

— **Nesreča na njivi.** V Bezočici pri Konjicah je padla med delom na njivi 70-letna prevzitarica Neža Preložnikova tako nesrečno na desno ramo, da si je zlomila ključnico. Prepeljali so jo v celjsko javno bolnico.

— **Težka nesreča v štorski livarni.** V železnicah v Štorkh pri Celju se je ponesrečil predvčerajšnjim pri vlivanju železa 56-letni livar Josip Florjančič, ki si je nevarno poškodoval levo oko, tako da bo najbrž ostepel. Florjančič, ki je ena izmed najboljših strokovnih moči štorske to-

varne, je tem bolj vreden obžalovanja in pomilovanja, ker z enim samim očesom pač ne bo več mogel izvrševati svojega poklica. Nesreča se je pripetila zgolj po nesrečnem naključju in torej ne zadene nikogar krivda. Ponesrečenec se zdravi v ljubljanski bolnici.

— **Na Glaziji** se bo danes dopoldne ob pol 11. vršila prvenstvena tekma med hazenskim družina SK Celje in SK Save iz Sevnice. Igra obeta biti zelo napeta in zanimiva.

— **Aretirana tatnica.** Včeraj dopoldne je bila aretirana nekje v mestu 26 letna Marija Glavičeva, doma nekje z Gorenjskega. Glavičeva je že poznana sleparica in tatnica, ki pa se je priložnostno pečala tudi s tajno prostitucijo. Presedela je nekaj let v kaznilnici v Begunjah, kar je na ni poboljšalo. Pred nekaj dnevi se je spiznila v hišo nekakega posestnika iz okolice Kranja in mu ukradla okrog 500 Din. Glavičeva pa ni bila zasledovana samo zaradi te tatvine; iskali so jo tudi orožniki po Dolenskem, dokler je ni izsledila zopet ljubljanska policija ter jo vtaknila v zapor.

Preselitev slaščičarne!

Cenj. občinstvu se najljubneje zahvaljujem za dosedanjo naklonjenost in sporočam, da sem se preselil iz hiše št. 14 v Gosposki ulici v hišo št. 26 v isti ulici (nasproti pekarni g. Janiča) ter se za številni obisk priporočam. 6708
Karol Mantel, Celje
slaščičarna.

Iz Škofje Loke

— **Selitev.** Mizarsko podjetje Janko Šmid v Stari Loki naznanja cenj. občinstvu, da je preselilo svojo delavnico od Novega sveta v Staro Loko št. 25 (Mažučeva hiša). Tudi v novih prostorih se bodo vsa mizarska dela natočneje izvršila in se priporoča Janko Šmid.

— **SK »Sokole« v Škofji Loki** priredi danes na letnem tečaju Škole za klavnico dve zanimivi tekmi. Ob 14. bo igrala rezerva domačinov proti SK »Dunavcu«. Ob 16. pa bo glavna tekma SK »Sokole« proti SK »Hermes« iz Ljubljane. Prijatelji sporta vabljeno!

— **Sokolske kinematografske predstave** se prično z današnjim dnem ob 20.30.

Iz Kranja

— **Koncert Akademskoga pevskega zbora iz Ljubljane.** V soboto, 16. t. m. priredi Akademski pevski zbor ljubljanske univerze koncert v kranjski gimnazijski telovadnici. Spored bo obsegal umetne slovenske skladbe in šest pesmi za ženski zbor, ki bo tokrat prvič javno nastopil. Višek programa pa bodo vsakokrat slovenske ljudske pesmi v največji prireditvi gosp. Marolta, ki so izšle v založbi Akademskoga zbora in se bodo prvič izvajale. Koncert bo za naše mesto brez dvoma izreden dogodek. Predprijavi vstopnice bo pravočasno javljena.

— **Gostovanje dramske družine »Soček« v Narodnem domu z Molnarjevimi »Vragom«** je lepo uspešno. G. Skrbinšek je v kratkih, lepih besedah očrtal razvoj gledališča, njegovo duhovno preobrazbo in razmere med publiko in igralci ter zvezo med delom in prostorom. Nato so na desekah že od lanskega gostovanja znani prijatelji razvzojali »Vraga«. Presenetila nas je svojevrstna kreacija g. Košute in naravno izževanje Jolanta, ki jo je podajal gđ. Rainerjeva. Na drugih odrih jim želimo isti uspeh.

— **Uspeh gostilničarski serviri tečaj.** Zavedajoč se naloge, ki je predvsem zaseta v tujsko prometnem vprašanju, je Zadruga gostilničarjev za Kranj in Škofjo Loko, katero vodi podnačelnik g. Ivan Gasperlin, na inicijativu svojega aglnejskega tajnika g. R. Mayrija priredila 10-dnevni strokovni serviri tečaj, ki je uspeš nad vse pričakovanje. O potrebi tečaja, katerega glavni namen je bil podati gostilničarskemu naraščanju predvsem praktične smerice, priča veliko število prijavljenecv, nad 60, ki so bili deloma iz Kranja, deloma iz okolice. Tečaj se je pričel 21. aprila, priključno in teoretična predavanja so se vršila v Narodnem domu. Po otvoritveni svečanosti, katere so se udeležili sreski načelnik Znidaršič, župan g. Pirce, sreski poglavar J. Zebec, za Sokola starosta Završnik, načelnik podružnice SPD F. Šavnik in drugi, so se pričela redna predavanja. Vodstvo tečaja je bilo v spretnih rokah starega mojstra, ravnatelja gostilničarske šole v Ljubljani g. Frana Gorazda, ki je imel tudi glavno besedo pri reševanju teoretičnih vprašanj. Glavni praktični pouk sta vodila priznana strokovnjaka: tukajšnji hotelier »Star« pošte g. Makso Mucolini in Rajko Zupan, plačilni hotela »Slon«. Druga strokovna vprašanja pa so reševali gđ. dr. Rok, ravnatelj Velikonja, R. Mayer, St. Završnik, fin. insp. Torkar, I. Gombač in drugi. Zanimanje za vse predmete je bilo jako veliko tudi s strani občinstva; upati je, da so udeleženci mnogo pridobili. Tečaj se je zaključil 30. aprila. V gostilniški dvorani je bila povabljenim gostom in udeležencem pripravljena zakuska. Padlo je mnogo v podbud in zahvalnih besed. Da je tečaj uspeh, gre še posebej zaslugi domači Zadrugi in tvrdki Hlebs, hotelirju g. Mucolini, podpredsedniku Zadruga v Ljubljani g. Fr. Krapuš, ki so dali brezplačno vse potrebni material na razpolago.

— **Izprememba na poseti.** Mesar Anton Jeveršek, ki se je izselil v Sevnico, je prodal svojo hišo s posestvom vred v Cenkvem ulici tovarnarju g. Maksu Fochu za 250.000 Din.

— **Popravek.** Popravilam besedilo Vašega članka, da je pravda med menoj in Tržiško podružnico SPD v I. instanci odločeno na prid podružnice; pač pa je res, da je deželno sodišče v Ljubljani z razsodbo od 27. marca 1931 razsodilo takole: 1. moji tožbi radi markiranja poto Ljubeljsko sedlo-Baba-Hajnsvo sedlo in poto iz doline mimo moje kočje na Babi na Hajnsvo sedlo, se ugodni in mi mora toženo društvo povrnti za odstranitev markacij vsoto 365 Din; 2. pravdni stroški se medsebojno pobotajo. 3. moji dalini zahtevek glede poto Jura-Hajnsvo sedlo po dolini, se zavrne. Ni res, da sem članu tržiškega Sokola pisal, naj se za moje dovoljenje vsaj zahvali und eventuell kann die Zuschrift auch in deutscher Sprache gehalten werden; pač na je res, da sem mu rekel, da mi društvo Sokol seveda lahko piše v slovenskem jeziku. Velepoštovanjem baron Friderik Born.

— **Protituberkulozna Hga.** V ponedeljek se je vršil v posvetovalnici županstva ustanovni občni zbor protituberkulozne Hge. Izvoljeni so bili: za predsednika sreski načelnik g. Josip Znidaršič, podpredsednik g. dr. Joža Bežek, za odbornike gđ. dr. Stan-ko Sajevic, učit. Urbančičeva, Vehovec in Ross. Po obnem zboru je predaval o jetiki, zatiranju in razširjanju dr. Bežek. Članstvu Sokola je predaval dr. Globočnik, mladini na osnovni šoli pa dr. Bežič.

— **V kinu Narodni dom v Kranju** se bosta predvajala danes ob 4. in 6. in pol 9. uri film »Pravi raj« iz vojne dobe z Georgom O'Brienom in šala »Kakšna sreča biti potnik«.

— **Konverzacijski tečaj Krožka prijateljev Francije v Kranju** se ta teden izjemno preloži od srede 13. na torek 12. t. m. ob običajni uri.

Z Jesenic

— **Pevski zbor Sokola** priredi drevi ob 20. v dvorani Sokolskega doma pevski koncert z izbranim sporedom. Nastopijo društveni mešani zbor, moški zbor ženski zbor, moški oktet, dvospev in sopran in bas (samospjevi). Prijatelji lepih pesmi vabljeno!

— **Nasilni berati.** Svojetasno smo že poročali o beraški nadlogi, ki se je zadnja leta silno razpasla v našem kraju. Dogodili so se že primeri, da ta ali ona gospodinja ni hotela ali ni mogla dati denarja, tedaj pa je postal berač naravnost nasilen in se ni dal odpraviti od hiše. Da se omeji zlorabljanje strank, je mestna občina jeseniška izdala posebne bloke z listki po 50 par, ki naj si jih stranke nabavijo na občini. Namesto denarja naj beračem dajejo take listke, na podlagi katerih bo res podpore potreben stro-mak dobil na občini denar, potepuhom, pijancem in delomrznem pa se bodo natančno preiskale obisti.

Iz Trziča

— **Sestanek tržiških sadjarjev** ob priliki obnega zbora tržiške sadjarske podružnice nedavno v osnovni šoli v Lomu, je lepo uspel. Vri Lomljani so prihiteli na občni zbor polnoštevilni. Pred prehodom na dnevni red je predaval g. Škulj Andrej o sadjarstvu. Nazorno je predložil vsem potrebo enotnih sort, ki pridejo pri prodaji na debelo edino v poštev. Sadni sejem pravega trgovinskega uspeha ne prinese, če ni za vsakim sadnim vzorcem vsaj en ali dva vagona dotičnega sadja. Zato tudi ni pri-nesel prvi sadni velesejem v Ljubljani pravega gospodarskega uspeha. To so danes slovenski sadjarji v okolici Ptujja in Ormo-ža že spoznali, saj so lansko jesen prodali nad 2000 vagonov najlepšega sadja in do-bili zanj več kakor za vse druge prideleke. Po predavanju se je razvila živahna de-bata in so zborovalci sklenili, da bodo pri-redili v jeseni v Lomu sadni ogled, na ka-terem bodo določili sadni izbor. Po preda-vanju je bil občni zbor. Vodil ga je podruž-nični predsednik g. Kokalj Ferdinand. Po-vedal je v svojem poročilu, do katerega zaključka je prišel odbor. Pri ustanovitvi 1. 1922. je bila tržiška podružnica ena naj-močajnejši. Pokazala pa se je praktična po-treba, da so se od matere ločile hčerke. Ustanovile so se samostojne podružnice za Križe, Kovor, Sv. Ana, tako da je stalo v tržiški podružnici le članstvo Trziča in Loma. Odbor je sklenil, da se za prihod-nje leto prenese sedež podružnice v Lom, ki je med tem dobil novo šolo in aglnejske upravitelja v osebi g. Kusja Viljema. Pri šoli bosta drvešnica in lep zelenjadni vrt. Tako je najboljša, da se prenese delovanje podružnice v Lom. Tajniško poročilo je po-dal dotedajni tajnik g. Lajovic, ki je ob-žaloval, da se ni mogel bolj posvečati sad-jarstvu in vrtnarstvu, ker je z delom pre-obložen. Blagajniško poročilo izkazuje prebitka 2059.10 Din. Odbor je dobil za svoje delo v preteklem letu odvezo. Pri vo-litvah je bil izvoljen za predsednika dose-dajni podpredsednik g. Nace Meglič, za osnovno šolo v Lomu in za ves razvoj v Lomu najzaslužnejši mož. Tajništvo je prevzel g. Kus Viljem, katerega so dopol-ne izvolili na obnem zboru tudi gasilci za svoja poveljnika. Podpredsednik je postal g. Rozman Jurij, blagajnik pa g. Primožič Jože. Tudi ostali odborniki so sa-mi vneti sadjarji. Trščani so obdržali za-se le eno mesto odbornika in namestnika.

Iz Ptujja

— **Zadnje gostovanje mariborskega gledališča v Ptujju** bo 15. t. m. To pot bosta dve predstavi. Ob 16. se bo za ptujsko in okoliško mladino uprizorila pravljica igra »Začarana žaba«, ki je opremljena s pet-jem, plesom in godbo ter bo deci zelo ugajala. Ob 20. uri pa se bodo poslovlili Ma-riborčani za letošnjo sezono s Szirmajev-o opereto »Kavalir Miško«, katere vsebina je tako zabavna, da se bo občinstvo do solz nasmejal. Nedvomno bodo Ptujčani izra-bili to poslednjo priliko in zasedli gleda-lišče do poslednjega kotička.

Iz Trbovelj

— **Predavanje.** V torek ob 18. bo pre-daval v Delavskem domu g. inspektor Wester o obrambi proti plinski vojni. — Vstop prost.

— **Kino Sokol** bo predvajal danes ob 16. in 20. senzacionalni film »Lov za mljoni«, poleg vesela pustolovščina iz življenja malega škrtarja »Hči polka«.

— **Darila za ferijalno kolonijo.** V poča-stitev spomina ge. Pavle Letnikove je da-

roval g. dr. Hugo Baumgarten 200 Din, ga. Pokiškova 100 Din, odbor RK pa je zbral 230 Din. namesto venca na grob g. Alojza Sulna je darovala ga. Kraljeva 100 Din in ga. Radejeva 100 Din. vsi za ferijalno kolonijo revne rudarske dece. Prisrčna hvala.

Iz Kočevja

kč— **Mogočni prstan.** V izvrstno uspeši režiji br. Hartmana je vpriporil dramski odsek Sokola nedavno ljubko mladinsko pravljico Frana Mikšinskega »Mogočni prstan«. Težko vlogo Stanka je izborno rošil dijak Drago Bižal, kakor je bila prava dobra njegova mati Sipka Rankova. Metka Jenčičeva kot Evfemija roj. Bröselteig je naravnost sijajna igralka za svoja leta v istotoku težki vlogi. Mila in nežna je bila kot princesa Breda Rankova ter kras-ne vile s Šešarkovo Kamilo in Sajovičev-o Boženo na čelu. Prav srčkano sta pela »Muc« in »Kuzek« (Mira Kajfeževa in Vera Rutarjeva). Skvarčev »Car Aleš« in Benuličev »deveti kralje impozantna, ori-ginalni pa ministri obeh držav. Telesna straža iz vrst naših telovadecv nam je nu-dila strumen prizor. Lepe in ljubke so bile baletke izmed naših najmlajši. Prav tako na mestu so bili slugi kakor palčki in malčki. Hvaleno se spominjamo brata Bižjaka, ki nam je ponovno naslikal za o-der nad vse lepe kulise in dekoracije, pravi umotvor. Bratska mu hvala! Br. načelnik Rustja pa, kakor po navadi neumoren, je pomagal in prijel, kjer je bilo treba. Pav-ze je izpolnil naš priznani dijaški orkester pod vodstvom dirigenta R. Zupančiča, ki je dirigiral z običajno vervo. Bil je res lep večer. Igro pripravljamo zlasti podeželskim odrom.

kč— **Šcapinac na kočerskem odru.** To pot so nastopili z odskrim komadom naši skavti. Izbrali so si sicer že znano in preigrano Molire-ovo komedijo, toda hoteli so priva-biti čim več publike v hotelsko dvorano, kar se jim je tudi popolnoma posrečilo. Tako so prišli na svoj račun i skavti i publika, ki je imela zopet enkrat priliko, da se prav poš-teno nasmeje. Veseli komadi vlečejo. To so ve-deli naši skavti. In kakor so že praktični, so postavili dvorano stole od odra pa do zad-nje stene. Gotovo bodo skavtom sledila še ostala naša društva, kadar bodo imela slične prireditve. »Šcapinac« je režiral gosp. Videčnik. Sam je nastopil tudi v glavni ulo-gi. Igral je prav dobro in zelo zabaval občin-stvo. Brez dvoma pa je bil najboljši in naj-izrazitejši gosp. Zupančič v ulo-gi skupoha Gerontea. Boljše bi ga ne mogel predstavl-jati, tako je bil tipičen in resničen. Pohval-no je treba še omeniti predvsem gosp. Do-bravca kot Leandra, gosp. Novakoviča kot Argantea in g. Wallnerja kot Geronteevoga sina. Pa tudi ostali igralci so v polni meri izvršili svojo dolžnost. Posebno poglavje pa tvori scenerija. Naš oder je zelo slab in ne-praktičen. Zato dela vsem društvom velike preglavice, kadar hočejo nastopiti s kakim gledališkim komadom. S pomočjo zastorov so se iznebili vseh neprijetnosti. Skratka, imeli smo priliko videti, kako se da pomagati v vsakem še tako težavnem položaju. Samo znati je treba.

Iz Slovenske Bistrice

sb— **Sejem 4. t. m.** se zaradi obilice po-mladnega dela ni dobro obnesel. Prignali so 105 volov, 3 bika, 92 krav in telic, 2 te-leti in 3 konje. Cene so se malenkostno iz-boljšale. Za prvovrstne vole se je plačevalo do 8 Din za kg žive teže.

sb— **Komisijiski ogled ceste na Šmartno** in do počtniške kolonije kraljice Marije se je vršil 29. aprila. Komisijo je vodil po-dnačelnik sreskega cestnega odbora g. dr. Pučnik, udeležili pa so se ogleda gđ. dr. Jagodič in Dimnik za deško kolonijo, go-spod inž. Stigarskec za banko upravo, go-spod Ivan Koren za šmartninsko občino, go-

Gostilničarski tečaj v Kranju od 21. do 30. aprila

epod Ivan Zura] v imenu zasebnih interesov in zastopnik pošte in telegrafa iz Maribora, ki si je ogledal teren zaradi nameravane telefonske zveze do Sv. Martina, oziroma do dečje kolonije. Cesta je že dokaj izboljšana, vendar se je sklenilo, da se ponekod še razširi, povzeto pa temeljito utrdi, da bo za avtomobilski promet docela urejena že v tekočem poletju. Komisija si je ogledala tudi kamnoloma pri posestnikih Šegi in Tomažiču na Zg. Bistrici, ki ju bo morda eksploatiral mariborski sreski cestni odbor.

Iz Novega mesta

n—Prvenstvena tekma SK »Ela« : SK »Disk« se je končala 6 : 5 (4 : 4) v korist »Elane«. Sodel je g. Cimprman v eplošnem dobru. Gledalcev je bilo preko 500. Prihodnjo nedeljo se odigra tekma s SK »Javornikom«.

n—Zemlja jih je podsula. Pri gradbi Prosvetnega doma na Florjanovem trgu sta bila zaposlena tudi delavca Cimermančič in Pelko iz Malih Brunic. Ko sta kopala temelj za neki zid, se je utrgala velika plast zemlje in oba podsula. Tovariši so ju rešili iz nevarnega položaja. Oba sta dobila pri nesreči lažje poškodbe.

Otvoril sem

na Ljubljanski cesti št. 35
SPECIALNO TRGOVINO BARV,
LAKOV in FIRNEZA

Imel bom vedno v zalogi vse vrste oljnatih in suhih barv v vseh poljubnih niansah, ter čopičev, emajlnih lakov, stekarskega in mizarskega kleja, mavca in vse v pleskarsko in slikarsko obrt spadajoče predmete. — Se priporoča za obilen obisk

Josip Šuster.

6710

Iz Murske Sobote

mr—Mariborske maturantke v Soboti. Nedavno so nastopile maturantke mariborskega ženskega učiteljskega (12 po številu) s peštrm koncertnim programom na soboškem odru. Dokaj številna publika je z veseljem ugotovila, da so naše bodoče učiteljice zrele in sposobne dekleta, ki bodo z velikim uspehom lahko vršila svojo kulturno misijo na deželi. Program je bil podan eksaktno in z mnogimi novimi fine-sami. Posebno dobro so nastudirale Mozartovo enojanko »Bastien et Bastienne«. Tukajšnje učiteljstvo pod vodstvom upravitelja Gabrijelčiča jim je priredilo po koncertu intimno čajanko, pri kateri je sodeloval tudi sokolski orkester.

mr—Slovo notarskega substituta g. Lovšina. Ker se je notarju g. Krizanu zdravstveno stanje izboljšalo in je s 1. majem prevzel posle v pisarni zopet sam, se je poslovil od soboške družbe na zanj prirejenem poslovnem večeru, priljubljeni substitut g. Anton Lovšin. Velika telovadnica je bila popolnoma zasedena, kar dovoljno izpričuje pomen odhajajočega. Bil je vsestranski delavec, dober organizator, odličen sportnik, (saj izgubi »Mura« z njim svoja najboljša predsednika), igralec in predavatelj.

Iz Dolnje Lendave

dl—Podružnica čebelarstva društva je po enoletnem obstoju pokazala tako delavnost, da smemo pričakovati od nje največje uspehe. Sedaj se je ustanovil bla-govni oddelek. Podružnica bo imela v zalogi vse potrebščine za umnega čebelarja. Člani lahko kupijo vse potrebne orodje po znižanih cenah. Za nečlane so isti predmeti za 8 % dražji. Čebelarstvo potrebščine se bodo lahko nakupovale v trgovini Marice Severjeve. Lendavska podružnica je po številu članstva na drugem mestu. Dobro bi bilo, da bi vsi naši čebelarji pristopili k podružnici, ki bo pod spretnim vodstvom načelnika Leskoveca postala važen gospodarski čimbenik v našem srezu. Tudi strokovno glasilo »Čebelar« dobiva vedno več naročnikov. Podružnica zasluži vsako denarno in moralno podporo.

dl—Akademija meščanskošolske mladine. Nedavno je nastopila pred javnostjo naša meščanskošolska mladina ob sodelovanju otroškega vrta z lepo prireditvijo. Na sporedu akademije so bile telovadne, pevске solo in zborove točke, violina solo in igrokaz: »Mati in otroci pri igri«. Dvora-na hotela »Krona« je bila zopet polna občinstva, ki pa je tudi uživalo pri lepi kulturni in nacionalni prireditvi. Uga-laje so zlasti telovadne vaje deklic. Prav lepe in dobro deklarirane so bile deklaracije. Učiteljskemu zboru, ki nas je presenečil s to akademijo, zlasti režiserju g. ravnatelju Doberniku, gre vse priznanje.

dl—Lendavski poštni urad se preseli. Tukajšnji poštni urad se nahaja v privatnem poslopiju, za katerega mora država plačevati drago najemino. Prostori pa nikakor ne ustrezajo potrebam. Zaradi tega se pošta preseli v zgradbo okrajnega sodišča. Potrebna adaptacijska dela so se te dni pričela. Preselil se bo poštni urad s prvim junijem.

Iz življenja na deželi

BLED. Te dni so pričeli asfaltiranje ceste Bled-Lesce, katero bodo pokrili še z zadnjo vrhno plastjo asfalta. — V Zasipu pri Bledu bo agilno gasilno društvo danes proslavljalo 20letnico svojega obstoja. Dopoludne bo maša in nato razdelitev častnih diplom. Popoldne pa bo na dvorščini načelnika g. Župana vrtna veselica. Podprite agilno društvo. — V Gorjah pri Bledu se je vršila 26. aprila zaključna slavnost enoletne kmetijske gospodinske šole in dvoletne kmetijske nadaljevalne šole. Slavnost so se udeležili tudi kmetijski referent g. Groselj iz Ljubljane, ki je v kratkem govoru razložil navzočim fantom in dekletom pomen takih tečajev. Lepa razstava je pričela, da mladina ni zastoj po-čala tečajev. Za lep uspeh gre zahvala učiteljem gg. Razingerju, Hiteju, Piklu, Bergantu in gđc. Mlakovi.

DOL PRI HRASTNIKU. Danes ob 15. uprizorili naraščajoč Sokola mladinsko igro »Čudežne gosle«. Tako igra kakor tudi igralci zaslužijo polnočestvilnega poseta.

GORNJI GRAD. Dne 5. t. m. so v popoldanskih urah neki, sedaj že znani ob-iskovalci tukajšnje župne cerkve pri oltar-jih vžgali vse sveče. Sveče so gorele nekaj ur, preden je bila opažena nepotrebna raz-svetljava. S tem nepoklicanim prižigom sveč se je napravila znana škoda, »azen tega pa je obstojala tudi prejšnja nevar-nost ognja, ker se je vsa hudobna ilumina-cija izvršila brez nadzorstva. Upanje je, da bodo oblastva piromaniste klicala na raz-govor in jih v smislu kazenskih predpisov primerno nagradila.

ST. VID NAD LJUBLJANO. Meščan-ska šola priredi danes ob 15. po šmaricah v šolski risalnici materinski dan. Učenci in učence se bodo poklonili svojim materam in se jim zahvalili za njihovo ljubezen. Prisrčno se bodo spomnili tudi svojih so-učencev, ki so jim že ljubljene matere umrle. Vabljenе matere in vsi tisti, ki se klanjate materinski ljubezni in požrtvo-valnosti.

VELENJE. Krajevni odbor Rdečega križa priredi predavanje o jetiki danes v hotelu Ivana Raka in 14. t. m. ob 8. zjutraj v Društvenem domu v Šmartnu pri Velenju. Predavata gg. dr. Davorin Kolšek in dr. Franjo Podkornik.

ZAGORJE. Kolo jugoslovenskih sester priredi v soboto 16. t. m. dobrodelni kon-cert, ki ga bodo izvajali operna pevka gos-podična Vera Majdičeva, pianistka gđc. Zora Zarnikova in operni pevec g. Gošić. ZGORNJA ŠIŠKA. Preteklo nedeljo je priredil naš Sokol v dvorani Društva »Vod-nice« prvo akademijo, ki je sijajno uspe-la. Uga-laje so vse točke sporeda, posebno pa »Gasperček« in »Veslarji Le žal, da pre-majhna dvorana ni mogla sprejeti vsega občinstva. Umestno bi bilo, da Sokol omo-goti s ponovitvijo akademije še ostalemu občinstvu, da vidi, kaj zmore sokolska vzgoja. Ako še nikoli, se je sedaj pokazalo, kako nujno potrebna je večja dvorana v Zgornji Šiški, ali vsaj telovadnica s pri-mernim odrom v šoli. Odločilni činitelji naj o tem razmišljajo. Zelo bi nas veselili tudi lasten dom.

ZIRI. Da smo žirovci zdrav in krepak rod, priča že to, da je vsako leto sposobnih za vojaško službo okrog tri četrtine nabo-rnikov.

Ti čvrsti fantje so odšli ure-d dnevi k vojakom. Med njimi je bilo precejšnje število Sokolov, osem izbornih telovadcev in štirje celo vaditelji. Sokolsko društvo jim je priredilo prijetno odhodnico, katere se je udeležilo izredno veliko šte-tilo sokolskega občinstva z županom br. Leopoldom Nagličem. Prvi je pozdravil od-hajajoče brate v vznemljenem govoru br. starosta Vinko Demšar. Nad vse zanimiv je bil govor br. župana Nagliča, ki je od-hajajoče in druge prepričal o važnosti vo-jaskega poklica. Bodril je fante, naj poka-žejo tudi pri vojakih vzorno disciplino. Kot tovaršem Sokolom je nadzravlil tudi poro-čnik, ki je prišel iz Skopla pogledat k so-rodnikom. Vsem se je zahvalil odhajajoči vaditelj br. Pavle Kavčič. Bil je lep večer. Dostojno so se fante naslednje jutro od-pravili v Ljubljano. Ko so stopili v vojaš-nico, je bilo častnikom takoj jasno, da so ti fantje iz sokolskega kraja. Želimo fan-tem po vojaškem roku srečno vrnitev v vrste Sokola. Pohvalno je treba omeniti, da je naše rekrute prepeljala avtopodjetje g. Poljanška brezplačno do Ljubljane. Ka-kor iz Žirov, so dostojno odhajali tudi fan-je iz Poljanske doline. Podali so časten do-kaz, kolikoga pomena je sokolska vzgoja.

(Nadaljevanje na 12. strani.)

Pet velikih izletov po fran-coski liniji v staro domovino

Ljubljana, 9. maja
Francoska linija (French Line) pri-redi v letošnjem poletju 5 velikih iz-letov, katerih se bodo največ udeležili Slovenci, ker jim je Francoska linija že od nekdaj najbolj priljubljena, ter bodo prihajali v domovino v skupinah v naslednjem času:

Prva skupina izletnikov se vkra-ja v New Yorku 15. maja na največji in najmodernejši francoski brzoparnik »Ile de France«, ki vozi po liniji New York—Havre. To skupino spremlja uradnik znane trdke Sakser State Bank v New Yorku, g. Pestotnik. Z njó se povrne s svojč turneje po Se-vernji Ameriki tudi vrli naš operni pe-vec g. Svetozar Banovec.

Druga skupina se vkraja v New Yorku dne 5. junija, istotako na brzopar-nik »Ile de France« ter spremlja to skupino upravitelj Francoske linije v New Yorku g. Ivan Volek.

Izletnike tretje skupine, ki se vkra-ajo 1. julija na brzoparnik »Paris«, spremlja g. Avgust Kollander, poslo-vodja trdke Ivan L. Mihelič v Cleve-landu.

Četrta skupina potuje z brzoparni-kom »Ile de France«, ki odpluje iz New Yorka dne 11. julija. Spremljevalec te skupine še ni določen kakor tudi ne za peto skupino, ki se posluži tudi brzoparnika »Ile de France«, ki odpluje dne 1. avgusta iz New Yorka.

Kdaj dospoje skupine v Ljubljano in vsa druga pojasnila se dobijo pri za-stopniku Francoske linije (Cie. Gle. Transatlantique) Ivanu Krakerju, Ljub-ljana, Kolodvorska ulica 35.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20

Nedelja, 10. ob 15.: Slehernik. Predstava v operi. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 11.: Zaprtó.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Nedelja, 10. ob 15.: Slehernik. Dramska predstava. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Oj la preimantna ljubez. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 11.: Zaprtó.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Nedelja, 10. ob 15.: Dve Marički. Priredi-tev ženskega društva. — Ob 20.: »Car-daška knežinja«. Zadnjič. Znižane cene.

Ponedeljek, 11.: Zaprtó.

SENTJAKORSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15

Nedelja, 10.: Gospod senator.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 15. ob 16.: Začarana žaba. Otroška predstava. — Ob 20.: Kavalir Miško. Gostovanje mariborskega gledališča.

GOSPODARSTVO

Naš letošnji izvoz v prvem četrtletju

Kakor smo že pred dnevi poročali, se je naš izvoz v letošnjem prvem četrtletju znatno skril nasproti lansnemu izvozu. V razdobju januar-marec t. l. smo izvozili 755.118 ton (lani 1.175.285) v vrednosti 1159.1 milijona Din nasproti 1696.0 milio-na Din v pret. letu in znaša torej nazado-vanje po vrednosti 537 milijonov Din ali skoro 32%. V strukturi našega izvoza opažamo naslednje izpremembe:

Izvoz žita se je nasproti l. četrtletju pret. leta znatno zmanjšal. Pšenice smo izvozili komaj 156 vagonov (lani 6063) v vrednosti 2.2 milij. Din (123.8 milij. Din) Koruze pa je šlo v inozemstvo 9816 vago-nov (14.070 vag.) za 85.7 milij. Din (164.2 milij. Din). Samo pri izvozu pšenice znaša torej primanjkljaj 121.6 milij. Din, pri iz-vozu korne za 78.5, skupaj torej 200 mi-lij. Din. Izredno slab izvoz pšenice je v zvezi z okolišnostjo, da smo že do konca pret. leta izvozili ves razpoložljiv prese-žek lanske letine. Nekoliko boljši je bil izvoz vina, ki je prinesel 20.2 milij. Din (lani 5.9), dočim je izvoz konoplje padel na 14.1 milij. Din (lani 25.5).

Pri izvozu živine ne opažamo večjih iz-prememb. Konj smo izvozili 7304 (lani 8176, predl. 9543) za 14.2 milij. Din (16.9, 23.0). Nazadovanje izvoza konj je po vrednosti večje nego po količini. Govede smo izvozili 27.706 glav (28.841, 34.406) za 62.9 milij. Din (74.0, 85.4), svinj pa je šlo v inozemstvo 56.131 komadov (53.856, 41.667) za 59.4 milijona Din (68.1, 63.3) in drobnice 20.137 kom. (42.091, 43.548) za 3.3 milij. Din (6.7, 5.0). Naš izvoz konj in govede sicer polagoma, toda stalno nazad-uje, le izvoz svinj se je lani nekoliko dvignil.

Rapiden skok beleži navzile izvozni krizi naš izvoz perutnine, ki je letos do-segel že 2278 ton (lani 1746, predlanskem 479) odnosno 30.3 milijona Din (24.4, 8.2) Izvoz mesa je po količini skoro dosegel lanski izvoz, po vrednosti pa je padel na 49.1 milij. Din (53.0, 61.3). Jalc smo izvo-zili nekaj več, namreč za 148.4 milij. Din (145.2, 57.8).

O izvozu lesa, ki je letos nazadoval za 184 milijonov Din, smo obširneje poročali že v torčovi številki.

Pri proizvodih kemične industrije opa-žamo znatno nazadovanje. Kalcijevega karbida in cijanamida smo izvozili za 10.7 milijona Din (19.5, 44.6) in je torej ta iz-voz v dveh letih padel na eno četrtino. Sode smo izvozili za 11.7 milij. Din (12.1, 13.8), stroilj pa za 12.8 milij. Din (20, 14.5).

Prav občutno se je zmanjšal izvoz ba-ka, in sicer na 63.9 milij. Din (136.7, 106.9) in izvoz svinca na 5.0 milij. Din (12.8, 10.7). Cementa smo izvozili za 31.0 milij. Din (48.0, 35.8), rud pa za 49.4 milij. Din (61.3, 33.5).

Hranilnica dravske banovine v Ljubljani

Hranilnica Dravske banovine v Ljublja-ni, kakor se od 15. decembra 1930 dalje nadeva bivša Kranjska hranilnica, je zaklju-čila svoje stoideseto poslovno leto, odkar obstoji, in tretje leto, odkar se je preosno-vala iz društvene hranilnice v oblastno, od-nosno banovinsko. Hranilnica se je tudi v preteklem letu razvijala s stalno tenden-co napredovanja. Vloge na hranilnice knjižice so se dvignile od 69.713.056 Din na 87.952.847 Din, vloge na tekočem računu pa od 32 mi-lijonov 290.262 Din na 56.421.216 Din. Na-pram prometu v letu 1930, se je zvišal v letu 1930, odstotni prirastek vlog na knjižice od 14.5 % na 26.1 % in prirastek vlog na teko-čih računih od 34.5 % na 74.7 %. Poslovni promet se je dvignil od 487.497.812 Din na 817.584.361 Din. Obseg hipotečnih posojil je znašal 12 milijonov in komunalnih 19 milijonov Din. Račun dolžnikov se je zvišal od 41.426.043 Din na 81.004.614 Din. Med dolžniki so prehodne naložbe pri raznih de-narnih zavodih. Te naložbe, dalje menice v iznosu 16.000.000 Din in gotovina od 455 ti-soč 946.44 Din predstavljajo likvidna sre-stva hranilnice, ki dosegajo celo okoli eno tretjino vseh sredstev hranilnice. Vredno-stnih papirjev ima zavod za 9.380.611.41 Din, od tega je več kot polovica Blairovega po-sojila v zlatu. Račun posestev znaša 3 mi-lijone 294.162.78 Din; posestva hranilnice ob-stoje iz realnega posojila v Ljubljani in šti-rih hiš na Dunaju. Račun izgube izkazuje neznamno povečanje računa plač, znaten dvig davkov, ki jih je hranilnica plačala za 363.714.05 Din, dočim so se upravni stroški navzile dvigu prometa celo nekoliko znižali. Povečanje davkov gre na račun rentnega davka, ki ga plačuje hranilnica iz svojega. Odpisi znašajo 1.416.933.99 Din, dobiček pa je izkazan z zneskom 221.555.44 Din in se prenese na novi račun.

Najkrepkejšo oporo ima hranilnica v Drav-ski banovini, ki jamči za vse obveznosti hrani-lnice z vsem svojim premoženjem in vsó svojo državno močjo. Zato je hranilnica v po-ložaju, da nudi vsem, ki ji zaupajo svoje prihranke, popolno varnost. Hranilnica vrši in posreduje tudi vse druge posle denarnih zavodov in ima za kreditne trgovcem in obrtnikom posebno kreditno društvo.

670

— Gospod minister trgovine in industri-je Jurij Demotrovič je blagovolil prevzeti častno predstevstvo XI. ljubljanskega vele-sejma.

— Sklepi borznega sveta zagrebške borze. Predčerašnjim se je vršila seja borznega sveta zagrebške borze, na kateri je bilo skle-peno, da se vrši glavna skupščina borze 28. t. m. Borzni svet je nadalje sklenil, da se z 18. t. m. prične kotiranje delnic pivovar-ne Union v Ljubljani in počeniš od 11. t. m. ko-tiranje albanskega franka.

— Polom cene za platino. Pred dnevi smo objavili zanimivo londonsko vest, ki pravi, da je cena platini po zadnjem padcu izena-čena s ceno zlata. Cena platini se je dolgo vrsto let po vojni držala na sedem do osem-kratni višini cene zlata. Še pred leti so na londonski kovinski borzi plačevali za unco platine 30 funtov šterlingov, potem pa je cena stalno popuščala. Sredi aprila t. l. je padla na 5 funtov, v maju pa je popuščila na 4 funte 5 šillingov, kar odgovarja ceni zlata. To znatno nazadovanje cene je posled-ica konkurence med Kanado in Rusijo Kanada je svojo produkcijo v kratkem po-dvojila na 40.000 unco letno, Rusija pa pro-ducira že 120.000 unco letno in prodaja pla-tino ne glede na produkcijske stroške, sam-da pride do inozemskih plačilnih sredstev za kritje uvoza. Pa tudi za Kanado ne igra

cena za prodano platino posebne vloge, ker se ta redka kovina pridobiva tam kot po-stranski proizvod pri produkciji nikla in bakra. Kakor je podoba, ni izključeno, da bo cena platini še nadalje nazadovala, ka-kor to že leta opažamo pri srebru.

— Uvedba poštno - nakazniške službe z Veliko Britanijo po Poštni hranilnici. Z od-lokom prometnega ministra se uvaja s 15. majem t. l. poštno - nakazniška služba po Poštni hranilnici v Beogradu s kralje-vino Veliko Britanijo (Vel. Britanija, Se-verna Irska, otoki kanala La Mancha in Isle of Man). Kdor hoče poslati denar v Veliko Britanijo, naj kupi položnico obra-zec 132 S, ki jo dobi na vsaki pošti v kra-ljevini in pri blagajnah Poštne hranilnice za 25 par. Položnico naj izpolni po tiska-nem besedilu in jo odda hkrati z denar-jem. Na eno položnico se lahko pošlje do 3000 Din, v katerem znesku pa ni vrčuna-na pristojbina. Dinarij se preračunava v angleške funte po tečaju (ponudba) beo-grajske borze izja prejšnjega dne. Pristo-jbina za pošiljanje denarja je 1 % (1 Din od vsakeh začeti 100 Din) najmanj pa 5 Din. Lastniki ček. računov lahko nakazu-jejo v Veliko Britanijo tudi s svojega ček. računa ob pogojih, ki so bili že objavljeni.

— Pravilnik o uporabi in izvršenju ukre-pov za zaščito od živinskih boleznih je obja-vljen v »Službenih Novinah« od 8. t. m. in je stopil takoj v veljavo.

— Zveza gospodarskih zadrug za Jugosla-vijo v Ljubljani je sklicala svoj šesti redni občni zbor za 31. maj ob 9. dopoldne v dvo-rani Delavske zbornice. Na dnevnem redu je poleg nadomestnih volitev predavanje zveznega tajnika gosp. Čvetka Kristana o novem združenem zakonu in o mednarod-nem združenem kongresu.

— Pred ustanovitvijo Zveze čevljar-skih zadrug. Pod pritiskom rastoče krize v čevljar-ski stroki in hude konkurence inozemskih in domačih tvornic za čevlje, se je med čev-ljarji pojavila potreba po tesnejši organizaci-ji. Čevljarске zadruge v dravski banovini so v nasledovanju tega cilja sklenile, da usta-novijo posebno Zvezo čevljar-skih zadrug za dravsko banovino. Kralj. banska uprava drav-ske banovine je pravila te zveze že odobri-la in pripravljali občni odbor je na svoji zadnji seji odločil, da se bo vršil ustanovni občni zbor nove zveze 31. t. m. v Celju. Tega usta-novnega občnega zbora se bodo po delegatih udeležile vse zadruge, ki so se po sklepu občnih zborov svoječasno izjavile za pristop k novi zvezi. Na ustanovni občni zbor nove zveze pa so vabljeni tudi vse one skupne in oblačilne zadruge, ki imajo včlanjene čev-ljarje in se naj zbora udeležo s svojimi od-poslanci kot gosti. Ustanovni občni zbor bo sklepal zlasti o akciji za odpravo Bačevih popravilnic za čevlje.

— Mednarodnost XI. velesejma v Ljublja-ni najlepše dokazuje pregled lanskich raz-stavljalec. Najraznovrstnejše blago po to-varniških cenah je razstavilo na prostoru od 40.000 m² skoro 800 tovarn, od teh ena tre-tjina iz inozemstva, in sicer iz Anglije, Av-strije, Belgije, Brazilije, Češkoslovaške, Danske, Francije, Finske, Grčije, Holand-ske, Italije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice in Severne Amerike. Legiti-macije, ki upravičujejo do polovične vožnje na železnici, veljajo 30 Din in se dode pri denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, »Putnikih«, pa tudi direktno od velesejskega urada. Letošnji velesejem bo otvorjen 30. t. m.

— Katalog I. banovinske vinske razstave in vinskega sejma v Mariboru (10.—12. t. m.) je pravkar v okusni opremi izdalo Vinarsko društvo za dravsko banovino. Katalog vsebuje vse razstavljalec po abecednem redu, pregled vinskih okolišev in vrst vina, obse-žen pregled razstavljenih vin (ki vsebuje tudi količine in večina prodajne cene) in končno seznam razstavljavcev vinogradniških in kletarskih potrebščin. Katalog priporo-čamo zaradi njegove trajne vrednosti in nakup vsakemu posetniku vinskega sejma.

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Vekoslava Postržina, trgovca v Krškem (poravnalni upravitelj dr. V. Borš-nik, odvetnik v Krškem; narok za sklepanje poravnave pri okr. sodišču v Krškem 12. ju-nija ob 9. rok za oglasitve terjatve do 6. ju-nija). Poravnalno postopanje je uvedeno tudi o imovini Františke Tomazine, trgovke v Gmajni p. Krka (poravnalni upravitelj Mi-roslav Kvas, odvetnik v Višnji gori; narok za sklepanje poravnave pri okr. sodišču v Višnji gori 13. junija ob 10. oglasitveni rok do 6. junija).

— Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljublja-ni sprejema do 27. t. m. ponudbe glede pro-daje lesa. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.)

— Oddaja del pri adaptaciji poslopja voja-snice kralja Aleksandra I. v Mariboru se bo vršila potom licitacije 16. t. m. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.)

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave lakov, čopičev in rebaste pločevine; direkcija državnega rudnika Zabukovca pa do 18. t. m. glede dobave 10.000 kg portland-skega cementa in 50 kub. m gramoza in do 21. t. m. glede dobave minija, smirkovega prahu, bele bombažne vate, špirta sveč, smirkovega platna, voska, laka, mavca, ste-klenega papirja, temeljne krede, steklarsko-ga kleja, slikarskih čopičev in pleskarskih čopičev ter glede dobave 300 kub. m mehke-ga jamskega lesa. Direkcija državnega ru-dnika Breza sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave raznega usnjatega materiala. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) Dne 23. t. m. se bo vršila pri ko-mandi mornarice v Zemunu oterna licitaci-ja glede dobave raznih strojnih olj, konzis-tentne masti, petroleja itd.; 26. t. m. pa glede dobave raznega bombaza za čiščenje. (Oglašja sta na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

— Dobave. Direkcija državne železar-ne Vareš sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 520 komadov varoval in 3000 komad-ov hrastovih jamskih pragov; do 20. t. m. pa glede dobave kemikalij. Direkcija držav-nega rudnika Zenica sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave gumijevih obrobov. Dne 27. t. m. se bo vršila pri komandantu III. pomorske obalske komande v Kumbo-ru (oka Kotorska) licitacija glede dobave raznega materiala (metle, ščetke, sidol, smirkovo platno, mast za parkete, motvoz, naftalin, milo, soda, kokosove preproge itd.). Dne 29. t. m. pri upravi državnih monopolo-v, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave raznih usmenjih jermenov in 30. t. m. glede dobave 378.000 kg papirja. (Pred-metni oglasi so na vpogled v pisarni Zbor-nice za TOI.) Dne 22. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljub-ljani licitacija glede dobave 300 kub. m drv.

(Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, po-goji pa pri omenjeni komandi.) — Direk-cija državne železarne Vareš sprejema do 20. maja t. l. ponudbe glede dobave pločevine; direkcija državnega rudnika Kakanj pa do 21. t. m. glede dobave 150 kub. m hrastovega jamskega lesa, 200 komadov usnjatih bičev za konje, 200 komadov konj-skih vpreg in 50 komadov sirkovih metel. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

— Dobave. Direkcija državnega ru-dnika Kreka sprejema do 15. t. m. po-nudbe glede dobave pisarniskega materia-la; do 20. t. m. glede dobave 3000 kg mila in 1500 kg jedilnega olja; do 21. t. m. gle-de dobave 1000 kg bodeče žice in raznih žebeljev, 10 komadov plošč iz pločevine, gu-mijastih plošč, delta kovine, železa, 2000 kg strojnega olja, 1100 kg avtomobilskega olja in 400 kg bele kovine ter raznega barvar-skega materiala (terpentin, emajlak, bo-raks, suboks - barve, sikativ, kopallak itd.). Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave pi-sarniskega materiala; direkcija državnega rudnika Senjski rudnik do dne 18. maja m. ponudbe glede dobave rezervnih delov za stroje in direkcija državnega rudnika Zenica do 21. t. m. pon

Ljubljanski prostožidarji pod Francozi

Nekaj črtic iz naše preteklosti

Ko je Napoleon I. 1809. ustvaril Ilirijo, je Ljubljana, kakor znano, postala sedež vlade in uprave te nove francoske province. Prostožidarstvo, ki je v avstrijskih deželah že zdavnaj ugasnilo, je v Franciji stalo pod najvišjo zaščito. Kamorkoli so tedaj prodrli francoski vojskaki, častniki in upravni uradniki, povsod so nadaljevali prostožidarsko delo; tam, kjer so se naselili za daljšo dobo, pa so ustanavljali lože, v katere so sprejemali tudi domačine. V Ljubljani je že od l. 1808. delovala francoska vojaška loža »La parfaite Amitié«, l. 1811. ali l. 1812. pa se je pod varstvom francoske velike lože »Le grand Orient« ustanovila tudi civilna loža, o kateri piše zgodovinar Dimitrij, da je bila otvorena 1. februarja 1812 pod nazivom »La R. (Respectable

nostno izginil in čigar truplo so pozneje potegnili iz reke?!

Doslej je bilo malo znano, kateri Ljubljanci so vstopili v franko-ilirsko ložo v Ljubljani. Pisec teh vrstic je ob svojem raziskovanju v dunajskem hišnem, dvornem in državnem arhivu odkril tri sezname, ki obširno odgovarjajo na to vprašanje. Prvi seznam vsebuje imena »ustanoviteljev« lože, skupaj 36 oseb, vse sami višji francoski uradniki ilirske vlade in uprave ter francoski častniki. Nato se vrsti seznam 65 članov, med katerimi so sledeči »ilirci«: Trgovci Voit, uradnik tobačne režije Jäger, graščak Žiga Pagliaruzzi, apelacijski sodnik Kalan in pl. Kupferschein, prokurator Wurzbach, apelacijski sodnik Gischoh, notar Repič, odvetnik Marko Crivellia, odvet-

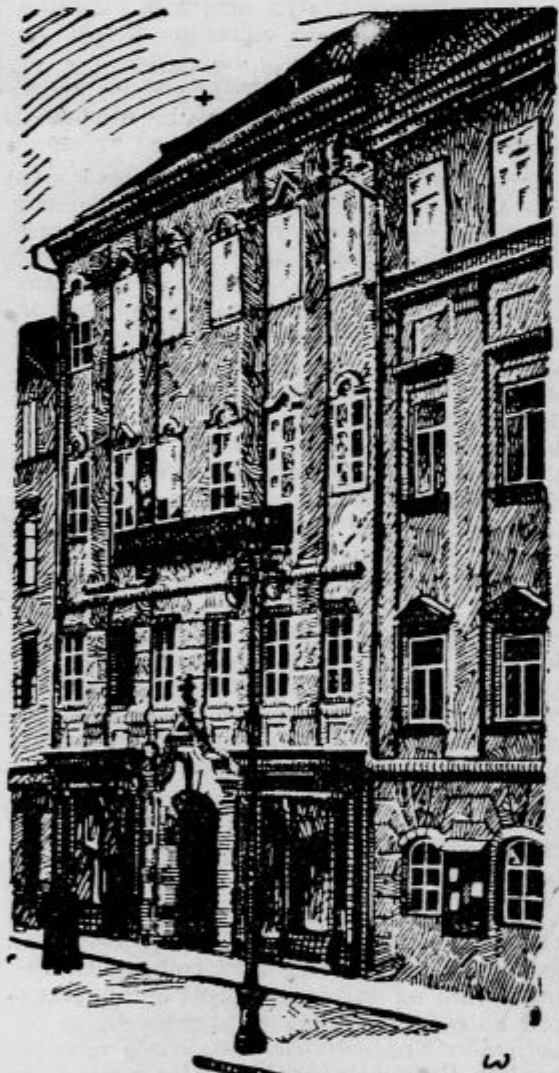
Stara Ljubljana: Novi (Turjaški) trg

loge) Franco-Illyrienne, sous le titre distinctif des Anus du Roi de Rome et de Napoléon. Dimitrij pripoveduje, da je loža zasledovala, vsaj kolikor je bilo znano bratom do druge stopnje, povsem človekoljubne in družabne smotre in da so bile izrečno zabranjene diskusije o veri in državnem ustroju. Ljudstvo pa je imelo o delovanju ljubljanskih prostožidarjev dokaj drugačno mnenje. Tako je v takratni Ljubljani povzročil mnogo govoric o skrivnostnih prostožidarskih slučajih z odvetnikom Repičem. Ta mož je neko noč (7. septembra 1812.) nenadoma izginil. Že dolgo so o njem govorili, da je prostožidar. Ko je tisto noč popaval s prijatelji v gostilni »Pri hajduku« in je malce vinjen ozmerjal svoje framažonske brate, so se mu le-ti maševali. Šele v drugi polovici februarja 1813. je zadevo pojasnilo poročilo magistrata, da so Repičevo truplo našli pri Zalogu ob izlivu Ljubljanske v Savo. Uradna preiskava je dosegla, da je vinjeni Repič na poti iz gostilne padel v reko in utonil.

Umljivo je, da je avstrijska vlada skrbno zasledovala vse, kar se je dogajalo na zasednem ozemlju in da je imela tudi v Iliriji svoje policijske vohune. Tako je kaj kmalu izvedela, da se je v Ljubljani ustanovila prostožidarska loža. V štajerskem deželnem arhivu je ohranjen dostavni zapisnik gubernalnega predsedstva iz l. 1812. Tu je pod št. 2047 zabeleženo dne 4. decembra: »Policijsko predsedstvo (na Dunaju) je dne 1. t. m. izdalo predpis, kako naj se postopno v primeru morebitne reklamacije iz Ljubljanske pobegelega davčnega adjunkta Repiča, kakor tudi v zadevi prostožidarske lože, ki da se je ustanovila v Ljubljani.«

Poslej se ljubljanska loža česče pojavlja v zapisnikih graškega gubernalnega predsedstva. L. 1813. čitamo z datumom 14. januarja opazko: »Okrožni glavar v Celju pošilja 6. t. m. seznam članov v Ljubljani ustanovljene prostožidarske lože.« Ta seznam je graška oblast takoj poslala dunajskemu policijskemu predsedstvu. Že 4. februarja je prispela z Dunaja rešitev: »Policijsko predsedstvo sporoča okrožnemu glavarju v Celju svoje zadovoljstvo, da je izsledil člane prostožidarske lože v Ljubljani in označuje, kaj bi bilo treba v tem pogledu še storiti.« Še istega dne pa je celjski okrožni glavar poslal nadaljnje poročilo o ljubljanski loži in ga je dne 13. julija izpolnil s s »Prirastkom, ki ga je dobila prostožidarska loža v Ljubljani.«

Samih aktov, ki se jih tičejo pravkar navedene zabeleže v sprejemnem zapisniku, žal ni več v graških arhivih. Vzlic temu nam že to, kar smo navedli, jasno pričuje, kako smotno je avstrijska policija zgradila svoj nadzorstveni sistem nad prebivalstvom zasedenega ozemlja. Ne da se dognati, ali je iz Ljubljane v Brezice pobegli adjunkt Repič prvi prinesel avstrijski policiji podatke o ljubljanski loži in ali je sploh v kakšni zvezi s poročili celjskega okrožnega glavarja. Ime Repič se pojavlja tudi v Dimičevih poročilih o ljubljanski loži. Je-li bil adjunkt Repič sorodnik odvetnika dr. Franca Repiča, ki je tako skriv-

Iz stare Ljubljane: Hotel »Bidmone«

Boris Rihterski:

Mestni otrok

V mokri bolni megli je ležalo predmestje. Nekaj plinskih svetilk, umazane ulice, visoke hiše na obeh straneh, to je bilo vse. Časih zapoznel pijanec, ki se je prizibal in premeril cesto naravnost in počez. In če je nočna večja mimogrede švignila čez cesto in izgledila za najbližjimi vrati — edini dogodki, ki jih take ulice poznajo.

Pred leti sem tam stanoval. V visoki hiši pod streho sem imel majhno sobico, tako majhno, da sem se komaj v njej obrnil. Kar je bilo prostora, ga je zavzel nemarna nerodna postelja. Omar v kotu, zraven nje majhna pečica, sredi sobe miza in dva stola, to je bilo vse. Okno je gledalo na ulico, ki je bila z njega tako majhna in ozka, da sem se časih zbal, da bo zlezla skupaj in stisnila ljudi, ki hite po njej.

Prav nič rad nisem bil v tisti sobi. Zjutraj sem jo zapustil in zvečer sem se vračal pozno, časih šele proti jutru. In neko jutro se je zgodilo to, kar vam bom zdaj povedal.

Jeseni je bilo. Prav za prav že bolj pozimi. Prvi večer slane. Ko so nam vrgli iz kavarne, mi ni drugega preostalo, kakor da grem domov. In šel sem.

Sami veste, da je najbolj dolgočasna in najbolj pusta pot proti domu. Taki smo vsi. Kadar gremo od doma smo zadovoljni, veseli. Vsaj na skrivnem upamo, da se zgodi nekaj, recimo no-

vega, kar še nismo nikdar videli. In ko hitimo v mesto, gledamo na vse strani, morda le pride. Toda ničesar ni. Vse je kakor vsak dan, navadno, prazno. In ko se zvečer vračamo, smo sami prazni.

Čudno so ulice v predmestju. Že takrat, ko napraviš prvi korak po njih, te nekaj prevzame. Ne veš kaj je. Morda tesnoba ali pa še kaj več. Morda gnus pred njimi. Mōra, ki te uklene. Kar gledati nisi biš po njih. Uklene bi oči, da bi jih pozabil, da bi zasanjal, da si nekje drugje, kjer ni vsega tega.

Ovinek, kjer zavijem proti hiši, kjer sem stanoval, sem kaj dobro poznal. Poznal zato, ker je tam stal berač brez noge. Če sem šel zjutraj ali zvečer ali ponoči, zmeraj sem ga tam dobil. Le takrat ga ni bilo.

Brez misli sem zavil, tedaj pa me je nenadoma nekdo poklical.

»Gospod!«

Ozrl sem se. Za menoj je tekel mlad fantek, osem, devet let je utegnil imeti.

»Kaj ne greš spat?« sem ga vprašal. »Kaj iščeš tu ob tej pozni uri?«

Toda kaj hitro mi je bilo žal teh besedi. Ko je prišel fantek tako blizu, da sem ga videl v soju plinske svetilke, sem tudi opazil, da je ves objokan. Smilil se mi je. Slabo je bil oblečen, brez plašča in lahke strgane čevlje je imel na nogah.

Ko je videl, da ga gledam in čakam, je postal nekam plašen. Prav zvyod-

Tretji seznam je za razliko od prejšnjih dveh datiran: »Laibach, den 9ten November 1813. Kremmitzer m. p.« Ta seznam je najbrž rabil avstrijskim oblastim, ki so po odhodu Francozov zopet prevzele upravo, da so s policijskimi in drugimi šikanami preganjale člane prostožidarske lože kot politično sumljive osebe. To sklepamo po tem, da so bili v tretji seznam sprejeti samo domačini, da je pri vsakem različno zapisano ime in priimek, nato pa je označeno, kakšno šaršo ali poklic je imel dotičnik: 1. pod Avstrijo, 2. pod Francijo, 3. sedaj. Seznam vsebuje 38 imen, ki pa so vsa znana iz prejšnjih dveh.

Izmed članov ljubljanske prostožidarske lože vzbujajo našo pozornost poleg imena pesnika in duhovnika Valentina Vodnika še tri druga imena: Repič (Repitsch), Ricci in Pagliaruzzi. Ugotoviti bi bilo, kaj Repič v drugem seznamu je istoveten (če sploh je) z onim, ki je pobegnil v Brezice.

Josip Fr. Knaflič:

Skrivnostni preganjalec gospoda Žulaja

Foglavje te zgodbe, kjer pade prva žrtev

Kocka je padla, toda na položaju se zaenkrat nič ni spremenilo. Dnevi so minevali, ne da bi se gospod Žulaj kaj oglašil in sploh iskal kakega stika z menoj.

Kaj naj to pomeni? Ali se je spet vse obrnilo? Ali je sladko zvrzolenje rajske ptičke vendarle zmagalo nad hudimi očmi skrivnostnega preganjalca? Sem se vpraševal in nič mi ni bilo prav tako.

Čudno: poprej sem se bal gospoda Žulaja, ko vraga in ne bi bil za nobeno ceno hotel imeti še kaj opravka z njim, zdaj pa sem hrepel po trenutku, da me spet pokliče k sebi. Da, hlapčevati bi mu šel, samo da bi mi bila tako dana prilika, znesti se kako nad dohtarjem Kundetom. Pokazati, kdo je močnejši: on ali jaz, ha! Tako je človeška narav: vedno malenkostna, vedno maščevalna, vedno gospodstva žejna.

Med tem so dajala nekaj zadovoljstva mojemu srcu pisma gospe Brežanove. Vsak dan mi je pisala. In so bila njena pisma tako ognjevit, da je čudež, da je papir to vzdržal, da ni zgorel.

Zdaj je bivala v Smarjeških toplicah. Tako vestno je hodila Magda I. po stopinjah Magde I. Ali nisem pridna? je pisala. V sem poslušam Vašo besedo, sledim migljaju Vaše roke, ki mi je odprla pot v novo življenje... Ali bo še dolga pot?

Krasno je tukaj, je pisala. Ta lepa priroda, ta ljubka dolnina, skrita med gozdiki, in ta mir, ta blagodejni mir! Ah, tukaj je pravi kraj za sanjarenje in za hrepenenje, ah, za hrepenenje... In pa ta čudodelna voda! Tako krepiš in tako pomlajevalna. Vsa sem kakor prerojena, in pomislite: v dveh tednih sem izgubila že nad tri kile! Moje srce je zdaj tako lahko... sploh, moje srce je zdaj kakor pomladanska livada, polna pisane cvetja in ptičjega petja. (Ali je dobra ta primera?) In za vse to se imam zahvaliti Vaši modri besedi... Ah, kako sem Vam hvaležna!

Pa o Pusi mi je gospe Brežanove seveda tudi vsakikrat kaj pisala. Kako imenitno da se počuti njen Pusi-Pusili tam v toplicah, je pisala. Da se tudi on pridno koplje, zunaj na prostem seveda, saj je dolina polna toplih vrelcev. Tam pljuska in prha, cmoka in žmoka Pusi po vodi vse ljubi dan. In ta-isti Pusti, ki so ga poprej upehale že same h'ne stopnice, leta zdaj od jutra do večera okoli kakor kak motorček, tako je pisala gospe Brežanove.

In na enem pismu je bil podpis »Vaša Magda« ves razmazan. »To je naredil Pusi s svojo tačko. Iz ljubosumnosti!« je pripisala gospe Brežanove.

Naenkrat pa so izostala pisma gospe Brežanove. Dva, tri dni ni dala glasu o sebi. In potem je prišlo pismo, ki mi je prineslo pretresljivo vest o Pusijsvi tragični smrti. Nezasišano tragične smrti, da.

buditi sem ga moral.

»Le bliže pridi. Saj te ne snem.« Stopil je bliže in dvignil glavo. Dobro sem čul, kako so mu šklepetali zobje.

»Ali te zebe?«

Samo prikimal je.

»Zakaj ne greš domov?«

Tedaj sem videl, kakor bi ga bilo nekaj pretreslo. Nenadoma se mu je spaci obraz in ustnice so se mu zategnile. Nakrenžil se je.

»Ko pa ne smem. Od doma so me napodili.«

»Kdo?«

»Oče. Pijan je prišel domov. Mater je natepel. Jaz pa sem se mu skril. Ko me je zalotil, me je postavil pred vrata in mi rekel, naj se več ne vrnem.«

»Saj ni mislil tako hudo,« sem ga skušal potolažiti, toda vse je bilo zaman. Čedalje huje je jokal.

»Pa je. Rekel mi je, da me ubije, če pridem nazaj.«

Nisem vedel kaj naj z njim naredim. Potem sem se spomnil majhne zakotne kavarne, ki je bila odprta vso noč. Tja sem ga odvedel.

Ko sva stopila v lokal, je plašno pogledal okrog sebe, potem si je zastrl oči z umazano ročico. Prijel sem ga zanj in ga odvedel k majhni mizici v kotu. Naročil sem mu kavo.

Ko jo je zagledal, se mu je nenadoma razjasnil obraz. In ko je dobil zraven še kos potice, je bil najsmrenejši

Pomožni škof Ricci je bil za časa francoske okupacije že stari član prostožidarske zveze. Njegovo ime najdemo v 70. letih 18. stoletja med člani neke dunajske lože. O Žigi Pagliaruzziju, ki je umrl l. 1830. v Ljubljani, je znano, da so oblasti v njegovi zapuščini odkrile in zaplenile framažonske insignije. Le-te so — prav kakor tozadevne listine — v ljubljanskih arhivih. Pagliaruzzijev ime se srečuje še v neki uradni listini dunajskega policijskega predsedstva. Ker je policija zaplenila njegovo pismo, ki ga je pisal svojemu graškemu prijatelju Posarettiju.

Bilo bi zanimivo, če bi tudi kulturno-zgodovinsko raziskali upliv ljubljanskega prostožidarstva na slovensko kulturo pod Francozi. Verjetno je, da se v tajnih listinah dunajskih arhivov skriva še marsikak za zgodovino prostožidarstva na Slovenskem dragocen dokument.

Rudolf Ceratin.

Sušak

Park - Hotel - Pension - Pečine.

Najidealnejše bivališče ob morju, na morski obali vlastiti park in kopališče. Prostor za parkiranje avtomobilov. Cene zmerne. Prospekti! 6680

zatoptljen. Njegov obraz je izražal trudno otožnost.

Tukaj sredi ljudi in pri belem dnevu me menda ne bo umoril, sem si rekel in sem pogumno stopil k njegovi mizi:

— Pozdravljeni gospod Žulaj!

Počasi je dvignil glavo in me gledal nekaj časa, kakor bi me ne mogel takoj spoznati, potem je prikimal in mi ponudil roko.

A sem se obotavljal seči vanjo. Gospod Žulaj se je trudno nasmešnil:

— Se me ni treba bati. Saj je nimam več moči. Zanič sem, primojduš, je mrmljal. In v resnici, ah, niti se tako krepko pridušiti ni več znal gospod Žulaj, kot nekda.

Prisedel sem, in dokaj časa sva molčala. Godba je svirala, vesel svet se je šetal gor in dol.

Zdaj pri bližnjem ogledu sem opazil na zunanosti gospoda Žulaja velike spremembe: imel je elegantno poletno obleko, zelo fino srajco, sijajno kravato in roke skrbno manikirane, nohti so se mu kar bliskali. Sploh je izgledal zelo negovano in je prijetno dišal po parfimirani kopeli. Kultura rajske ptičke! sem pomislil. Ampak dobro ni izgledal gospod Žulaj, da, zdelo se mi je, da se je močno postaral. A morda je bil to le trenutni odraz njegove notranje potrtosti? In kakor da je uganil moje misli, me je pogledal izpod privzdignjenih obrvi in dejal:

— Slabo izgledam, ha? Hudiča, saj že tri noči nič ne spim!

Nato me je postrani ošinil s pogledom in je skril čeljusti, kakor je imel navado, kadar mu kaj ni bilo prav. In je zarenčal:

— Proketo ste vi trdoglavi! Tule poglejte, koliko me stane vaša trma...

Privlekel je iz žepa papir in ga s pestjo porinil k meni. Bil je stroškovnik njegovega pravnega zastopnika, dobro za beljen stroškovnik.

Pripravljen sem bil na to, da se bo gospod Žulaj dotaknil te zadeve. Denarci, denarci! ... Pa sem mu mirno odgovoril:

— Gospod Žulaj! Tale vaš advokat je sušmar. Ne zna ravnati s človekom. En sam korak ko bi bil storil do mene, pa bi se bila midva takoj pobotala, in vsi ti stroški bi vam bili prihranjeni. Ampak je postopal z menoj, kakor da sem kakšen njegov podložnik. Tu sem se uprl, vi bi se tudi. In vam samo to povem, gospod Žulaj: Da ni bilo mojega advokata, mojega, bi imeli vi danes pravdo na glavi, da bi se vam lasje ježili. Ampak moj advokat, vidite, moj advokat, ta je to stvar tako lepo poravnal, da sva si zdaj le lahko spet prijateljsko segla v roke.

— Tako, tako? se je čudil gospod Žulaj. — Torej ni tale to reč izpeljal? Glej ga hudiča, pa se je tako pohvalil! Ho, ga pa plačal ne bom, primojduš!

Brž sem pograbil priliko in sem priporočil gospodu Žulaju tistega mojega advokata miroljuba, hvaleč in slaveč ga na vse pretege. Zakaj pred menoj je stala podoba dražestne plavalaske, in sen spletal takele misli: Če fant dobi klijenta kakor je gospod Žulaj, pa bo na nogah, pa bo lahko poročil punčko; punčka mi bo pa hvaležna in me bo še kdaj takole lepo pogledala... Ah, da, kaj vsega bi človek ne storil lepim očem na ljubo!

Gospod Žulaj je obljubil, da si bo vzel za pravnega zastopnika tega mojega spretnega advokata, svojega nerodnega advokata pa da bo prav na prekleto izkrtal.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje.)

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

človek na svetu.

Gledal sem ga, kako je jedel. Počasi je jemal grizljaj za grizljajem in pokušal. Potem je popil kavo, počasi, kakor bi hotel posrebovati vsako kapljico posebej.

Ko je končal, sem ga vprašal, ali še česa želi? Plašno je odkimal, toda videl sem, da je bilo to kimanje prej pritrdjevanje. Naročil sem mu še nekaj. Jedel je, kakor da že teden dni ne bi bil imel tople žlice v želodcu.

Potem je počasi odrinil skodelico. V tem je zaigrala godba.

»Ali tu vso noč igrayo?«

Prireditel sem mu.

»Saj jih slisim dostikrat. Zmeraj, kadar sem zunaj.«

»Kako praviš? Ali se to večkrat zgodi?«

»Dostikrat,« je odvrnil. »Zmeraj, kadar pride oče pijan domov. Toda danes je bilo najhuje. Še nikdar ni delal z mano tako grdo.«

Na sebe revček niti pomislil ni.

»In kaj boš zdaj naredil?« sem ga vprašal.

»Ne vem. Teto imam, pa ne vem kje.«

Kavarna se je počasi izpraznila. Skoraj sama sva ostala. Potem me je nenadoma pocukal za rokav:

»Kam so šli vsi?«

»Spat,« sem mu odgovoril.

»Spat?« Zategnil je ustnice. »Tudi jaz bi šel spat.«

Odvedel sem ga na stanovanje in ga

spravil v posteljo. Zbudil se je šele drugo noč.

Cez dan sem imel dosti dela. Toda vendar sem si utrgal toliko časa, da sem šel na nekaj krajev vprašat, ali bi ga lahko vzeli.

Sprejeli so ga v otroško zavetišče.

Cez nekaj dni sem šel tja. Poklical me je ravnatelj.

»Fant, ki ste mi ga pripeljali, je včeraj pobegnil.«

Čudil sem se.

»Nič čudnega,« mi je rekel. »Prav nič čudnega. Dostikrat se pripeti kaj takega. Vsi otroci iz predmestja so taki. Preveč so se zaživeli vanj. Ne stre drugje.«

»Kam naj bi bil le šel?«

»Domov. Ali pa ne? Kdo ve? Vsi se izgube.«

*

Nisem več videl tistega fanta, zvedel sem le, da ga domov ni bilo in da je bilo očetu to zelo po volji.

Dostikrat sem še šel ob tako pozni uri po tisti ulici. Dostikrat sem pogledal okrog sebe, da bi ga morda videl, toda ni ga bilo.

Bogve kam ga je zaneslo, kaj je zdaj z njim? Prezgodaj je dozorel, da bi mogel biti dober sad.

Morda ga še kdaj srečam. Morda, čeprav mi nekaj pravi, da ga ne bom več. Morda ga še dobim na tistem ovinku, kjer je stal takrat, Bog ve kaj mi takrat reče.

Georg Bernhard:

Meje politike

Na svetu ni zlepa države, kjer bi se bilo izvršilo v zadnjih desetih letih toliko gospodarskih eksperimentov, kakor v Nemčiji. Teorija je sledila teoriji, obstanka pa ni imela nobena. Vsi poskusi so se ponesrečili. Nemški narod kot celota pa se iz tega kljub temu ni naučil, da se s samimi eksperimenti ne pride nikamor. Posamezni Nemec, ki je dogodke zadnjih desetih let so doživljal zavestno, pa je s svojimi izkustvi morda vendar dovolj upravičen, dati drugim narodom nauk, kako se ne sme delati. Pri vseh svojih skromnostih morda lahko naglašajo, da je gospodarstvo, ki ga smatrajo politiki še vedno kot glavno torišče takozvane državniške modrosti, samo zelo indirektno v zvezi z državami, marveč da je v pravem pomenu besede nekaka družabna igra, vezana na prirodna pravila človeškega sožitja, ki so starejša in močnejša nego državni zakoni.

Zaključki iz takih izkustev na nemških tleh so morda tem dragocenejši, čim bolj mislimo na to, da se razlika med državo in družbo ter zato tudi med državno politiko in gospodarsko politiko ne konča tam, kjer se začne politične meje držav. Danes tako pripravljenega razlikovanja med narodnim gospodarstvom in svetovnim gospodarstvom v resnici niti ni. Vse to so samo pomožne konstrukcije slabotne človeške pameti, ki si mora za svoje mišljenje vsaj varovati kategorije, kakršnih v prirodi ni. Normalni zakoni za gospodarstvo posameznih narodov veljajo v večjem okviru tudi za svetovno gospodarstvo.

Zakaj pravim vse to? Predvsem iz skrbni za francoskega zunanje ministra Aristida Brianda, moža, ki ga visoko čislamo Nemška zunanja politika mu je dala trd oreh, da ga zdrobi. Se bolj kakor nemško avstrijski carinski dogovor sam, je spravila očeta locarnske pogodbe nenadoma v zelo težaven položaj pred francosko javnostjo strategija presenečenja, ki je pri nemški vladi tako zelo priljubljena. Mnenje francoske javnosti je postalo posebno jasno po modrih razglabljanjih mojega spoštovanega prijatelja Marcela Raya. Zato sem pripravljen, jih vpoštevati v polnem obsegu. Toda Marcel Ray, ki si je na srečo ohranil svoboden pogled na gorostasno pomankljivost v evropskem sodelovanju zadnjih let je moral priznati, da se mora vprašanje gospodarske združitve Evrope pospešiti v pozitivnem pravcu in da se ne sme zadovoljiti samo s tem, da pobijamo avstrijsko-nemški načrt carinske unije.

Kakor vse kaže, se je temu načelu pridružil tudi francoski zunanji minister, kar ugotavljamo z zadostnim. On hoče razviti v Ženevi nasproti majhnemu in politično neodvisnemu avstro-nemškemu načrtu velik francoski načrt, nekaj evropski delovni program. Gotovo sijajna domislica. Po vsem, kar je dosedaj o tem znano, pa se ne morem osvoboditi bojazni, da ima novi Briandov načrt isto pogoščko, kakor so jo imeli nemški gospodarski eksperimenti zadnjih desetih let. Briandov načrt baje označuje pot, ki naj olajša prodajo evropskih kmetijskih izdelkov, in določa široko politično finančno ukrepanje, ki naj služijo za prekršne posojil posameznim državam, da bi se na ta način povzela njihova kupna sposobnost. Te stvari bodo morda v okviru splošnoevropske akcije zelo važne. Saj se n. pr. v Nemčiji ravno danes v silneji meri ko doslej oglašajo zahteva po dolgoročnih kreditih, ki naj finančno ovirajo pri naročilih odstranjujejo uspešnejše nego doslej. Toda kakor je potrebno vse to v podrobnosti, so ti predlogi, ako jih natančneje proučimo, samo umetno poseganje v prirodni tek gospodarstva. Velike važnosti bi bilo odstraniti že obstoječe umetne poseganje v normalni razvoj evr. gospodarstva, namreč obstoječe carinske meje med posameznimi državami. Ako francoski politiki ne ugaja porušenje carinskih mej ravno med Nemčijo in Avstrijo (iz razlogov, ki njihove upravičenosti na tem mestu ne čem podrobneje raziskovati), pa začnemo tedaj v božjem imenu rušiti take pregrade na kakem drugem mestu, ali pa naj se avstrijsko-nemško carinsko ozemlje poveča s pridružitvijo Madžarske, Češkoslovaške Francije, Švice, Belgije in Nizozemske. Zastran mene naj se za Evropo določi vsaj načelo sosedske preference, kakor jo imajo srednjeevropske republike že davno, nikakor pa naj gospodarskega razvoja ne ovirajo državniški politični razlogi. V tem oziru se mora napraviti natanko isto izkustvo, kakor ga je napravila Nemčija. V bistvu je namreč popolnoma vseno, ako izhaja tako negativno naziranje o stvarih od strank, ki se notranjepolitično medseboj pripravljajo, ali pa od zunanje-političnih nasprotstev med posameznimi državami.

S tem, da je francoski zunanji minister Briand pri obravnavanju nemškega postopka (zopet opušča sodbu, da-li morda ni

bil upravičen pritoževati se nad nemškimi napakami) dal zavesti na politično polje nastopa zanj in za celotno nemško-francoske odnose druga težava, o kateri smo lahko prepričani, da se bo kmalu pojavila. Samo vprašanje tednov je, kdaj bo postala diskusija reparacijskega problema znova aktualna. Ko se bodo v Ženevi sestali Briand, Curtius in Henderson na zaupne razgovore, se ne bodo mogli ogniti razpravi o tem problemu. Nihče bi ne mogel Nemčiji kaj očitati, ako bi glasom določil Yungovega načrta že sedaj zahtevala od odbora reparacijske banke v Baslu podrobno preiskavo medtem nastopivših gospodarskih izprememb ter njihov vpliv na plačila po Yungovem načrtu. Ali naj Nemčija sedaj ali v doglednem času podvzame slične korake, državna vlada o tem še ni sklepala. Postavim, da bi se Nemčija iz kakršnihkoli političnih razlogov ne poslužila svojih pravic, ki jih ji daje Yungov načrt, ali za to problema ni? Nevhita se ne da odpraviti sveta s tem, da zastremo okna, da ne bi videli bliskov, ali da si zamašimo ušesa z volskom, da ne bi slišali groma.

V čem pa je problem? Plačila po Yungovih določbah so dogovorjena v zlatu. Zlato pa je samo blago zamenjave, ki so ga izumili ljudje in ga svet samo zato jemlje v plačilo, ker zanj vsak čas lahko dobi drugo blago. Odkar pa so cene na vseh svetovnih tržiščih padle, dobimo za določeno količino zlata približno 30 odst. več blaga nego prej. To je gotovo prekrasna stvar za onega, ki ima zlato, skrajno neprijetna pa za onega, ki si mora zaščititi zlato s produkcijo blaga. Potemtakem mora Nemčija delati za 30 odst. več kot prej da odsluži reparacijska bremena. Razumljivo je tedaj, da smatra Nemčija to izpremembo za splošno gospodarsko izpremembo, za katero se mora brigati odbor strokovnjakov reparacijske banke.

V Dawesovem načrtu je bila za preprečenje sličnih možnosti predvidena klavzula o zlatu, ki pa ni bila sprejeta v Yungov

načrt. Odslej se pričakajo vsi oni, ki na vsem božjem svetu vedno raiši govore o nebitnih stvarih, ker so jim bistvenost strokovnjaki niso vnesli te klavzule tudi v Yungov načrt. Pričakajo se o tem, da-li je nemški ugovor sploh vreden upoštevanja ko take klavzule ni v Yungovem načrtu. Z drugimi besedami: Sprašujejo se, da-li veljajo v mednarodnem pravu, osobito pa v pravnih odnosih med narodi tudi za generalna vprašanja v zasebnem pravi priznana načela kakor n. pr. clausula rebus sic stantibus?

Zakaj je popolnoma vseno, kako bodo odločena ta pravna vprašanja? Zato, ker je tudi pravo, v nasprotstvu z gospodarstvom samo nekaj državniško in politično izumetničenega, ne pa nekaj družabnega, tedaj nekaj, kar je nastalo prirodno. Predvsem pa zato, ker vsa ta diskusija smatra reparacijsko vprašanje za čisto nemško vprašanje, ali da se izrazim nekoliko splošneje, smatra reparacije za problem, tičoč se samo onega, ki mora odplačevati svoje obveze iz reparacij. V resnici pa gre za mednarodni problem, ki zadeva upnike vsaj v toliki meri kakor plačujoče dolžnike. Padec vrednosti blaga za 30 odst. pomeni, da morajo dolžniki izvoziti za 30 odstotkov več blaga, da zbero potrebno zlato ozir. devize, ki so potrebne za poravnavo francoskih dolgov. Govorčencitav ravnavo nemških obveznosti v Franciji Angliji, Italiji in v Zedinjenih državah, za poravnavo francoskih dolgov Angliji in Zedinjenim državam, ter za poravnavo angleških obveznosti Zedinjenim državam.

O tem, kaj pomeni za dolžnike najnos ojačenega izvoza v času svetovne gospodarske krize in ob popolni suspenziji najprimitivnejšega blagostanja, med pametnimi ljudmi ni treba izgubljati besed. Vendar pa sem radoveden, kaj bodo odpresili trije zelo modri možje Briand Curtius, Henderson k rešitvi tega problema v svojih ženevskih razgovorih.

Ta problem je še mnogo važnejši, kakor je vprašanje carinske unije in kaže morda še jasneje, kako malo pomaga državniška umetnost, — pa naj je še tako modra in prebrisana, ako se javijo k besedi temeljni zakoni gospodarstva

Med rumunskimi novinarji

Par dni pred konferenco zunanjih ministrov Male antante v Bukarešti se je vršila koncem aprila istotam redna letna skupščina tiska Male antante, ki so ji prisostvovali razen obilice rumunskih tiskarjev tudi češkoslovaški in jugoslovanski novinarji. Praška delegacija je štela 4 člane, naša pa je bila številnejša in sta bila v nji zastopana po dva ljubljanska in zagrebška lista ter trije beograjski; z zastopniki zunanega ministrstva in tiskovnega urada je štela jugoslovanska delegacija 12 članov.

V dokaj enolično vožnjo preko brezbrežnih ravnin Bačke in Banata nam je prinesel prvo izpremembo rumunski zunanji minister Ghica, ki je potoval s istim vlakom iz Rima, da prevzame svoj portfelj v ravnokar sestavljeni Jorgovi vladi. Minister je sprejel naše novinarje na postaji v Veliki Kikindi ter jim prav ljubeznivo povedal svoje mišljenje o notranje-političnem položaju Rumunije. Od trenutka, ko je naš vlak prevozil mejo pri Zombolji, smo postali gostje rumunskih tovarišev, ki so nas odselej obdajali z največjo pozornostjo, ljubeznivostjo in ustrežljivostjo. V akcijo je stopil g. Raoul Anastasin, rumunski tiskovni ataše v Beogradu, ki je smatral za svojo častno dolžnost, da ustreže vsaki naši želji.

V ponedeljek zjutraj še pred osmo uro smo se ustavili na severnem kolodvoru v Bukarešti, ki je bil v čast došlim gostom pestro okrašen z našimi, češkoslovaškimi in rumunskimi zastavami. Tu so nas že pričakovali zastopniki rumunskega tiskovnega urada in novinarskega sindikata ter polnoštevilna češkoslovaška delegacija, ki je dospela že prejnjimi dni.

Otvoritevna konferenca tiskovne Male antante je bila v impozantnem novinarskem domu. Velika dvorana je bila slavnostno okrašena z neštevilnimi preprogami, z zelenjem in z zastavami držav Male antante, na častnem mestu pa so bile postavljene slike poglavarjev zavzemskih treh držav.

Eno veliko dobro lastnost imajo novinarji vsega sveta: ne ljubijo dolgih formalnosti in govoranc. Odlični predsednik Mavrodji plane kar v sredo: »La conférence est ouverte.« S temi štirimi besedami otvara zasedanje in že vstaja prvi govornik, da poda svoje poročilo. Z blagodejno naglico poteka seja. Predsednik ima ostro oko in kjerkoli se stakneta dve glavi in se jima pridruži tretja, zadnji zvonec gospoda Mavrodjija in že v kali zatre vsak poskus proste zabave med sejo.

Ogledujem si zanimive tipe rumunskih kolegov. Starosta bukareških novinarjev, ki ima muzikalčno ime Clarnette, segavo po-

mežkuje izza svojega večnega monoklja; kljub letom si je ohranil mladostno držanje in njegov smeh razodeva, da Clarnette ve še nekaj več o stvari, ki je ravno kar na razpravi. Od časa do časa vrže na svojo okolico kak dovtip in strogi predsednik ima ozir na njegovo starost; najbrž pa tudi ve, da nestor rumunskih novinarjev ni več tako tankoslišen, kakor nekdanj in bi zato bilo vsako opozorilo bob ob steno. Nestorju nasproti sedi takisto castitljiva, sivoglava pojava tovariša Branisteanu. Zvonko ime mi vzbuja zavist, ker imam s svojim imenu šest soglasnikov in le dva samoglasnika. Toda je že pri roki Rumun s tolažbo: »Ne zavidajte ga, njegovo prvotno ime je Braunstein. Petindvajset let je moral čakati, da je dosegel čast biti član novinarskega združenja. Pri nas je za žide numerus clausus in le 10% jih sme biti med našim članstvom.«

Omeniti je treba dalje elegantnega in ljubeznivega Filottija, šefa rumunskega tiskovnega urada, ki ima v teh dneh menda edino veliko skrb, kako bi ustregel gostom, da bi se počutili kakor doma. Priznati se mora, da se mu je to posrečilo na vsej črti. Ataše na Dunaju tovariš Criticescu je vse prej nego romanska pojava: srednje velik, slok plavolas, ki bi bil lahko z večjo pravico Slovan ali Nemec, kakor Rumun. Ima nenavadno razumen pogled in ostre kritične poteze obraza.

Nesporna južnjaka pa sta živahni in veseli Ciucianu in Anastasiu. Ciucianu šviga od prostora do prostora, veseljak je in izvrsten čicerone, ki vse ve, vse zna in ima pristop v najvišje politične kroge. Titulescu je njegov kmun in kjer se prikažejo kasneje v spremstvu temperamentnega Ciuciana, se nam odpirajo na stežaj vsaka vrata. Mož izgovori par skrivnostnih rumunskih besedi, ki nikoli ne ostanejo brez učinka. Mrki in resni črnolasce Anastasiu je tudi poseben prijatelj naše delegacije. Svoje beograjsko atašejevo pojmuje zelo resno. Pozna izvrstno naše prilike, osobito mu je mila Dravska banovina, ki jo je prepotoval peš od enega konca do drugega. S Ciucianu in Anastasiu tvorijo tovariši Miciora, prejšnji rumunski tiskovni ataše v Beogradu, trojico, ki si osobito prizadeva, da bi v vsem ustregla naši delegaciji.

Mnogo zanimivih osebnosti je še med našimi rumunskimi tovariši, toda med tem opazovanjem je seja končana in kaledjopok hiti dalje. Oddrivo na grob neznanega junaka, ogledamo si v vsej naglici prezanimivi vojaški muzej, nato pa moramo še dopoldne odhiteti na poslanstvo, da se javimo naši gosposki. G. poslanik Čolak-Antić nas

je ljubeznivo sprejel in nam podal kratka, a zanimiva in koristna pojasnila. Pozdravili smo se tudi s starima znancema legacijskim svet. G. Jurišcem, bivšim našim generalnim konzulom v Trstu, ki je poln hvale za naše zavedno ljudstvo onstran meje in ki se mu močno toži po Jadranu, ter s prvim tajaikom poslanstva g. dr. Rybajem, ki se je v daljni tujini osobito obradoval prihoda kar štirih svojih ožjih rojakov. Neusmiljeni bukarški tempo nas žene nato k obedu, odtod zopet na konferenco, pa na večerjo, ki se je zavlekla do enajstih. Počitek nam je bil več ko dobrodošel.

Drugi dan se nadaljuje ista gonja. Na srečo so dopoldne zasedale le sekcije, delegati brez izrazitih funkcij pa smo se razkropili po mestu vsak na svojo stran. Naletel sem na šoferja-Rusa, ki mi je razkazal vse zanimivosti »balkanskega Pariza«, velike in lepe rumunske prestolnice, ki se je na široko razprostrla ob bregovih skromne rečice Dimbovice. Promet v mestu je osobito v poznih popoldanskih urah ogromen, kakršnega imajo sicer le mesta, po prebivalstvu vsaj dvakrat večja nego Bukarešta. Meščani so prijetno in prijazno ljudstvo in obilica neromanske primesi jim je popolnoma zabrisala neprijetno kričavo. Ne vem pa, ali bi pohvalil šoferja. Res, da si hitro na mestu, ali to ugodnost plača drago z neprestanimi strahom, da bo vsak trenutek koga povozil. Ko pa se vse srečno izteče, mu rad plačaš skromno vozno, ki postane naravnost bagatela, ako jo prevrneš na naš denar: 1 dinar velja namreč za 3 leje.

Krasote Bukarešte so znane. Calea Victoriei pozna vsakdo vsaj po imenu. Posebno lep pa so buljvari, široki in dobro tlakovani, dalje obsežni javni vrtovi, za le pote in zanimivosti bojarških dvorcev, javnih poslopj in palač pa bi bilo treba napisati celo knjigo. Ministrstva so menda vsa manjša nego v Beogradu, tudi dvor ne vzdrži primerov z našim, osobito, ker je novi dvor pred leti pogorel in do danes še ni popravljen. Čuditi pa se mora človek »slavoloku zmagar«, ki kaže različne znake, da je pri njem nekdo počeno »zaradile«. Še deset let ne stoji, pa se že ruši in v odpadajočem ometu zevajo velike luknje, da se vidi ogrode, ki je le nekako za silo ometano z mavcem in malto. Spomenik kazi prelepi bulvar in daje obilo povoda za pikre in ostre opazke.

Zelo zanimiv nam je bil sprejem pri predsedniku vlade Jorgi. Utenjak, rektor univerze in predsednik vlade ima skromno hišico, o kateri sam pravi, da ni podobna marmornatim dvorcem kneza Cantacuzene, da pa je polna dobrih prijateljev, kakor učenjak imenuje svoje knjige, ki je z njimi prenatrpana vsa hiša. Predsednik vlade je javljalen in ljubezniv mož. Svoj govor prepleta s šegavimi opazkami in njegova dobrušnost se kar nič ne sklada z nalogo, ki jo je prevzel v tako resnem in težkem času.

Drugi dan nas je sprejel nekdanji učencec prof. Jorga, sedanj kralj Karol II. Sprejem je bil določen za popoldne in ker se ni nihče nadejal sprejema pri vladarju, smo bili v zadregi zaradi obleke. Naše pomisleke pa je razpršil kralj z modro in liberalno odločbo, češ da hoče videti novinarje, ne pa njihove obleke, zato naj pride vsakdo oblečen, kakor je. Sprejem, ki se je vršil v kraljevi knjižnici, je bil zato prav nepriljen in prijeten.

Imeli smo tudi srečo, da se je ob koncu naše konference sestal rumunski parlament ter smo prisostvovali otvoritveni dopoldanski ter velepomembni popoldanski seji, ko je bila razpuščena skupščina. Dopoldne nam je tovariš Ciucianu polovil po sobah in po hodnikih vse znameniteje rumunske politične osebnosti. Tako smo se seznanili z Manijem, Lupujem, Mihalakejem, Duko in Bratianom, ki so nam vsak s svojega gladišta pojasnili nastali položaj. Gospodje so bili seveda precej rezervirani. Naš vrli Ciucianu nas je vodil naravnost v zbornico in nas posedel med poslance. Malo nerodno nam je bilo, kmalu pa smo spoznali, da nismo edini nepoklicanci, marveč da je v zbornici najmanj polovico neposlanec, ki pa so kljub temu važni sedeli na poslanskih sedežih. Ploskali so šumno Jorgovim izvajanjem in čakal sem samo, kako bi se stvar razvila, ako bi bilo prišlo do kaknega glasovanja. Pretežni del oglašujočega odobravanja je šel ravno na račun teh gostov. Večinska stranka v zbornici je bila zato v silni manjšini. Ne vem, da-li sme tudi pri drugih sejah poslanske zbornice priti k sejam vsakdo, ali to pot je bilo tako.

Po petih dneh našega bivanja v prelepi rumunski prestolnici smo se poslovili od ljubeznivih tovarišev in vzornih gostiteljev ter krenili na daljino pot proti domu. Nekateri so odleteli, drugi, neutrudnejši, so odpotovali v Erdeljisko, da si ogledajo nove pokrajine Rumunije, ta in oni je počakal še konference ministrov, večina pa je pohitela naravnost domov, da si odpočije in da uredi svoje domje ter spomine na lepe dneve, preživljene v sredi rumunskih kolegov.

O. K.

Kino

Robinzonada na platnu

Leon Poirier je prestopil filmsko mejo Francije že v velikopoteznim filmom »Verdun«, ki je, če ne najboljši, vsekakor eno najboljših filmskih del, ki prikazuje vojno. V svojem novem traku, ki nosi ime »Caine«, je stopil na druga pota.

»Caine« je filmska pesem modernega Robinzona, ki je pobegnil iz sodobnega sveta mehanike, iz mesta, iz vsega, kar se stika s civilizacijo. Junak filma je navaden kurjač, ki skoči v topli in vabedi noči v čoln primitivnega ljudstva in odrine s tem skokom vso preteklost od sebe. Na rajski zemlji začne novo življenje. A glej: v miniaturni se jame i tukaj ponavljati razvoj prejšnjega človeka. V novem svetu najde ženo, družno življenje ga privede do tega, da mu žena rodi otroke, izmed katerih eden umre. Vse to je silno enostavno in nekomplikirano, novo prav za prav zgolj po tem, ker se dogaja v novem svetu, ampak po igri nastopajočih umetnikov kljub vsemu sila privlačno.

Da je ta sujet vzlet v roke kakšen povprečen režiser, bi nastal zmakez. Močni osebnosti Poirierja pa se je posrečilo ukleniti igralce v soigro, ki pomeni več nego filmsko »senzacijo«. Glavno žensko vlogo glumi pariška filmska igralka Rami Tahe, ki igra tako dovršeno, da vidiš v njej od začetka do konca južno otočanko s krvjo in mesom. Thomy Bourdelle pa igra moški part — povsem v skladu s Tahejevo. Ta dva igralca sta ustvarila s pomočjo Poirierja robinzonado v filmu. Čudovito pesem narave, ki očara vsakega gledalca.

Švejk — zvočni film

Poročali smo že, kakšne preobrazbe ima za seboj »Vrli vojak Švejk« v filmu. Nesrečni bohem Jaroslav Hašek, stvaritelj švejkovega danes svetovno znanega tipa, je prodal pravico za filmsko snemanje svojega junaka za borih 5000 Kč. Mož, ki je kupil pravico za filmanje, je je prodal z debelimi obrestmi — za 25.000 Kč. naprej. Ko pa so hoteli spremeniti švejka v zvočni film, so nastale težave. Haškovi dediči so se opirli na avtorsko pravo in so zahtevali novo odškodnino. Bila je že podoba, da bo prišlo do načelne rassodbe v takih rečeh. Preden je bil proces tako daleč, pa so se Haškovi dediči poravnali in odstopili pravico za zvočni filmanje švejka proti odškodnini 120.000 Kč. Vrhu tega prejmejo 5% vstopnine, ki se bo vnovčila v CSR. V Pragi in češki provinci bodo začeli snemati zvočnega švejka letos koncem junija. Vrtili bodo dve verziji: češko in nemško. Stroški filmanja so preračunani na 3 milijone Kč in govoreči švejk se bo v jeseni predstavil občinstvu na platnu.

Amerika proti zločinskim trakom

V Ameriki se je osnovalo filmsko združenje, ki hoče preprečiti izgotavljanje trakov, ki prikazujejo zločine. Senzacija žljni Američani so se odvrnili od trakov, kjer se prikazuje zločin kot gibalno filma. Takoj potem, ko si je zvočni film utrl pot v občinstvo, je začela na debelo cvesti produkcija zločinskih trakov. Junaki teh filmov so bili banditi in njih tolpe. Kmalu pa je začela ta tema občinstvu presadati. Nazadnje je obisk takih filmov padel za celih 30%. Podjetniki, ki so izločili iz svojih programov zločinske filme, so takoj ugotovili porast obiska. Zato so se zdaj sklenili v enotno fronto vsa podjetja, ki ne bodo posihmal izdelovala nobenih zločinskih filmov več. Amerika ne bo več banditov, Američani iščejo v kinu razvedrila. Pravijo, da pomeni ta preobrat začetek vsevoljših časov za filmsko umetnost onstran Oceana.

Greta Garbo se je naveličala filma. Stockholmski listi poročajo iz Hollywooda, da se kani vrniti Greta Garbo prihodnji mesec končno veljavno na Švedsko. Po eni verziji bi si rada kupila imeje v Warmlandu in se tam ustanovila. Bajje je sita filma in neče več ostati v Hollywoodu. Druga verzija govori o tem, da se kani filmska zvezdnica znočiti — po nekih vesteh z osebo knjezjeva rodu po drugih poročilih s stockholmskim inženjerjem Andersonom. In da bo zagotekta še večja, pristavljajo drugi listi, da je režiser Max Reinhardt pozval Greta Garbo na gostovanje v Avstralijo in Nemčijo.

Vaš mož se vam lahko izneveri.

ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako ta ni dovolj privlačna. Pozna, milovonjiva sal za izpiranje (Isa Spül-salz) vam pomore, da ostanete vedno zdrava, sveža in mladostna, ako se redno nje poslužujete za svojo intimno toaletto. 346-1

Mislite, da jetika nikomur ne prizanaša!

Tudi v dolini je jelo snežiti in Muskva je zeblo v noge, ko je brodil po mrzli snežni odeji. Ostri vetrovi so brili s severa, sneg je zopet izginil — ves svet se je izpreminjal.

Muskva ni bil prav nič zadovoljen s tem, da se je Tir v teh mrzlih, vetrovnih dneh držal v gorah. V dolini je bila vendar nekoliko bolj in tam sta bila bolj zavarovana. A Tir je vedel, zakaj se je umaknil iz doline v višje gore. Gore so obetale zdaj zadnjo hrano — v dolini ni bilo nobene jagode več. Trava in korenine niso zadostale za njuno prehrano in z iskanjem mravelj in črvov nista utegnla izgubljati časa, ribe so se pa zdaj zadrževale preveč pod vodo. Severni jeleni so postajali v tem času previdnejši kakor lisica in urni kakor veter.

Samo na gorskih pobočjih se še kaj dobi, je Tir poučil svojega varovavca. Tamkaj so zaloge svizcev in gorskih miši. Aha — je pomislil Muskva in pomagal Tiru pri iskanju malih glodalcev. Časih sta premetala cele vozove svizcev. Časih sta ure in ure grebla za tremi, štirimi tolstimi, mladimi svizci.

Tako sta preživela medveda zadnje oktoberske in prve novemberske dneve. Zdaj pa res ni bilo več prijetno. Vetrovi so postajali čedalje bolj ostri,

J. C. Curwood:

Medved Tir.

S solncem se je Muskvi vrnila njegova samozavest in dobra volja. Šel je za sledi konjskih kopit in potoval ves ljubi dan. Toda vonj je postajal vse bolj medel in je končno popolnoma izginil. Kdaj pa kdaj je nekoliko počival in utešil svojo lakoto s travo in koreninami.

Ko se je v drugo znočilo, je bil Muskva truden, lačen in žalosten. Našel je zavetje v votlem drevesu in od utrujenosti je kmalu zaspal.

Znova okrepčan se je drugi dan zbudil in spet odrazil na pot. Tako se je potikal mnogo dni in noči in čisto sam je obredel vso veliko dolino. Nekega dne je prišel k ribniku, kjer sta bila nekoč s Tirom naletela na onega medvedjega starčka. Ribje koščice so se ležale na tleh. Lačen jih je Muskva ovolhal in žalostno cvilil. Splazil se je na breg temnega jezera. Mračne postave so smukale skozi gozdno temo, čudni glasovi so se oglašali in mali črni medvedek jo je v strahu popihal odondod. Nekaj dni kasneje je prišel do naselbine bobrov, gledal nekaj časa marljive živali, nato pa neovirano prišel po jezu na drugi breg.

Vedno bolj znana se mu je zdela pokrajina in nove nade so napolnile njego-

vo srce. Langdon je bil pozabljen — Tir je spet stopal na prvo mesto. Bog ve, ali ga bo še kdaj našel? Pri ribniku, kjer je bil Tir naolvil prve ribe, je prebil Muskva dva dni in dve noči.

Mali medvedek je kmalu spet popolnoma podivjal. V teh dveh tednih je precej zrastel, čeprav je pogost legel s praznim želodcem k nočnemu počitku. Teme se pa že davno ni več bal.

V začetku avgusta je prišel tja, kjer je bil Tir prvič naletel na ljudi. Muskva je potoval skozi globoko, brezsolno sotesko, ki je držala k blatnemu ribniku. Prišel je v drugo dolino in s tem v Tirovo domačijo.

Tega seveda ni vedel. Nikjer ni bilo o Tiru ne sluha ne duha. Nikjer ni zasledil njegovih stopinj. A v solnčni dolini mu je tako zelo ugajalo, da se mu ni nikamor mudilo. In koliko je bilo tukaj hrane! Dovolj — in več ko dovolj! Muskva je našel cele vrtove okusnih gomoljev in se na svojem potovanju prvič spet počeno najejal. Tretji dan je ujel svoj prvi plen — mladega svizca. Prišel mu je naravnost pred nos, nič večji ni bil od verve in se preden je mogel misliti na beg, se je Muskva že vrغل nani. Ej, to vam je bila pojedina! In Muskva se je čutil tega dne silno pomembnega in imenitnega.

Teden dni kasneje je prišel do poto-

ka in do mesta, kjer se je bila ponesrečila njegova mati. Če bi bil nadaljeval pot v isti smeri, bi bil našel njeno okostje. Ker drugača ni bilo nič ostalo od nje — zverji in roparske ptice so bile temeljito opravile svoje delo. In spet je minil teden. Muskva je prišel do malega travnika, kjer je bil Tir takrat pobil jelena in premagal velikega črnega medveda. Zdaj je Muskva vedel, da je doma.

Naslednja dva dni se ni oddaljil od travnika več nego dve sto korakov in noč in dan je čakal na Tira. Enkrat vendar mora priti! Pri iskanju hrane se je časih moral malo bolj oddaljiti, kakor hitro pa so pričele sence v gorah postajati daljše, se je vedno spet vrnil v hosto, kjer je bil Tir takrat zakopal ubitega jelena.

Nekega dne se je Muskva pri iskanju nekoliko bolj kakor navadno oddaljil od svoje zadovoljno izbrane domačije. Potepel se je kake pol milje daleč in zapazil je velik bolvan. Če morda ni bilo pod njim kaj dobrega zanj? Hitro je stekel k njemu in ga ovolhal z vseh strani.

Nenadoma se je poleg njega pojavila orjaška senca. Muskva se je zgrozil, se naglo obrnil in od osuplosti bazjal. Pred njim je stal Tir. Tudi veliki grizli se ni ganil in je nejeverno strmel na svojega

malega, zopet najdenega prijateljska.

Muskva? Odkod se je neki vzlet? Misli je že, da ga ni več med živimi. Končno se je počasi približal bliže, zakopal svoj nos globoko v malčkov kožušek in zadnji dvomi so izginili. Resnično — Muskva je bil, nihče drugi! Pridi — je zagodrnjal in se odpravil navkreber. Obnašal se je prav tako, kakor da bi se sploh ne bila nikdar razšla, in Muskva je krenil za svojim vodnikom. Ves srečen je tekkel za njim — zdaj je vendarle našel svojega varuha.

Začelis o se prelestni dnevi. Tir je vodil Muskvo na tisoče novih krajev v obeh dolinah; zdaj mu ni bilo treba nikoli več stradati. Grizli je prirejal velikopotezne ribe love, pobil še enega severnega jelena in Muskva je postajal vedno debelejši, težji in večji.

Potem je napačila doba jagod. Tir je poznal vsa mesta, kjer so rastle — v gozdovih in na gorah. Bile so sladke kakor sladkor, ki ga je Muskva svoje dni dobival od Langdona, in nikoli mu jih ni bilo dovolj.

Končno pa je prišel čas, ko ni bilo nobene jagode več v dolini — oktober. Noči so bile mrzle, nebo največkrat oblačno, le redko še je posijalo solnce. Sneg se je bolj in bolj pomikal z gora v dolino in se ni več tajal.

KRALJESTVO MODE

Obleka za na vrt

Obleke za na vrt brez dvoma po krivem zanemarjamo, kajti ravno tukaj se nudi vsaki ženi prilika pokazati svojo osebnost in okus v najlepši luči in si s skromnimi sredstvi nabaviti par res lepih komadov. Pri teh oblekah ne gre za kroj ali material, ampak za izraz osebnosti, ki jo mora biti obleka temeljito v enostavni »samo ob sebi umevnosti«. Takšno obleko rabi vsaka žena, pa naj jo nosi na vrtu svoje vile, v skromnem okvirju hišice za nedeljske odid ali pa na počitnicah.

Važno je, da moremo takšno obleko dobro čistiti. Biti pa mora tudi udobna. Saj hoče biti žena na njenem domu grosta modnih spon, a vseeno prikupno izgledati. Zato ne vlačijo za te obleke nikakršne modne smernice. Obleka za na vrt je nekaj kompromis med promenadno obleko in domačo haljo. Njen kroj in način je zadeva osebnega okusa nositeljice.

Ravno v neprisiljenosti, ki smo jo prej omenili, leži posebni čar te obleke, ki je vsakomur všeč, ker je enostavna in originalna.

Prograst material vedno simpatično učinkuje. V tem primeru se poslužujemo pralne svile, popelina ali šantunga. Pri ljubljenski zlasti kontrasti, ki jih pri prostem blagu dosežemo s tem, da ukrojujemo proge v različnih smereh. Tega načina se poslužuje obleka na prvi skici, ki učinkuje originalno, posebno zategadelj, ker prinaša gornji del života iz svetlega enobarvnega materiala z modernimi, kratkimi rokavi.

Prihujljena pa je takisto obleka iz jerseyja in nikjer se bolj ne izkažejo njene prednosti, kakor za to porabo. Vsaka druga obleka bi se hudo zmečkala pri ležanju v vrtnem stolu, jersey pa ostane vedno svež. Poletne jerseyjske obleke lahko uporabljamo povsod, tudi za na promenado in za potovanje. Njih oblika je neprisiljena in

mladostna. Ljubka garnitura ob vratu in eleganten pas povdarjata živahno noto takšnega modela (druga skica).

Za one, ki se resno bavijo z vrtnim delom, je seveda potreben predpasnik. Tu ne bomo vzeli malega koketnega komada, temveč predpasnik, ki zares čuva obleko. Jako priljubljen je pikčast material, poslužujemo se torej tako vzorčastega blaga ali pa v surovo platno izvezemo velike, efektne pike. Predpasnik z dečjim ovratnikom in velikim žepom prinašamo na predzadnji skici.

Modna novost je takozvana »solnčna« obleka. To je enostavna platnena obleka, ki jo pentlje vežejo na ramenih. Širok pas iz pisanega materiala učinkuje nekam eksootično, a se sklada z globokim hrbtom izrezom, ki omogoča solnčanje tudi v obleki. Takšno obleko vidimo na zadnji skici.

Solnčne pege

odstranjuje naglo in brez sledu

„CREME ORIZOL“

Dobiva se povsod. Depo Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova ul. 23. 4261

Za veslaški sport

Ki si tudi pri nas pridobiva vedno več prijateljev, poznamo novo, zelo praktično obleko za veslanje. Ta obleka je iz nepre-

močljivega, lahkega blaga. Kakor vidimo na skici, mora biti kroj takega oblačila čim najbolj enostaven in sestoji v tem primeru iz preprosnega života s kratkimi rokavi in iz širokih hlač do kolen. Obleka je

opremljena s praktičnimi žepi. Najprimernejše pokrivalo je tudi tukaj pullmanska čepica.

Vsaka služkinja

zna ceniti dolge obleke

kajti sedaj pometa namestu nje gospa s svojo vlečko.

Vprašanja in odgovori

Ga. M. K. v Lj. Ako Vam zdravnik za ženske bolezni svetuje obsevanje, bodite popolnoma mirni in Vam ni treba skrbeti zaradi ev. posledic, ker takšnih posledic ni pričakovati. Za različna obolenja se rabi v različne doze Röntgena, ki najugodnejše učinkujejo, kakor je pač pokazala izkušnja. Pri obsevanju z Röntgenom ni več učinek tako negotov, da ne bi vnaprej vedeli, če bi gotova doza škodovala ali ne. Zdravnik, ki obseva, ve za ev. riziko in je zaradi tega že sam oprezen. Preden greste na obsevanje se še pri onem zdravniku informirajte zaradi ev. posledic. — G. A. H. Odgovor po želji odposlan. — G. I. Z. Vg. Pri najboljši volji Vam na ono kratko poročilo ne moremo dati točnega odgovora, ker je vsa bolezenska slika zelo nejasna. Če se stopnjujejo bolečine v trebuhu, bo že kje kakšna organska sprememba (vnetje katara itd.), mogoče v zvezi z jetri ali žolčnikom, že glede na Vašo navdobo, da ste imeli pred leti opravka z žolcem. Vendar ni vse eno, če je bil to črevesni katar z zlatenico ali pa napad zavoljo žolčnih kamnov ali vnetje žolčnega mehurja ali kaj drugega, ker od točne ugotovitve bolezni zavisi tudi nasvet in navodila za nadaljnjo zdravljenje. Pri eni bolezni bo operacija edini izhod, pri drugi obeta kopalsko zdravljenje največ uspehov, pri tretji se priporoča dietična kura. Tako morate sami izprevideti, da je najboljšo, če se obrnete do svojega zdravnika v ponovni pregled. — Ff. Ad 1. Ako ne kažejo napadi drugih znakov, ne posvečajte preveč pozornosti tem napadom, ki so sicer neprijetni, a ne nevarni. Splošna navodila so: zabrana tobaka, kofeina in alkohola, sploh zmerno življenje, ne pretežkih del, nikakih razburjanj. Hrana zadostna, ampak ne preveč. Ako bi postajali napadi hujši, takoj k zdravniku. Ad 2. To bo verjetno navaden izpuščaj (ekcem), ki se v toplem letnem času zelo rado ponavlja. Vedeti bi morali, ako nima dotičnik opravljati z jedko snovjo ali pa sploh s tvarinami, ki dražijo kožo, da se izpuščaj že po kratkem času ponavlja. Pošljite vendar nastavljenca v bolnišnico blaginjo Vašega mesta, kjer imate specializacijo. — Ga. M. M. v T. Zadeva je nujna. Ne zamudite pravega časa za zdravljenje skilenja, ker se to ne popravi samo od sebe, temveč bo, kakor se pač more sklepati po Vaših popisih, mogla to storiti le operacija, ki jo izvede strokovni zdravnik za očesne bolezni. Pripeljite čim prej deklico v Ljubljano, da se Vam najprimernejše nasvetuje. Oko, ki mu je očesna mišica oslabiljena, ima morda sedaj še normalen vid, če pa zanemarite to, se časom tako poslabša, da še tako spretna operacija ne vrne očesu normalnega vida. Končno je priporočljiva operacija tudi iz drugih razlogov, ker je deklica s to napako mnogo bolj oškodovana kakor fant. — Diferija. K. R. Znanje kapacitete so mnenja, da je polagati več pozornosti na klinični potek diferije kakor na bakteriološki izvid, ki utegne človeka varati. Pozitivni izvidek ni še dokaz, da gre v resnici za diferijo, negativni pa tudi ne izključuje diferične bolezni. Težične vprašanje je drugod, namreč če je obstoječa bolezen nevarna ali ne. Nevarna je, ako prične vse s težkimi znaki prav otrovne (toksične) diferije ali pa pri diferiji jabolka. Lečeči zdravnik ne bo pomišljal in bo dal zadostno količino seruma ne glede na pozitivni ali negativni rezultat bakteriološke preskave. — Gena M. T. v M. Ad 1. Če neštokrat je dokazano, da deluje obsevanje z Röntgenskimi žarki na jajčnike in da potem krvavitve zmanjšajo odn. ustavijo. Ad 2. Zavisti od doze, ki jo aplicira rent-

genolog. Garantiral Vam ne bo nihče, pač pa je to še najzanesljivejšo sredstvo. Posledic se ni bati. Ad 3. Ni izključeno, da bi po letih zrasli drugi, verjetno pa ni. — Priporočamo obsevanje. Obmite se sami na kliniko z dopisom, da Vam sporočijo vse, kar želite. — G. L. G. v Z. Ad 1. in 2. Zal Vam moramo dati negativni odgovor. V obeh primerih gre za kožne spremembe, ki jih more točno opisati komaj specializist za te bolezni, kaj šele laik. Modrih lis z »oteklami« je toliko vrst, da bi lahko dolgo časa ugibali, za kaj prav za prav gre. Tudi kurja polt je nekaj čisto drugega kakor mozolji. Potrudite se k bližnjemu zdravniku. — Arzen. Dajanje tega medikamenta (in hudega strupa) je priporočljivo le po zdravniških navodilih, ozir. receptih. Vobče deluje boljše pri suhih kroničnih oblikah kožnih bolezni, dočim se vlažne ali roseče celo poslabšajo. Originalnih arzenikov spojin je zelo mnogo, tudi neosalvarsan vsebuje arzen. Če ponekod zavirajo ljudje arzen v dozi do 1 g in več dnevno, se jim je organizem na to že privadil. Vi vendar ne boste risirali zastrupitve z arzenom, da Vam po stane koža bolj rožnata in da se Vam lasje bolj svetijo.

Pristopajte

k jugoslovenskemu društvu za proučevanje raka, pododbor Ljubljana (Zenska bolnica).

O ribogojnicah v prirodi

Tam nekje sredi polja si gotovo že vidite kako stoječo vodo, ki je bržkone kmalu v nadlego, ki pa še ni našel časa, da bi jo zasul. Na obrežju nekaterih takih jam stojijo kakor drevesce, jelša, vrba ali pa grmičevje, ki dopolnjuje tihožitje tega malega vodnega kraljestva. Kako in zakaj so take jamice nastale, čisto ne vemo povedati niti lastniki sami. Večkrat so to zapuščene jame, iz katerih so dobivali ilovico za opeko; lahko pa tudi predstavljajo zapuščene shrambe za poljedelske proizvode, če so majhne in če so na barju; v bližini hiš so take jame gotovo služile za gašenje apna itd.

Mimo takih jam hodijo ljudje in večina njih pri tem nič ne misli pa tudi nič ne vidi, ker sploh ne zna gledati v prirodi. Za prirodoslovce in ribogojitelje pa predstavljajo take jamice široko polje za raziskovanje, ker se v takih jamah bujno razvijajo rastlinstvo in živalstvo.

Nedavno sem korakal loveč, s kamljico in sakom, vzdolž bistriga potočka, ob katerem so v malih presledkih stale jelše, vrbe in grmičevje. Nedaleč od potočka zagledam sredi polja samcatno vrbo in iz tega sem sklepal, da utegne biti v neposredni bližini vrbe jarek. Ni bilo jarka, ampak tik vrbe se je razprostirala okrogla, 4 metre v premeru široka jama z bistro vodo. Kot ribogojitelj sem takoj mislil, da utegne biti v jami ribice, ker je od potočka do jame vodila vglobljena steza. Ob priliki jakave deževja je mogel stopiti potoček iz svoje struge ter se poslužiti vglobljene steze in napolnil jama z vodo, s katero so priplavale tudi razne ribice. Domneva je bila točna. Jama je bila obročena s kaluznicami, ki so v rumenim cvetjem in ploščatimi listi sličile venci, da bi ga vrtnar ne mogel splesti bolje. V južnem delu sem opazil ostanke lanskega rogoza in trstike, a na plitkem delu so štrleli iz gladine nežni vršički perunika ter radovedno ogledovali okolico in v vodo so cmokale razne žabice, ki so se solnčile na ilovnatem robu. Na raznih rastlinah sem opazil nekaj vrst pasečih se povodnih poljev. Naslonil sem se na vrbo in mirno opazoval. Razni hrošči in hroščiči so v presledkih pomolili zadnji del telesca iz vode, se nasrkali zraka in se nato hitro vrnili v globino. Lični mali močeradi raznih vrst so tu in tam pomolili glavice nad gladino, vzeli k sebi sveži zrak in se počasi spuščali na dno. Na gladini sami so pa lovili vitki drsavi svoj plen. Nad gladino so plesale v solncu raznolike mušice, ki pa niso bile varne, kajti često so se pogrnale za njimi razne male ribice, zelenke, rdečence in klini.

Na vodi so plavale razne stvari. Največ je bilo žabjega mresta, sličnega kepi, potem pa plavajoče rastline in alge slične velikim zelenim ploščam. Na plitkem dnu sem videl dolge črne trakove krastačinega mresta. Pri omenjenih ploščah zelenih alg sem opazil tu in tam neko gibanje, kakor da bi jih kdo pod vodo stresal. Takoj sem se spomnil na male kureslje in linje, ki se pasejo pod algami. Pri bližnjem sem se tiho s sakom in ko se je alga, ki sem jo bil vzel na piko, zopet stresla, se je sak bliskovito pogreznil. Pri dvigu sem poleg mnogoterih ličink, pajkov in hroščev opazil v saku ležega majcenega kureslja in malo večjega linja. Na dnu pa sem ujel črno polčado, par globočkov in par mlečnaka-pezdinka v rdečo violetni svatbeni obleki, ki je čuval skolkjo zarito v dno. Torej — jama je bila polna življenja, polna bujnega življenja ter je predstavljala zase malo kraljestvo v prirodi. Poleg

BIRMANSKA DARILA

po znižanih cenah pri

L. VILHAR,

urur
Ljubljana, Sv. Petra
cesta šte. 36.

izrazito krasne flore s skoro vsemi barvskimi rastlinami je tudi fauna pokazala svoje najzanimitejše zastopnike: ribice, hrošče, močerade in razne ličinke. To malo kraljestvo je imelo z ličinkami vred gotovo par milijard prebivalcev.

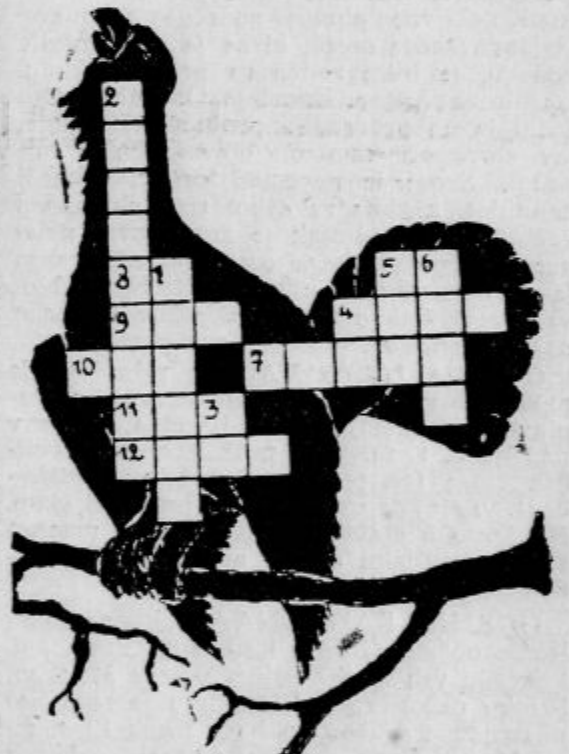
Za akvariste in prirodoslovce predstavljajo take jamice pravi raj, najlepšo ribogojnico, obenem pa tudi odprto knjigo, v kateri čitajo življenje v prirodi. V vsakem trenutku jim razodene taka vodna kraljevina v večnem kraljestvu stvarstva.

Ker je v igred v polnem razvoju, vabimo prijatelje ribogojitelje v prirodo na užitek, ki se nudi samo onim, ki so doblili od nje dar opazovanja, ki jo navdušeno občudujejo in iskreno ljubijo. V prirodi oplemenituje srce. Prirodoslovci in ljubitelji prirode so bili vedno ljudje bistrrega značaja in širokogrudni. Med njimi ni egoistov in materialistov. Zato vabimo posebno mladino v prirodo, da si okrepi dušo in telo.

V naslednjih vrsticah priporočam za sobno ribogojnico prav mično ribico zeleniko. Zelenika (Alburnus lucidus; Ukelein) ne zraste preko 18 cm. Na hrbtu je zeleno-kasto siva, na straneh pa srebrne barve. Na vsaki strani ima v sredini temnejšo, od škrg do repa segajočo progo. Tudi podrepna plavut je, kakor pri vseh vrstah alburnusov, daljša nego pri drugih ribah in pričena v višini hrbtne plavuti. Pod progo pa opazimo kakor nit tenko, v loku od glave do repa vodočo črto, kar je tudi značilno za alburnuse. Jemlje vsako hrano, v prirodi pa skače tudi za mušicami nad gladino. Ribica je zelo radovedna in požretna. V sobni ribogojnici postane zelo krotna. Če stopim k ribogojnici, prihitita h kotičku, kjer je obroček za krmo, zelenika in pisanec. Glede radovednosti si nimata ti dve ribici nič očitati. Če lovim druge ribe, zasledujeta korec in smuketa vanj iz same radovednosti pri tem mi seveda ovirata lovenje. Ko pa čistim ribogojnico z nateganjem, ne smeta manjkati na dnu, ker bi utegnile kaj prezreti.

Zelenika je v vsakem pogledu zelo skromna, samo veliko razliko v temperaturi vode težje prenese. V ribogojnici z mrzlovodnimi ribicami ne bi smela manjkati. Vlovijo jo v bistrejših pritokih Ljubljane.

Križaljka „Veliki petelin“

Navpično: 1 in 2 latinsko ime vel. petelina, 3. ploskovna mera, 4. konsonant, 5. številka (it.), 6. domača žival.

Vodoravno: 4. grški bog, 5. prvi vdar petja te ptice; 7. pridevnik, 8. kratica za tehn. enoto, 9. trdna oblika vode, 10. ženski glas, 11. časomer, 12. žensko ime.

Rešitev križaljke „Spomlad“

Vodoravno: 1. tulipan, 8. padavina, 9. te. rasa, 10. Adam, 11. cikot, 12. rž, 14. psi! 17. kar, 18. ser, 19. obe, 20. vidik, 22. kol, 23. očaki, 24. sto, 25. zobe, 26. kot.

Navpično: 1. tarok, 2. udav, 3. last, 4. iya, 5. pi, 6. Ana, 7. nad, 8. pek, 9. ti, 11. čuša, 12. rabota, 13. žrelo, 14. psiček, 15. sedalo, 16. trikot, 17. koks, 20. voz, 21. ki.

snežilo je skoro neprestano in ribnike in jezera je pokrtil led.

Nekega dne proti koncu novembra je Tir sredi dela prenehal grebsti. Zdirjal je naravnost v dolino in jo naglo ubiral proti jugu. Grizli je tekkel in tekkel, dokler nista prispela do blatnega ribnika, ki sta ga dosegla, še preden se je znalo.

Muskva je stal pred novo uganko. Hrane ni bilo tu nobene — zakaj je bil Tir pribežal ravno semkaj? A najbrže je imel zato svoje razloge. Dva dni je ostal pri ribniku, se potikal po skalovju v bližini, iskal, prisluškoval — kratko in malo, obnašal se je tako čudno in neobičajno, da ga Muskva ni mogel razumeti. Drugi dan popoldne je krenil Tir v bližnjo smrekovo hosto. Tla so bila pokrita z debelo plastjo odpadlih smrekovih igel.

Muskva je komaj verjel svojim očem, ko je Tir odprl svoje ogromno žrelo in pričel z besno naglico žreti te igle. Muskva jih je za poskušnjo vzel nekaj v gobček; prav nič mu niso šle v slast in posebno snažne se mu tudi niso zdele. »Žre! je zarenčal Tir in prestrašen je Muskva ubogal občudovanega prijatelja. Tako se je Tir pripravil za dolgo zimsko spanje.

Potem je odrinil proti svojemu brlogu, kamor je prispel ob štirih popoldne.

Obstal je pred vhom, stregel z nosom po zraku, vohil in čakal — na kaj, tega Muskva ni vedel.

Zmračilo se je, sneženi vihar je zaviral po dolini, ledene sapa so pometele po skalnatih rebrih, nebo je bilo črno od težkih oblakov.

Se nekaj časa je Tir postajal ob vhodu brloga, potem je vtaknil vanj glavo in ramena, nato je trenutke oklevaje postal, nato pa se končno odzibal v svoje prezimovališče. Muskva mu je lezel tik za petami.

Globlje in globlje je držala pot skozi neprodimo, črno, gluho noč. Čedalje bolj toplo je postajalo in manj in manj se je čulo zavijanje viharja. In potem ni segel noben glas več v tišino njunega zavetišča. Se pol ure je potreboval Tir, da je našel najudobnejše ležišče za dolgo zimsko spanje. Muskva je počenil poleg njega ter se obračal in vrtel, dokler ni ležal tudi on toplo in udobno.

Zunaj pa je divjal vihar. Snežilo je kar v celih oblakih in vedno več snega je nametala sapa v sotesko. Ko se je zdanilo, je bil vhod v votlino zaprt in vse okoli je bilo belo, mrtvo in tiho.

Globoko zadaj v brlogu se je tiho premaknil Muskva in Tir je globoko vzdihnil.

Tako sta dolgo in globoko spala. Konec.

Pantelejmon Romanov:

Pasje življenje

Gospodinja je delala na vrtu, ko je pritekla njena nečakinja in ji povedala, da je prišlo v stanovanje nekaj moških, ki sprašujejo po njej.

»Kaj mi pa hočejo?« je vprašala začudeno.

Nečakinja ni vedela odgovora. Neka sosedka se je oglasila:

»Bog si ga vedi! Morda hočejo zmeriti sobe?«

Gospodinja se je že hotela prekriti. V strahu pred tujci, ki so vpraševali po njej, je pozabila to storiti. Odprla je usta in poslušala sosedo, ki je hitela pripovedovati:

»Eh, tudi k sosedovim so prišli ljudje z metri. Zmerili so sobe, potem so jih pa vrgli iz stanovanja. Dejali so, da se kubatura ne ujema...«

»Res je, zmerom govore o nekakšni kubaturi... Vrag jo vzemi!«

»Veste kaj, sosedka, morda so pa prišli, da preiščejo stanovanje? Bog ne daj, da bi jim kakšno reč skrila. V tem primeru ti vzamejo vse, kar imaš.«

»Ah, človeka lomi strah, še preden jih je videl.«

Gospodinja je zavila roke v predpasnik in razburjena odhitela proti hiši. Na pragu so stali trije mladi mo-

ški. Vprašali so jo:

»Ali ste vi gospodinja?«

»Oprostite, jaz sem,« je rekla preplašena ženska in pogledovala zdaj tega, zdaj onega.

»Prišli smo, da pregledamo vaše stanovanje, državljanka. Odprite vrata.«

Bog ne daj, da bi oklevala ali se jim celo postavila po robu! Toda slučaj je nanesel, da je tišni mah prihitela perica, ki je šepnila prestrašeni gospodnji na uho:

»Vprašaj jih po izkaznicah.«

Gospodinja se je prestrašeno ozrla naokoli. Imela je že na jeziku vprašanje o legitimacijah, a v zmedbi ga je pozabila izreči. Tedaj pa je eden izmed gostov, mlad fant v kožuhi, potegnil meter in se obrnil k tovarišu ter zamrmral med zobmi:

»Ta je že naša.«

Gospodinja je to še bolj zbegalo. Besed, ki jih je bil rekel fant z metrom tovarišu, ni razumela. A bila je prepričana, da je rekel nekaj važnega. Da bi se opravičila fantu, ki jo je zdaj pogledal od strani, je dejala:

»Batjuška, ali naj rečem onim radovednežem tam-le, naj se odstranijo?«

Fant se je namrdnil:

»Pusti jih, ni treba. Čim več ljudi, tem več javnosti.« Potem se je obrnil

k tovarišu: »Izmeri zid!«

Nagovorjeni tovariš je začel meriti. Gospodinja je z veliko zaskrbljenostjo opazovala njegovo početje. Mahoma je padlo vprašanje:

»Kaj pa imaš v kovčegu?«

»Nič, batjuška, samo perilo. Nič drugega...«

»Odpr!«

»Oprostite, batjuška, zdaj mi prihaja na misel, da sem večraj zaklenila semle dva koščka mila... in menda tudi malo moke...«

Odprla je kovčeg.

»Kaj pa ta sladkor?« je vprašal fant v kožuhi. Obraz mu je postal mahoma strog in mračen.

»Da, da, batjuška, tudi malo sladkorja sem skrila... da ne bi ga miši uničile.«

»Kdaj si ga skrila?«

»Včeraj, predvčerajšnjim... Prišel je, da je gola resnica.«

»Izmeri kovčeg!« je velel fant v kožuhi tovarišu z metrom.

»Zdaj nam pa pokaži shrambo!«

»Kaj pa kovčeg, batjuška? Ali ostane meni?«

»Pa naj ostane tebi!« je rekel kožuhar in stopil proti shrambi.

Tam so takoj opazili še dva kovčega. Gospodinja se je zama trudila, da bi enega skrila. Kožuhar, ki je bil oči-

Iz življenja na deželi

BLEJ. Na Selu pri Bleju je umrl 4. t. m. 72 letni posestnik Anton Kristan. Pokojniku blag spomin! Nedeljska prireditev Opleševalec društva »Zarja« na Rečici se je kljub deževju dobro obnesla. Čisti dobiček se po porabi za opešavo blejske okolice. — Se eno kavarno dobimo v kratkem na Bleju. Prihiti hotel »Trohe« bo podaljšano za 17 metrov, kjer bodo modernimi kavarniški prostori. Nad hotelsko teraso pa gradijo še eno nadstropje, na katero stari budo solne kopeli. Vsa dela vodi stavbni tehnik g. Alojzij Svetina z Rečice.

BOHINJ. Sokol Koprivnik prosi okoliška društva, da preloži svoje prireditve od nedelje 7. junija zaradi loterije, ki jo bo priredilo v korist Sokolskega doma na Koprivniku. — V nedeljo 10. t. m. bo priredil Sokol veseloigro »Zgubljeni mož« kot zadnjo v sezoni. Pridrži! Med odmorom bo sviral izvrstni tamburaški orkester Sokola iz Boh. Bistrice. — Sokol Gorjuše je vzprijel na Križevno nedeljo Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Režiserju hr. Flajsu čestitamo k lepemu uspehu. Igralci so vloge podali prav odlično. Razveseljivo je dejstvo, da je Križeva nedelja potekala prav mirno. Kaže, da bodo žegnanja postala v naših krajih vendarle dostojen praznik.

BRASLOVCE. Seznamei zavezanec za ljudsko delo so razporejeni pri županstvu 14 dni na ogled. Skoro splošno je mnenje, da bomo šli s krampi, rovnici in lopami na ljudsko delo. — Te dni sta se poročila v Petrovčah g. Leopold Tumšek, veleposelnik na Gorici pri Petrovčah, in gđ. Anica Rojnikova, p. d. Plavčeva iz Podvrha pri Braslovčah, hčerka ugodnega veleposelnika. Bilo srečno!

DOLNJSKE TOPLICE. Kopaljska sezona se je pričela 1. t. m. in že je nekaj kopaljskih gostov tu. Kakor kažejo prijave in povpraševanja po prostih, je pričakovati letos precejšen dotok kopaljskih gostov. Upali smo, da bo že v tej kopaljski sezoni prevzela kopaljske banke uprava z nakupom v svojo oskrbo, kar se pa menda še ne bo zgodilo. — V zadnjem času se po Kriški dolini mnogo razpravlja o združitvi malih občin v srednje ali velike občine. Zaradi večje ga delokroga občin in vedno večjih obremenitev občin bi bilo želeli, da se več malih in srednjih občin združi v velike občine. Politične občine naj bi se po možnosti krile z zdravstvenimi občinami. Občina Toplice bi obsegala sedanje politične občine Toplice, Čermosnice, Poljane, Gor. Polje, katastrarno občino Jurko vas in katastrsko občino Stražo. O pregrupaciji občin se naj izjavijo po nalogu sreskega načelnika občinski odbori. — Tukajšnji Sokol je kupil v sredini Toplice primerno stavbišče za zgradbo Sokolskega doma, katerega gradbo namerava pričeti v najkrajšem času.

DOLNJA LENDAVA. Na občnem zboru Kolektivne obrtne zadruge obrtnikov iz lendavskega sresa, ki se je vršil minilo nedeljo, je bil izvoljen za predsednika g. Hajdinjak Anton, kovač iz Odrancev. Sedaj je bil predsednik vedno iz Lendave, ker slovenski zunanji obrtniki niso bili složni. Sedaj je naposled prodrl zunanji kandidat, ki ima za seboj tudi slovensko večino. G. Hajdinjak je znan javni delavec in član sreskega cestnega odbora in je tudi pri obrtnikih zelo priljubljen. Novi upravi želimo mnogo uspehov v korist naših obrtnikov.

GORNJA LENDAVA. Na prizadevanje nekaterih naprednih kmetovalcev, ki se zanimajo za izboljšanje sadjarstva, se je v nedeljo 3. t. m. vršil praktičen in teoretičen tečaj za pobiranje sadnih škodljivcev. Tečaj je vršil šolski upravitelj gosp. Kogel. Ob številni udeležbi se je ustanovila pripravljalni odbor za sadjarsko podružnico.

GORNJA RADGONA. Zakupna doba lovišč občine Gornja Radgona, Črešnjenci, Plitvički vrh in Stanetinci poteče 31. t. m. Sresko načelstvo v Ljutomeru je razpisalo novo javno dražbo, ki bo v torek 12. t. m. ob 14. uri v naši občinski pisarni. — Letno krogličje je preuredil gostilničar g. Ivan Kaufmann. Krogličji klub bo imel otvoritveno pomladno krogličanje v nedeljo 10. t. m. od 10. do 13. Vabljeni! — Lutskevo gledališče Mariborske sokolske župe je gostovalo pri nas prvič v soboto 9. t. m. ob 20. a danes popoldne ob 15. bo v koncertni dvorani gornjradganskega gradu predstava za deca. Predavanje o Sokolstvu in sokolski disciplini, ponedeljek za vse članstvo, priredi Sokol v obedeljke 11. t. m. ob 20.30 v 5. razredu državne osnovne šole.

GRAHOVO. Ob priključitvi smrekovih sadik po šolskih otrocih na parceli v letovcu g. Alojzija Krajca je ta podaril za siromašne otroke tukajšnje šole 400 di-

narjev. Za večjkodušni dar so najtopleje zahvaljuje šolski upravitelj.

GORNJI GRAD. V nedeljo smo imeli pri nas v gostih pevce celjskega pevskega društva »Ojke«. Pevci so najprej nastopili pri dopoldanskem maši in potem na popoldanskem, nakar so popoldne priredili koncert v dvorani knezoškofijskega gradu ob ogromnem občinstvu. »Ojke« je s svojim sporedom zelo zadovoljila Gornjegradičane, ki so pevce nagradili z obilnim aplavzom. Koncerta se je udeležil tudi nadškof dr. Jeglič s sreskim načelnikom g. dr. Kundričem.

GUSTANJ. Meziško učiteljsko društvo je zborovalo v Prevaljah. Po uvodnih besedah je poročal predsednik o novem uradniškem zakonu, nakar so se obravnavala razna stanovska vprašanja. Tovariši Dobrsek je nadaljeval referat o eksperimentalni pedagogiki, o čemer se je razvila živahna debata. Upravitelji so imeli nato še sestanek v učiteljski gospodarski poslovalnici. Prihodnji bo učiteljsko zborovalo na Poljanah. — Rdeči križ je v poseti reševalnega avtomobila. Društvení odbor je izvršil prekomisno zavarovanje voza in šoferja za primer nezgod pri prevozu. Voz je zavarovan za 50.000 Din, šoferji gg. Jelenko, Bevc in Legner, ki vrše posel prostovoljno, pa vsak: za primer smrtne nesreče za 25.000 Din, za primer stalne invalidnosti za 50.000 Din in za primer začasne nesposobnosti za 15 Din dnevno. — Pevsko in godbeno društvo je vzprijelo spevoigro z zbori in kupleti »Čevljar baron«. Vloge so bile posrečeno podane. Zbor je zadovoljil. Prav dober je bil orkester, ki je igral tudi med odmorom.

HRASTNIK. Kino Narodni dom bo predvajal danes v 2 delih »Križničar«. Film ni primeren mladini. — Glasbeno društvo se pripravlja na svoj pomladni koncert, ki se bo vršil v nedeljo 17. t. m. ob 17. v Narodnem domu. — Tombolske karte za letošnje tombolo v prid Narodnemu domu pridejo te dni v promet. — Trboveljski gasilni društvi z dvema oddelkoma proslavita skupno s hrastniškim društvom gasilski praznik sv. Florjana danes pri Sv. Katarini. — Kemik na tovarna podira bivojo Ruckelovno enonadstropno hišo, ker se jo radi slabega terena nagnila proti cesti.

JURKLOSTER. Odlikovani so bili z redom sv. Save in z zlato kolajno za državljanske zasluge veleposelnik v Jurklostu g. Alojzij Šmit, z zlato kolajno pa veleposelnik v Henini, večletni župan in sedaj predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev Sokola g. Jurko Anton in posestnik v Jurklostu g. Franc Blatnik. — Telovadba se vrši vsako nedeljo popoldne na dvorišču ali v šolski sobi v Henini. 15 telovadcev vežba šolski upravitelj iz Henine g. Franc Ankele. Dramski odsek ima v rokah učiteljske gđ. Marija Semetova.

KOVORJE. Na svatbi gđ. Marice Pretnar-Jenove pri Sv. Neži pri Kovorju so zbrali vsatje za Osemdni protituberkulozno lico 120 Din. Najlepša hvala!

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. 17. t. m. se bo svečano blagoslovila nova avtomotorna brigada. Blagoslovitev bo izvršil domači župnik in dekan g. Josip Weixl, kumovali pa bosta ga. Marica Bratinova, soproga tukajšnjega trgovca in studenčnega mojstra, in ga. Marija Skuhalova, soproga župana in načelnika gasilnega društva. Društvo deluje že 39 let prav uspešno, gotovo pa je nabavila nove avtomotore, brigado največji uspeh sedanega odbora, kateremu načeluje tukajšnji župan g. Franc Skuhala. Za prireditve se pripravljajo društvo z veliko vpleto. Prijatelji, ako želite naučiti se prave prireke vredine, ti svetujemo, da pohitite 17. t. m. v Križevce. Privoščil si boš lahko prireke specialitete: krapce in gibanjce. Manjkalo tudi ne bo prave ljutomerske kapljice.

LJUTOMER. Kolo jugoslovnskih sester se najiskrejeje zahvaljuje plemenitim damam, ki že nekaj mesecev dajejo najrovnnejšim osnovnošolskim otrokom obede na svojem domu in vsem, ki dnevno pošiljajo v šolo južine za gladno deca in jo preiskrbujejo z obleko. — V nedeljo 17. t. m. priredi Kolo v Sokolskem domu ob 15. matersko proslavo. Spored: govor, čestitke materam, petje, deklaracije, klavirske točke in lepa igra Ljudmila Poljančeve »Matice«. Pridrži! Čisti dobiček je namenjen tpešnim družinam.

LJUTOMER. Tina tebtica na našem kolodvoru je gotova. S tem se je izpolnila stara želja gospodarskih krogov.

LJUTOMER. Mestna občina Ptuj namestila otvoriti avtomotno progo Ptuj-Ljutomer. — Konji so se splašali predtelo so bota hlapcu mestne občine. Hlapec je padel pod voz in je dobil precejšnjo rano na glavi. Občinski ekonom g. Kukovec, ki je bil tudi na vozu, se je pri padcu pošteno pototkol. — Občinski tajnik g. Vrščaj se je pred kratkim za stalno preselil v Lj-

tomer. Vzel je v najem novo vilo g. Čenčka. Zdal, ko je pogorel mlaj. g. Rižnarja v Pristavi, ki zadržuje s svojim jezom vodno ščavnico in Globetke, bi bila prilika, da ga morda odkupi mestna občina, podre zatvornice in odpravi tako največjo zapreko za hitrejši odtok vode niže železniškega nasipa. Regulacije obeh potokov, ki je le vprašanje časa, si sploh ne moremo prav zamisliti, dokler se ne odpravijo razni manjši mlini in »škante«. — Produkcija gojencev glasbene šole je v nedeljo prišla na poset precej občinstva. Najbolj so ugajale pesmi mladinskega zbora. Kot dek, kar je zasluga smotrnega dela vod-dek, kar je zasluga smotrnega dela vodstva in učiteljev.

PREVALJE. Ostanke na državno službo je podala poštna uradnica g. Angela Nemčička, rojena Hölhlova, znana kot vzorna, spretna in marljiva uradnica. Lahko trdimo, da ni Prevaljčana, ki bi v 8 letih njene tukanjinega službovanja ne bil deležen uslužnosti to vrle uradnice. Želimo ge. Angeli Nemčički po prehodu iz uradniškega stana v njen sedanjí položaj obilo sreče in zadovoljstva.

POLJANSKA DOLINA. V Obrtno zadruzo za Poljansko dolino spadajo obrtniki iz občin Trata, Oselica, Poljane in Jasvorje s sedežem v Gorenji vasi. Zadruga šteje 104 člane in se prav lepo razvija ter ima kljub kratkemu obstanku treh let že prav čeden rezervni fond, nekaj tisoč di-narjev. V nedeljo se je vršil občni zbor. Predsednik pekovski mojster in gostilničar g. Ivo Sorli je poročil o delovanju zadruge v preteklem poslovnem letu. Za druga je uspešno delovala pri obrtnem zakonu in davčnih zadevah v korist članstva. Občna zbor se je udeležil za Zvezo obrtnih zadrug načelnik Rebek iz Ljubljane. Podal je v poljudnem in lepem govoru poročilo o delu Zveze ter obče o obrtniškem stanju. V novi odbor so izvoljeni kljub vsemu pritisku od nasprotne, nekdanje politične strani: predsednik Ivo Sorli, namestnik Ivan Šubič, mizarški mojster v Poljanah, obdelniški Potočnik Ivan, Kos Ivan, Eržen Lovro, Jenko Anton in Bogataj Alojzij. Namestniki so: Jereb Janez, Oblak Jurij, Uršič Janez. V nadzorstvu so: Oblak Franc, Demšar Pavle in Potočnik Vrbjan; za načelnika preizkušne valne komisije je izbran načelnik Sorli Ivo, namestnik pa Perko Franc.

RAJHENBURG. Pred kratkim sta prešla po sreskem načelstvu odlikovanji župan g. Franc Vranetič in g. Ludvik Kržnik. — De 28. aprila se je poročil na Sv. Gorah pri Sv. Petru g. Mirko Kosar, gostilničar, z gđ. Cecilijo Katičevico iz ugledne rodbine v Dpbovi. Čestitamo!

REČICA PRI LAŠKEM. Prostovoljno gasilno društvo Rečica pri Laškem priredi na binkoštno nedeljo 24. maja ob 4. popoldne na vrtu g. Šketa v Laškem veliko gasilsko tombolo s krasnimi dobinki (električna svetiljka s senčnikom in stojalom, šivalni stroj, žensko kolo, možko kolo, kuhinjsko pohištvo, vreča moke in še okrog 500 drugih dobikov). Tombolske tablice so po 3 Din in so v predprodaji pri vseh gasilskih društvih trboveljske gasilne župe, pri gasilnem društvu v Celju, pri Goričarju in Leskovsku v Celju in v glavni tržarji g. Pričiča v Laškem. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo gasilnega hrama. Kupujte!

RUSE. Pred kratkim se je vršil občni zbor ženske podružnice Ciril Metodove družbe v Rušah. Iz tehničnih vzrokov je stopila iz odbora dosedanja predsednica ga. Julčka Sernečeva in odločila posle vrta tajnika gđ. Jerčka Grizoldova, ki sta vodili podružnico skrbno in požrtvovalno skozi 8 let. Nov odbor je bil izvoljen z go. dr. Skazovo na čelu takole: podpredsednica učiteljica ga. Bregantova Ana, tajnica učiteljica gđ. Likarjeva Marija, namestnica poštna upraviteljica gđ. Grizoldova Jerčka, blaginjičarka učiteljica gđ. Ungerjeva Tilica, namestnica učiteljica gđ. Bobičeva Nada, pregledovalka računov učiteljica gđ. Ramoldova Zdenka, delegatka uradnica gđ. Bečelova Jožica, odbornici: učiteljica gđ. Ambrošova Ana in soproga trg. ga. Požarjeva Olga. Zasluzna ga. Sernečeva je bila izvoljena za častno predsednico. Odbor si je nadel nalogo, z vsa vpleto delovati za družbo. Pri tej priliki se je tudi na predlog go. podpredsednice zbralo za magr. Toma Župana sklad 150 Din.

SELSKA DOLINA. Prav živahen je postal promet v naši dolini bodisi z lesom ali ogljem, kar znači, da gre kupčija zopet bolje izpod roke. Z avtomotno zvezo ob delavskih smo zadovoljni, ob nedeljah pa pogrešamo zveze z opoldanskimi in popoldanskimi vlaki. — Na Bukovici se je vršil pretekli dni komisijonalni ogled dvaprazredne šole v svrbo nadzidave. Zidanje se bo pričelo že prihodnje leto, če ne bodo nastale kakšne zapreke. Upajmo, da ne bo ovir! — V naši dolini se mnogo razpravlja glede priključitve k železnikom. Ko se je mudil ob koncu marca vladni svetnik g. Levčnik v Selcih, da čuje mnenja in težnje ljudstva, so bili vsi zastopniki

prizadeti vesi proti priključitvi k Železnikom.

SEVNICA. 15. t. m. otvoril v Sevnici odvetniško pisarno g. dr. Klemenčič iz Maribora, agilen Sokol, dosedaj podstarosta mariborskega Sokola. — V sredo zvečer je predaval v Sokolskem domu br. dr. Turk o jetiki. Zanimivo predavanje je bil zaslužio večjo udeležbo. — Sokolski knjižnici je daroval br. Ročnik, sodni predstojnik v Sevnici več knjig. Najlepša hvala! — Sokol priredi v četrtek 14. t. m. ob 20. v dvorani hotela »Triglava« veseloigro »Kon-trolor spalnih voz«. Vabljeni!

SLOVENJGRAD. Posestvo in gostilno Ivana Uebela v Starem trgu je kupil posestnik Karner Pavel za 346.000 Din. Trgovino in hišo g. Antona Čadeža pa tukajšnji tovarnar in veletrgovec Ivan Rojnik. — Preko 70.000 Din je napravil ogenj škodo posestniku Alojzu Kotniku na Gradišču. Ogenj, ki se je pojavil v podstrežju hiše je v kratkem času uničil tudi ostala gospodarska poslopja. Zgorela je skoraj vsa hišna oprava z obleko vred, kakor tudi seno in gospodarsko orodje. Kotnik je bil zavarovan samo za 40.000 Din. — V pisarno lesne industrije Mirka Steinerja je hotel vlomiti neznan dolkoprsnež. Vendar ga je nočni čuvaj pravčasno zasačil in preprečil. V pisarni se namreč med drugim nahajala tudi velika Wertheimova blagajna, katero si je hotel vlomilec očitno privoščiti. — Proslava Finžgarjeve 60letnice se je vršila zadnjo nedeljo popoldne v Sokolskem domu s sodelovanjem dramatičnega odseka Sokola, pevskega društva in salonskega orkestra. Proslavo, katero je priredila podružnica CMD je bila zelo dobro obiskana.

SLOVENJGRAD. Hišo in trgovino g. Antona Čadeža je kupil tukajšnji trgovec g. Ivan Rojnik.

SOVODENJ. V nedeljo 3. t. m. so gostovali pri nas sokolski igralci iz Zirov z vaško šalo »Vozek«, ki so jo prav dobro podali. — Sokol v Sovodnju je utrpel z odhodom agilnega brata Valentina Jugovčiča, ki je prevzel službo občinskega tajnika v Marenbergu, nemilo izgubo. Jugovčič je bil prirejen prijeten poslovilni večer. Bratje in sestre želimo bratu Jugovčiču v novem položaju vsi srečo.

SV. JURJ OB JUŽNI ŽELEZNICI. Električno razsvetljavo imamo sedaj že povsod pri nas, le postaja in tri druge hiše so še razsvetljene s petrolejkami. Ker je tukaj križišče cest, središče in nakladališče za občine Slivnico, Kalobje, Dobje, Prevorje, Planino, Sv. Rupert in Dramlje, je potujočega občinstva vedno dovolj. Ljudje se čudijo da gori 100 metrov od postaje električna luč, na postaji sami se pa še bohotno širi duh po petroleju. Naj se ta nedostatek čimprej odpravi. — Dela na novi banovinski cesti od nas proti Kalobju so začelo ustavljeno. Govori se pa, da se bo sedaj začelo v trgu samem, in sicer se namerava dvigniti za 40 cm del ceste od trgovine g. Adama Kinclo do železniškega prevoza. To bi bilo nujno potrebno, ker je na tem koščku ceste najživahnejši promet. — Vlomilci, ki so pred kratkem vlomili v trgovino g. Fedrana, so že pod ključem v celjskih zaporih, in to po zaslugi domačih orožnikov, ne pa po zaslugi drugih, kakor je poročal neki drugi dnevnik.

SOSTANJ. V nedeljo 3. t. m. popoldne se je vršil prvi nastop našega pevskega odseka. S svojo prisotnostjo so nas počastili tudi bratje in sestre iz Velence in Šmartnega. Ob prvem odmoru je starešina br. Rejec pozdravil številno občinstvo, posebno še goste iz Celja, gđ. dr. Schwaba, Finka in Segulo. Skladatelj dr. Schwabu so navzoči priredili burne ovacije in Oblakova Olga mi je prinesla krasen šopek. Tudi salonski orkester je svoj program prav dobro odigral. Drugi del programa je med drugim sestavljal »Zlata kanglica« s spremljevanjem orkestra. Pesmi so bile pretežno odpete prav dobro in moramo povoditi br. Vrežju, ki je prejel šopek cvetja, le čestitati.

TREBNJE. Delo v Sokolu se lepo razvija. Javna knjižnica kaže razveseljive uspehe. Odprta je vsako soboto od 19. do 20. Telovadnica je v razmahu. Sklenjeno je, da priredi društvo ob zaključku II. prednjaškega tečaja sokolsko akademijo z izbranim programom. Nastopijo vsi oddelki. Prednjaški tečaj uspeva prav dobro.

TRZIN. Gasilsko društvo v Trzinu praznuje danes 25letnico obstoja in vnetega delovanja v pomoč bližnjemu. Ob tej priliki se bo blagoslovila nova motorna brigada. K slavi so vabljeni gasilci vsega kamniškega okrožja.

VELIKE POLJANE. Naše sokolske čete, ki je bila nedavno ustanovljena, so se spomnila ob priliki velikonočnih praznikov z darovoma brata Ivan Rigler, nadučitelj v Semčih s 100 Din in Franc Rigler iz Ribnice s 137 Din. Obadva darovatelja sta naša rojaka. Najlepša hvala!

VIŠNJA GORA. Na Sokol ima živahne stike z bratskima društvoma v Ivančni gorici in v St. Vidu pri Stični. Nobeno teh dveh društev pa še nima lastnega doma. Zanimanje za telovadbo je posebno v St. Vidu zelo veliko. Ivačani so v svoji podjetoj nedavno kupili krasen prostor v neposredni bližini železniške postaje Stične, kjer nameravajo postaviti svoj Sokolski dom. Sentvidčani pa, ki imajo začasno telovadnico z orodjem v Gasilskem domu v St. Vidu, a so brez telovadnega učitelja, prihajajo ob večerih v našo višnjegorsko telovadnico, kjer vadijo prosto vaje in vse je na orodju pod vodstvom našega načelnika br. Rusa. — Spor, ki je nastal zaradi višnjegorskega vodovoda med občino in graditeljem g. Jernejem Pečkom, se je končal. Prišlo je do poravnave spornega plačila in s tem se je zaključila neljuba afera. Iz tega boja občina ni izšla kot poseba na zmagovalca. Sedaj bomo čakali še uradne kolavdacije, ki se bo skoro gotovo vršila v doglednem času. — Tujsko-prometno in opeševalno društvo v Višnji gori je priredilo minilo nedeljo veselo, pri kateri je nastopil novi mandolinski zbor. Prireditelj je lepo uspeš. — Podružnica Kola jugoslovnskih sester priredi v Sokolskem domu 14. t. m. prireditve karitativnega značaja. Pridrži!

ZAGORJE. Podružnica Čebelarstva društva bo napravila to nedeljo izlet na Brezje pri Čemšeniku k čebelarju g. Zupanu, ki ima največje čebelarstvo v našem okrožju. Ob tej priliki bo predaval referent banske uprave g. Jože Okorn. — Protituberkulozno predavanje g. dr. Zarnika je privabilo v Sokolski dom številno občinstvo. G. predavatelj je poljudno razjasnil boj proti tej morili, ki zahteva posebno v naši dolini mnogobrojne žrtve. Po predavanju se je v občinski posvetovalnici vršil občni zbor protituberkulozne žige. Izvoljen je bil po večini stari odbor.

Radio

Izveček iz programov

Nedelja, 10. maja

LJUBLJANA 9: Pravno predavanje za kmeta. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Knjižgovodstvo za hotelirje. — 11: Koncert radio-orkestra. — 12: Napoved časa, poročila in plošče. — 15.30: Dvoboj na harmoniki (Magister in Pristovec). — 16: Predavanje o Luizi Pesjakovi (60 30-letnici smrti). — 16.30: Nadaljevanje dvoboja na harmoniki. — 17: Koncert radio-orkestra. — 20: Koncert godbe Dravske divizije. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

BEograd 9: Prenos iz saborne cerkve. — 12.30: Orkestralni koncert. — 17.30: Narodna glasba. — 20: Violinski koncert. — 20.40: Dramski večer. — 21.40: Poročila. — 22: Narodne pesmi. — 22.30: Balajke. — ZAGREB 11.30: Koncert orkestra. — 17.30: Plesna glasba. — 20.30: Večer arij in pesmi. — 22: Lahka glasba. — PRAGA 16: Koncert iz Brna. — 18: Koncert solistov. — 20: Godba na pihala. — 21: Orkestralni koncert. 22.25: Jazz-band. — BRNO 16: Orkest. konc. — 18: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.40: Godba na pihala. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.45: Violinske skladbe. — 22: Simfonični koncert. — 22.25: Koncert solistov. — 24: Godba za ples. — DUNAJ 10: Zborovski koncert. — 11: Dunajski simfonični orkester. — 13.10: Koncert orkestra mandolin. — 14.45: Lahka glasba. — 18.20: Komorna glasba. — 19.50: Rumunski večer. — 21: Starejša glasba. — BERLIN 19: Pevski koncert. — 20.30: Operni večer. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16: Oratorij. — 18: Plesna glasba. — 19: Koncert iz Berlina. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 18: Cerkevna glasba. — 19.30: Operni večer. — 21.30: Orkestralni koncert.

Ponedeljek, 11. maja

LJUBLJANA 12.15: Plošče (mešan program). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Italijanska. — 19: Poljska. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: »Der Völkerverbund des Rundfunks«, predava Hans W. Privin, urednik lista »Die Sendung« iz Berlina. — 20.30: Prenos mednarodnega simfoničnega koncerta »Beogradske filharmonije«. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17.10: Narodne melodije na harmoniki. — 17.30: Koncert operetne glasbe. — 20: Pevski koncert »Beogradske filharmonije« (dirigent St. cert. — 20.30: Mednarodni simfonični koncert. I. Vladislav Grinski: Vtisi iz orient. — 2. Stevan Hristić: a) Uvodna muzika k oratoriju »Vaskrsenje«. b) Dva plesa iz legende »Ohridske legend«. — 3. Lovro Matačić: Preludium solelna. — 4. Josip Slavenski: »Balkanofonija«. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert radio-kvarteta. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20.30: Prenos mednarodnega simfoničnega koncerta iz Beograda. — 22.40: Prenajanje tujih postaj. — PRAGA 16.30: Prenos koncerta iz Bratislave. — 20: Jazz-band na dveh klavirjih. — 20.30: Prenos mednarodnega simfoničnega koncerta iz Beograda. — 22.20: Godba za ples. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.50: Koncert godbe na pihala. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.20: Jazz-band iz Moravske Ostrave. — VARŠAVA 17.45: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Prenos mednarodnega simfoničnega koncerta iz Beograda. — 22.15: Plošče. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 15.20: Koncert lahke glasbe. — 19.55: Salonska glasba na dveh klavirjih. 20.30: Prenos mednarodnega simf. koncerta iz Beograda. — 22.15: Jazz-band. — BERLIN 19.30: Orkestralni koncert. — 21.10: Repertoar iz tovarne. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Popoldanski koncert orkestra. — 19.30: Zabaven program na ploščah. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.25: Sluhoigra. — 21.55: Pevski odmeti iz avstrijskih alp. — 23: Godba za ples.

Torek, 12. maja

LJUBLJANA 12.15: Plošče (plesna glasba). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Iz življenja predpotopnih živali. — 19.30: Nemščina. — 20: Koncert godbe »Zarja«. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: G. Rus poje slovenske pesmi. — 18: Koncert radio-orkestra. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. 22.30: Poročila. — 22.50: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Klavirski večer. — 22.40: Koncert lahke glasbe. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Italijanske arije iz romane. — 19.30: Narodne pesmi. — 20.30: Klavirski koncert. — 21: Prenos iz Brna. — 22.25: Plošče. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 19.05: Prenos vsega programa iz Prage. — 21: Glasbeni seminar. — VARŠAVA 17.45: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — 19.50: Prenos Offenbachove opere »Hoffmanove pripovedke« iz gledališča. — 23.10: Koncert lahke glasbe. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 15.20: Plošče. — 20.30: Literarni program. — 21: Sluhoigra. — 21.40: Večerni koncert orkestra. — BERLIN 20: Dramski večer. — 21.10: Orkestralni koncert. — KÖNIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert orkestra. — 18.55: Koncert godbe na pihala. — 20: Dramski večer. — 21.10: Koncert solistov. — Plošče. — MÜHLACKER 16.15: Korazni. — 17: Koncert dunajske glasbe. — 19.45: Jack Hiltonband na ploščah. — 20.15: Rossinijeva opera »Italkanka« v Alžiru. — 22.15: Čitanje. — BUDIMPEŠTA 9.15: Pevski in klavirski koncert. — 17.30: Koncert vojaške godbe. — 19.30: Prenos Wagnerjeve opere »Tannhäuser« iz gledališča. — Koncert ciganske kapele. — RIM 17: Koncert komorne glasbe. — 21: Operni večer.

Zlathne kanarčke

V letni fine poroc znamenito barvno mojstrsko šolo Mark 8 iz vije. Pred-poroc, pare sa plame, kloče, krme, porocje saravila. Velezanimi osaki z dragocnimi navodili pošte bresladna Grosssch Heydenreich, Bad Suderde 536, Harz.

vidno predsednik komisije, je bil videti zelo lakav in prebrisani. Zahteval je, da mora tudi ta dva kovčega odpreti. V njih so našli moko in sladkor. Zena se je kar za srce prijala, tako močno ji je utripalo, vendar pa se je skušala obvladati, da ne bi vznemirila komisarijev. Tedajci pa je vsem zastala sapa. Gospodinja je mislila: Zdal pa poroče: Zaplenjeno! — Neka sosedica, ki je gledala preiskavo, pa je šaljivo pripomnila: Piši: Izgubljeni! — Vendar je ostala ta huda beseda brez odmeva. »Dobro. Zapri kovčge!« je dejal kožuhar čez nekaj časa. Gospodinjci se je odvračil kamen od srca. Obšla jo je nekakšna blaženost, imela je občutek, da gleda angele v nebesih. Zdal se je res prekrizala. »Kaj pa ta, ali ne boste izmerili tudi tega?« je vprašala, kažoč na tretji kovčeg. »Dovolj, državljanka, tega poznamo že na oko.« je odvrnil kožuhar. »Tedaj je vse v redu?« je vprašala preplašena žena. »V redu,« je suho odvrnil dozdevni komisar. Njena hvalečnost zaradi tega odgovora je bila tolikšna, da ni vedela, s čim bi mu sama postregla

Primorje : Hašk — Ilirija : Concordia

Precej neusmiljeno zasleduje usoda znane Američanka Clarence de Mara, ki je junj 40 letom odlični maratonski tekač se udeležila vsake olimpijske tekme v tej disciplini. Kljub velikim uspehom pa je prejela največ III. mesto, in sicer l. 1924. v Parizu, kjer sta se vselej pred njo pojavila Steenor in Italijan Bertini.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Nato so sledile volitve, pri katerih je bil malo izprememno izvoljen ves stari odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Miha Cop, ki se je po vsestranskem odobravanju zahvalil za izkazano znanje ter pozval članstvo k še uspešnejšemu delu v novem poslovnem letu. Novi odbor tvorijo: predsednik tov. Miha Cop, odborniki tovarisi: Čebuli, Cop, Juran, Frenk, Kosmač, Mesar, Pavlin, Šega, Šrenks, Valjalar; za preglednika računov tovarisa: Jakišek in Zabkar.

Pri slučajnosti sta poročala delegata

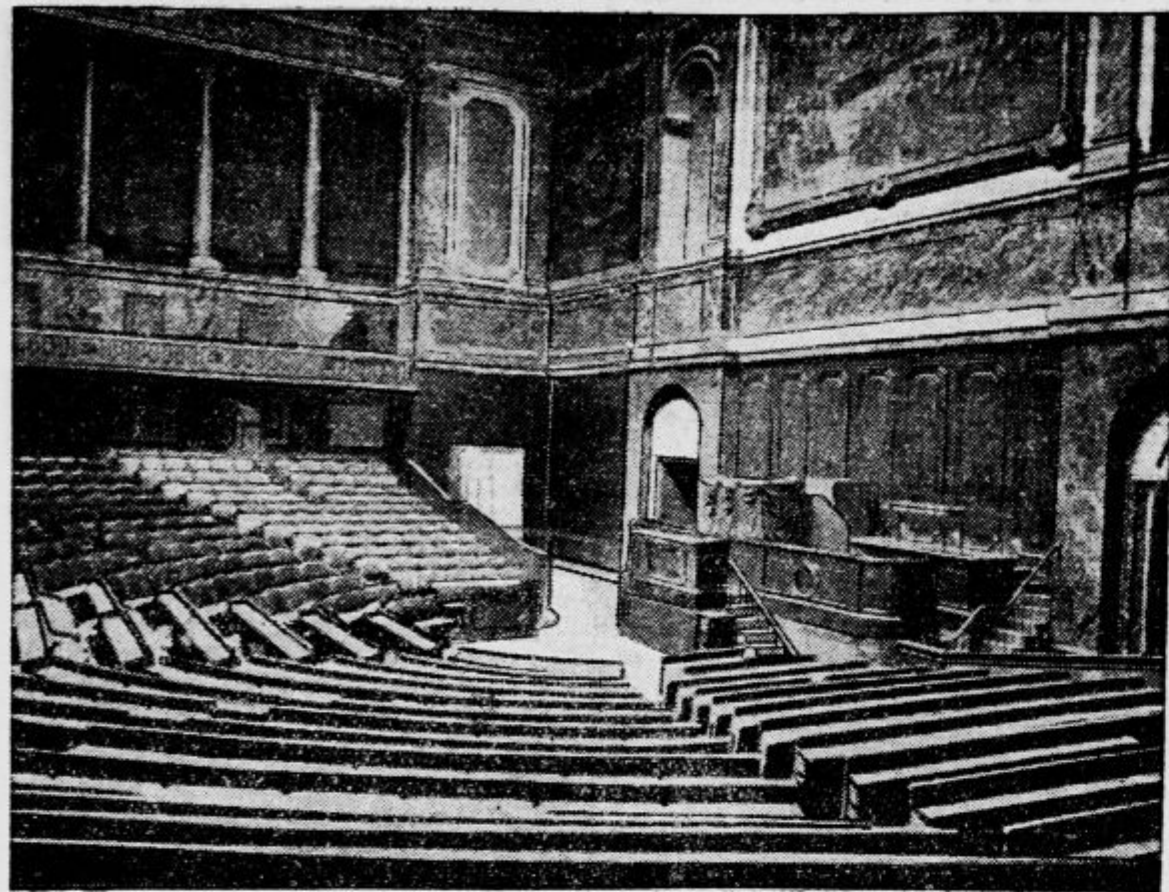
blah bo treba pri nas omejití pridelova-
žita na njihah, ker se zlasti pšenica pri-
čestokrat ne izplača. Izgovor, da bo
v zimskem času služila za krmo,
danes ne drži več. To je stara navada,
je moramo osteti. Slama je pač sla-
pa naj se pripravljá, kakor se hoče.
Mleno koruzo, kolikor je ne pokrmlje-
letom, še pred nastopom jesenske sla-

Klub slovenskih kolesarjev Celje bo priredil v nedeljo 15. t. m. medklubsko etapno dirko za juniorsko in glavno skupino na progi iz Celje - Rogaske Slatina - Konjice - Celje 91 km. Start v Celju ob 8.30 zjutraj. Prvi cilj v Rogaski Slatini, drugi v Konjicah, tretji v Celju. Na vsakem cilju 20 minut odmora. Pravico starta inajo vsi dirkači, verificirani v Koturškem savezu kraljevine Jugoslavije. Prijave je nasloviti na predsednika g. Mirka Fajsa Celje, Dolgo polje 3, najkasneje do 15. t. m. Prijavnina 10 Din. Za najboljših čez dneva je razpisani pokal in tri kolajne za vsako skupino. Vsi ostali, ki preproizgijo progo v nad 28 km brzini, prejmejo priznanice.

jetika je zelo razširjena po vseh primoreh pokrajinah. Istrski protituberkulozni nasorci je postal od leta 1926 do 1930 v čine 540 jetičnih, katerih zdravljenje je o skoraj 700 tisoč lir. Stroškov za pomoč denarnarjnih in bolničnih za za prehrano bilo nad en milijon lir. V Italiji je vevno obvezno zaviranje proti jetiki. Tuma reška pokrajina je volna jetitve. V penzari na Reki je bilo negledanih 3513 oseb, na domovih 2580. Dieneni v Matuljah, Voloskem-Opatiji, Klanj, deradu in Bistrici imajo mnogo posla s jetičnimi bolniki.

Iz življenja in sveta

Tu bo izvoljen novi predsednik francoske republike

Kongresna dvorana v Versaillesu.

Starost in materinstvo

Otroci mater med 20 in 25 leti so najbolj zdravi in krepki

Ameriški zdravnik, prof. Kaplan, je objavil članek, v katerem dokazuje, da je najboljša starostna doba za mater od 20. do 25. leta.

Do tega zaključka je prišel s proučevanjem 5000 rojstnih primerov v svojem mestu Denverju. Doslej je klasificiral 1490 mater v skupine, ki se razlikujejo med seboj za 5 let. Našel je, da je šlo 451 žensk ob porodi 20–25 let, 423 žensk 25 do 30. let, 255 žensk 30–35 let, 189 jih je šlo manj nego 20 let, 107 35–40 let, 37 pa 40–45 let. V 25 primerih ni bilo mogoče ugotoviti starostne dobe.

Do zanimivih števil je prišel prof. Kaplan, ko je primerjal umrljivost otrok v zvezi s starostno dobo njihovih mater. Veliko umrljivost so izkazovali otroci manj nego 20-letnih mater, in sicer 122 na tisoč,

najmanjšo otroci 20–25-letnih mater (58 na tisoč), z vsako naslednjo skupino je umrljivost naraščala in je dosegla višek pri 40–50-letnih materah (216 na tisoč). Zelo frapantno je po drugi strani dejstvo, da so najmlajše matere (manj nego 20-letne) rodile najmanj mrtvorojenih otrok, kar bi dalo misliti, da je sicer dokazano veliko umrljivost ostalih njihovih otrok pripisati morda njihovu pomanjkljivemu znanju, kako je treba otroka negovati, njihovu slabemu materialnemu stanju itd., torej ne njihovu fizičnemu stanju.

Prof. Kaplan je svoje študije glede umrljivosti otrok razširil še s proučevanjem materialnega stanja njihovih staršev in je tu prišel do lahko umljivega rezultata, da umre več otrok revnih staršev nego otrok iz imovitejših slojev. Razmerje med tema dvema umrljivostima je kakor 100 : 50.

Proces, ki je trajal 562 let

Zanimiv pravni spor med dvema samostanoma na sveti gori Atos

Grški listi poročajo o nenavadnem procesu, ki je trajal celih 562 let ter je bil šele nedavno zaključen. Šlo je za pravni spor med pravoslavima samostanoma Doheiarionom in Kastamonitjem na svetigori Atos. Pravda se je začela

že 1351 pod bizantinskim cesarjem Janezom V.,

ko je vladal vernikom imenovanih krajev patriarh Karlist I. Spor je tekkel za kos zemlje in se je začel na ta način, da se je maršal Trahianotes, vojskovodja cesarja Ivana, polastil domene, ki je bila že od 12. stoletja last samostana Doheiariona. Samostan je podvel, kar se je dalo, da bi se mu zemljišče vrnilo. Interventiral je tudi pri cesarju Ivanu V. in pri patriarhu. Ko je bil spor v teku, pa se je nenadoma javil samostan Kastamoniti in si takisto lastil sporno domeno. Tako je prišlo med obema samostanoma do tožbe, ki se je začela rešiti na ta način, da sta

bizantinski cesar in patriarh odločila, da pripade sporno zemljišče samostanu Doheiarionu.

Doheiarioniti pa se niso dolgo veselili dobljene zemlje. Ko so Turki zavzeli Carigrad, so se polastili tudi tega samostana, ki so ga oplenili in odvedli menihe v suženjstvo. Samostana je bilo s tem konec in v pravem sporu je nastopil stoletni odmor, dokler se ni v 16. stoletju naselila v samostanu nova meniška zadruga.

Tedaj pa se je spor za domeno obnovil, kajti zemljišče si je bil med tem časom prilastil samostan Kastamoniti. Kastamoniti so se sklicevali na to, da so si zemljo pridobili pravnim potom, njih nasprotniki pa so trdili, da so

fingirali dozdnevni nakup.

Sultan Selim I. je namreč vsa samostanska imenja zaplenil in jih dal prodati. V tistem času sta se pojavila kot navidezna kupca romunski princ Vojvoda Bogdan in njegova mati Roczayda. »Kupila« sta po-

sestavo in ga »poklonila« samostanu Kastamoniti. Od 16. stoletja do konca turške vladave se je vlekel spor o tem, če naj velja kupčija sultana Selima I. za pravomočno kupčijo ali ne.

Sele ko je dobila sveto goro Atos Grška 1913, se je mučni proces začel nagibati h koncu. Redno grško sodišče je sporočilo končno veljavno odločitev, da je zemljišče, ki si ga je bil uropal cesarja Ivana V. vojskovodja Trahianotes 1351 pravno veljavna last samostana Doheiariona. S tem razglasom, ki mu menda ne bo priziva, se je po pol stoletju razčistila pravda, kdo je pravi lastnik kosa zemlje, ki je ne more vzeti s seboj nihče v grob.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

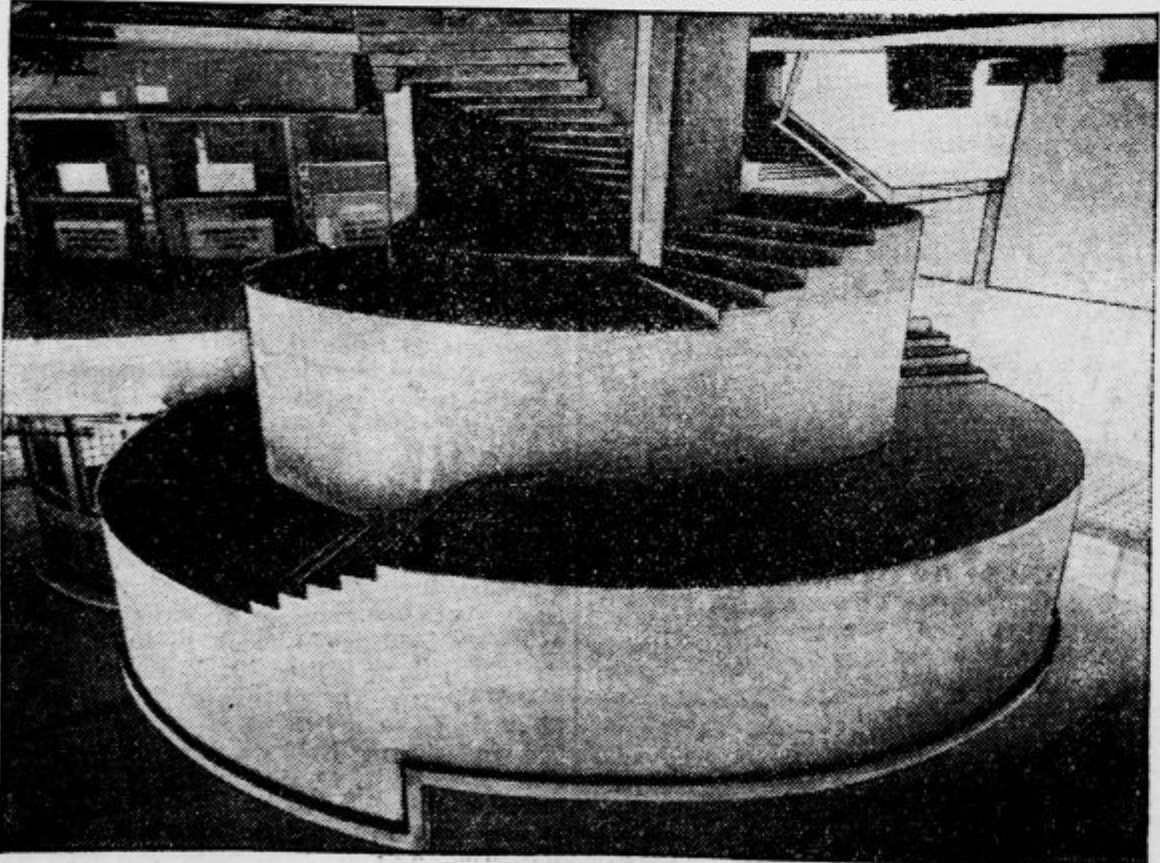
Zak. zašt. Odborena od zdravstvenega odseka pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspešni sigeni in trajeni. Cena steklenici brez poštne Dln 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb

Radićeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Atrakcija berlinske stavbne razstave

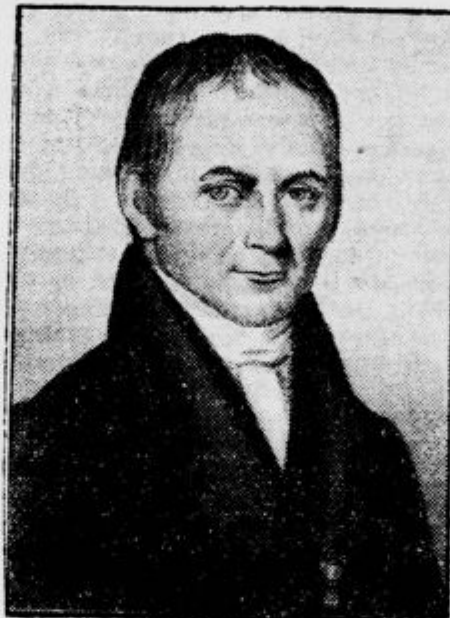
Spiralno stopnišče iz železobetona, vltito v en gam kos.

Narava in tehnika

Narava je spretnješa in uspešnejša nego vsi naši stroji. Najfinejša šivanka iz gleda pod mikroskopom kot topa in razorana, z luknjami posejana grča. Med tem ostane navaden trn tudi pod mikroskopom popolnoma oster in gladek ter ne kaže nobene brazgotine.

Ameriški raziskovalec L. G. Warner je primerjal z istega stališča letalo in lastovko. Prepričal se je, da je letalu prav tako daleč do lastovke kakor predpotopnemu kmečkemu vozu z volovsko vprego do elegantnega brzega avtomobila znamke Rolls Royce ali Packard. Ves život drobne lastovke je izredno duhovito in smoteno izrabil za letanje. »Motor, t. j. prsne mišice, tehta komaj eno tretjino vsega ptiča. Lega lastovke v zraku in njeno gladko, tesno perje skoro do zadnjega premagajo odpornost ozračja... Motor zahteva minialno kurivo in nudi maksimalno energijo. Dihala tudi med letom neprestano očisti njegovo delovanje. Če bi mogli zgraditi lastovki ali kakemu drugemu dobremu letalcu enako zmogljivega motor, bi pomenile vse dosedanje zračne zmage samo malenkostne začetne korake na tem področju.

Iznajditelj umetne mineralne vode

Včeraj pred 150 leti se je rodil Fr. Adolf Struve, ki je iznašel umetno mineralno vodo. L. 1821. je ustanovil v Draždanah prvo tovarno za izdelovanje mineralne vode

Dva nova postopka proti raku

Kakor poroča »Daily Herald«, je dosegel neki londonski fiziolog znaten uspeh proti raku z nekim preparatom iz tako zvane stranske ščitne žleze. Drugi zdravnik Holandec je izdelal kemikalen preparat, s katerim mu je uspelo ustaviti naraščanje zločestih oteklin, v nekaterih primerih pa je dosegel celo popolno ozdravljenje.

Training po klasičnem vzorcu

Znani ameriški metalec diska Bob Hall se vežba po vzoru grških sportnikov pred 2000 leti.

Najbogatejša ženska na svetu

Gospa Howard Bligh St. George, doma iz New Yorka, je postala po smrti svojega očeta, sira F. Petra Bakerja, kakor so ga imenovali v Ameriki, »Wallstreetska sfin-ga«, najbogatejša ženska pod soncem. Po dedovalu je namreč 500 milijonov dolarjev. Rodbina St. George spada med najodličnejše in najstarejše angleške plemenite rodovine ter izhaja od Baldwin St. Georgea, ki je bil vojskovodja pod Viljemom Zavojevalcem.

Prepoved Zeileisovih aparatov v Romuniji

Romunski uradni list objavlja odlok zdravstvenega ministra, s katerim se strogo zabranjuje na ozemlju romunske države raba Zeileisovih aparatov, seveda pa tudi Zeileisove metode. Prepoved ima svoj izvor v dejstvu, da so se v posameznih mestih zdravniki že jeli posluževati Zeileisove metode, da bi pomnožili vrste svojih pacientov.

Ženske v hlačah na teniškem igrišču

Lily de Alvarez, znana igralka tenisa, je izjavila, da bo nastopila na wimbledonskem igrišču v hlačah. To ni tako majhna stvar, kakor se vidi na prvi pogled, kajti igram v Wimbledonu prisostvuje čisto angleška kraljica in ta čuva stare tradicije. Ko je svojočasno svetovna prvakinja v teniskem sportu Helen Wills poskusila igrati v Wimbledonu brez nogavic, je morala svoj poskus končati s popolnim fiaskom pred strogo angleško konvencionalnostjo. Nekaj podobnega čaka po vsej priliki tudi Alvarezova z njenimi hlačami.

Glavni novinarski stan na olimpijadi v Los Angelesu

Veliki Biltmore hotel je določen za bivanje okoli 2000 novinarjev in poročevalcev iz vsega sveta

Kako nastajajo kamni

Moderni človek mora vedeti, da ne rasejo samo rastline in živali ampak tudi kamni

Rastline in živali rasejo, da bi pa rasi kamni, to ne gre vsakemu v glavo, kaj ne? In vendar bi morali ljudje to vedeti, saj tudi mi izdelujemo vsak dan ogromne rastoče mase kamnov.

Ilovica ni kamen, pač pa je opeka, ki jo zremo iz nje, pesek in gramoz tudi nista kamna, pač pa cement in beton iz njiju, pa stavbe, ki jih s tem gradimo. Tu je primer, kako dajemo ljudje kamnu rast.

Isto dela narava, samo seveda z neprimerno večjimi sredstvi materiala, pritiska, vročine in časa, ki so ji na razpolago. Pred vsem časa. Tisočletja in milijonletja so zanj trenutki. Dalje pa ima v svojih globinah takšne zaloge vročine in pritiska v službi, kakršnih ne zmore noben človek. V zemeljskih globinah so ogromni kotli staljenih žarečih snovi, ki jih sila pritiska tlačijo v vsako razpoko in votlino. Tu se masa pod velikanskim pritiskom ohladi in nastanejo globinske kamnate mase, h katerim spada granit s svojimi sorodniki, ki se odlikujejo po močni trdoti in lepo izoblikovanimi kristali. Druge kamnine, v katere se vije žareča masa, se pri tem spreminjajo pod vplivom grozovitega pritiska in vročine. Apnenec se spreminja v marmor, glina postaja skrilavec, ki je čisto še trši od granita.

Če se žareča masa razlije po zemeljski površini, se strdi v steklo podobnem kamen, v bazalte in fonolite, ki so nastali s pomankanjem tistega pritiska, ki vlada v globinah, in jih odlikujejo zato neznatni kristalčki — ali pa sploh nobeni kristali.

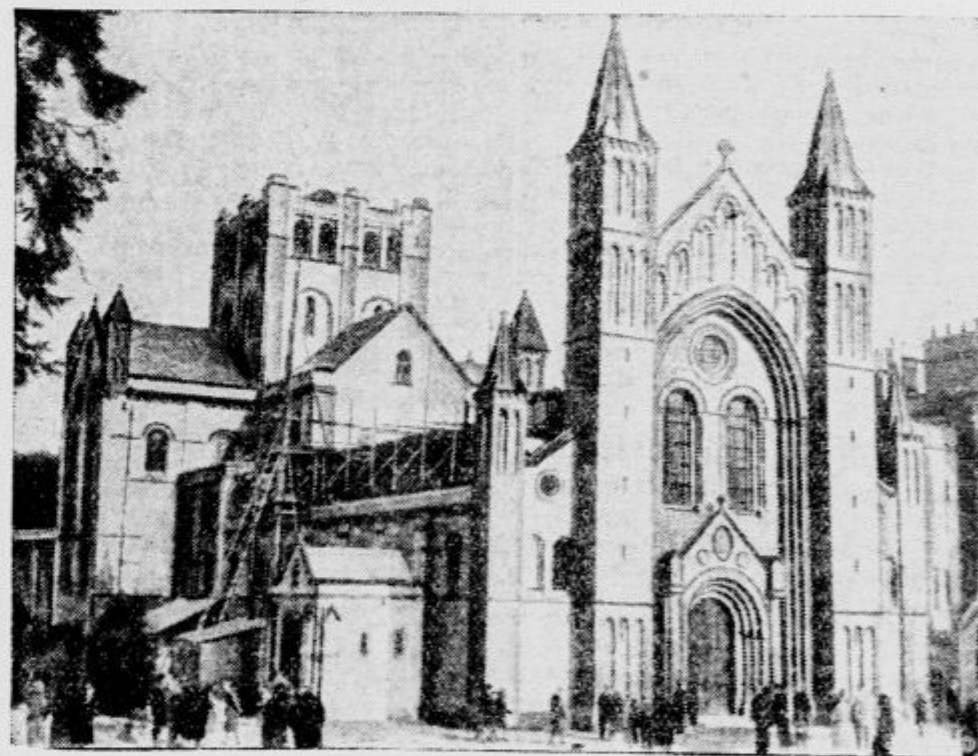
Narava pa ne deluje samo z ognjem, tem-

več se poslužuje tudi pohlevnejše vode. Voda ni nikoli čista voda, temveč so ji vedno primešane razne rudnine, soli, kisline itd. S temi pomagali izdeluje v neskončnih tisočletjih razpoke in votline v svojem območju, sekundo za sekundo gradi plast usedline na plast usedline in po silno dolgem času nam kaže žila kremenjaka v drugih zemeljskih plasteh njeno delo. Z apneni prineslo pa izdeluje kapnike v jamah, ki jih sčasoma tudi zadela. Sicer pa glavno delo vode skoraj ni zidanje, temveč podiranje. Mehanična moč tekoče vode in njena razjedalna zmoglost spreminja zemeljsko površino in reže vanjo gorovja.

Tudi svetovje živih bitij pomaga naravi postavljati kamenite plasti. Iz kupov rastlinskih ostankov nastaja šota, iz šote rjavi premog in potem črni, iz tega se tvori antracit in iz njega grafit. Geološko spada tudi zemeljsko olje (nafta) in zemeljska smola (asfalt) med kamnine. Nastala sta iz kupov umrlih alg in živalskih organizmov. Školjke in trda ogradja neskončnega števila živali so ustvarila in še ustvarjajo mogočne apnene sklade, iz katerih sestoji večina naših gorovij; trdi ostanki diatomov in radioalarij pa drugih mikroskopsko drobnih živih tvorov sestavljajo sklade kremenov, ki dosežejo debelino 100 in več metrov.

Tako nam vsak kamen pripoveduje o čudovitih silah narave, ki so mu dale rast. Neprimerno bolj zanimivi nam postanejo hribi in doline, kamni in skale, griči in jame, če vemo za skrivnost njihovega izvora.

Pet menihov zida samostan

Buckford Abbey v Devonu na Angleškem, ki jo zida pet benediktinskih menihov že 25 let.

Požrešni Pierrot

Neka odlična pariška družina je pridelala maskiran ples za svoje znanke. Številni gostje so plesali in se dobro zabavali. Samo neki Pierrot je začudil gospodarja. Ni plesal, ni govoril z damami, temveč je pridno praznil v bufeju steklenice s šampanjcem in pojedel nešteto obloženih kruhkov. Naposled je za trenutek nekam izginil, a kmalu se je zopet prikazal in vnovič pustil zalogo.

Gospodar je postal zeban, ker ni pričakoval slične požrešnosti. Ponovno je moral naročiti jedi in pijače. A vse to ni pomagalo. Naposled je sledil obupani gospodar skrivnostnemu gostu. Pierrot je zapustil hišo, zlezal v avtomobil, ki je stal pred hišo, hitro odvrnil svojo črnobelo obleko in po izdatnem kosilu sladko zaspa. A obleke se je takoj polastil drugi šofer. Nemudoma se je spremenil v Pierrota in odkorakal zopet k šampanjcu. Številni šoferjevi, ki so na ta način s pomočjo vedno ene in iste obleke, praznili zalogo, je bilo vsekakor veliko. A gospodar je bil usmiljen in ni hotel razkrinkati Pierrota.

Novosti italijanskega kazniškega življenja

K poročilu o podaljšanju poslovanja izrednega tribunala za zaščito države v Italiji dostavljajo, da so nameravane še neke druge reforme v italijanskem kazniškem življenju. Po novih določbah bo odpravljen samotni zapor. Uvedla se bo tudi splošna delovna dolžnost. Zaslužek kazencev se bo porabljal za odškodninske svrhe, za poravnavo tožbenih stroškov in za preživljanje obojencev. Predvideno je tudi zaposlovanje zločincev po prestani kazni.

Nepremočljive dežne plašče

iz slovitih angleških tvornic, in pelerine za uslužbenke finančne kontrole ter dežne plašče za oficirje, velika zaloga pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Vsak dan ena

»Konec vašega novega romana je čudovit, gospod pisatelj!«

»Hvala za poklon, milostiva! In prva poglavja?«

»Tako daleč pa še nisem prišla!«

Aretacije po umoru v Kriški gori

Orožniki so prijeli tri mlade osumljence

Novo mesto, 9. maja. Kakor je »Jutro« v petek poročalo, je bil v Kriški gori pri Žužemberku izvršen strašen zločin. Umorjeno so našli 78-letno previtkarico Marijo Bokerjevo. Starka je stanovala v zidanih so orožniki med fiziološki napili proti Stični. Poleg zidanice je imela tudi majhen vinograd. Zivela je popolnoma sama, imela pa je v Ameriki sina, ki ji je nedavno umrl. Ker ji je sinova žena večkrat pošiljala dolarje domov, so ljudje ugibali, da utegne biti Bokerjeva najbrž premožna.

Bokerjeva je bila umorjena v noči od srede na četrtek. V četrtek zjutraj so jo našli sosedje umorjeno v vinogradu. Morilec je bil utrl šipo na vratih, zlezal v zidanico in nesrečni stariki prezeval vrat. Vse kaže, da se je morala Bokerjeva boriti z napadalcem, po sobi je bilo vse razmetano, odeja je ležala na tleh, na mizi, postelji in steni so bili vidni krvavi odtisi rok nesrečnice, ki se je morala obupno braniti. V borbi z zverinskim zločincem je starika podlegla, nato jo je po morilec zavlekel iz zidanice in jo vrgel čez škarp v vinograd. Po zločinu se je morilec vrnil in si umil okrvavljene roke.

Vzdrževanje protijetičnih društev v inozemstvu

Nacionalni komiteji in lige ne skrbijo le za čim izdatnejšo prosveto prebivalstva, marveč tudi za oživitvarjanje in vzdrževanje raznih protituberkuloznih skrbstvenih in oskrbovalnih naprav, kakor n. pr. dispanserjev, zdravilišč, okrevlišč, obdanišč, prenočišč, javnih kuhinj, domov za otroke zavetišč, ferijalnih kolonij itd. Njihova denarna sredstva se zbirajo: 1. iz podpor države, 2. iz podpor samupravnih teles, 3. iz naklonil volil, 4. iz javnih denarnih zbirk in slednjič 5. iz članarin.

Državna podpora je različno visoka in se razna po načinu ureditve občega zdravstva in po obsegu liginega delovanja in diokroga. v Rigi (Latvija) n. pr. dobiva Centralna liga 30.000 latov letne podpore, liga v Dorpatu (Estonska) 10.000 E. K. Komitei in Poljskem kot splošno podporo 75.000 zlotov razen tega za BCG. - cepivo 4000 in za tečaj (sestre, zdravnik itd.) 61.000 zlotov. Poleg tega pa prejema komitei še 12.000 zlotov od delovnega ministrstva. Ogrski nacionalni komitei dobiva od države pet milijonov pengov letne podpore. Nacionalni komitei na Finskem prejema od ministrstva za notranje posle tri milijone finskih mark. Razen tega dobiva društvo od testamentov, volil, itd. približno 450.000 mar. Oskrbnina v društvenih bolnicah pa nosi tri milijone mark na leto. Nacionalni komitei vzdržuje iz svojih sredstev 320 postelj v raznih bolnicah in zdraviliščih in 12 po deželskih dispanserjev. Poleg tega plačuje še v zdraviliških zdravnikih in skrbstvenih sestram polovico plače. Skrbstveni zdravnik dobiva na Finskem prosto stanovanje, 75.000 finskih mark letne plače, prosto vožnjo in dijete na skrbstvenih potovanjih. Masarykova liga v Pragi dobiva od države 1 milijon kron letne podpore, nemški komitei v Berlinu pa podpore od ministrstva za notranje posle (leta 1930. 500.000 M.) in od ministrstva za ljudsko blaginjo (l. 1930. 200.000 M.). National Association for the Prevention of Tuberculosis v Londonu je dobila leta 1927 za ferijalno-kolonijški fond 50 tisoč funtov in za propagandne namene 200 tisoč funtov.

Razen rednih in izrednih podpor državne uprave prejemajo komitei podpore še od raznih samupravnih teles, kakor n. pr. od pokrajinskih vlad, mestnih uprav, bolniških zavarovanj, itd. Zvezek Przičevruželze v Varšavi n. pr. dobiva od mesta Varšave 26.000 in od bolniškega zavarovanja od stolnega mesta Riga 12.000 latov letne podpore.

Pri zavarovanjih se stekajo v sklad za borbo proti jetiki ne le prispevki raznih bolniških blagin, starostnega in invalidnega zavarovanja, marveč tudi iz raznih zavarovanj na življenje, v katerih interesu mora biti, da pri zavarovanih čim bolj podaljšajo življenjsko dobo in s tem samoumevno vplačevanje zavarovalnine. To važno dejstvo, ki zadeva te naprave v živo so izprevideli predvsem življenjske zavarovalnice v Ameriki. One so uvedle takšne centralni komiteje kakor s pokrajinskimi ligami najožje sodelovanje. The Metropolitan Life Insurance Company v New Yorku n. pr. je od leta 1911 uvedla redno službo skrbstvenih sester, ki v rednih presledkih obiskujejo zavarovance neposredno na njihovem domu in v njihovem poklicu. S takim preprostim postopkom in s pravočasnim zdravstvenim obolenjem s prihrani družba na leto milijone dolarjev. Navajam še nemški centralni komitei ki prejema od državne zavarovalnice na leto nič manj kakor 500.000 M. (glej poročilo iz leta 1930.). Običajno so podpore komiteom in ligam s te strani redne ter tvorijo v njih proračunih stalno postavko.

Nadaljnji, precej izdatni viri dohodkov protituberkuloznim društvom tvorijo založba in prodaja posebnih poučnih letakov, knjig, brošur, znamk, brzojavnih golic, filmov itd. ter prirejanje predstav v kinematografiji in v gledališčih, koncertov, veselice, plesov, čajank, tombol, itd. Dohodki iz teh prireditve so različno visoki in odvisne ne le od iznajdljivosti centralnega komiteja samega, marveč v veliki meri tudi od podružnic, ki vodijo glavno razpečevanje propagandnega materiala, agitacijo, itd. Vse te prireditve pa nimajo samo namena, da zbirajo gmojni sredstva, marveč so namenjene tudi najširši ter podrobni prosveti prebivalstva. Propagandni dnevi z izdajo posebnih letakov in brošur se vrše običajno po več dni v letu in navadno pod izvestnim higienskim geslom kakor »solnce«, »voda«, »čistota«, »snaga«, itd. Obenem se za to priključuje.

Edina slovenska tedenska revija

»Življenje in svet«. -- Posamezna številka 2. -- Din.

Gospodarske zbornice in socialno zavarovanje

V svojem prvem članku (Glej »Jutro« od 24. aprila) sem razpravljal o ugovorih, ki so jih proti nameravani reformi socialne zakonodaje nanizale gospodarske zbornice v svoji znani spomenici pristojnim ministrstvom. Glavni očitki se nanašajo seveda na bremena, ki bi bila zvezana z reformo. Osnutek zakona predvideva za bolniško zavarovanje osnovno premijo 5 %, premija se more v primeru deficita za vsake 10 % dvigniti za 0,5 % največ 7 %, v primeru suficita pa pod istimi pogoji neomejeno zniževati. Spomenica trdi, da uradi dejansko nikdar ne bodo imeli suficita in da bo premija znašala vedno 7 %. Suficit uradi res menda ne bodo imeli in nekateri bodo imeli deficit, ni pa treba, da deficit presega 10 %; šele v tem primeru bi se premija dvignila zopet na 6 %, dokler deficit ne bi presegal 20 %. Preko 2-30 % deficita bi premija znašala 6,5 % in šele pri deficitu nad 40 % bi se premija dvignila na 7 odstotkov. To dvigavanje premije pa bo zadrževano tudi po predpisu, da se morajo pri deficitu vse višje davjate reducirati na najnižje zakonite davjate. Deficite, ki se pojavijo kljub reduciranim davjatom, pa je treba na en način pokriti. Dejstvo, da je po novem zakonu treba rezervne fondne efektivno dotirati takoj iz vplačanih prispevkov, na efekt poslovanja ne more znatno vplivati, ker odstotek dotacije ne sme presegati 2 %, normalno bo pa znašal le 1 %. Gradacija premije po suficitu in deficitu je bila potrebna, da nosi vsak urad zase odgovornost za svoje poslovanje in da se ukine sedanji predpis, po katerem so aktivni uradi krili deficite pasivnih uradov. Na ta način je novi zakon zadostil samo stari zahtevi gospodarskih krogov. Komunistem blagajn po novem zakonu v bolniškem zavarovanju ne obstoja več.

V Sloveniji bi situacija izgledala približno sledeče: V letu 1930. je znašala celokupna letna zavarovana meza 775 milijonov 97.880 Din. Bolniško-zavarovalni prispevki na osnovi 6 % premije so znašali 46.505.873 Din. Ako preuostimo zavarovanje v novo lestvico mezdnih razredov, bi znašala letna zavarovana meza 766 milijonov 881.600 Din. torej manj kakor po sedanji lestvici. Zato nova lestvica ne bo zvišala prispevkov niti tedaj, ako prispevna tarifa ostane 6 %, tem manj, ako bo znižana na 5 %. Spomenica torej nima prav, ako trdi, da novi mezdni razredi že sami na sebi pomenijo zvišanje prispevkov. Nova lestvica sama na sebi pomeni znižanje prispevkov za okrog 500.000 Din, z znižanjem tarife na 5 % pa za okrog 8 milijonov. O novih zvišanih bremenih po osnutku zato ne more biti govora.

Ako računamo 1 % dotacije centralnemu rezervnemu fondu, bi ta znašala 383.000 Din; ako pristajemo še dotacijo rezervnemu fondu urada samega v znesku 150.000 Din, bi OUZD po novem zakonu imel za 533.000 Din manj sredstev na razpolago za redne potrebe bolniškega zavarovanja.

Koliko bo urad po predpisih novega zakona izdal na davjatih, je težko točno izračunati. Aproximativni račun pa pokaže, da bodo davjate po sedanjem besedilu osnutka za okoli 40 % manjše, t. j. mesto 33 milijonov Din (v letu 1930) samo 22 milijonov Din.

Tako visoka redukcija davjatev pa ne bo mogla obveljati in jo bo treba omejiti največ na 25 %, kar bi znašalo v efektu davkatov na podporah 25 milijonov Din. Ostali izdatki (upravni stroški, vzdrževanje ambulatorijev, odpisi, zdravniški honorarji itd.) ne bodo zmanjšani. Ti so v letu 1930 znašali 14.427.661 Din ali po novem zakonu z dotacijami rezervnemu fondu 15 milijonov Din. Skupni izdatki v bolniško-zavarovalni panogi bi dosegli torej 40 milijonov napram 39 milijonom bolniško-zavarovalnega predpisa in drugih dohodkov.

Tudi, ako bi se upravi urada ne posredilo z ekonomizacijo administracije in davjatev pokriti tu izkazani deficit (katerega v praksi najbrž niti ne bo) od 1 milijona Din, bi ta deficit pomenil šele 2,5 % primanjkljaja, kar znači, da bi premijo morali dvigniti največ na 5,5 %. Popolnoma jasno pa je, da bi pri redukciji davjatev, kakršno predvideva sedanje besedilo zakona, vsi okrožni uradi brez izjeme tudi pri slabi administraciji svoje poslovanje morali vsako leto pri 5 % premiji zaključevati s suficitom. Boljši uradi bi mogli premijo še celo znižati.

Osnutek načrta novega zakona prinaša za dravsko banovino v pogledu bolniškega zavarovanja znižanje prispevkov za okrog 8 milijonov, v seji državi pa za okrog 50 milijonov. To na osnovi sedanjega besedila točno drži. Vsaka druga trditev je potvarjanje ali nepoznanje dejstev. Glavni namen novega osnutka je uvedba starostnega in invalidnega zavarovanja. Da se to brez občutnejših novih bremen omogoči, predvideva osnutek znižanje bremen v bolniškem zavarovanju in naslanja starostno in invalidno zavarovanje na skrajno nizko premijo od 3 % (pri rudarjih znaša 7-12 %, v pokojniškem zavarovanju 10 %). Prispevki za starostno zavarovanje bi po novi lestvici mezdnih razredov znašali v Sloveniji letno 23.006.448

POZOR!
Najnovejša
brzotikalnica!!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da otvorim v ponedeljek, dne 11. maja 1931 najmodernejšo brzotikalnico za likanje raznovrstnih oblek. Posedujem v to svrhu najmodernejši ameriški univerzalni stroj, s katerim zlikam in očistim obleko v najkrajšem času. Na željo stranke se obleka tudi prekroji ali obrne. — Poleg tega priporočam svoj prvovrstni modni atelje po zelo solidnih cenah.

JOSIP BOC, LJUBLJANA, Kolodvorska 16.

Din. Ako odštejemo prihranek v bolniškem zavarovanju, bi znašala nova obremenitev le 14 milijonov Din, od česar odpade polovica na delavce, polovica na delodajalce. Po tem računu bi podjetja za uvedbo starostnega in invalidnega zavarovanja prispevala letno le sedem milijonov Din. Ta vsota je v primeru s socialnimi in gospodarskimi koristmi starostnega in invalidnega zavarovanja tako neznatna, da ne more biti nikakoli ovira za to, da stari in invalidni delavci dobijo vsaj skromno ekstenso. Gospodarska kriza ne more in ne sme biti izgovor. Uvidevne države ravno s takimi socialnimi ukrepi blažijo krize. Starostno zavarovanje eliminira iz gospodarskega življenja onemogel delavce, da pridejo do dela mlajše delovne sile.

Za uvedbo starostnega zavarovanja niti dobre volje ni treba. Treba je samo znati ceniti veliko gospodarsko važnost tega zavarovanja in pa biti prepričan, da je nova obremenitev tako nizka, da ni v skladu z dobrotami zavarovanja. Kdor pa je proti zavarovanju in noče priznati, da je ravno v času kriz vzajemna organizacija pomoči nujno potrebna, ta bo o bremenih pretiraval. Če govorimo odkrito, kadar pisemo o konsolidaciji prilik v državi, potem znesek okoli 120 milijonov (in ne 250 milijonov!), kolikor bi stalo to zavarovanje v državi, niti malo ne more ogražati gospodarskega napredka. Saj ta denar ne bi ležal mrtev. Po drugih potih bi zopet oplojal gospodarstvo. Občine so tudi važne gospodarske enice. Ne se v svojih peticih na ministrstvo izrekle za starostno zavarovanje. Mnoga podjetja so že pogosto izrekle željo po uvedbi tega zavarovanja. Oфициalna gospodarska zastopstva bi morala take želje uvaževati.

Nelogična je zahteva po podjetniških blaginjah in istočasno zahteva, da postanejo okrožni uradi avtonomni in samostojni nosilci vseh panog zavarovanja. Ako hočejo okrožni uradi to postati, potem mora odpasti vsaka cepitev zavarovanja na male enice.

Dr. J. Bohinjec.

Iz trboveljske občine

Trbovlje, 9. maja.

Na občinski seji 7. t. m. je bil odobren sklep starševstva in finančnega odbora, da se nakaže rudarskemu delavstvu 30.000 Din podpore, in sicer delavstvu v Trbovljah 20 tisoč in v Hrašniku 10.000 Din.

Gosp. Pavlin je poročal o zadevi Kirschlagerjevega mostu. Banske uprava je namreč naročila občini, da mora ta most odkupiti in ga prevzeti v svojo upravo, češ, da veže dve občinski cesti. To pa ne odgovarja resnici. Cesta, ki vodi do mostu, ni občinska cesta, temveč je last državne železnice. Svoječasno je namreč Južna železnica ta svet odkupila za ceno in se tudi obvezala, da jo bo vzdrževala. Proti prvemu odloku banske uprave se je občina pritožila na ministrstvo, ki je odloki banske uprave razveljavilo. Banske uprava pa je izdala zdaj zopet drug odlok, s katerim občini naroča, da uvrsti omejeno cesto med občinske ceste in prevzame še most. Občina se bo pritožila tudi proti temu odloku.

Dalje je gosp. Pavlin poročal o tržnem redu, ki je že izdelan in sta ga pregledala tudi občinski zdravnik in živinodravnik. Predložen bo v odobrenje. Glede pristojbin ni niti

kakih sprememb, samo na sejmskem postoru se bo plačevalo po velikosti stojnice po 2, 5, 10, 15 ali 25 Din.

Na pritožbo prebivalstva ob glavni cesti zaradi nezgodnega prahu, je poročal gosp. Pavlin, da se je upravni odbor že obrnil na nekatere firme za prospekte vozov. Vendar novega kropilnega voza ne bo mogoče plačati iz rednega proračuna, temveč bo treba nabavo financirati na drug način. Pisarna v Hrašniku dobi nov pisalni stroj. Ker svojočasno nastavljeni nameštene v občinski klavnic Osolin ni mogel nastopiti svojega mesta, se njegovo imenovanje anulira in se mesto začasno podeli Šarlahu.

Kmetije iz Praprotnega, ki so svojočasno morali pogozditi pobočje hriba ob železnici, se pritožujejo, da držne nekateri železničarji koke, ki jih pasejo po teh pobočjih. Ker živali uničujejo mlade sadike, prosijo prizade lastniki zaščite. Gosp. župan je vzel pritožbo na zapisnik in je bila že odpisana na pristojno mesto.

Spielmann o šahovskih škodljivcih in drugem

Ljubljana, 9. maja.

Je že tako na svetu, da ima vsako bitje in vsak pokret poleg prijateljev tudi sovražnike in celo škodljivce. Da jih ima tudi šah, je povedal v lagodnem razgovoru Spielmann našemu uredniku.

»Največji nasprotnik šaha je sport, prava njegova sovražnica pa sta bridge in nogomet. Bridge, ki ga gojijo zlasti v severni Evropi, so se nalezili tudi menda vsi moji stari razen mene. Mojster Lasker je celo opustil šah in se je tako posvetil bridgeu, da je napisal strokovno knjigo o njem. Nogomet na drugi strani pa odvzema šahu naraščaj, saj je dober del mladine z vsem sroem pri nogometu. Na dneve nogometnih tekem si v velemestih nihče ne upa otvoriti šahovske javne produkcije (Spielmann pravi temu »Vorstellung«), kar bi bila sicer prireditelje prazna. Le dr. Aljechin se je zadnjič posrečilo v Beogradu, da je zbral k simultanki celo v nedeljo 700 gledalcev. Na nogometnih prireditvah jih je bilo pa seveda 7000. Je pač čas tak.«

Na vprašanje, kateri narod najbolj goji šah, je odgovoril Spielmann: »Rusija. Tam namreč dirigirajo delavce k šahu prav tako kakor k delu, v solo ali v gledališče. S tem, da se goji šah v Rusiji v največjem obsegu, seveda ni rečeno, da imajo Rusi poseben dar za to igro. Vseeno pa je res, da je dala Rusija poleg svetovnega mojstra dr. Aljechina še velemojstre Bozoluobova, Niemcoviča in mnoge druge odlične šahiste. Sicer pa ne poznam najnovejših priklj v razvoju šaha v Rusiji, kar je že 6 let tega, kar sem bil zadnjič v Rusiji.«

O našem mojstru Pircu se je izrazil g. Spielmann zelo pohvalno. Osebnega ga sicer ne pozna, saj ni igral z njim, pač pa pozna nekaj njegovih zanimivih partij. Velemojster je povedal tudi za našo javnost interesantno novico, da se menda namerava g. Pirc popolnoma posvetiti šahu.

Včerajšnji dan je porabil velemojster Spielmann, kakor je nameraval, za odih. Ogledal si je mesto ter se je čutil velikemu napredku v teh 18 letih, odkar je bil prvič v Ljubljani.

Zahvala

Ob smrti našega predobrega očeta, gospoda

6048

Janka Švajgerja

izrekamo vsem, ki so se nas spomnili v najtežjih dneh, našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se moramo zahvaliti g. dr. Borisu Maleriču, ki je stal pokojniku z izredno poštvenostjo vedno z dejanjem in tolažilno besedo ob strani.

Nadalje se zahvaljujemo oč. duhovščini iz Podzemlja in Črnomlja, bratom Sokolom in Gasilskemu društvu v Gradcu in Črnomlju za njihovo spremstvo, mestni godbi in pevskemu društvu v Črnomlju za žalostinke, g. lekarnarju Vrankoviču za poslovalne besede ob odprtem grobu, g. sreskemu poglavarju, sodnemu uradniku in vsem, ki so ga na tako časten način spremlili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja.

Gradac v Beli Krajini, dne 9. maja 1931. ZALUJOCI OSTALI.

15 dobrih zidarjev

za opažanje železobetonskih konstrukcij SPREJME takoj gradbeno podjetje

Ing. JOSIP DEDEK, LJUBLJANA

ZIBERTOVA štev. 7, I. nadst.

6733

Sir - presno maslo - Split

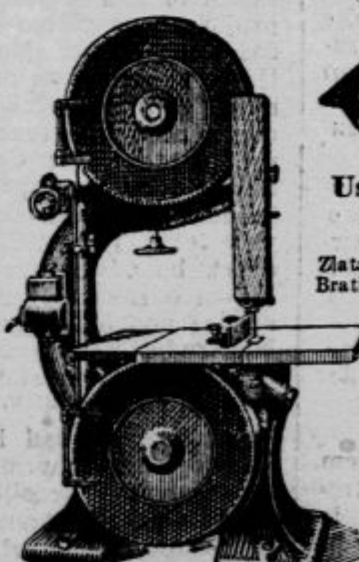
Zastopstvo išče seriozna firma

Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«.

6713

Počitniški tečaji na Dr. Krekovi meščanski gospodinjski šoli v Zgornji Šiški — Ljubljana.

1.) Gospodinjski tečaj za učiteljice bo od 6. julija do 31. julija t. l. Pouk bo teoretičen in praktičen. Predmeti: Kuhanje, hranslovje, gospodinjstvo, vrtnarstvo. Vpisnina je 200 Din; mesečina za zunanje 650 Din, za notranje 1000 Din. Notranje prinesejo perilo s seboj. Priglasit se je do 15. junija. — 2.) Prvi tečaj za konserviranje sadja, sadnih sokov in zelenjave bo od 30. junija do 5. julija. Vpisnina 200 Din. — 3.) Drugi tečaj za konserviranje bo od 17. do 22. avgusta t. l. — Vpisnina kakor zgoraj.

Ameriška naglica v delu in nemška natančnost

Ustanovlj. 1845 sta ustvarila stroj za obdelovanje lesa znamke

Zlata svetinja Bratislava 1930 „TEICHERT“

Mnogostransko ga ponarejajo pa nikdar ne dosežejo. — Vodilna nemška znamka strojev brez jermenja. — Dragocene novosti za racionalni način dela.

Ugodni plačilni pogoji. Znižane cene.

TEICHERT & SOHN, LIEGNITZ 34

Beograd: Robert Fleischer, Zrinjskoga ulica 58. — Ljubljana: Ludovik Ileršič, Stari trg 26. — Za veleposrednika v Ljubljani od 30. V. do 3. VI., dragocene novosti.

Tutrovi mali oglasi imajo siguren uspeh!

PUCH

MOTORNIA KOLESA

TYPE 250
TYPE 500 z

NAJCENEJŠE

Dobavljajo:

JUGOSLOVANSKE STEYR TVORNICE, LJUBLJANA - Frankopanska 21 in Miklošičeva 36
ter trgovina motornih koles **VIKTOR BOHINEC**, Dunajska cesta

PUCH TIPA 250 ZMAGOVALEC

v narodnih dirkah
dne 3. maja 1931

V ZAGREBU

in proti najugodnejšemu odplačevanju
MOTORKREDIT
potom kreditne organizacije
LJUBLJANA, Frankopanska ulica št. 21

SOKOL

Lep sokolski dan v Špitaliču

Majniškega pešizeta Dravinjskega okrožja v nedeljo 3. t. m. so se udeležile vse se zbrale v Konjicah, iz Sp. doline pa v Ločah in odkorakale v Špitalič. Zbralo se je do 14. ure ob slavoloku v Špitaliču do 600 članstva in drugega občinstva, po pretežni večini kmetskega sloja. Prisrčno dobrodošlico je tam želel vsem starešina šol. upravitelj br. Berce.

Takoj nato so se pričele tekme, katerih so se udeležile vse čete iz okrožja. Špitalič je postavil 2 vrsti, Sv. Jernej eno in Kebelec eno vrsto. Stranice pa je poslalo enega posameznika. Tekme so se vršile v prostih vajah, metanju kroglice, skoku v daljino, v teku v redovnih vajah in v natezanju vrvi. Najboljše je odrezala vrsta od Sv. Jerneja, ki je dosegla 180 točk, dočim je dosegla ena vrsta iz Špitaliča 175 točk, druga 134, vrsta iz Kebeja 158, posameznik iz Stranic 31 točk. Pri natezanju vrvi je ostala zmagovalca prva vrsta iz Špitaliča. Rezultati so z ozirom na kratek čas priprave in pa na kratek obstoj posameznih čet zelo zadovoljivi in je pričakovati, da dosežejo čete pri tekmah na okrožnem zletu prav dober uspeh.

Po tekmah, ki jih je vodil okrožni načelnik br. Hmelak in ki so pokazale obenem veliko discipliniranost četnikov, je četa Špitalič uprizorila igro »Domen« in to prav zadovoljivo že drugič. Del občinstva pa, ki ni našel več prostora v šoli, se je zbral na družbeni sestanek pri br. Bercetju in br. Ambrožu. Izvrstno razpoloženje je dvignilo lepo vreme. Točno ob 18. uri so se edine zbrale k odhodu domov, da s podvojen silo in z novo pobudo nadaljujejo dosedaj tako uspešno sokolsko delo.

Skrnoma prireditve okrožja, izvršena brez posebne reklame in predpriprave, je pokazala, da je sokolska ideja v teku zadnjega polletja tudi v Dravinjskem okrožju napravila velikanski napredek, ki se ga more vsak iskren Jugoslovčan radovati.

Nedeljska sokolska prireditev v Špitaliču je lepa predpriprava za veliki sokolski tabor v Konjicah ob priliki okrožnega zleta Dravinjskega sokolskega okrožja na dan 21. junija t. l., za katerega je zletni odbor že pričel z delom.

Zlet celjske sokolske župe

Ze v aprilu so se v Celju konstituirali odseki, ki vrše podrobne in obsežne priprave za zlet Celjske sokolske župe v dneh 28. in 29. junija v Celju. Uprava župe hoče storiti vse potrebno, da bo zlet sijajna manifestacija sokolske ideje in sile. Po svojem pomenu in obsegu bo nadkrilil vse sokolske prireditve prejšnjih let v Celju. Prvi dan, se bodo vršile tekme naraščajo in članstva, zvečer telovadna akademija, drugi dan skušnje, povorka in javni telovadni nastop vseh oddelkov.

Župa šteje danes 55 društev, ki imajo skoraj 7000 pripadnikov. Velik del te sile bo ob zletnih dneh pokazal najplemenitejši in smotrni sadove sokolske vzgoje in neomajno voljo, s katero služi tudi te moči. Člen jugoslovenske sokolske armade naroda, državi, slovanstvu in človečanstvu zvest večno lepim Tyrševim idejam, preizkušen v svojem dosedanjem delu, ko je ob raznih nastopih in tekmah dosegel že vrste najboljših uspehov.

Mesto Celje se zaveda svojih dolžnosti ob sokolskih dneh. Obratno bo sprejelo Sokolstvo v svojem okrožju. Saj baš Celje s 1000 pripadniki svojega sokolskega društva dokazuje, da stalno raste v toplini sokolskih čustev, ki so bila v njem živa in krepka že v davnih letih nacionalnega suženjstva.

Strumno bodo odmevali skozi staroslovno mesto zavedni sokolski koraki. Kmečko delavsko in meščansko ljudstvo se bo strnilo v bratstvo. Široka okolica, od nekdanj narodno živa, se bo zbrala ob praporih SKJ.

Prvi letaki že danes kličejo k pripravi vsa društva, včlanjena v župi. Celje bo do stojno pripravljeno.

Prednjaški tečaji se prireajo križem naše domovine, kar je dokaz, da je potreba po vaditeljih zelo nujna. Dočim je prejšnji sokolski savez štel okrog 500 edinic, združuje sedaj Savez SKJ že okrog 1100 društev in čet.

Lepo uspeša telovadna akademija Sokola na Jesenicah. »Sokol« je priredil v soboto zvečer v svojem domu telovadno akademijo, ki je vsestransko lepo uspeša. Nastopila je moška deca, ki je lepo podala sliko otroškega življenja pri vezbah, sledila je manjša ženska deca z vajami z punčkami.

in večja ženska deca z vajami s solničniki; ženski naraščaj na gredi, moški naraščaj z dolgo palico in z skupinskimi vajami na lestvah, članice v petorici, člani pa v desetki in vajami na drugo. Težko je bilo presoditi, kateri oddelki je bil najboljši, dobri so bili pač vsi. Zelo ljubka je bila moška in oboja ženska deca, zelo strumno se je odrezal s svojimi skupinskimi vajami moški naraščaj, presenetil pa nas je tudi ženski naraščaj z lepimi skupinskimi vajami na gredi, ki so se kar prelivali z ene v drugo lepo sliko. Lepo so izvedle članice svojo serenado. Veliko pozornost so vzbudili mišičasti in harmonično razviti člani, ki so vzorno izvedli komplicirano desetorico. Z veliko skrbjo smo pričakovali nastop mladih telovadcev na drugo pred razvajo jesečniško publiko, toda izvedli so teške vaje dokaj zadovoljno. Vse točke so vodili in uvezbali 60 letni brat Ivan Seg, njegova hčerka Nada, sestra Mimi Perko, brat Tone Buh in društveni načelnik Janko Pristov.

Godbeni odsek Sokola I na Tabornu razglasa svojemu članstvu, da se vrše sedaj vaje kompletne pihalne godbe vsak ponedeljek in petek od 20. ure dalje, salonski orkester pa ostane kakor dosedaj v sredah. Posebni oddelki si urede svoje ure sporazumno z godbenim vodstvom. Zdravo!

Upravni tečaj v gorenjski župi. Poročali smo že, da se je vršil v nedeljo 19. 4. upravni tečaj za sokolske funkcionarje radovljskega sreza. Udeležba je bila velika, 72 bratov in sester je bilo navzočih. Nedeljo kasneje so se zbrali v Kranju odborniki sokolskih društev in čet sreza Kranj. Starešinam, načelnikom, prosvetarjem, tajnikom, blaginjakom, matrikarjem so predavali bratje M. Sušnik in Jesenec o sokolski ideji, br. dr. Obersnel o nalogah sokolskih starešin, J. Spicar iz Radovljice o organizaciji sok. prosvetnega dela, br. Cvar iz Kranja o tajniških in matričnih poslih, br. Tajnik o enotnih blaginjskih poslih in končno br. Sušnik o nalogah sokolskih načelnikov. Predavanje je bilo sijajno obiskano. Preko 100 preizkušenih sokolskih borcev je sledilo z velikim zanimanjem izvajanju predavateljev. Složno in istih misli so se skupaj skupaj intenzivno, delavci, posestniki, skratka vsi poklici v skupnem delu za sokolsko stvar. Tretji tečaj pa se je vršil preteklo nedeljo v Škofiji Loki za loški srez, ki je bil tudi dobro obiskan. Zupa Kranj je napravila s svojimi tečaji lep korak naprej v dobro organizacijo in ureditve poslovanja. Posnemajte!

Nastop sokolske čete na Vrhlogi — dne 3. t. m. je pokazal, da tudi v najmanjših vaseh zmaga vstrajna in smotrna sokolska vzgoja. Domači načelnik Horvat je dobro navezbal 12 krepkih fantov, ki so nastopili s predpisanimi prostimi vajami in igrani, pa so številno občinstvo iz domače vasi ter iz sosednje Črešnjave, Laporja in Slov. Bistrice docela zadovoljile. Nastopila je tudi dvanaestorica domače dece. Za njimi so se vrstili dobro navezani nastopi naraščajo, naraščajo, članice in članovi iz Slov. Bistrice. Načelnik J. Stopar je s svojim delom lahko zadovoljen. — Ob koncu je pred zbranimi oddelki in domačim ljudstvom izpregovoril starosta društva Slov. Bistrice, br. dr. J. Pušnik o sokolskih načelih in o vplivu sokolske vzgoje. Za njim je temperamentno pozdravil domačine lekarnar Br. Mondini, starosta domače čete A. Bračič pa se je na kratko zahvalil domačinom in sosedom za izredno lepi obisk in podporo, ki jo izkazuje mladim sokolskim edincem.

Prosvetni odsek Sokola v Zagorju si je nabavil po br. Kramarju iz Celja odlični epidioskop t. j. aparat, ki im avse vrline skiptikon, a je poleg tega močnejše z njim projicirati na platno razglednice, perorisbe časopisne odise, sploh vse, celo predmete. Da je ta aparat za prosvetno delo nenadomestljivi pripomoček je razumljivo. Za otvoritveno predavanje je odsek povabil prof. Brodaria iz Celja, ki je z množico diaprozitivov in uspešnih fotografij pojasnil izsledke svojih raziskavanj v jami na Olshevi v letih 1928, 1929, in 1930. Prosvetni odsek bo odslej uvedel tovrstna predavanja za odrasle, še posebej pa pravilne in poučne popoldnevne za naraščaj in deco, ki hodi redno k telovadbi. Za informacijo bodi navedeno, da stane komplet prvovrsten epidioskop 4800 Din.

Sokolske vesti iz Dobrne pri Celju. Tudi pri nas se pripravljajo ustanovitve sokolske čete. V nedeljo 26. aprila se je vršil dobro obiskan sestanek vseh onih, ki jim je osnovanje Sokola pri nas resen namen. Nagovor na poslušalce je imel učitelj br. Jager, ki je lepo razložil namene in cili našega Sokolstva. Oglasil se je k besedi tudi šol. upravitelj Jankovič iz Vojnika, ki je poudarjal dolžnost, naj tudi v Dobrni razmahne Sokol svoja krila. Izvoljen je bil tudi pripravljalni odbor, ki bo poskrbel, da se bo v kratkem naša želja uresničila. Glede telovadnice smo mnenja, da nam bo

odstopila občina »Ljudski oder«, poskrbljeno pa je za vaditelja, za voditelja pevskega krožka in br. Cvikel je prevzel dolžnost, da bo vodil dramatski odsek. Br. Jager bo vodil telovadbo in tamburaše. Želimo, da bi vsi stopili ramo ob ramo z našim vrlim učitelstvom in mu pomagali, da bo društvo čimprej osnovano. Naprej!

Novo Sokolsko društvo se je ustanovilo v pohorski Ribnici-Josipdolu dne 26. aprila na ustanovnem zboru, ki ga je vodil br. Bogdan Žolnir, mariborski učitelj. Prisoten je bil starosta mariborske župe br. dr. Gorišek, ki je nagovoril zborovalce s krasnim nagovorom. Za starosta je bil izvoljen br. inž. Milan Lenarčič. Tako si je utrdil Sokol na severu zopet novo postojanko. Upajmo, da ni zadnja!

Lepota očesa in las

SEVE ASIATIQUE. Z uporabo tega preparata dobimo izvanredno bujno, goste in dolge obrvi in trepalnice, a s tem dobijo oči tisti pikantni, dražestni in privlačljivi pogled. Din 45.

NOIR D'ORIENT ima isto svojost kakor Seve Asiaticque, samo da ista črna barva v temni barvi. Din 55.

KOPELJ ZA OČI daje očem oni zamamljivi, lepi in blesteči pogled. Oči postanejo bistre, svetle, ognjene, a redčilo, trudnost in motni pogled izgine. Din 58.

ORISOLDE nam daje po preteku ene noči naravne kodraste lase. Kodri so dolgotrajni in daje vsakemu obrazu dražest in zamamljivost. — Din 40.

so v resnici največji sovražnik mladosti, a gotovo kvarijo lepoto vsake dame. — »EXCELSIOR-MENNE« od dr. Doraine & Cie, Paris, barva lases perfektno in enako v vseh niansah. — Samo barvanje je jako lahko in enostavno za vsakega posameznika. Ne maže roke, glave niti perila. Popolnoma nesškodljivo za lase in za uspeh vsakemu jamčimo. Garnitura stane 36 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišičeva 8. Zahtevajte brezplačne ilustrirane cenike! 231

Nemški poletni tečaji (9. junija — 28. avgusta 1931.) za učenike, dijakine in dijakine priredi zavod ANDERL-ROGGE, GRADEC (GRAZ) Lessingstrasse 19. Telefon 29-93. Najbolj moderna in uspešna učna metoda, kurs za hospitante, predavanja o umetnosti, literaturi itd. Skupine učenec in njih spremstvo znižane cene. Prospekti, reference. 6698

Ni lepšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Svila za krila, kakor tudi svileni robci z resami so pravkar došli.

Vzorci so posneli po starih narodnih nošah.

**A. & E. Skabernič
Ljubljana**

Posestniki!

Če hočete imeti Vaše vrtove in dvorišča suha in gladka, jih posipajte z dolomitnim peskom, ki Vam ga dostavi na dom Katarina Vodnik, gostilna pri »Mojstru«, Podutik 25, Ljubljana VII, ali pa ga lahko naročite pri tvrdki »Jeklo«, trgovina z železnino, Stari trg 11. »Jeklo« telefon št. 2845.

GLASBILA ZA VSE:
viline . . . od Din 80.—
gitare . . . od Din 100.—
trompete od Din 400.—
harmonike od Din 85.—
krom. in klavir-harmonike, jazz instrumenti.
Zahtevajte brezplačni CENIK

MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil in harmonik
Prod. podr. Maribor br. 101
Brezplačen posk. v sv. Iranju. Navodila v ceniku

Botram in botricam

se priporoča za nakup UR, ZLATINE in SREBRNINE po nizkih cenah

zlatar Stanko Japelj
DUNAJSKA CESTA ŠT. 9.
Lastna delavnica. — Popravila in nova dela točno in poceni. 5554

Jutrovčki! Najlepše mladinske knjige dobite v knjigarni Tiskovne za druge v Ljubljani.

PRAVA METODA

da se stalno ohranite mladi in lepi ter sveži, je redna nega kože in las z medicinskimi brezprimernimi sredstvi kakor so že nad 40 let preizkušeni Fellerjevi »ELSA« izdelki:

Fellerjeva kavaška pomada za zaščito lica in kože. »ELSA« krema oprostijo kožo do sedanjih madežev in jo ohrani gladko, čisto in mlado. Ona je po vsem zanesljiva proti gubam, zajedavcem, oprišču, solnčni pegam itd. Lonček 12 Din.

Fellerjeva »ELSA« pomada za rast las prepreča prhljaj, izpadanje las in prerano osivelost. Pospešuje rast las in jih ohrani vedno gibke in bujne. Lonček 12 Din.

S postjo 2 lončka ene ali 1 lonček obeh »ELSA« pomad za v naprej poslanih 40 Din brez nadaljnjih stroškov, ali po povzetju za 50.— Din. Fellerjeva »Elsa« mila lepote in zdravja (lijalno novo mlečno, milo, lilijskovo kremo, glicerinsko, boraksovo, katranovo, in milo za britje) 3 kom. v poljubni izbiri 32 Din, ako se denar naprej pošlje, sicer po povzetju 62 Din.

Metoda negovanja s Fellerjevimi »ELSA« izdelki je dosežaj koristila še vsakomur.

Storite tudi vi tako! Pomogla bo tudi Vam! Že po prvem poskusu se ne boste kesali. Naročajte pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica-Donja, Elza trg 245, Savska banovina.

Ležalne stole

140, po povzetju 150 Din

Spalne fotelje

patent. divane, obomane, garniture, modroce, postelje, ne mreže, želazne ali žilne postelje, in tapetirane izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg št. 13

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah.

Se vljudno priporoča

MARIJA ROGELJ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 26 177

Višji zasebni dekliški penzjonat

za gospodinjstvo, vrtnarstvo in farmsko gospodarstvo

(Höheres Privat-Töchterpensonat für Haus-, Garten- und Farmwirtschaft, Schloss Hubertus, Amtstetten Niederösterreich.)

Hišno gospodinjstvo, kuhanje, šivanje, sadjarstvo, zelenjadarstvo, cvetličarstvo, vrtna arhitektura, živinoreja, jeziki, glasa, plesanje, tenis, jahanje, gimnastika, mečevanje, zimski sport. — Ilustrirani prospekti D. 5968

Organizatorja- inšpektorja

ki je zmožen postavljati in podučevati krajevne zastopnike, sprejemati pismene ponudbe na »UNION« za varovalna društva, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7/III. 6707

P VIII 221/30 — 89

Prostovoljna sodna dražba zemljišč v št. Vidu nad Ljubljano

Na praznik Vnebohoda, v četrtek, dne 14. maja t. l. se bodo na licu mesta v št. Vidu nad Ljubljano razprodajale od posestva št. Vid št. 17 različne stavbne in zemljišne parcele v sredi in poleg vasi.

Pričetek dražbe ob 13. uri (eni popoldne) pri hiši št. 17, Cirmanu, vulgo Lovrencu v št. Vidu poleg cerkve. Kupnina je plačljiva v obrokih.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču soba št. 37.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII, dne 29. aprila 1931. 6037

Dame, pozor! Novost!

Na original švica RUSSO-aparatu, ki je tehnično popolnjen, izvršujem

TRAJNO ONDULACIJO

brez bolečin, s širokimi ali ozkimi valovi, Dame z dežele javite prihod z dopisnico.

DAMSKI SALON I. POLANO
Kopitarjeva ulica 1 (pri Jugoslov. tiskarni)

RADIOBALZAMIKA
ZAMESLJIVO SREDSTVO
PROTI REVMAZMU.
PREHLADU IN ISHIJASU.
DR. RAHLEJEVA
LABORATORIJ BEOGRAD
DOBIVA SE V VSEM LEKARNAH PO CENI DIN. 75

Najzdatnejše hranilo, najboljše zdravilo

Kdo danes ne ceni svojega in svojih otrok zdravja? Kdo ne stremi za podaljšanjem življenja, po telesni moči, pospeševanju delovanja notranjih organov? Gotovo vsakdo! Zalostno je le dejstvo, da v tej borbi za življenjem in zdravjem v nepoučenosti grabimo in hitimo za umetnimi zdravili, prav malo ali nič pa nekateri ne upoštevajo tega, da je za solnce in zrako prvo hranilo in zdravilo med. Ker je ta v najožji zvezi z narodnim zdravjem je povsem potrebno, da spoznamo predvsem njegove lastnosti, razmerje napram sladkorju, njegovo zdravilno vrednost, redilnost in vsestransko uporabnost v gospodinjstvu.

Cebelni med je po čebelah nabrani sladki sok, ki ga nudi rastlinstvo zlasti v cvetovih. Po čebelah nabrani sladki rastlinski sok se imenuje nektar in se ni med. Čebela sladki sok v svojih medenih želodčkih predelava in zgostijo v panju v med, ki postane gosto tekoč. Ko med izide iz tekočosti in čim gostejši je, tem boljši je. Če leži dalje časa v posodi se strdi (kandira) in je prav zaradi te lastnosti pri nas poznan tudi pod imenom »strd«. Strjenje medu se izvrši pri nekaterih vrstah kaj kmalu, pri drugih šele po več letih. Ako posodo s strjenim medom postavimo za 48 ur v toplo vodo, ki pa ne sme presegati 60° C, postane med zopet tekoč, pri tem pa niti najmanj ne zgubi na kakovosti. Glavna sestavna dela medu sta grozdni in trsni sladkor, ki sta v medu že prebavljena, da moreta stopiti brez prebave v kri. Poleg rudniških snovi apna, fosfora in železa vsebuje med eterična olja, ki mu dajejo vonj po rastlinah, cvetju, na katerem je bil nabran. Ta olja pospešujejo blagodejno prebavo drugih jedi, ki jih uživamo!

Jako napačno je nazarjevanje, da se po barvi določi kakovost medu. V poučilo je treba navesti, da je čebelnj med različnih barv od vodeno čiste do cikinaste, temnejše in temnozeleno. Barva zavisi od cvetov in sploh od rastlin, na katerih so čebele nabirale. Svetlejšje barve ugajajo očem, odločilen pa je le okus medu! Ravno tega pa ljudje ne vedo! Zato tudi pri nas segajo po medu vabljivejše barve, kar pa je zmožno.

Ko ljudje še niso poznali sladkorja, so skladili vsa jedila s pristnim medom, ki ni samo najzdatnejše hranilo, temveč tudi najbolj naravno zdravilo. Med je ljudi varoval žledenih, krvnih in živčnih bolezni. Tudi hripa in razne vrstne bolezni so jim bile neznanne. Sladkor, ki ga dandanes splošno rabimo, je tudi živo, zdravilnih snovi pa nima. Vsakemu belemu sladkorju je primerno nekaj barvila »ultramarin«, kar vedo vse kuharice, ki pripravljajo sladkorno raztopino za ukuhano sadje. Ultramarin je zdravju škodljiv, vendar ga je v sladkorju tako malo, da njegova škodljivost ne pride v poštev. Iz navedenega sklepajo, da je med najnaravnejše in najidealnejše sladilo. Sladkor ga je izpodrinil le zbog svoje nizke cene. Kljub temu pa ga skrbne mamice posebno cenijo kot hranilo otrok. Z nešteti poizkusi je bilo namreč dokazano, da vsebuje med one skrivnostne snovi, ki so zmožne ne samo ohraniti življenje, ampak povzročiti rast in razvoj otroka, zato so taki otroci, ki uživajo med, zdravi in živahni, v veselje roditeljem. Med je lahko prebavljiv, redilen, gre naravnost v kri, oživi živce in krepi telo. Uživa pa naj se na kruhu ali v mleku in kavi, sicer se ga vsak hitro prenajede.

Komur je zdravje otrok pri srcu, naj čim bolj nadomesti sladkor z medom. Pri tem pa je treba znati tudi to, da je pričakovati ugodnih učinkov le od brezhibnega medu. Biti mora popolnoma dozorel, prost tujih primesi in shranjen v brezhibni posodi. Jamstvo, da nabavljeni med odgovarja najstrožjim zahtevam, nam more dati le čebela, ki je ugledna in nad vsakim dvomom vzvišena oseba.

Zelo priljubljen priložnostni nakup medu od neznanih ponudnikov, ki ponujajo tuji in ne lastni med, ali tudi lastni med, ki so ga prideltali brez dovoljenega čebelarskega znanja, škoduje ugledu medu pri občinstvu, ker kot zdravilo ali hranilo.

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnično biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg št. 25/L

Iz službenih objav

V Mokronogu 15. maja ob 10. zemlji. knj. Bistrica vl. št. 84. cena 25.000. najmanj 12.500 Din. V Sevnici 15. maja ob pol 11. zemlji. knj. Sedun vl. št. 107. cena 13.019,62. najmanj 8.679,74 Din. V Ljutomeru 16. maja ob 10. a) zemlji. knj. Ilijaševci vl. št. 75 in 245. b) vl. št. 294. cena a) 168.948. b) 11.255. najmanj a) 112.620. b) 7503,35 Din. V Smarju pri Jelšah 27. maja ob 9. zemlji. knj. Dvor, polovica vložka št. 127. cena 8.603,80. najmanj 6.472,54 Din. V Mariboru 3. junija ob 10. k. o. Spodnje Radvanje vl. št. 323. cena 134.870. najmanj 67.435 Din. V Trebnjem 15. maja ob 9. zemlji. knj. Mirna vl. št. 10. 666. 690. sodni okraj Trebnje vl. št. 352. k. o. Strazha in 181 k. o. Novo Zabukovje, sodni okraj Mokronog. cena 423.439,70. najmanj 282.293,13. V Celju 13. maja ob 9. zemlji. knj. Petrovče vl. št. 263. stavbišče s hišo in gospodarskim poslopjem, cena najmanj 13.067 Din. V Celju 22. maja ob 9. zemlji. knj. Maledole vl. št. 4. hiša in gospodarsko poslopje z zemljiščem skupaj 16.775,50. najmanj 11.184 Din. V Celju 23. junija ob 9. zemlji. knj. Skofja vas vl. št. 454. a) hiša, cena 150.000. gozd 661,50. najmanj 100.441 Din.

Nacionalno sreza litjskega razpisuje javno dražbo samolastnega lova banovinskega veleposestva Ponoviče pri Litiji na ponedeljek 11. maja ob 10. pri sreskem načelnstvu v Litiji. — Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru bo imela 23. maja XII. redni občni zbor v prostorih ravnateljstva tiskarne v Mariboru. — Šentjanski premogovnik Andrej Jakli d. d. v Krmelju pri št. Janžu bo imel 6. maja ob pol 11. v družbenih prostorih v Krmelju redni občni zbor. — Združbeniki premogokopne družbe »Belokrajina« v Ormožju bodo imeli 6. maja ob pol 12. v rudniški pisarni v Krmelju redni občni zbor.

Dražbe nepremičnin. Pri okrajnem sodišču v Krškem 29. maja ob 9. polovica zemlji. knj. k. o. Raka vl. št. 1642. cenilna vrednost 1087 Din. najmanjši ponudek 734 Din. — Istotam 5. junija ob 10. zemlji. knj. k. o. Cerklje vl. št. 22. cenilna vrednost 41.079 Din. najmanjši ponudek 36.624 Din. — Dražbe nepremičnin pri okrajnih sodiščih:

V Kočevju 3. junija ob 9. zemlji. knj. Briga vl. št. 10. cenilna vrednost 16.455,25 Din. najmanjši ponudek 8.228 Din.

V Krškem 5. junija ob pol 11. zemlji. knj. k. o. Drnovo vl. št. 419. cenilna vrednost 2746,40 Din. najmanjši ponudek 1832 Din. V Celju zemlji. knj. k. o. Zagrad vl. št. 1 in sicer 13. t. m. ob 9. hiša z gospodarskim poslopjem, cenilna vrednost 127.000 Din. zemljiške parcele, travnik in vinograd 58.582 Din. pritlikline 14.560 Din. skupno 200.142 Din.

V Ljubljani 2. junija ob 9. zemlji. knj. Smartno ob Savi vl. št. 190. cenilna vrednost 30.180 Din. najmanjši ponudek 20.120 Din.

V Mariboru 27. maja ob 9. zemlji. k. o. Pobrežje vl. št. 689. cenilna vrednost 22.878 Din. najmanjši ponudek 15.252 Din. V Kozjem 9. junija ob 10. zemlji. knj. k. o. Buče vl. št. 151. cenilna vrednost 16.912 Din. najmanjši ponudek 11.075 Din.

Na Vranskem 12. junija ob pol 10. zemlji. k. o. Vransko vl. št. 80. k. o. Jeronim 9. 89. Cenilna vrednost 149.569,50 Din.

V Mariboru 22. junija ob 10. zemlji. knj. Lajtersperg vl. št. 16. cenilna vrednost 18.944,75 Din. najmanjši ponudek 12.629,84 Din. — Istotam 26. junija ob 10. stanovanjska hiša in vrtna parcela s pritliklinami zemlji. knj. k. o. Studenci vl. št. 278. Cenilna vrednost 80.240. Najmanjši ponudek 40.120 Din.

V Slovenjgradcu 27. maja, o 9. zemlji. knj. St. Vid nad Valdekom vl. št. 31. cenilna vrednost 47.502,10 Din. najmanjši ponudek 31.668,10 Din.

V Brežicah 11. junija ob 10. hiša št. 5 v Zdolah s svinjakom in dvema zemljiškima parcelama zemlji. knj. Pleterje vl. št. 303. Cenilna vrednost 1221,80 Din. najmanjši ponudek 814,55 Din.

V Murski Soboti 21. t. m. ob 9. na licu mesta v Rogočevih dražba gostilniške hiše št. 1 z vsemi poslopi, njiv in travnikov. zemlji. knj. Rogočevci vl. št. 294. 78. 46-48 in k vl. št. 149. zemlji. knj. Serdica vl. št. 208 in zemlji. knj. Sv. Jurij vl. št. 142. 124 91. Skupna cenilna vrednost 1.180.445 Din. najmanjši ponudek 786.970 Din.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu razpisuje natečaj za izpolniteljev naslednjih uradniških mest enega mesta pravnega referenta, štirih mest uradnikov knjigovodstvene stroke, enega mesta uradnika statistične stroke, treh mest uradnikov pisarniške stroke in enega mesta sluga.

Sresko načelnstvo v Novem mestu razpisuje javno pisarno oферtno licitacijo na dan 2. junija ob 11. za prevzem del za novo zgradbo mostu čez Temenico v Ponikvah s proračunjenimi stroški 2.992.274,98 Din.

Občinski urad v Sevnici razpisuje prvo pisarno oферtno licitacijo za izvršitev vodovodnih del v trgu Sevnica, srez Brežice, na dan 5. junija ob 11. Uradno odmerjeni proračun 579.924 Din.

Banska uprava razpisuje drugo javno pisarno oферtno licitacijo na dan 7. maja ob 11. za prevzem dobave iz murskih prodišč pri Gornji Radgoni ter njega dovoza na banovinsko cesto Sv. Benedikt-Lomaše 1. 7480 kub. metrov gramoza, velikosti 15 do 20 cm in 13.000 kub. metrov gramoza zrna 0,5 do 6 cm, ter peska v določeni razmerju. Odobreni proračun 1.548.640 Din.

Hranilnica in posojilnica v Središču ob Dravi r. z. z n. z. bo imela 17. t. m. ob 14 v Zdravni pisarni 24 redni občni zbor. »Kovina« prva jugoslovenska metalurškična industrija d. d. Maribor bo imela 27. t. m. ob pol 4. popoldne 10. redni občni zbor v pisarniškem poslopiju podjetja na Teznu.

»Petovica« usnarska industrija d. d. bo imela 30. t. m. ob 10. v pisarniških prostorih na Bregu pri Ptuj 10. redni občni zbor.

Deliška tiskarna d. d. v Ljubljani bo imela 21. t. m. ob 18. na Miklošičevi cesti 16. v Ljubljani 11. redni občni zbor.

Ljubljanska borza za blago ni vrednote bo imela 28. t. m. ob 16. v gornjih prostorih v Ljubljani Gregorčičeva ulica 27. 6. redni občni zbor.

»Slavija« jugoslovenska zavarovalna banka v Ljubljani bo imela v četrtek 28. t. m. ob 15. v prostorih Ljubljanske Kreditne banke v Ljubljani 8. redni občni zbor.

Pokojsniški zavod za nameščence v Ljubljani bo imel 3. junija ob 10. v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani 10. redni občni zbor.

V službenih objavah z dne 3. t. m. je ponovno objavljen seznam izpraznjenih in razpoložljivih učiteljskih mest na osnovnih šolah dravske banovine.

Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtva Anton Škerlj, rojen 22. 12. 1887. v Klečah samski sin posestnik, ki je odšel ob splošni mobilizaciji na galitsko fronto in Ivana Vidmar roj. Zorman iz št. Jurja pri Kranju rojen 2. 9. 1859. poročena z Vidmarjem Mihaelom, ki je umrl 1911. in ki je pred 31 leti odšla neznankom.

V trgovinski register so se vpisale naslednje tvrdke: »Musica«, trgovina glasovirjev in glasbil d. z. o. z. v Ljubljani. — »Prva jugoslovenska tovarna hladilnih strojev« d. z. o. z. v Ljubljani in Anton Presterler lesna trgovina v Boh. Bistrici.

V zadržni register so vpisane naslednje zadruge: »Jugosport« r. z. o. z. v Ljubljani. — »Stanovanjska in kreditna zadruga« r. z. z n. z. v Ljubljani. — »Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pincgavsko govedo v Kranju« r. z. z o. z. — Živinorejska zadruga v Korošju r. z. z o. z.

PARKETNE DEŠČICE

hrastove in bukovne

TRSTJE ZA STROPE

BAKULA

(leseno pletivo) za stropne in stene.

dobavlja

Jos. R. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22. Telefon 2513

Mesečne + motnje

tudi zastarele in trdovratne odpornosti, odine le moj najmočnejši, v vsakem slučaju z jamčeno učinkovitostjo

PERIODOL

neškodljiv in nikdar ne odpuščajoč. — Mojemu preparatu dajejo se desetletja trdnosti in zanesljivosti pred vsemi drugimi sredstvi, ki jih inserirajo, tako da Vas v par urah opusti vseh skrbí. Obrnite se takoj na me kot dolgoletno specializistino. Hvaležni mi boste kot nešteto drugih. Cena močnejše 20 Din. posebno močnejše za močne nature in zastarele slušaje 150 Din ali 180 Din. Varujte se ponovnih in nesrečnih izvidov! — Po povzetju brez naravnih vsehine dobavi samo Laboratorij W. H. O. I. x. w. i. d. t. P. r. a. g. a. X. I. I. V. r. s. o. v. i. c. e. B. a. n. k. a. 12. p. o. s. t. a. 73. — Poštni predal 12. CSR. Poštna pristojbina 15 D.

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogašnik, Bohoričeva št. 5

Kdor prodaja ali pa kupuje naj v Malih ogl. oglašuje

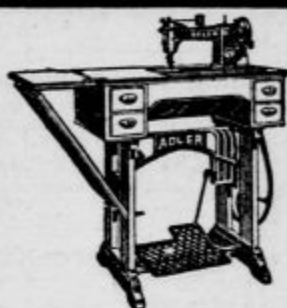
VZEMI ME SEBOJ!

Tako vas pozivlja mala

CERTOTIX-kamera

Poglejte to za res zanesljivo kamero in ona vam bo ugajala, a poleg tega je tako poceni.

Dobiva se v vseh boljših fototrgovinah.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

„Adler“ „Gritzner“

švicarski pletilni stroji »DUBIED«

za dom, obrt in industrijo edino le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telefon 2913

Elegantna oprema — neprekosljiv material!

NOVOST!

Šivalni stroj kot damska pisalna miza.

Nizke cene!

Tudi na obroke!

OBLAČILNICA

Med

prijateljicami...

Ako hoče biti oblečena po zadnji modi, pojdi v »Ilirijo«! Tam Ti postrežejo tudi s perilom in čevlji. Zadnje novosti, bogata izbira, nizke cene, obročno plačevanje!

6721

„ILIRIJA“

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/1

Radio vam popravi ali preuredi najboljše v tej stroki dipl. teh. Tone Poljšak Ljubljana Aleksandrova 5

VREČE nove in rabljene vseh vrst tor juto za embalažo lina vodno v zalogi Mirko Mlakar Ljubljana Stomkova ulica 11.

IZVANREDNA PRILIKA! Zelenka služinskega pisatelja zložitelj, a t. p. p. c. r. a. d. n. o. z. z. o. z. v Ljubljani. — »Prva jugoslovenska tovarna hladilnih strojev« d. z. o. z. v Ljubljani in Anton Presterler lesna trgovina v Boh. Bistrici.

Lesena patent postelja, zložitelj, a t. p. p. c. r. a. d. n. o. z. z. o. z. v Ljubljani. — »Prva jugoslovenska tovarna hladilnih strojev« d. z. o. z. v Ljubljani in Anton Presterler lesna trgovina v Boh. Bistrici.

Mnogi ljudje kašljajo

in trpe na pljučnem katarju in težjem prehlajenju. Čuvajte se za časa in uporabljajte

LACROMEL

Že ko ga začnete jemati, ponehava kašelj in muke v bronhijah in pljučih se omilijo. Dobiva se v vseh lekarnah in

v lekarni ARKO, Zagreb Ilica 12

Pétrole Hahn

Nezadržljivi higijenski lotion soper izpadanje las in prhljaj. Čisti, omehčava in daje lasem blek, olajšuje česanje in ondulacijo — osebno se priporoča za trajno ondulacijo. Prodaja se povsod.

Zastopstvo: Zagreb, Bogovičeva ul. 3

ASFALTNA STREŠNA LEPENKA

ARESIT

strešna lepenka

BITUMEN SMOLA LESNI CEMENT

KARBOLINEUM

dobavlja

Jos. R. PUH, Ljubljana

111

NOVE

ZNATNO ZNIŽANE CENE

PRODAJA TUDI NA OBROKE

AMERICAN MOTORS LTD.

DUNAJSKA 9

Telefon 24-77

LJUBLJANA

Telegr. „Amot“

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglašitve trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašitvi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelček »Jutra«, plačati se pristojbina 2.— Din. Pristojbine je vpostlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službe dobi

Natakarice

dobro izurjena sprejme boljša hotelska restavracija v Ljubljani. Ponudbe s sliko in spravevali na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Točnost«. 18360-1

Brivskega vajenca

iz postene hiše sprejme takoj Frane Vrančar, Škofja Loka. 1847-1

Poslovodjo

energičnega in absolutno samostojnega, ki bi vodil tudi knjigovodstvo in korespondenco, sprejme avtomatičen buffet »Rio« v Ljubljani. 18433-1

Kuharico

samoostojno, 2 pomočnici kuharice, gospodinjice za buffet in pomivalno sprejme avtomatičen buffet »Rio« v Ljubljani. 18434-1

Kuharica

za mrzla jedila (narezke, pite, etc.) samo prvotno in samostojno, po možnosti z inozemsko prakso sprejme avtomatičen buffet »Rio« v Ljubljani. 18435-1

Modistinja

spretna in samostojna, ki bi dobila stalno nameščenje v modnem salonu »Chic« v Ljubljani, Wolfova ul. 3. 18434-1

Vajenca

za kamnoseko obit sprejme takoj Karol Novak, kamnoseki mojster v St. Vidu nad Ljubljano. Oskrbna in hiša. 18435-1

Plačilna natakarica

dobro izurjena, čedna, znanost, vešča kuhe, dobi službo v prometni gostilni. Dobi tudi kuhinjo. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Pošta« — 7000 kavic. 18394-1

Kuharico

ki je bila več let v odlični hiši, sprejemem v zelo dobro hišo proti mesečni plačbi 500 Din. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 18394-1

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku

in Šilonoski

(Ponatis prepovedan.)

Ravno v zadnjem trenutku sva skočila na stojalo za jaja, ki je stalo na kuhinjski omari. Se trenutke in — treski! je vrgla Anka za dobro namerjenim udarcem se stajalo na tla! Joj, joj, kako škoda je bilo lepih jajčkov!

78.

Kakor bi naju veter nesel, sva šinila v nosedno sobo. Tam je ležala na tistem takem-ona, muziko dela, gramofon mu pravi, ka-li velika mačka in spala. »Spustiva ga, to bo imenitno!« šepnem jaz. In res sva jadno zlezla gor.

79.

Kakor bi naju veter nesel, sva šinila v nosedno sobo. Tam je ležala na tistem takem-ona, muziko dela, gramofon mu pravi, ka-li velika mačka in spala. »Spustiva ga, to bo imenitno!« šepnem jaz. In res sva jadno zlezla gor.

80.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

81.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

82.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

83.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

84.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

85.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

86.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

87.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

88.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

89.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

90.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

91.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

92.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

93.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

94.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

95.

Z obema srednjima žepicama sem se up-1 v vzvod, s katerim odpirajo in zapirajo gramofon, in priitisnil... rrrsk! Midva pa smuk! z mize na tla! Plošča se je jela snkati in mucka se je sukala z njo vred kakor vrtavka!

Frizerko

res dobro in hitro ondulerko sprejme takoj Gabriel Vajt, Kranj. 18331-1

Kuharico

popolnoma samostojno, ki naj bi opravljala tudi druga dela, sprejemem takoj. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18363-1

Prvovrstne poslovodje

za trgovino mešanega blaga iščemo za okolice Maribora. Pogoji je najmanj 15.000 Din kavele in polna strokovna sposobnost. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »300«. 18309-1

Pianist

ki iz lista igra, dobi stalno službo kot pisarniški uradnik. Postaniti zaslužek poučevanja klavirja. Zahteva se niza srednja zola. Pojavnost daje 50. kolsko društvo v Krškem. 18043-1

Naučnice

samo solidne 1 mlada, ki imajo voljo učiti glasbo, trebam za odmah po dogovoru. Ponudbe po možnosti s sliko na naslov: Karlo Kovač, kapelnik, restavracija Panama, Dubrovnik. 18073-1

Vrtinaria

izurjenega in trznega, z dobrimi spravevali, 1 ženska, 1 Kolinska tovarna v Ljubljani. Stanovanje na razpolago. Predstaviti se je osebo. 17183-1

Pekovskega vajenca

hrebčnega, iz postene hiše sprejemem takoj. — Sovekar Matjaž, pekar, St. Martin na Muri, Medlaurje. 18329-1

Polirja

prvovrstnega iščemo za teje vodne in električne gradnje. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Pošta« — 7000 kavic. 18394-1

Učenko

za strojno pletenje, ki pride takoj k stroju, sprejme Puhan, Breg 2, pričišče. 18359-1

Dekle

14-18 let, zdravo, krepko in čedno zunanost, sprejemem k dveletni dekletici v boljšo hišo na delu. Pomažala bi tudi pri lažjih hišnih opravilih. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Dobra deklica«. 18394-1

Vajenca

za krojaško obit sprejme Leopold Kolman, Sovekar v mosko krojaštvo, Bled 1 Hrana in stanovanje po dogovoru. 18370-1

Krojaškega vajenca

takoj sprejemem. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18341-1

Čevljar. vajenca

z vse obrabe sprejme takoj J. A. Andolšek, Maribor št. 23. 18363-1

Slaščičar. vajenca

s hrano in stanovanjem ter mesečno plačo 50 Din sprejme Jos. Rajster, Kopriva, Slovenija. 18466-1

Absolventa srednje tehn. ali delovodske šole

z daljšo prakso sprejme električno podjetje v Ljubljani. Biti mora energičen in zmožen voditi montaže in delavnice. Ponudbe z zahtevami plačati na oglašni oddelček »Jutra« pod »Poštovodja«. 18395-1

Trg. učenca

sprejemem v delikateso in spicerijo s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe pod »Zučiti se trgovca na Kovačič P. E. Ljubljana, Matlošičeva c. 32. 18617-1

Damskega frizerja

prvovrstnega, za trajno in vodno ondulacijo, za sezono na Bledu išče za 1. junij salon »Mila«. Dunajska cesta 7, Ljubljana. 18691-1

Služkinjo za vse

ki mora znati tudi kuhati, sprejemem k dvema osebama. Zelašiti se je med 2. in 3. uro. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18399-1

Dekle

pošteno in solidno sprejme v trafiko Golob v Kranju. 18616-1

Boljša deklica

lepega vedenja, vešča kuhe in vseh domačih del, ki govorijo nemško, dobi prosti dom. Zelašiti se je med 2. in 3. uro. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18399-1

Kontoristka

vešča, sprejme pisarniški posel, vseh kakor primeren, v službo, event. kot blagajničarka. Cenj. ponudbe prosi na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Vestna in zanesljiva«. 18390-1

Mlad obrtnik

želi poročiti nad 30 let staro gospodinjico — vajeno gostilne ali mesarje in ki posedaja nekaj kapitala. Dopisje prosi pod »Srečen maj« na oglašni oddelček »Jutra«. 18004-1

Mesarski pomočnik

klasičarski, star 33 let, pošten, znanost, sprejemem v izdelek različnih mesnih izdelkov, kakor tudi raznovrstnih rola. Zelo stalno mesto. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Klobačarica«. 18273-1

Gospodinja

Ljubljanska otrok, želi mesto vzgojiteljice. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18288-1

Mladenci

inteligenten, veselnar, pošten, vseh kakor primeren, v službo, event. kot blagajničarka. Cenj. ponudbe prosi na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Vestna in zanesljiva«. 18290-1

Krojaški pomočnik

želi službo, za dobro plačo ne vpraša, samo da se izvede v velikih količinah. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Pošta«. 18478-1

2 čevljar. pomočnika

za fina zbita in šivana doba, star 22 let, zmožen tudi italijansko v govoru in pisanju, prosi za podpora. Dopisje pod »Pisanje« pošlji na go. Leo Gedrich, Šmarje pri Jelsah. 18307-1

Krojača ali šiviljo

za delo otroških mornariških oblek sprejemem takoj. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18714-1

Služkinjo

ki zna dobro kuhati (za 2 osebi) in opravljati vsa hišna dela, iščem za takoj. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 18719-1

Fotograf. pomočnika ali pomočnico

dobrega amaterja sprejemem za sezono na Bled. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Dobro kopske«. 18702-1

2 kroj. pomočnika

za boljša dela sprejme takoj Ivan Arhar, Dorlarje, pošta Škofja Loka. 18363-1

Pisarniško moč

začetnico, sprejemem. Poizve se danes med 11. in 12. uro v Kolodvorski ulici 18 — mizarstvo »Sava«. 18373-1

Kmečko deklica

pošteno, zdravo in močno sprejme tovarna Klemenec, Vid. 18378-1

Perico

na dom sprejme tovarna Klemenec, Vid. 18379-1

Uboj deklica

staro 14-16 let sprejemem kot pomoč gospodinjic. X. sloj pove oglašni oddelček »Jutra«. 18712-1

Trg. učenca

sprejme večja špec. trgovca v Ljubljani. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18723-1

Krojaški pomočnik

želi službo za male kose konfekcijskega in naročnega dela. Anton Sorn, izdelovalca oblek in čevljev, Kranj. 18730-1

Dekle

pošteno in solidno, v trafika Golob v Kranju. 18728-1

Kavarniški natakar

dobi službo. Ponudbe na kavarno »Sone« v Ljubljani. 18720-1

Vajenke

pridne in pošteno sprejme takoj Ana Zakostelny, strojno pletenje, Ljubljana — Šmarinska cesta št. 8. 18737-1

Krojaškega vajenca

sprejme F. Premič, Dunajska cesta 29. 18768-1

Prodajalko

veščo poleg slov. tudi rbo. hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisanju, sprejemem. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 18744-1

Šofer

za osebni avto s večletno prakso, se sprejme za navedbo plače in sedanjo službovanje na oglašni oddelček »Jutra« pod »Packard«. 18743-1

Učenca

pridnega, dobrega računarja, sprejme trgovina mešanega blaga E. Reiman, Florjanska ul. 22. 18772-1

Službe išče

srednjih let, išče za sezono mesto šofera. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Sezija«. 18482-1

Trgovski pomočnik

mešane stroke, vajeničen, prost, zmožen slovenskega, nemškega in deloma hrvaškega jezika. Kavele, zmožen, dober prodajalec. Želi sprejemati mesto v večji trgovini ali kot vodja podružnice kamor koli. Takoj ali pozneje. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Prima reference«. 18783-1

Šofer

dolgoleten, zanesljiv in trezen vozač, z dolgoletnimi spravevali, išče službo. — Ponudbe pod »Dolgo leto« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 18373-1

Gospodinja

z dveletno prakso v trgovini in z znanjem nekoli-ko strojepljenja, prosti meso blagajničarke ali kaj sličnega. Cenjene ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Začetek«. 18403-1

Prepisovanje

v slovenskem in nemškem jeziku sprejemem na dom. Cenj. ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Začetek«. 18403-1

Mlad trg. pomočnik

vešč trg. mešanega blaga, želi premeniti službo v špec. cerijske ali mešano trgovino v katerokoli mesto ali trg. Cenj. pismene ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod značko »Speciisti 312«. 18312-1

Dekle

pošteno in solidno sprejme v trafiko Golob v Kranju. 18616-1

Krojaški pomočnik

želi službo, za dobro plačo ne vpraša, samo da se izvede v velikih količinah. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Pošta«. 18478-1

Absolvent kmetijske šole

zelo pridn, pošten in močan, star 22 let, zmožen tudi italijansko v govoru in pisanju, prosi za podpora. Dopisje pod »Pisanje« pošlji na go. Leo Gedrich, Šmarje pri Jelsah. 18307-1

Mlad trg. pomočnik

zelo pridn, pošten in močan, star 22 let, zmožen tudi italijansko v govoru in pisanju, prosi za podpora. Dopisje pod »Pisanje« pošlji na go. Leo Gedrich, Šmarje pri Jelsah. 18307-1

Pekovski pomočnik

star 26 let, z dobrimi veščinami spravevali, išče službo za takoj. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 18149-1

Gospodinja

inteligentna, z večletnim spravevalom, izurjena v gospodinjstvu, šivanju in vzgoji otrok, želi sprejemati mesto. Gre k otrokom brez matere ali prevzame kakor drugo samostojno vodstvo. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Dobra hiša«. 18337-1

Prodajalka

poštena in pridna, išče službo v Celju ali v okolici. Cenjene ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Solidna«. 18352-1

Blagajničarka

s prakso išče službo. Dopisje na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Blagajničarka«. 18363-1

Oskrbnik - ekonom

z večletno prakso, vešč v vseh panogah kmetijske, išče službo na veleposlovju. Gre k otrokom ali gozdnim živalim. Franje Hladnik, Buzna Brezovica, p. Vrhnika. 18437-1

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Čudil se je, da je hodila Erika zdaj pozimi toliko na izlete. Pota v gorah so bila zasnežena in oče in mati je nista spremljala, toliko ju je že poznal. Mati se pozimi skoraj sploh ni gani iz hiše in gozdarski svetnik je imel svoja točno določena pota. Nazadnje je pa mati pisala Heinzu dolgo pismo, ki je mahoma pojasnilo vso stvar. Erika se je bila strastno vdala zimskemu sportu. Po cele ure se je drsala na fichtenauskih ribnikih, se vneto sankala in tudi v fichtenausko smučarsko društvo se je bila zapisala. Mati je bila zanj neprestano v smrtnem strahu. A to, da se je izpostavljala takim naporom je bilo še najmanjše. Pri smučanju je bila že večkrat nevarno padla. Enkrat so jo morali kar na saneh pripeljati domov. Od tistih dob se je vsa medla plazila po hiši. Njeno razpoloženje se je rado menjavalo. Danes je bilo dobro, jutri spet strašno mrko. Ali ga še dolgo ne bo? Velikonočne počitnice so se morale vendar že davno pričeti!

Res so se bile pričele. A Heinz ni niti mislil na to, da bi se peljal v Fichtenau. Bal se je brezdolja, strah ga je bilo sočutnih očetovih in materinih pogledov, najbolj pa Erikine bližine.

Morda bi se bil vendarle peljal, vključ vsemu, kar se je bilo zgodilo, če bi mu bila Erika le enkrat namignila naj pride. A tega namiga ni bilo. Očividno Erika vobče ni mislila na to, da bi utegnil priti. Najbrže se je bala, da je ne bi motil v njeni sportni strasti.

Zdelo se mu je, da ve, zakaj se je tako vneto oklenila sporta. V njenem sedanjem položaju je bil to edini možni način, da je prišla v stik z ljudmi. Za sport so govorili zdravstveni razlogi — žalovanje ji tu ni moglo napotovati.

Nekega dne je stopil Heinz po svojem posebnem predavanju na cesto. Temnilo se je že, in sneg ki je nalezaval že od poldne, je delal somrak še gostejši. To niso bili več beli kosmi kakor drugače ob tem letnem času, ampak trd, zmat sneg, ki ga je veter podil po ulicah.

Heinz je zavihal ovratnik svojega površnika in hotel naglo kreniti dalje, ko je stopila predenj drobna, v kožuho zavita postavica. V soju svetiljke, ki so jo bili pravkar prižgali, je spoznal Daisy Kreutzenovo.

»Kako, grofica, ob tem vremenu se upate iz hiše? Ker vas ni bilo k predavanju, sem že mislil — — —«

»Da sem se skrila za peč?« se je zasmejala. »O ne. Samo nič kaj me ni mikalo danes. Druge reči mi rojijo po glavi. Že pol ure stojim tu in vas čakam.«

»Mene?«

»Da. Imam namreč veliko prošnjo do vas. Vi ste zame edini človek, ki se zanesem na njegovo sodbo in —«

»Ali, grofica!«

»Prosim, ne segajte mi v besedo! Da, tako je. Zato bi vam rada odkrila svoje srce in slišala nato vaš svet. Ali se ne bi šla za četrto ure izprehajati v park pred mestno hišo?«

»Če vam vreme ni preslabo — meni je prav.«

»O, vreme je imenitno! Le pogledite to ivje na drevju in to belino vse na okoli! Vsa odurnost velikega mesta izginja pod njo.«

Zavila sta na eno izmed vijugastih, praznih stezic v parku. Daisyjin smejoči se obraz se je zresnil.

»Tako — zdaj pa kar pričnem. Kako mislite o samostanih, gospod profesor?«

Osupnil je. Vsako drugo vprašanje bi ga bilo manj iznenadilo.

»O samostanih? Ali mislite to z verskega vidika ali —«

»Kako mislite: ali so med samostani taki, ki koristijo človeštvu?«

»Seveda so.«

Daisy je pokimala. »Veseli me, da to priznate. In zdaj vam hočem še nekaj zaupati. Samostani niso samo koristni, ampak v večini njih je neizrekljivo lepo.«

Nehote je obstal. »Grofica, menda vendar ne mislite — Vzdignila je oči in mu pogledala v obraz. Tiha, topla svetloba je bila v njenih očrtih. »Rada bi vam nekaj povedala, česar ne ve nihče razen matere, očeta in mene.«

»Izvolite.«

»Ali se še spominjate, da sem vam nekoč pripovedovala o našem izletu v Štajerske gore?«

»Da. Kar otožni ste postali takrat. Malo prej ste bili govorili o svojem velikem hrepenenju po nečem, česar ne morete izraziti; nato ste dejali, da je malo manjkalo pa bi bili tam našli tisto, česar se vam hoče.«

»Tako je. A pri tem sem se vam nekoliko zlagala. Tisto, česar se mi hoče, sem bila že našla, in veliko hrepenenje, ki me časih kar do brezumnja prevzame, se spet in spet vrača tja nazaj.«

»Kam?«

»V majhen ženski samostanček, ki stoji na hribu sredi gozdov in v katerem sem prebila najlepše štiri tedne svojega življenja. Bilo je takole. Ko smo takrat — oče, mati pa jaz — hodili po gorovju, sem tako nesrečno padla, da sem si zlomila nogo. Daleč na okoli ni bilo nikjer zavetja, kamor bi se bila mogla obrniti — samo tisti samostan. Spravili so me tja. Seveda so me hoteli prepeljati v najbližjo bolnico, kakor hitro bi bila noga pravilno obvezana. A čez štiri in dvajset ur sem s povzdignjenimi rokami prosila očeta in mater, naj me pustita tam, naj sama nadahnujeta pot in prideta domme, ko bo končana. Kakor vselej, sem tudi takrat pridrla s svojo voljo. — Kako naj vam opišem samostan? Oh, treba je živeti v njem, da človek ve, kako poln je sladkega miru in usmiljene ljubezni! Kakor tih, blažen otok sredi tega surovega, treznega sveta!

Sirote odgajajo. V vsem samostanu so samo tri sestre. In kakšne ženske so to! Srečne, vesele, sijoče duše! Tako je, kakor da bi bili vsi kotički polni solnce —«

Daisy je premolknila, obstala in pogledala svojega spremljevalca.

»Ali ste že kdaj videli ljudi, ki bi bili popolnoma zadovoljni?« Ljudi, ki si ne bi želeli ničesar, prav ničesar več?«

»Ne.«

»Nu, jaz sem jih videla — tiste tri redovnice v samostanu sredi gora, in ko sta prišla oče in mati pome, sem jima povedala svoj sklep, da pojdem v samostan.

Lahko si mislite, kaj je sledilo. Njuna edinka sem, zato sta imela mojo misel najprej za muho in nato za blaznost. Nazadnje smo se zmenili tako, da bom leto dni premišljevala o tej nameri in se med tem kar moči seznanila z življenjem. A poznala sem ga itak že dovolj. Toda mama je želela in upala, da bi v tem letu dni spoznala, da je boljše omožiti se in imeti sama svoje otroke kakor vzgajati tuje sirote. Videli ste, gospod profesor, kako sem živela. Vsega sem se udeležila, ničesar se nisem ognila. A moj sklep se je med tem samo utrdil. Razen tega je sestra Fidelija obolela. Zdej bi se rada vendar že odpravila tja. Kaj menite vi?«

»Preden kaj rečem, bi vas nekaj vprašal. Ali res mislite, da ste zreli za samostan? Ali niste nikoli mislili na moža?« Daisy se je čudno nasmehnila. »Najmočnejše v meni je težnja, da bi se popolnoma žrtvovala. In naj si slikam moža še tako popolnega — za tolikšno žrtev bi se mi zdel vedno nekoliko premajhen. Poza-biti nase zaradi kake vzvišene ideje, se vendarle največje v življenju!«

Zaničljivo je gledal na morje snežink, ki so neslišno padale izpod neba. Kako čudno se mu je zdelo vse to! Daisy v samostanu! A tedaj mu je stopila pred dušo slika one druge, ki je bila takisto pozabila nase zaradi vzvišene ideje. Da, to je bilo nekaj velikega!

»Tedaj ste trdno prepričani, da je na svetu ni stvari, ki bi vas mogla bolj osrečiti kakor samostan?«

»Da, prepričana sem.«

Stisnil ji je roko. »Če je tako — pojdite, Daisy. Čisto vse eno je, kaj delamo in katero pot ubiramo, samo da najdemo nazadnje svoj srčni mir in ostanemo v soglasju s seboj.«

Daisy se je globoko oddahnila. »O, saj sem vedela, da me boste razumeli!«

Počasi sta se vrnila. Daisy je zdaj veselo kramljala o svoji bodočnosti. Veter je bil ponehal in snežinke so vse bolj in bolj gosto padale na zemljo.

Ob začetju Florijanove ulice sta se ločila. Čudno je bilo Heinzu pri duši, ko je stopal proti svojemu stanovanju. Ko je vstopil, mu je prišla naproti služkinja z brzojavko. Naglo jo je odprl.

»Erika nevarno zbolela. Pridi takoj.«

Zahtevajte cenik!

OSTANKE NA KG. IN METER

raznega blaga, posebno izdelkov »JUGOČESKE« kot »Dagmar«-svile, »Sava«, »Marica«, kambrik dvojni tisk, ripsi, štofi, kamgarni itd. v veliki izbiri kupite vedno zelo ugodno mnogo pod običajno prodajno ceno. POSEBNO KONKURENCNI smo v direktni dobavi za rjavo, belo in pisano kotenino ter v oxfordih za perilo

FRANC CROBATH, družba z o. z. — KRANJ

Veletrgovina manufakture.

6066

Ustanovljeno 1. 1885.

Zahtevajte cenik!

NAJLEPŠI MAJSKI SPREHOD
je skozi Tivoljski park
v modni atelje M. ŠARC
k naročilu pomladnih toalet
LJUBLJANA, vila »Trnovska«, Rutarjeva ulica 4 a.
(med Tivoljem in Vrtačo). 6020

Najnovejšo dvo-
kolo z motorčkom,
1 1/4 K. S., dvo-
kolesa, šivalni stroji,
otroški in igračni
vozčki in posa-
mezni deli najceneje.

Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L.,

tovarna dvokoles in otroških vozčkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Se li morete smejeti?

All se sramujete smejeti radi tega, ker so vam zobje umazani, rumenkasti? Nemogoče je, da bi skrili svoje zobe pred drugimi ljudmi, ker se vaši zobje takoj pokažejo, čim odprete usta.

KOLYNOS bo odpravila z zob to temno rumenkasto prevleko, ona tudi uničuje nevarne klice na ustnih, ki povzročajo gnitje zob. Kako navadno sredstvo za zobe tu ne bi nič pomagalo.

Že od davna obsipajo zdravniki s hvalo KOLYNOS in jo priporočajo z razlogom in radi njene antiseptične pene, ki čudovito čisti: ona očisti zobe in desni tako kot zahteva higijena, da bodo očisti.

Ako hočete imeti zobe svetlebele, a desni zdrave, uporabljajte KOLYNOS!

5338

Satyrin

manjšanje regeneracij, po-
majejše sredstvo usvarja
svojo življenjsko kakovost
in moč v vseh.
Okrepitve slabe in izmu-
čene živce in povzroča
dravje. Cena škatlici 100
Din. Dobiva se v vseh le-
karnah. Izdelatelj: Hermann
A. G., Düsseldorf, Geibel-
strasse 31. — Zahtevajte
prospekt in priloge 3 Din
v zameno.

Creme Daruvarj

dovršen izdelek moderne in smatstvene
kozmetike. En potkus z vzorcem vas bo o
tem uveril. — Pošljite še danes v poštini
znamkah 3 Din za stroške, nakar vam bomo
vzorec takoj poslali. Creme Daruvarj bo
zadovoljila tudi vas, kar dokazujejo mnoge
zahvalnice. Dobiva se v vseh trgovinah te
stroke v originalnih trikotnih škatlicah po
ceni 15 Din. — Lekarna Blum, Subotica 3.

Če hočete zadovoljni biti

ter po zmerni ceni kupiti, oglejte si najmodernejšo zalogo pohištva, kakor spalnice od Din 2800.— do Din 6500.— in dalje. Jedilnice Din 9000.— in dalje, ter kuhinje Din 1000.— pri

Andrej Kregar in sinovi

tovarniška zaloga pohištva

ST. VID NAD LJUBLJANO (nasproti kolodvoru)

Ogled tudi v nedeljah

Vsi hišni

posestniki

in kmetje pustijo ograditi svoja po-

sestva z žičnim pletivom

PREVE JUGOSLOVANSKE ŽIČNE

INDUSTRIJE D. Z O. Z., CELJE

Telefon 117. 171

Kje se dobro in poceni stanuje

v GRADCU (Avstrija)?

»Hotel Grüner Baum«

Mariahilferstrasse 30

Sobe od šiling 2.80 do 6.—. 5649 Govori se slovensko.

UNIFORME

izvršuje za gospode oficirje in činovnike vseh vrst točno in solidno iz najboljšega blaga po zelo nizki ceni trdka za uniforme in civil

ANTON VRBINC, Vidovdanska c. 20

LJUBLJANA

6629

MOTORJE IN KOLESA

vseh prvovrstnih svetovnih znamk kakor: Waffienrad, Dürkopp, Opel, Vesta in drugih daje po ugodni ceni na obroke trdka

A. Draprotnik, Domžale

trgovina s kolesi, motorji, šivalnimi stroji in gramofoni

Istotam je tudi mehanična delavnica, katere poslovođa je poseben specialist za popravila avtomobilov in motorjev.

Pred trgovino je tudi bencinska stabilna pumpa.

6632

Potnika

ki potuje z avtomobilom, išče za razpečanje aparatov spadajočih v branžo eksplozivnih motorjev. Nekaj kavcije je potrebno. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Amerikansko«. 6699

si prihranite, ako naročite gotove obleke za GOSPODE, DEČKE in OTROKE direktno v tovarni

STERMECKI, Celje

PISITE SE DANES

PO NOVI, VELIKI,

ILUSTRIRANI CE-

NIK. Obleke se nare-

dijo tudi po meri in

se pošljejo vzorci za-

stoj.

Tov. konfekcije Stermecki, Celje št. 20

Ceniki in vzorci zastoj!

Darila za Binkoštno praznike

Več tisoč parov novih svežih čevljev v modernih elegantnih barvnih kombinacijah — garantirano iz zdravega usnja — **se bo** od danes naprej **prodajalo v osmih serijah:**

I. serija po	27	Din
II. " "	47	"
III. " "	67	"
IV. " "	87	"
V. " "	107	"
VI. " "	127	"
VII. " "	147	"
VIII. " "	167	"

Razlika med našo ceno in konkurenco je okoli 10 do 20 odstotkov in ta razlika je naše prostovoljno darilo našim cenjenim odjemalcem

Opozarjamo pa, da to vse ni **nikaka stara zaloga**

Razstava predmetov v trgovini

Velika zaloga sandal za otroke z nežnim usnjem, za ženske v vseh kombinacijah, za moške pa novi modeli po higijenskih predpisih hoje

čevlji platneni z usnjatim, gumijevim in kromovim podplatom po najugodnejših cenah
čevlji za izlete, gojzerski — **čevlji za kopanje** i. t. d. vedno na zalogi

Detajlna prodaja čevljev pri POLLAKU

LJUBLJANA, Dunajska cesta 23 (dvorišče)

IVAN NOVAK

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih in danih načrtih.

IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

OTROCI

potrebujejo posebno trpežne čevlje. Na žalost ne zdrži niti najboljše usnje tako dolgo, kot bi želeli starši.

Ali naj radi tega omejimo prostost gibanja otrokom?

Poskusite tudi Vi, kar so že tisoči mater preizkusili, dajte pritrditi na otroške čevlje **PALMA** gumaste podpetnike. Guma je trpežnejša od usnja, radi elastičnejše hoje se čevlji bolje ohranijo. Pred vsem vzdrže **PALMA** gumi-podpetniki trikrat več od usnjatih pet, a ne stanejo nič več.

Domači proizvod.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije, Velika zaloga ur znamk, Glasnütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axi, itd. Lastna protokollirana tovarna ur v Švici. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

Zastopnika

dobro vpeljanega pri trgovcih za Dravsko banovino, ISCE tovarniško skladišče ženskega blaga.

Ponudbe pod »Dobra provizija K-1686« na Interklam, Zagreb, Masarykova 28. 6645

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43

ZAGREB CELOVSKA 81 OSLEK 978

I. SLANOVIC

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA Gajeva ulica 2.

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slastičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železo poniklovana. 3084

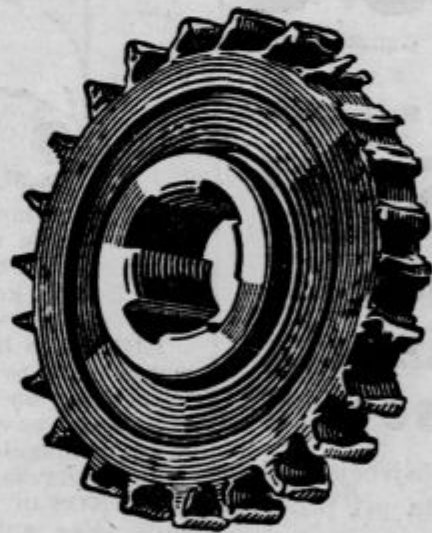
Podzastopnika

za Ljubljano, Maribor in Celje ISCE svetovna tovarna AVTOGUM. Reflektanti, ki morejo nuditi za skladišče jamstvo, naj pošljejo svoje ponudbe na Interklam d. d., Zagreb, Masarykova 28. pod »Br. 74—19«.

6667

SOL ZA ROŽE NC

v pločevinastih dozah; umetno gnojilo za nego cvetlic v lončkih. Bujna rast cvetlic, vsako presajanje nepotrebno. Dobite v cvetličarnah, drogerijah in trgovinah s semeni. 6702

Zakaj?

Zakaj so obrabljeni zobniki gonil? Zakaj težko pretikamo in zakaj škriplje gonilo? Zakaj je zmanjšan učinek in zanesljivost pogona? Zakaj nastajajo draga popravila gonila ter zguba časa in denarja!

Zakaj?

Ker se zobniki, ki so izdelani precizno na tisočinke milimetra, da zagotovijo brezhiben prenos sile, morejo obrabiti za nekaj desetink milimetrov. Ali veste, da le čisto tenka plast olja varuje zobnike gonila? Ta plast se mora upirati proti visokim tlakom, ki nastajajo med pobočji zobnikov ter mora pretvarjati trenje kovine v kar najbolj mogoče manjše trenje tekočine. To nalogo vrši samo čisto tenka oljna plast! Vsekakor le plast Mobiloil-a, olja svetovne kakovosti!

Mobiloil

Vsak trgovec Mobiloil-a vzame nazaj prazne dobro ohranjene dvolitrske ročke Mobiloil-a in plača za ročko 12.— Din.

VACUUM OIL COMPANY D. D. ZAGREB